Gemeenteraadsleden gemeenten
Gelderland-Zuid

Dagelijks Bestuur VRGZ
p/a Prof. Bellefroidstraat 11
6525 AG Nijmegen
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

Datum: 27 maart 2024
Betreft: Raadsbrief
Bijlage(n): Jaarstukken 2023
Ontwerpbegroting 2025
Briefnummer: VR/Dir/7137/24/MD/ss

Contactpersoon
Sophie Scholten
[redacted]
bestuurvrgz@vrgz.nl

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u gelijktijdig het concept jaarverslag 2023 en de ontwerpbegroting 2025 aan van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Conform de Wet op de gemeenschappelijke regelingen stellen wij u hierbij in de gelegenheid voorafgaand aan besluitvorming door het Algemeen Bestuur een zienswijze bij het Dagelijks Bestuur in te dienen. Wij verzoeken u daarbij uw zienswijze voor 10 juni 2024 kenbaar te maken.

In deze aanbiedingsbrief lichten wij de hoofdlijnen uit de conceptjaarstukken 2023 toe. Vervolgens beschrijven wij de hoofdlijnen uit de ontwerpbegroting 2025. Daarbij besteden wij ook aandacht aan de wijze waarop wij de op de Kaderbrief ingebrachte zienswijze hebben verwerkt.

Jaarstukken 2023

In de Jaarstukken 2023 blikken wij terug op de activiteiten die in de begroting 2023 werden aangekondigd en relevante ontwikkelingen die zich in 2023 voordeden inclusief een overzicht van de operationele prestaties en over de financiën van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid in 2023. Naast het uitvoeren van basistaken is gewerkt aan een aantal specifieke ontwikkelingen: versterking samenwerking en afstemming; risicogerichte benadering; versterken weerbare samenleving en het toekomstbestendig houden van de veiligheidsregio. Ook was er in 2023 extra aandacht voor de gevolgen van specifieke risico's: cyberrisico's, criminaliteit voor fysieke leefomgeving/fysieke veiligheid, extreem weer en energietransitie. In 2023 zijn nagenoeg alle activiteiten uit het Regionaal Beleidsplan 2022-2023 afgerond of opgenomen in de reguliere werkzaamheden.

Het jaarverslag belicht het Programma Crisis- en Rampenbestrijding (C&R) en het programma Regionale Ambulancevoorziening (RAV). In de eerste hoofdstukken worden de beleidsmatige

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

resultaten van beide programma's uiteengezet en daarna is de financiële jaarrekening opgenomen met daarin de baten en lasten van 2023 van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

De controlerend accountant heeft aangegeven een getrouwheidsoordeel af te geven, conform de Gemeente- en Provinciewet. Dit getrouwheidsoordeel ziet ook toe op de rechtmatigheids-verantwoording. De accountantsverklaring van de jaarrekening kon helaas nog niet worden opgenomen in de bijgevoegde jaarrekening 2023; de accountsverklaring wordt z.s.m. nagezonden.

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Het resultaat van het programma C&R is positiever dan de begroting maar conform verwachting zoals gemeld in de tussentijdse rapportage t/m augustus 2023. Uit een analyse van het resultaat ten opzichte van de begroting blijkt dat het positieve resultaat incidenteel van aard is. De structurele componenten zijn per saldo negatief (circa € 543.000,-). Dit heeft deels te maken met prijsstijgingen (zoals onderhoud werkmaterieel, huisvestingslasten en energie), een toenemende complexiteit van incidenten (vrijwilligersvergoedingen) en stijging van de kosten voor Arbo aspecten en werving & selectie (hoger verloop, krapte arbeidsmarkt, terugdringen ziekteverzuim). Deze onderwerpen zijn geadresseerd in de begrotingswijziging 2024 en/of de begroting 2025. Het positieve resultaat (€ 2.762.000,-) is derhalve 4% van het totaal van de opbrengsten.

Programma Regionale Ambulancevoorziening

Ook het resultaat van het programma RAV is positiever dan in de begroting werd aangenomen en positiever dan in de tussentijdse rapportage verwacht werd. Dit laatste wordt veroorzaakt door de aanvullende afspraken over de financiering van de meldkamer na intensieve gesprekken met zorgverzekeraars. Zorgverzekeraars hebben budget ter beschikking gesteld voor extra diensten. De diensten zijn niet het hele jaar ingezet maar wel volledig gefinancierd waardoor het resultaat geflatteerd is.

bedragen x € 1.000,-	Totaal VRGZ	Programma C&R	Programma RAV
Resultaat gewijzigde begroting 2023	-1.855	-1.855	0
Mutaties bestemde reserves	2.105	2.105	0
Resultaat gewijzigde begroting na mutatie reserves	**250**	**250**	**0**
Resultaat 2023	2.368	2.054	314
Mutaties bestemde reserves	708	708	0
Gerealiseerd resultaat 2023	**3.076**	**2.762**	**314**
Verschil realisatie t.o.v. de begroting	**2.826**	**2.512**	**314**
Resultaat in % van de opbrengsten	**3%**	**4%**	**1%**

Tabel: overzicht van de resultaten per programma.

Voorstel resultaatbestemming

In de jaarstukken wordt ten aanzien van de bestemming van bovengenoemde resultaten het volgende voorgesteld (onder de tabel worden de voorstellen nader toegelicht):

Nadere uiteenzetting nog te bestemmen resultaat naar programma	
Vanuit het jaarresultaat 2023 programma RAV wordt voorgesteld om:	
Toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten RAV	314
Totaal programma RAV	**314**
Vanuit het jaarresultaat 2023 programma Crisis- en Rampenbestrijding wordt voorgesteld om:	
Toe te voegen aan de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding tot 5% van de baten	207
Toe te voegen aan de bestemde reserve herziening meerjarenonderhoudsplan	2.555
Totaal programma Crisis- en Rampenbestrijding	**2.762**
Totaal voorstel voor resultaat 2023[1]	**3.076**

Het resultaat van het programma RAV dient te worden toegevoegd aan de reserve aanvaardbare kosten. Inclusief deze toevoeging is de reserve 9% van de opbrengsten. Daarmee is de minimale norm van 10% nog niet bereikt.

Het programma C&R realiseerde in 2023 een positief resultaat van € 2.762.000,-. Het voorstel voor resultaatbestemming is als volgt:

- Indien positieve resultaten worden behaald geldt als uitgangspunt dat een toevoeging plaatsvindt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke norm. Door toevoeging van € 207.000,- aan de bestaande algemene reserve wordt de bestuurlijke norm van 5% bereikt.
- Aan het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld een nieuwe bestemde reserve te vormen voor de kosten die voortkomen uit de herziening van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP).

Mutatie bestemde reserves

Voor 2023 was een vrijval uit de bestemde reserves begroot van € 2.105.000,-. Hiervan valt een bedrag van € 1.721.000,- daadwerkelijk vrij in 2023:

- nu de samenvoeging van de meldkamers naar de Meldkamer Oost-Nederland (MKON) per 21 maart 2023 is geeffectueerd kan de bestemde reserve voor de frictiekosten van het samenvoegen van de meldkamer definitief vrijvallen (€ 450.000,-).
- de bestemde reserves die zijn getroffen om de prijs- en loonsomstijgingen (deels) op te vangen zijn vrijgevallen in 2023 (respectievelijk € 270.000,- en € 688.000,-).

[1] negatief is per saldo onttrekking

- voor de bestemde reserve in het kader van duurzaamheid was in 2023 een vrijval begroot van € 377.000,-, waarvan € 235.000,- ten behoeve van de schuimvormende middelen en € 142.000,- voor de DME. Zoals in de toelichting op de Huisvestingskosten en de kosten voor Wagenpark en werkmaterieel is aangegeven hebben beide projecten als gevolg van uitgebreide vooronderzoeken vertraging opgelopen en valt een deel van de reserve vrij (€ 69.000,-). Het resterende deel van de reserve schuift door naar 2024 (€ 308.000,-).
- vanuit de bestemde reserve Uitgestelde werkzaamheden is in 2023 een bedrag van € 244.000,- vrijgevallen. Ten behoeve van het project Digitaal centraal is in 2023 € 76.000,- minder uitgegeven, hierdoor resteert voor 2024 een reserve van € 145.000,-.

Nieuwe bestemde reserve

- Met het Algemeen Bestuur is overeengekomen dat een bestemde reserve mag worden gevormd voor het deel van de extra BDuR-middelen dat niet gerealiseerd is (€ 1.013.000,-);
- Aan het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld een nieuwe bestemde reserve te vormen voor de kosten die voortkomen uit de herziening van het meerjarenonderhoudsplan (€ 2.555.000,-). Deze reserve wordt voorgesteld om stabiliteit te bieden gedurende het onderzoek kostenverdeelsystematiek en de toekomstverkenning vastgoed. De gemeenteraden hebben het Algemeen Bestuur verzocht eerst met een plan te komen rondom de toekomst van het vastgoed alvorens te komen tot een structurele verhoging.

Het uitgavenpatroon ziet er dan als volgt uit:

Uitgavenpatroon bestemde reserves (bedragen x € 1.000,-)								
Bestemde reserve uitgestelde werkzaamheden	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Totaal	Saldo eind 2026
1 Archiefverbetering	45	50	89	145			329	0
2 Onderhoud kazernes	40		130				170	0
3 Kwetsbaarheden HRM	50	50					100	0
4 Crisisorganisatie (opleiden en oefenen)	50						50	0
5 Rechtmatigheid	25		25				50	0
Totaal bestemde reserve uitgestelde werkzaamheden	**210**	**100**	**244**	**145**	**0**	**0**	**699**	**0**
Overige bestemde reserves	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Totaal	Saldo eind 2026
Bestemde reserve duurzaamheid		73	69	308			450	0
Bestemde reserve meldkamer *			450				450	0
Bestemde reserve prijsstijging			270				270	0
Bestemde reserve cao ontwikkelingen			688				688	0
Bestemde reserve versterking crisisbeheersing				389		624	1.013	0
Totaal overige bestemde reserves		**73**	**1.477**	**697**	**0**	**624**	**2.871**	**0**
Totaal		**173**	**1.721**	**842**	**0**	**624**	**3.570**	**0**

Ontwerpbegroting 2025

De leidraad voor deze begroting is het regionaal beleidsplan voor de periode 2024-2027 zoals vastgesteld door het bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Zoals aangekondigd in de Kaderbrief 2025 VRGZ zijn de beschreven ontwikkelingen en onderwerpen (inhoudelijk en financieel) geconcretiseerd in bijgevoegde begroting. Om wijzigingen die leiden tot een financiële uitzetting van de begroting te beoordelen heeft het Algemeen Bestuur op 19 april 2018 ingestemd met een kader, waarin is beschreven welk soort uitzettingen eventueel in aanmerking komen voor een verzoek aan gemeenten tot een hogere bijdrage.

- Reguliere indexering: indexering van loonkosten en materiële kosten op basis van een vooraf vastgestelde methodiek;
- Buitengewone prijsstijgingen: prijsstijgingen, waar de VRGZ geen invloed op heeft en die niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering;
- Autonome ontwikkelingen: niet door de VRGZ beïnvloedbare stijgingen (zoals wet en regelgeving) die voortkomen uit bestaand beleid;
- Nieuw beleid: nieuwe voorstellen die ter besluitvorming worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur via een begroting of begrotingswijziging;
- Andersoortige prijsstijgingen, die door de VRGZ beïnvloedbaar zijn, worden niet opgenomen in de conceptbegroting.

In de begroting worden beschreven:

- De kernactiviteiten van de VRGZ, de landelijke ontwikkelingen en de stand van zaken met betrekking tot het Regionaal Beleidsplan 2024-2027
- Crisis- en Rampenbestrijding (sector Brandweer en sector Crisisbeheersing)
- Regionale Ambulancevoorziening (RAV)
- Interne bedrijfsvoering

Verwerking zienswijzen gemeenteraden Kaderbrief VRGZ 2025

In de Kaderbrief 2025 VRGZ zijn ontwikkelingen geschetst die op de VRGZ afkomen. De gemeenteraden hebben de gelegenheid gehad hun zienswijzen op de Kaderbrief naar voren te brengen. De zienswijzen en de reacties hierop van het Dagelijks Bestuur VRGZ treft u in de bijlage aan. De VRGZ heeft deze zienswijzen meegenomen in de uitwerking van de begroting.

Centraal in de zienswijzen van de gemeenten stonden de vraag naar concretisering van effecten van hetgeen in de kaderbrief werd beschreven en oproep oog te hebben voor de financiële situatie van gemeenten nu en de komende jaren. In de begroting is concretisering van beschreven ontwikkelingen zoveel mogelijk toegepast. De oproep tot financiële terughoudendheid is meegenomen in de begroting; de begroting bevat daarom minimale beleidsvoorstellen en de VRGZ presenteert alleen noodzakelijke uitzettingen aan gemeenten. Zoveel mogelijk worden ontwikkelingen die extra middelen vragen in de eigen begroting opgevangen. Om financiële stabiliteit te creëren met betrekking tot de gestegen kosten van het vastgoed als gevolg van de herziening van het MJOP, dat is uitgevoerd conform bestuurlijk besluit, wordt in de jaarrekening

2023 een voorstel gedaan voor een bestemde reserve herziening MJOP. Dat houdt concreet in dat het bestuur gevraagd wordt om een bestemde reserve te creëren om de stijging van kosten MJOP als gevolg van de vijfjaarlijkse herziening tijdelijk op te vangen gedurende het onderzoek naar kostenverdeelsystematiek en de toekomst van het vastgoed.

Begrotingswijziging 2024

De begrotingswijzigingen 2024 betreffen kostenneutrale verschuivingen en mutaties in de bestemde reserves die voortvloeien uit de realisatie 2023.

Begroting 2025

De gemeentelijke bijdrage stijgt met € 3.083.000,- ten opzichte van de gewijzigde begroting 2024. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door de indexering. Deze bedraagt conform BRN 4,62%2 (€ 2.253.000,-). Daarnaast zijn, zoals aangegeven in de Kaderbrief 2025, een aantal uitzettingen noodzakelijk als gevolg van ontwikkelingen deze worden hieronder opgesomd en toegelicht.

1. Reguliere indexering (die is gebaseerd op door het bestuur vastgestelde standaard uitgangspunten) van 4,62% (€ 2.253.000,-).
2. Natuurbrandbeheersing: het Algemeen Bestuur heeft op 21 december 2023 ingestemd met deelname aan het gezamenlijke project Gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandbeheersing van de provincie Gelderland en de veiligheidsregio's Gelderland-Midden, Noord- en Oost-Gelderland en Gelderland-Zuid centraal, dat in 2024 en 2025 uitgevoerd wordt. De incidentele versnelling heeft VRGZ zelf opgevangen. Deze aanvraag betreft de structurele invulling van deze functie waarvoor VRGZ een voorstel zou doen in begroting 2025 (€ 100.000,-).
3. Innovatie Brandweer: De verdichting in de samenleving neemt zowel qua fysieke inrichting als aantal inwoners steeds verder toe. Multifunctioneel gebruik van ruimte ook. Kleine incidenten kennen daardoor al snel grote gevolgen en groeien sneller uit tot crises. Landelijk onderzoek spreekt van een ontwikkeling waarbij incidenten steeds gevaarlijker, heftiger, groter, complexer en viezer worden. We zien dat er meer situaties ontstaan waarbij het te gevaarlijk of te ingewikkeld is om alleen brandweermensen ter plekke in te zetten. Dit vraagt om andere manieren van werken en om ontwikkelingen die menselijke inzet in gevaarlijke omstandigheden beperken, zoals het werken met onderwaterdrones bij personen of voertuigen te water. Complexere incidenten vragen daarnaast ook om slimmere oplossingen waarbij ook informatiegestuurd werken een belangrijke rol heeft. Door het ontwikkelen van tools en technieken die data gedreven werken kunnen specialistische kennis en handelingsperspectieven beschikbaar gemaakt worden voor de veiligheidsprofessional op straat. Ook dat draagt bij aan snel en adequaat optreden om incidenten klein te houden. Daarnaast dwingen ontwikkelingen op het gebied van onder andere klimaat, verduurzaming, energietransitie en veranderde regelgeving de brandweer

om mee te bewegen, bijvoorbeeld door het gebruik van fluorvrij blusschuim. In een veranderende samenleving moeten we ons dus inspannen om een slagvaardige, snelle en wendbare brandweer te houden die over de nodige kennis en materialen kan beschikken om goed en veilig incidenten te bestrijden. Niet investeren hierin betekent dat we op termijn onvoldoende zullen kunnen meebewegen. De ruimte die ontstaat door de herverdeling zoals voorgesteld in het dekkingsplan zal voor deze innovatie en kennisontwikkeling worden aangewend; om dit toekomstproof te maken is echter een extra investering in kennis, kunde en materieel nodig. Het nu voorgestelde bedrag (€150.000,-) is een verdere bijdrage aan deze noodzakelijke innovatie.

4. Arbeidsmarktproblematiek: evenals veel gemeenten hebben wij de afgelopen jaren in toenemende mate moeite om personeel te vinden en te behouden. Sommige functies moeten meerdere keren worden uitgezet om tot succesvolle werving te leiden. Als gevolg van het niet tijdig vinden van geschikt personeel blijven bepaalde werkzaamheden liggen en daarnaast lopen de kosten voor interim-oplossingen, waaronder inhuur steeds verder op. Een uitbreiding van de formatie werving en selectie (€ 80.000,-) is noodzakelijk vanwege de sterke toename in het aantal vacatures (in 2023 waren er 90 vacatures). Daarnaast wordt extra ingezet op activiteiten voor werving en selectie en arbeidsmarktcommunicatie (€ 60.000,-). Het is vaker nodig om meermaals en in meerdere rondes te adverteren om geschikt personeel aan te trekken. De krapte op de arbeidsmarkt blijft naar verwachting de komende jaren bestaan. Om continuïteit te bieden in onze dienstverlening moeten wij blijvend inspelen op de ontwikkelingen in de arbeidsmarkt. Wanneer wij niet de juiste inspanning op werving en behoud kunnen leveren, lopen wij een risico niet tijdig de juiste mensen te vinden. Dit leidt tot een toename in werkdruk, waardoor ook de primaire processen onder druk komen te staan. Daarnaast kan hogere werkdruk ertoe leiden dat medewerkers eerder ander werk zoeken. Het niet tijdig invullen van vacatures leidt naast hoge werkdruk ook tot hogere kosten van inhuur en interim-oplossingen. Tenslotte komt de kwaliteit van de dienstverlening in brede zin onder druk te staan. Dit raakt niet alleen burgers, maar ook onze samenwerkingspartners.
5. Juridische ondersteuning: de toename van handhavingszaken en maatwerkadviezen waarbij een juridische toets noodzakelijk is, zoals juridische kwesties rondom overeenkomsten en maatschappelijke ontwikkelingen, de Omgevingswet, controle op inspectierapporten en ontwikkelingen in jurisprudentie, leiden tot de noodzaak voor het aantrekken van een juridisch adviseur op dit gebied. Daarnaast komt de Brandweer steeds meer in aanraking met juridische procedures. Op dit moment is de juridische kennis en capaciteit binnen de VRGZ onvoldoende aanwezig. Onderzoeksbureau Berenschot heeft in 2021 de overhead kosten van de VRGZ vergeleken met 15 andere Veiligheidsregio's en geconcludeerd dat bij de VRGZ de kosten van de overhead 20% lager liggen dan het gemiddelde in de benchmark. Deze uitbreiding is nodig in relatie tot toetsing van de complexe dossiers. Bij onvoldoende juridische capaciteit is de verwachting dat de VRGZ meer in juridische trajecten terechtkomt waarvoor we extern in zullen moeten huren. Onvoldoende capaciteit kan daarnaast consequenties hebben voor doorlooptijden en kwaliteit van advisering.

6. Formatie Veilig bouwen: in de begroting 2024 heeft het bestuur VRGZ ingestemd met een uitbreiding van de formatie van de afdeling Veilig bouwen met 1 fte, waarna geëvalueerd zou worden of deze uitbreiding afdoende is om de continuïteit en de kwaliteit van de adviezen te kunnen garanderen. De reden van de uitbreiding was de toename van het aantal aanvragen: In 2017 verstrekte team Veilig Bouwen iets meer dan 1.400 adviezen ten opzichte van bijna 1.900 in 2022. Uit de evaluatie is gebleken dat het aantal adviesaanvragen in 2023 wederom verder is toegenomen naar ruim 2.000. Daarnaast is ook in samenwerking met de omgevingsdiensten en de gemeenten gekeken hoe de werkprocessen zo optimaal mogelijk kunnen worden ingericht. De verwachting is echter dat het aantal aanvragen en de complexiteit ervan niet zullen afnemen. Om de continuïteit en de kwaliteit van de adviesaanvragen te kunnen garanderen is het voorstel is om nogmaals 1 fte toe te voegen aan het team Veilig Bouwen. De VRGZ zal daarnaast blijven investeren in het aanscherpen van werkprocessen. Zonder uitbreiding zal extern moeten worden ingehuurd om het volume te verwerken. Aan de behandeling van de adviesaanvragen hangen wettelijke termijnen. Het halen van deze termijnen wordt steeds ingewikkelder. Indien de brandweer door capaciteitsgebrek niet tijdig een advies kan uitbrengen kan het zijn dat een gemeente of omgevingsdienst een besluit moeten nemen zonder dit advies mee te laten wegen. Hiermee kunnen mogelijk gevaarlijke situaties goedgekeurd worden. De stijging treedt nu verschillende jaren achtereen op en lijkt daarmee structureel.
7. Informatieveiligheid: ten behoeve van de versterking van de cyberweerbaarheid op basis van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid, de standaard die verplicht is voor overheidsorganisaties, vraagt het organiseren van de monitoring van dreigingen en kwetsbaarheden en de incident respons op digitale incidenten om extra formatie en software (€ 65.000,-).
8. Energielasten: als gevolg van de gestegen prijzen voor energie en -belastingen stijgen de jaarlijkse energielasten (€ 165.000,-).
9. Herziening meerjarenonderhoudsplan: de vijfjaarlijkse herziening van het meerjarenonderhoudsplan leidt als gevolg van hogere prijzen voor arbeid en materiaal en de ouderdom en staat van installaties en panden, tot een stijging van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud (€ 619.000,-).
10. In 2024 start de VRGZ met de aanbesteding voor kantoorautomatisering/hostingsdiensten. Per 1 januari 2025 loopt het contract met de huidige leverancier (RAM-IT) af. Deze aanbesteding wordt samen met de GGD Gelderland-Zuid vormgegeven. Voor de aanbesteding en de implementatie worden gedurende 2024 en 2025 incidenteel extra lasten gemaakt van € 100.000,- per jaar voor de VRGZ.

In de begroting 2025 wordt voor onderdeel 1 t/m 8 een extra bijdrage aan gemeenten gevraagd. Binnen de begroting met het huidige dienstverleningsniveau kan dit niet opgevangen worden. Met inbegrip van bovenstaande uitzettingen is de begroting meerjarig sluitend.

In 2024 en 2025 is het resultaat € 100.000,- negatief als gevolg van de kosten voor de aanbesteding en implementatie van kantoorautomatisering en hostingsdiensten (onderdeel 10), het voorstel is om dit bedrag gedurende twee jaar te onttrekken aan de algemene reserve.

Voor dekking van de herziening van het meerjarenonderhoudsplan (onderdeel 9) is in de jaarrekening een bestemde reserve voorgesteld, deze is in de begroting opgenomen vanuit het resultaat van 2023. Deze reserve is ingesteld om stabiliteit te bieden gedurende het onderzoek naar de kostenverdeelsystematiek en de toekomstverkenning vastgoed. In 2024 tot en met 2027 kunnen de meerkosten vanuit deze bestemde reserve gedekt worden. Daarna zal deze uitzetting leiden tot een mogelijke aanpassing van de gemeentelijke bijdrage.
In de Programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 is zo veel mogelijk rekening gehouden met de nu al voorzienbare ontwikkelingen die op de VRGZ afkomen.

RAV: Verwachte financiële ontwikkeling 2025 en verder

Het verwachte resultaat voor het programma RAV is nul. In de ramingen is uitgegaan van de afspraken die gemaakt zijn met de verzekeraars voor 2024. De onderhandelingen voor 2025 zijn nog niet opgestart; dit gebeurt in het najaar van 2024.

Risico's

In paragraaf 5.1.2 van de ontwerpbegroting worden de ontwikkelingen geschetst die in de toekomst financiële risico's met zich mee kunnen brengen. De omvang van deze risico's is nu nog niet exact bekend. Indien het Algemeen Bestuur instemt met de resultaatbestemming uit de jaarrekening 2023 is de algemene reserve conform de bestuurlijke gewenste norm van 5,0%. De verwachte beschikbare weerstandscapaciteit is niet toereikend om de geïnventariseerde en gecalculeerde risico's (zie paragraaf 5.1.2) te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich daadwerkelijk voordoen zal de VRGZ hiervoor vanuit de deelnemende gemeenten gecompenseerd dienen te worden om zodoende de continuïteit van haar kerntaken te borgen dan wel vanuit het Algemeen Bestuur een opdracht krijgen tot een taakstelling die, zoals de afgelopen jaren al kenbaar is gemaakt, de kerntaken zal raken.

Procedure

Hierbij biedt het dagelijks bestuur u graag de gelegenheid uw zienswijze kenbaar te maken:

- Op de resultaatsbestemming zoals voorgesteld in de conceptjaarrekening 2023.
- Op de ontwerpbegroting

Wij vragen uw zienswijze over deze onderwerpen vóór 10 juni 2024 aan ons kenbaar te maken via bestuurvrgz@vrgz.nl. Na afloop van deze termijn zal het Dagelijks Bestuur VRGZ u informeren over het oordeel over de zienswijzen. Met in achtneming van uw zienswijzen zullen de Jaarstukken 2023 en ontwerpbegroting 2025 in de vergadering van 4 juli 2024 aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling worden voorgelegd.

Het Dagelijks Bestuur van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid,
namens deze,

de voorzitter, de secretaris,

drs. H.M.F. Bruls M. van Dalen MSc

Bijlage 1 Reacties kaderbrief VRGZ

Gemeente	Zienswijzen op Kaderbrief 2025 Inhoud	Reactie VRGZ
Berg en Dal	In uw brief van 27 november 2023 biedt u de raad van Berg en Dal de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de kaderbrief 2025. Tijdens de raadvergadering van 8 februari 2024 is de zienswijze door de raad vastgesteld. Hierbij ontvangt u onze zienswijze op de kaderbrief. **Inzichtelijk maken van onzekerheden begroting** Net als vorig jaar staat een grote mate van onzekerheid centraal in de Kaderbrief. Daar komt bovenop de verwachting dat gemeenten vanuit het Rijk vanaf 2026 structureel gekort zullen gaan worden. Scherpe keuzes dienen de komende jaren dan ook te worden gemaakt. Daarbij willen we ook een beroep doen op onze gemeenschappelijke regelingen. De Kaderbrief geeft zeer beperkt inzicht in de financiële en organisatorische gevolgen van de beschreven ontwikkelingen. In de conceptbegroting 2025 verwachten we derhalve een concretere uitwerking van de risico's in een sluitende begroting. Verder wil de raad dat de VRGZ ontwikkelingen die de veiligheidsregio mogelijk financieel raken blijft monitoren en in beginsel binnen de bestaande budgetsystematiek blijft opvangen. **Juridische ondersteuning** In de kaderbrief wordt gesproken over de uitbreiding van de juridische ondersteuning. We zien het nut en de noodzaak om tot deze uitbreiding over te gaan graag nader toegelicht en uitgewerkt in de begroting. **Terughoudendheid bij het instellen van reserves** We willen de VRGZ erop wijzen dat de gemeente Berg en Dal terughoudendheid verwacht in het instellen van (grote) algemene reserves. We vragen daarom duidelijk het doel van de reserve te beschrijven (met name in het voorstel omtrent vastgoed), zodat er goede keuzes gemaakt kunnen worden.	De VRGZ is zich bewust van de financiële situatie waarin meerdere gemeenten zich bevinden en de onzekerheid die dit met zich meebrengt en houdt hier waar mogelijk rekening mee. In de ontwerpbegroting worden de ontwikkelingen voorzien van concretisering en financiële doorvertaling. De VRGZ houdt de ontwikkelingen evenals de financiële gevolgen nauwlettend in de gaten. De noodzaak tot extra juridische ondersteuning wordt nader onderbouwd en toegelicht in de ontwerpbegroting 2025. De VRGZ neemt hierbij de regels in acht zoals deze door het bestuur zijn vastgesteld met betrekking tot de algemene reserve. Met betrekking tot de bestemde reserve is hiertoe een voorstel en uitwerking opgenomen in de ontwerpbegroting.
Beuningen	De gemeenteraad heeft kennisgenomen van de kaderbrief en heeft enkele opmerkingen hierover. Deze leest u hierna.	

	Terugblik zienswijze 2024 Allereerst vinden wij het fijn om te zien dat u iets met onze zienswijze op de kaderbrief 2024 heeft gedaan. U heeft verschillende onderwerpen uitgebreider beschreven. Hogere kosten verwacht Het is algemeen bekend dat er door verschillende ontwikkelingen de kosten zijn gaan stijgen. De risico's die u noemt, zijn herkenbaar voor ons als gemeente. Graag willen wij u wel vragen om ons op de hoogte te houden van de financiële ontwikkelingen als deze bekend zijn. Verder lezen wij dat er een aantal voorstellen wordt gedaan, bijvoorbeeld om een egalisatiereserve kapitaallasten te creëren. Wij gaan ervan uit dat dit wordt meegenomen in de conceptbegroting 2025. Daarnaast worden er bij diverse onderwerpen hogere kosten verwachten. De VRGZ geeft aan hier geen invloed op de te kunnen hebben. Wel willen we aandacht vragen voor de invloed die de VRGZ heeft binnen hun eigen dienstverlening.	De VRGZ stelt twee tussenrapportages op waarin de financiële ontwikkelingen worden toegelicht. Voor de begroting 2024 was het vormen van een egalisatiereserve kapitaallasten vastgoed voorgesteld. Naar aanleiding van de zienswijzen van de gemeenteraden is deze niet gevormd. Inmiddels heeft de vijfjaarlijkse herziening van het MJOP plaatsgevonden wat tot stijgende kosten leidt. In de Jaarstukken 2023 wordt een voorstel gedaan om de stijging van deze kosten te dekken vanuit een bestemde reserve Herziening MJOP gedurende het onderzoek naar de kostenverdeelsystematiek en de toekomst van ons vastgoed. De VRGZ heeft in de afgelopen rapportagemomenten gemeenten geïnformeerd over de financiële situatie van VRGZ. Er is geen ruimte om grote ontwikkelingen binnen de eigen begroting op te vangen, zonder dat dit primaire dienstverlening raakt.
Buren	In november 2023 ontvingen wij van u de kaderbrief 2025. Via deze brief maken wij onze zienswijze kenbaar op de kaderbrief 2025. U legt een kaderbrief voor met herkenbare punten die in lijn liggen met voorliggende jaren. U beschrijft beleidsuitgangspunten op een manier waarvoor een kaderbrief is bedoeld. Complimenten daarvoor.	

	Wij vragen aandacht voor de volgende onderdelen van de kaderbrief: Onzekerheden gemeenten omtrent het ravijnjaar 2026 In uw kaderbrief schrijft u dat een aantal van de gemeenten heeft aangegeven opnieuw te willen kijken naar de huidige verdeelmethodiek van de gemeentelijke bijdrage. Het Algemeen Bestuur zal in de eerste maanden van 2024 over de verdeelmethodiek in gesprek gaan aan de hand van een nadere analyse van de huidige verdeelmethodiek en de mogelijke aanpassingen daarvan. Dit kan voor individuele gemeenten financiële consequenties hebben. Gezien het tijdspad ligt het voor de hand dat de financiële consequenties pas vanaf 2026 merkbaar zijn. Uit uw kaderbrief 2025 blijkt niet hoe groot het effect zou kunnen zijn. Het jaar 2026 staat echter wel bekend als het ravijnjaar. Gemeenten belanden dan tussen het oude financiële systeem, dat in 2025 afloopt, en het nieuwe systeem dat per 2027 van kracht gaat. Gemeenten lopen hierdoor gezamenlijk ruim 3 miljard euro mis. Het nieuwe kabinet zal hier nog een besluit op moeten maken. Worden gemeenten gecompenseerd of blijft de situatie zoals die nu is? Kortom, er zijn veel onzekerheden voor gemeenten rond dit jaar, waarmee de begroting 2026 onder druk komt te staan. Gezien deze situatie vragen wij middels deze zienswijze uw aandacht voor de onzekerheden voor gemeenten omtrent het ravijnjaar 2026 in relatie tot een mogelijke aanpassing van de verdeelmethodiek. Het tijdig inzichtelijk maken van de egalisatiereserve kapitaallasten In uw kaderbrief schrijft u dat het in stand houden van het bestaande volume aan materieel en vastgoed, binnen het beschikbare budget in combinatie met de hoge inflatie niet realistisch en niet haalbaar is. Om de gemeentelijke lasten beheersbaar te houden stelt u voor om een egalisatiereserve kapitaallasten in te voeren. Hiermee zou u stabiliteit creëren in de begroting en is er geen, dan wel in mindere mate, sprake van mutaties in gemeentelijke bijdragen. U geeft aan dit onderwerp mee te nemen in de discussie rondom het vastgoed. Gezien de huidige situatie van het vastgoed van de VRGZ in de gemeente Buren zien wij de meerwaarde van het invoeren van een reserve. Hierbij willen wij u wel verzoeken het doel, de inhoud en de inkomsten en uitgaven rond de egalisatiereserve kapitaallasten tijdelijk inzichtelijk te maken. Bovenstaand is ook relevant voor de gemeente Buren gezien de vervanging van de kazernes binnen onze gemeente. Wij vragen aandacht voor de blijvende focus en daarmee geplande realisatie van een nieuwe kazerne in 2026 voor de post Lienden.	De VRGZ is zich bewust van de financiële situatie waarin meerdere gemeenten zich bevinden en de onzekerheid die dit met zich meebrengt en houdt hier waar mogelijk rekening mee door nut en noodzaak van ontwikkelingen zorgvuldig af te wegen. De herverdeelmethodiek is een vraagstuk van de verdeling van de kosten die gepaard gaan met de dienstverlening door de VRGZ tussen gemeenten. De richting van het bestuurlijke gesprek hierover en de uitkomst is nog niet duidelijk. De VRGZ faciliteert dit traject en zal daarbij het betrekken van gemeenten en gemeenteraden als aandachtspunt voor ogen houden. Voor de begroting 2024 was het vormen van een egalisatiereserve kapitaallasten vastgoed voorgesteld. Naar aanleiding van de zienswijzen van de gemeenteraden is deze niet gevormd omdat de raden graag eerst een plan met betrekking tot het vastgoed wilden. Dit is in gang gezet. Inmiddels heeft de vijfjaarlijkse herziening van het MJOP plaatsgevonden. Deze herziening leidt tot stijgende kosten voor onderhoud. In de Jaarstukken 2023 wordt een voorstel gedaan om de stijging van deze kosten te dekken vanuit een bestemde reserve Herziening MJOP gedurende het onderzoek naar de kostenverdeelsystematiek en de toekomst van ons vastgoed. VRGZ rapporteert in de jaarrekening en begroting over de stand van zaken rondom bestemde reserves en informeert op die manier gemeenten. Naast de kostenverdeelsystematiek wordt in 2024 door het

	Wij wensen u veel succes bij het opstellen van de conceptbegroting en zien deze met belangstelling tegemoet. In de aanbiedingsbrief van de conceptbegroting zien wij graag op welke wijze de zienswijze op de kaderbrief verwerkt is in de conceptbegroting. Wij noemen hier met name de haalbaarheid van termijnen waarin wij benadrukken dat we zien dat de Veiligheidsregio alle inzet pleegt om de daarvoor geldende termijnen te halen. Onze dank daarvoor. Wij vernemen graag uw reactie op de gegeven zienswijze.	bestuur van de VRGZ ook gesproken over de ontwikkelingen van het vastgoed. Dit traject moet leiden tot een plan rondom vastgoed eind 2024 zoals dit ook door de gemeenteraden is gevraagd in de zienswijzen op de begroting 2024. De VRGZ heeft aandacht voor de controlerende en kaderstellende rol van gemeenteraden en heeft aandacht voor de relevante termijnen. De VRGZ zoekt ook afstemming met de gemeentelijke organisaties en griffiers om de P&C producten met de geldende termijn pas te maken met de agendering in de raden.
Culemborg	In goede orde ontvingen wij de Kaderbrief 2025. Wij hebben kennis genomen van de brief. De Kaderbrief 2025 is behandeld in de commissievergadering van 18 januari 2024 en in de raadsvergadering van 1 februari 2024. Voordat we ingaan op de specifieke punten uit de kaderbrief, willen wij eerst een algemene reactie geven zoals opgenomen in de onderstaande paragraaf. Vervolgens zullen wij dieper ingaan op de specifieke beleidslijnen en de financiële implicaties voor 2025 zoals uiteengezet in de Kaderbrief 2025. Allereerst willen wij onze waardering uitspreken voor het feit dat de VRGZ de financiële uitdagingen erkent waarmee onze gemeente wordt geconfronteerd. Als gevolg van economische factoren en de mogelijke korting van € 3 miljard vanaf 2026, bevinden wij ons in een situatie waarin cruciale keuzes gemaakt moeten worden. In onze gesprekken met het Rijk kaarten wij de tekorten aan en op lokaal niveau staan we voor dezelfde uitdagingen. Het is cruciaal dat de VRGZ ons goed meeneemt en voorstellen doet om zoveel mogelijk binnen eigen bedrijfsvoering op te vangen zonder kwaliteit te verliezen. Gezien het bovenstaande verzoeken wij de VRGZ terughoudend te zijn met het maken van nieuw beleid dat grote financiële consequenties heeft en waar extra budget vanuit de gemeenten voor noodzakelijk is. Wij willen de VRGZ nadrukkelijk verzoeken indien deze financiële uitdagingen zich toch voordoen de gemeenten hiervan in een vroegtijdig stadium te betrekken. ***Versterking crisisbeheersing*** Op dit moment wordt er gewerkt aan de nieuwe Wet crisisbeheersing en	De VRGZ is zich bewust van de financiële situatie waarin meerdere gemeenten zich bevinden en de onzekerheid die dit met zich meebrengt en houdt hier waar mogelijk rekening mee door nut en noodzaak van ontwikkelingen zorgvuldig af te wegen. Via de twee tussenrapportages worden gemeenten geïnformeerd over de financiële ontwikkelingen van de VRGZ.

	brandweerzorg, als opvolger van de huidige Wet veiligheidsregio's. Daarnaast geeft de landelijke agenda crisisbeheersing 2024-2029 richting aan de ambities, doelen en prioriteiten waar we (Rijk en regio) met vele partners de komende jaren aan zullen werken. Deze landelijke ambities en acties zijn geformuleerd langs drie pijlers: • Versterken voorbereiding en paraatheid; • Versterken van een weerbare samenleving; • Bevorderen van kwaliteit en professionaliteit. Voor deze versterking van crisisbeheersing, ontvangen de veiligheidsregio's vanaf 2023 via de Bijzondere Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) gefaseerd extra structurele gelden. De VRGZ werkt aan deze landelijke en regionale ambities door in onze regionale beleidsplannen de volgende speerpunten op te nemen: het versterken van de netwerksamenwerking, het zijn van een weerbare en wendbare crisisorganisatie en het versterken van informatie gestuurde veiligheid. Herziening van de Wet Veiligheidsregio's De Contourennota versterking crisisbeheersing en brandweerzorg van het Ministerie Justitie en Veiligheid geeft een beeld van wat er op de VRGZ gaat afkomen. Het is nog niet duidelijk wat dit voor exacte gevolgen zal hebben. De vraag is of de toegekende BDUR middelen volledig zullen volstaan voor de nieuwe taken die voortvloeien uit de nieuwe wet. Bij de aanbieding van de concept-wet zullen we verkennen hoe deze zich verhoudt tot de toegekende middelen. We zijn van mening dat de huidige middelen toereikend moeten zijn en verzoeken de VRGZ om binnen budget te blijven. Indien dit niet het geval is dan willen wij hiervan graag vroegtijdig in kennis worden gesteld en staan we open voor een gesprek om tot oplossingen te komen. ***Vastgoed*** In 2023 wordt, conform afspraak met het bestuur, het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) herijkt. In het MJOP worden ook de duurzaamheidseisen verwerkt. Doelstelling van het MJOP is om enerzijds de onderhoudskosten te blijven beheersen en anderzijds het primair proces maximaal te ondersteunen. De nieuwe duurzaamheidseisen hebben een kosten opdrijvend effect. Afhankelijk van de gekozen	De VRGZ is aangesloten op de landelijke ontwikkelingen rondom de versterking crisisbeheersing. De extra bijdrage is geoormerkt geld voor de versterking van crisisbeheersing en informatiemanagement. De exacte uitwerking van de herziening van de wet is nog niet bekend. We verwachten deze aankomend jaar. Ook deze ontwikkelingen zullen worden meegenomen in de twee tussenrapportages. Daarnaast wordt het bestuur ook in een aparte rapportage geïnformeerd over de besteding van de BDUR gelden.

	methode gaat onze voorkeur uit naar een sober en degelijke uitvoering. Graag zouden wij vernemen wat de afspraken zijn over het 'niveau' van deze duurzaamheideisen. Tevens willen wij graag inzicht krijgen over de varianten en de financiële impact van deze varianten. Volgens schrijven zou in 2023 het MJOP herijkt zijn. We ontvangen deze graag zo spoedig mogelijk. ***Ontwikkeling kapitaallasten*** De VRGZ ziet een opwaartse druk op de kapitaallasten. De komende jaren verwacht de VRGZ dat veel materieel, in het verleden aangeschaft door gemeenten, vervangen moet worden. Dit leidt tot een investeringspiek. Het na-ijleffect van de vluchtelingen en coronacrisis zorgt, onder andere door eerder genoemde langere levertijden, dat deze investeringspiek langer op zich laat wachten. Het in stand houden van het bestaande volume aan materieel en vastgoed, binnen het beschikbare budget, is in combinatie met de hoge inflatie niet realistisch en niet haalbaar volgens de VRGZ. Om de gemeentelijke lasten beheersbaar te houden stelt de VRGZ voor om een egalisatiereserve kapitaallasten in te voeren. Hiermee stelt de VRGZ stabiliteit in de begroting te creëren en is er geen, dan wel in mindere mate, sprake van mutaties in gemeentelijke bijdragen. • In de kaderbrief wordt voorgesteld om een egalisatiereserve kapitaallasten in te gaan voeren. Ons verzoek is hiervoor positief jaarrekeningresultaat voor te gebruiken. Hierbij is een relatie van de voorziening voor groot onderhoud, die voorkomt uit het MJOP, waar wij extra aandacht voor vragen • Uit de Kaderbrief is op te maken dat er een reserve kapitaallasten gevormd gaat worden én een voorziening voor groot onderhoud, gebaseerd op MJOP. Wij vragen de VRGZ om inzichtelijk te maken wat hiervan de financiële impact voor de gemeenten is. • In de Kaderbrief wordt vermeld dat het in stand houden van het bestaande volume aan materieel en vastgoed binnen de beschikbare budget niet haalbaar is. Hierbij zien wij twee opties: het volume aanpassen of door efficiëntere inzet voordelen te behalen. Wij verzoeken u om deze opties nader te onderzoeken en dit uit te werken in de begroting 2025. Tot slot verzoeken wij u om inzicht te geven in de maatregelen die worden genomen om de kosten zo veel mogelijk te beperken. Tevens is er behoefte om inzicht te krijgen welke	Het MJOP is herzien conform opdracht van het bestuur VGRZ. Dit MJOP richt zich op het reguliere onderhoud. Hierbij zijn wettelijke eisen van toepassing. Daarnaast zal het bestuur van de VRGZ zich onder andere moeten uitspreken over de duurzaamheidsambitie rondom het vastgoed van de VRGZ. Dit zal een element zijn in gesprek omtrent het vastgoed dat in 2024 door het bestuur gevoerd zal worden. In de jaarrekening en ontwerpbegroting wordt een voorstel gedaan voor een bestemde reserve herziening MJOP. Dat houdt concreet in dat het voorstel gedaan wordt om een bestemde reserve te creëren om de stijging van kosten MJOP als gevolg van de vijfjaarlijkse herziening op te vangen. In de Jaarstukken 2023 wordt een voorstel gedaan om de stijging van deze kosten te dekken vanuit een bestemde reserve Herziening MJOP gedurende het onderzoek naar de kostenverdeelsystematiek en de toekomst van ons vastgoed. Daarnaast is afgesproken dat het bestuur in gesprek gaat over de ontwikkelingen rondom vastgoed in de eerste helft van 2024. In de ontwerpbegroting zijn beleid en de financiële ontwikkeling verder geconcretiseerd. In lijn met de spelregels die zijn afgesproken, geeft VRGZ dit onderscheid

	kostenstijgingen voortkomen uit nieuw beleid en welke kostenstijgingen voortkomen uit externe factoren waar geen invloed op is. Verder moeten budgetoverschrijdingen zoveel mogelijk in de eigen bedrijfsvoering worden opgevangen. Wanneer toch sprake is van onvoldoende middelen dan willen wij hier tijdig over worden geïnformeerd. Wij vernemen graag uw reactie op de punten uit deze zienswijzebrief. Wij wensen u veel succes bij het opstellen van de concept-Programmabegroting 2025 en zien deze met vertrouwen tegemoet.	tussen nieuw beleid en externe factoren aan in de begroting. De VRGZ is zich bewust van de financiële situatie waarin gemeenten zich bevinden. De begroting bevat daarom minimaal beleidsvoorstellen en VRGZ presenteert alleen noodzakelijke uitzettingen aan gemeenten. Waar mogelijk worden ontwikkelingen binnen de begroting opgevangen. De VRGZ heeft in de afgelopen rapportagemomenten gemeenten geïnformeerd over de financiële situatie van VRGZ waarbij is vermeld dat er geen ruimte is om grote ontwikkelingen binnen de eigen begroting op te vangen, zonder dat dit de primaire dienstverlening raakt
Druten	De gemeenteraad heeft kennis genomen van de kaderbrief 2025 en heeft een bezwaar hierover: Grote mate van onzekerheid inzichtelijk maken in begroting Net als vorig jaar staat een grote mate van onzekerheid centraal in de Kaderbrief. De Kaderbrief geeft zeer beperkt inzicht in de financiële en organisatorische gevolgen van de beschreven ontwikkelingen. In de conceptbegroting 2025 verwachten we derhalve een concrete uitwerking van de risico's in een financieel sluitend stuk. Verder wil de gemeenteraad dat de VRGZ ontwikkelingen die de VRGZ financieel raken blijft monitoren en in beginsel binnen de bestaande budgetsystematiek opvangt. Terughoudendheid in instellen reserves We wijzen de VRGZ erop dat de gemeente Druten terughoudend is in het instellen van (grote) algemene reserves. We vragen daarom duidelijk het doel van de reserve te beschrijven in het voorstel omtrent vastgoed, zodat de juiste afweging gemaakt kan worden. De bevoegdheid voor het instellen van een nieuwe reserve ligt bij de raad.	In de ontwerpbegroting worden de ontwikkelingen voorzien van concretisering en financiële doorvertaling. Waar mogelijk worden ontwikkelingen binnen de begroting opgevangen. De VRGZ heeft in de afgelopen rapportagemomenten gemeenten geïnformeerd over de financiële situatie van VRGZ waarbij is vermeld dat er geen ruimte is om grote ontwikkelingen binnen de eigen begroting op te vangen, zonder dat dit primaire dienstverlening raakt. De VRGZ neemt hierbij de regels in acht zoals deze door het bestuur zijn vastgesteld met betrekking tot de algemene reserve. Met betrekking tot de bestemde reserve is hiertoe een voorstel en uitwerking opgenomen in de ontwerpbegroting.

Heumen	In uw brief van 16 november 2023 biedt u de raad van Heumen de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de Kaderbrief 2025. De raad heeft in zijn vergadering van 1 februari 2024 besloten om de volgende zienswijze te uiten. Deze zienswijze luidt: Net als vorig jaar staat een grote mate van onzekerheid centraal in de Kaderbrief 2025. In de Kaderbrief worden verschillende ontwikkelingen en risico's geschetst, welke onzekerheden met zich mee brengen. Er wordt beperkt inzicht gegeven in de financiële gevolgen. Zo brengen het verduurzamen van het wagenpark en het vervangen van materieel extra kosten met zich mee. Het is echter onduidelijk hoe hoog deze kosten zijn. Deze kostenontwikkeling is zorgelijk, met name als men kijkt naar de beperkte financiële ruimte die gemeenten de komende jaren hebben. Het is van belang dat er inzicht en concrete uitwerkingen worden weergegeven. In de conceptbegroting 2025 verwachten we daarom een concreter en reëel beeld van de gevolgen en financiële risico's. We verwachten dat hierbij rekening wordt gehouden met de beperkte financiële ruimte die gemeenten de komende jaren zullen hebben. Ten slotte is het van belang dat getracht moet worden eventuele kostenverhogingen zoveel als mogelijk binnen de budgetsystematiek op te vangen. In de zienswijze op de conceptbegroting 2024 hebben wij gevraagd om met een meer concreet uitgewerkt voorstel te komen omtrent de ontwikkelingen van de vastgoedportefeuille en de financiële consequenties daarvan. Wij zien met belangstelling uit naar het concrete plan dat volgt uit de overleggen van het Algemeen Bestuur in het eerste half jaar van 2024.	In de ontwerpbegroting worden de ontwikkelingen voorzien van concretisering en financiële doorvertaling. De VRGZ is zich bewust van de financiële situatie waarin gemeenten zich bevinden. De begroting bevat daarom minimaal beleidsvoorstellen en VRGZ presenteert alleen noodzakelijke uitzettingen aan gemeenten. Waar mogelijk worden ontwikkelingen binnen de begroting opgevangen. De VRGZ heeft in de afgelopen rapportagemomenten gemeenten geïnformeerd over de financiële situatie van VRGZ waarbij is vermeld dat er geen ruimte is om grote ontwikkelingen binnen de eigen begroting op te vangen, zonder dat dit primaire dienstverlening raakt. In 2024 wordt door het bestuur van de VRGZ gesproken over de ontwikkelingen van het vastgoed. Dit traject moet leiden tot een plan rondom vastgoed eind 2024 zoals dit ook door de gemeenteraden is gevraagd in de zienswijzen op de begroting 2024. De VRGZ faciliteert dit traject en zal daarbij het betrekken van gemeenten en gemeenteraden als aandachtspunt voor ogen houden.
Maasdriel	Op 1 februari 2024 heeft onze gemeenteraad de kaderbrief 2025 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid besproken. Wij hebben besloten voor de kaderbrief 2025 een inhoudelijke zienswijze in te dienen ten aanzien van de financiële situatie van gemeenten, nieuw beleid, loon- en prijsindexatie en de samenwerking op de P&C-cyclus van gemeenschappelijke regelingen.	

	Financiële situatie van gemeenten Wij zien onze gemeente de komende jaren geconfronteerd met grote uitdagingen. Een veelheid aan taken en maatschappelijke opgaven vragen om onze inzet, terwijl we te maken hebben met een knellend financieel middelenkader. Naast macro-economische ontwikkelingen als de stijgende rente en de hoge inflatie, staan onze financiën onder druk als gevolg van het huidige Rijksbeleid met betrekking tot de financiering van gemeenten vanaf 2026. De VNG heeft berekend dat gemeenten vanaf het inmiddels als 'ravijnjaar' bekend staande jaar 2026 geconfronteerd worden met een structurele korting van ongeveer 3 miljard euro per jaar. Het Rijk en de VNG zijn hierover nog in gesprek, maar bij ongewijzigd beleid ontkomen wij er niet aan om op lokaal niveau scherpe keuzes te maken zodat onze uitgaven in lijn blijven met de beschikbare financiële middelen. In dit kader doen wij nadrukkelijk ook een beroep op onze verbonden partijen. Vanzelfsprekend gaan wij er vanuit dat uw gemeenschappelijke regeling streeft naar een kwalitatief goede dienstverlening tegen zo laag mogelijke lasten voor onze inwoners. Bij de behandeling van uw begroting zullen wij hier nadrukkelijk ook op toezien. *Beleidsinhoudelijk* Bij de concept kaderbrief VRGZ 2025 hebben wij de volgende opmerkingen: Het aandeel van de gemeente Maasdriel in de totale kosten van VRGZ is 4,5%. In de kaderbrief worden taakdiscussies gevoerd en veel kostenstijgingen aangekondigd. De hoogte van de bedragen wordt nog niet inzichtelijk gemaakt. In onze begrotingen wordt geen rekening gehouden met uitzettingen, anders dan loon- en prijsontwikkeling. Vermeld wordt dat een aantal gemeenten de huidige verdeelmethodiek van de gemeentelijke bijdrage opnieuw wil laten bekijken. Het Algemeen Bestuur zal in de eerste maanden van 2024 over de verdeelmethodiek in gesprek gaan aan de hand van een nadere analyse van de huidige verdeelmethodiek en de mogelijke aanpassingen daarvan. Dit kan voor individuele gemeenten financiële consequenties hebben. Aangegeven wordt dat het voor de hand ligt dat de financiële consequenties pas vanaf 2026 merkbaar zijn. De financiële uitdagingen ten aanzien van het vastgoed staan beschreven. Zoals bekend hebben de gemeenten vragen naar aanleiding van de conceptbegroting 2025 om met een meer concreet uitgewerkt voorstel te komen omtrent de ontwikkelingen van de vastgoedportefeuille en de financiële consequenties daarvan. Gezien de samenhang en complexiteit van bovenstaande ontwikkelingen wil het Algemeen Bestuur hierover in het eerste half jaar van 2024 in gesprek gaan. Hieruit zal een concreet plan voortvloeien. Tot	De VRGZ is zich bewust van de financiële situatie waarin gemeenten zich bevinden. De begroting bevat daarom minimaal beleidsvoorstellen en VRGZ presenteert alleen noodzakelijke uitzettingen aan gemeenten. De herverdeelmethodiek is een vraagstuk van de verdeling van de kosten die gepaard gaan met de dienstverlening door de VRGZ tussen gemeenten. De uitkomst van het bestuurlijke gesprek hierover is nog niet duidelijk. In 2024 wordt door het bestuur van de VRGZ ook gesproken over de ontwikkelingen van het vastgoed. Dit traject moet leiden tot een plan rondom vastgoed eind 2024, zoals dit ook door de gemeenteraden is gevraagd in de zienswijzen op de begroting 2024. De gemeenten en de gemeenteraden zullen goed worden geïnformeerd gedurende dit traject. Het MJOP is herijkt conform opdracht van het bestuur VGRZ. Dit MJOP richt zich op het reguliere onderhoud. De herziening van het MJOP wijst uit dat dit onderhoud tot stijgende kosten leidt.

	die tijd kunnen wij geen aanvullende uitzettingen op de vastgoedportefeuille accepteren. Graag zien wij dat de uitgangspunten voor deze discussie helder gemaakt worden voordat er verdere stappen gezet worden. Dit is nodig om hierop goed te kunnen toetsen. *Nieuw beleid* We zien in onze begroting en meerjarenraming voor de komende jaren geen ruimte voor structurele beleidsintensiveringen. In het verlengde hiervan vragen wij onze gemeenschappelijke regelingen om terughoudend om te gaan met voorstellen voor nieuw beleid. Daarbij hanteren wij het principe “Nee, tenzij...”. Nieuw beleid dat niet is opgenomen in de kaderbrief zullen wij in principe in de begroting niet honoreren. Wellicht ten overvloede: Bovenstaande geldt ook voor nieuwe beleidsvoornemens waarvoor dekking gevonden kan worden binnen uw begroting en meerjarenraming. *Loon- en prijsindexatie* Wij gaan ervan uit dat u realistische ramingen opneemt voor loon- en prijsstijgingen. De financiële controllers van de Rivierenlandse gemeenschappelijke regelingen hebben met elkaar afspraken gemaakt over de systematiek van het in de begroting verwerken van verwachte salariskostenstijgingen en de hierbij gewenste onderlinge harmonisering. Afgesproken is dat aansluiting wordt gezocht bij de door het CPB 'berekende' stijging van de lonen (de geraamde loonontwikkeling), die in de door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties uitgebrachte septembercirculaire is gepubliceerd. Indien de werkelijke salariskostenstijging in het lopende begrotingsjaar (nu: 2023) afwijkt van de ramingen die in de begroting zijn verwerkt, dan kunnen de structurele effecten daarvan meegenomen worden in de salarisberekeningen van begroting voor het jaar T+2. Voor de prijsontwikkeling dient aansluiting te worden gezocht bij de door het CPB opgestelde ‘prijsindex nationale bestedingen’ die in de septembercirculaire zijn opgenomen. Alleen indien voor specifieke kostencategorieën andere indexeringspercentages gelden, kan worden afgeweken van het algemene indexeringspercentage en worden de marktconforme kostenstijgingen in de begrotingscijfers verwerkt. Het achteraf met terugwerkende kracht corrigeren van prijsontwikkelingen achten wij daarbij niet opportuun. Eventuele knelpunten die ontstaan omdat de werkelijke prijsontwikkeling zich gedurende een jaar anders ontwikkelt dan de in de begroting opgenomen ramingen, dienen naar onze mening te worden gemeld via de tussentijdse	De VRGZ is terughouden met nieuw beleid. Er zijn echter ook ontwikkelingen, onder andere de herziening van de Wet Veiligheidsregio’s en uitdaging rondom klimaatverandering die nieuw beleid noodzakelijk kunnen maken. De effecten van de nieuwe wet Veiligheidsregio’s, zijn op dit moment nog niet bekend. In de begroting zullen ontwikkelingen geconcretiseerd en onderbouwd worden. VRGZ werkt conform Begrotingsrichtlijn Regio Nijmegen (BRN). Daarbij wordt gebruik gemaakt van CEP. Het Centraal Plan Bureau (CPB) publiceert bij de Macro Economische Verkenningen (MEV) in september geen doorkijk op langere termijn (meer). Deze doorkijk wordt alleen bij het Centraal Economisch Plan (CEP) in maart gepubliceerd. Daarom is voor de BRN het CEP maatgevend geworden voor de begrotingen (doorkijk op langere termijn). De MEV (september) wordt gebruikt voor de eenmalige actualisatie van de indexering. Wij handhaven ook voor de BRN 2025 dezelfde methodiek.

	voortgangsrapportages, met in het geval van een negatieve afwijking ook een dekkingsvoorstel. *P&C-cyclus van gemeenschappelijke regelingen* Op 1 juli 2022 is de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Deze wetswijziging beoogt de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden ten aanzien van gemeenschappelijke regelingen te versterken. In het verlengde hiervan willen wij in de komende periode graag regionaal gezamenlijke afspraken maken op het gebied van planning en control. Een gezamenlijke kader voor gemeenschappelijke regelingen zorgt enerzijds voor meer grip van gemeenten op gemeenschappelijke regelingen en biedt anderzijds duidelijkheid aan onze gemeenschappelijke regelingen over wat er van hen wordt verwacht op dit onderwerp. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.	De VRGZ heeft aandacht voor de controlerende en kaderstellende rol van gemeenteraden en heeft aandacht voor de relevante termijnen. Dit is ook verwerking in de ontwerptekst van de gemeenschappelijke regeling. De VRGZ zoekt graag afstemming met de gemeentelijke organisaties en griffiers om de P&C producten met de geldende termijn pas te maken met de agendering in de raden in de regio Gelderland-Zuid.
Neder-Betuwe	Op 7 december 2023 hebben wij van u de Kaderbrief 2025 ontvangen. U stelt ons in de gelegenheid om onze zienswijze hierop kenbaar te maken. U heeft hierbij aangegeven dat de zienswijzen van de gemeenteraden vóór 1 februari 2024 kenbaar gemaakt moeten worden. Zienswijze Wij hebben kennis genomen van de Kaderbrief 2025. Wij stemmen in met de Kaderbrief. Als kanttekening willen wij wel twee zaken meegeven: 1.Het percentage waar de gemeenten voor gecompenseerd worden vanuit het Rijk, staat niet in verhouding met de huidige inflatie. 2. In de Kaderbrief geeft u aan dat we een onzekere financiële toekomst tegemoet gaan en dat het de vraag is of de extra lasten op tijd inzichtelijk zijn. We missen een toelichting over de wijze waarop we als gemeente begrotingswijzigingen mogen verwachten. Graag ontvangen we uw reactie op deze twee punten.	De VRGZ is zich bewust van de financiële situatie waarin gemeenten zich bevinden. De begroting bevat daarom minimaal beleidsvoorstellen en VRGZ presenteert alleen noodzakelijke uitzettingen aan gemeenten. VRGZ indexeert volgens de met het bestuur vastgestelde spelregels. Dat kan afwijken van de systematiek waarop het Rijk gemeenten compenseert. Via de twee tussenrapportages worden gemeenten geïnformeerd over de financiële ontwikkelingen van de VRGZ inclusief eventuele begrotingswijzigingen
Nijmegen	Wij hebben met belangstelling kennisgenomen van de Kaderbrief 2025 van de	

	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ). In deze reactie treft u onze zienswijze op deze kaderbrief. De brief geeft een goed overzicht van de relevante ontwikkelingen en sluit aan bij eerdere berichtgevingen zoals het Regionaal Beleidsplan. De raad heeft een positieve zienswijze op de kaderbrief 2025. Daarnaast geven we u graag het onderstaande mee. Grote mate van onzekerheid inzichtelijk maken Wij onderstrepen de noties zoals gemaakt in de Kaderbrief over de constante afweging van nut een noodzaak van elke stap. Daarnaast geeft u in de Kaderbrief aan met een: "een meer concreet uitgewerkt voorstel te komen omtrent de ontwikkelingen van de vastgoedportefeuille en de financiële consequenties daarvan." Het belang voor dergelijke zorgvuldige uitwerkingen onderstrepen wij en zien we graag tegemoet. De kostenontwikkeling is zorgelijk, gezien de beperkte financiële ruimte die gemeenten de komende jaren hebben. Gemeenten ontkomen er niet aan om op lokaal niveau scherpe keuzes te maken zodat de uitgaven in lijn blijven met de beschikbare financiële middelen en ook de verbonden partijen vragen wij hiermee rekening te houden. Wij vragen de VRGZ om ontwikkelingen die de VRGZ financieel raken te blijven monitoren en binnen de bestaande begrotingsmiddelen op te vangen. We zien met belangstelling uit naar de conceptbegroting VRGZ voor 2025	In 2024 wordt door het bestuur van de VRGZ gesproken over de ontwikkelingen van het vastgoed. Dit traject moet leiden tot een plan rondom vastgoed van de VRGZ eind 2024, zoals dit ook door de gemeenteraden is gevraagd in de zienswijzen op de begroting 2024. De gemeenten en de gemeenteraden zullen goed worden geïnformeerd gedurende dit traject. De VRGZ is zich bewust van de financiële situatie waarin gemeenten zich bevinden en houdt hier ook rekening mee. De begroting bevat daarom minimaal beleidsvoorstellen en VRGZ presenteert alleen noodzakelijke uitzettingen aan gemeenten. In beginsel zal de VRGZ trachten ontwikkelingen binnen de begroting op te vangen.
Tiel	Dank voor uw uitgebreide kaderbrief 2025, waarin u een helder beeld schetst van beleidsmatige ontwikkelingen en financiële kaders, en de ontwikkelingen en risico's die van invloed kunnen zijn op uw begroting 2026 en het meerjarenperspectief. Wij hebben deze echter ontvangen tegen de achtergrond van ons recentelijk naar beneden bijgestelde financiële perspectief. Financiële situatie gemeenten De komende jaren worden de gemeenten voor grote uitdagingen gesteld. Een veelheid aan taken en maatschappelijke opgaven vragen om onze inzet, terwijl we te maken hebben met een knellend financieel middelenkader. Naast macro-economische ontwikkelingen,	De VRGZ is zich bewust van de financiële situatie waarin gemeenten zich bevinden en houdt hier ook rekening mee. De begroting bevat daarom minimaal beleidsvoorstellen en

	zoals stijgende rente en hoge inflatie, staan onze financiën onderdruk als gevolg van het huidige Rijksbeleid met betrekking tot de financiering van de gemeenten vanaf 2026. De VNG heeft berekend dat gemeenten vanaf het - inmiddels als 'ravijnjaar' bekendstaande - jaar 2026 geconfronteerd worden met een structurele korting van ongeveer € 3 miljard per jaar. Het Rijk en de VNG zijn hierover nog in gesprek, maar bij ongewijzigd beleid ontkomen wij er niet aan om op lokaal niveau scherpe keuzes te maken, zodat onze uitgaven in lijn blijven met de beschikbare financiële middelen. ln dat kader doen wij een nadrukkelijk beroep op onze verbonden partijen, en daarmee ook op de VRGZ. Vanzelfsprekend gaan wij ervan uit dat u streeft naar een kwalitatief goede dienstverlening tegen zo laag mogelijke lasten voor onze inwoners. En bij de behandeling van uw conceptbegroting zullen wij daar ook nadrukkelijk op toezien. ln de aanloop daar naartoe geven wij u in het licht van onze huidige financiële situatie graag het volgende mee: Nieuw beleid Wij zien in onze eigen begroting en meerjarenraming de komende jaren geen ruimte voor structurele beleidsintensiveringen. ln het verlengde daarvan vragen wij u om terughoudend om te gaan met voorstellen voor nieuw beleid; daarbij is ons uitgangspunt 'Nee, tenzij...'. ln uw kaderbrief beschrijft u echter een diversiteit aan landelijke, regionale als interne ontwikkelingen die leiden tot zowel beleidsintensivering als tot nieuw beleid. Wij adviseren u om kritisch te heroverwegen welke daarvan u daadwerkelijk in uw conceptbegroting opneemt. En wij vragen u om daarbij een zodanige onderbouwing te leveren, dat wij ook in staat gesteld worden om nut en noodzaak goed te kunnen beoordelen. Dit geldt overigens ook voor nieuwe beleidsvoornemens waarvoor dekking kan worden gevonden binnen uw begroting en meerjarenraming. Loon- en prijsindexatie Daarnaast dringen we erop aan dat u realistische ramingen opneemt voor loon- en prijsstijgingen. De financiële controllers van de Rivierenlandse gemeenschappelijke regelingen Hebben met elkaar afspraken gemaakt over de systematiek van het in de begroting verwerken van verwachte salariskostenstijgingen, en de daarbij gewenste	VRGZ presenteert alleen noodzakelijke uitzettingen aan gemeenten. In beginsel zal de VRGZ trachten ontwikkelingen binnen de begroting op te vangen. De VRGZ is terughoudend met nieuw beleid. Er zijn echter ook ontwikkelingen, onder andere de herziening van de Wet Veiligheidsregio's en uitdaging rondom klimaatverandering en de energietransitie die nieuw beleid noodzakelijk kunnen maken. De effecten van de nieuwe wet Veiligheidsregio's, zijn op dit moment nog niet bekend. Wij zullen zorgvuldig nut en noodzaak afwegen, de ontwikkelingen monitoren en verwoorden in de Kaderbrief en in de begroting ontwikkelingen concretiseren en onderbouwen. VRGZ werkt conform Begrotingsrichtlijn Regio Nijmegen (BRN). Daarbij wordt gebruik gemaakt van CEP. Het Centraal Plan Bureau (CPB) publiceert bij de Macro Economische

	onderlinge harmonisering. Er is afgesproken aansluiting te zoeken bij de door het CPB 'berekende' stijging van de lonen (de geraamde loonontwikkeling), die in de door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en koninkrijksrelaties uitgebrachte septembercirculaire is gepubliceerd. Als de werkelijke salariskostenstijging in het lopende begrotingsjaar (nu: 2023) afwijkt van de ramingen die in de begroting zijn verwerkt, dan kunnen de structurele effecten daarvan worden meegenomen in de salarisberekeningen van de begroting voor het iaarT+2'. Voor prijsontwikkeling dient aansluiting te worden gezocht bij de door het CPB opgestelde "prijsindex nationale bestedingen" die in de septembercirculaire zijn opgenomen. Alleen als voor spécifieke kostencategorieën andere indexeringspercentages gelden, kan worden afgeweken van het algemene indexeringspercentage en worden de markconforme kostenstijgingen in de begrotingscijfers verwerkt. Achteraf met terugwerkende kracht prijsontwikkelingen corrigeren achten wij daarbij niet opportuun. Eventuele knelpunten die ontstaan doordat de werkelijke prijsontwikkeling zich gedurende een jaar anders ontwikkelt dan de in de begroting opgenomen ramingen, dienen naar onze mening te worden gemeld via de voortgangsrapportages. Met in het geval van een negatieve afwijking ook een dekkingsvoorstel. Verdeelmethodiek Recent werd door twee gemeenten wederom aangedrongen op herbezinning over de methodiek voor berekening van de inwonerbijdrage. Voorgaande jaren stond het AB daar niet voor open. Dit jaar echter werd de toezegging gedaan om op basis van een nadere analyse de discussie over dit onderwerp te heropenen. Wij verzoeken u de gemeenteraden tijdig in dit proces te betrekken. Tot slot We zijn ons ervan bewust dat de VRGZ vanaf 2015 een intensief bezuinigingstraject heeft doorlopen, waarbij ook investeringen zijn uitgesteld. Desalniettemin zijn wij door ons plotseling versomberde financiële perspectief toch genoodzaakt nu deze zeer kritische houding aan te nemen, waarvoor wij rekenen op uw begrip. Nogmaals onze dank voor de heldere kaderbrief, die ons de mogelijkheid biedt om in de aanloop naar uw begroting door ons gewenste koers kenbaar te maken.	Verkenningen (MEV) in september geen doorkijk op langere termijn (meer). Deze doorkijk wordt alleen bij het Centraal Economisch Plan (CEP) in maart gepubliceerd. Daarom is voor de BRN het CEP maatgevend geworden voor de begrotingen (doorkijk op langere termijn). De MEV (september) wordt gebruikt voor de eenmalige actualisatie van de indexering. Wij handhaven ook voor de BRN 2025 dezelfde methodiek. De herverdeelmethodiek is een vraagstuk van de verdeling van de kosten die gepaard gaan met de dienstverlening door de VRGZ tussen gemeenten. De richting van het bestuurlijke gesprek hierover en de uitkomst is nog niet duidelijk. De VRGZ faciliteert dit traject en zal daarbij het betrekken van gemeenten en gemeenteraden als aandachtspunt voor ogen houden.
West Maas en Waal	De gemeenteraad heeft kennis genomen van de Kaderbrief 2025 en wil graag een zienswijze kenbaar maken:	

	Grote mate van onzekerheid inzichtelijk maken in begroting Net als vorig jaar staat een grote mate van onzekerheid centraal in de Kaderbrief 2025. De Kaderbrief 2025 geeft zeer beperkt inzicht in de financiële en organisatorische gevolgen van de beschreven ontwikkelingen. In de conceptbegroting 2025 verwachten we derhalve een concrete uitwerking van de risico's in een financieel sluitend stuk. Verder wil het college dat de Veiligheidsregio Gelderland- Zuid (VRGZ) ontwikkelingen die de VRGZ financieel raken blijft monitoren en in beginsel binnen de bestaande budgetsystematiek opvangt. Terughoudendheid instellen reserves We wijzen de VRGZ erop dat de gemeente West Maas en Waal terughoudend is in het instellen van (grote) algemene reserves. We vragen daarom duidelijk het doel van de reserve te beschrijven in het voorstel omtrent vastgoed, zodat de juiste afweging gemaakt kan worden. De bevoegdheid voor het instellen van een nieuwe reserve ligt bij de raad. We zien met belangstelling de conceptbegroting VRGZ voor 2025 tegemoet, waarin het bovenstaande verder is uitgewerkt.	De VRGZ is zich bewust van de financiële situatie waarin gemeenten zich bevinden. De begroting bevat daarom minimaal beleidsvoorstellen en VRGZ presenteert alleen noodzakelijke uitzettingen aan gemeenten. Waar mogelijk worden ontwikkelingen binnen de begroting opgevangen. De VRGZ neemt hierbij de regels in acht zoals deze door het bestuur zijn vastgesteld met betrekking tot de algemene reserve. Met betrekking tot de bestemde reserve is hiertoe een voorstel en uitwerking opgenomen in de ontwerpbegroting.
West Betuwe	Op 27 februari 2024 heeft onze gemeenteraad de kaderbrief 2025 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid besproken. Wij hebben besloten voor de kaderbrief 2025 een inhoudelijke zienswijze in te dienen ten aanzien van de financiële situatie van gemeenten, nieuw beleid, loon- en prijsindexatie en de samenwerking op de P&C-cyclus van gemeenschappelijke regelingen. *Financiële situatie van gemeenten* Wij zien onze gemeente de komende jaren geconfronteerd met grote uitdagingen. Een veelheid aan taken en maatschappelijke opgaven vragen om onze inzet, terwijl we te maken hebben met een knellend financieel middelenkader. Naast macro-economische ontwikkelingen als de stijgende rente en de hoge inflatie, staan onze financiën onder druk als gevolg van het huidige Rijksbeleid met betrekking tot de financiering van gemeenten vanaf 2026. De VNG heeft berekend dat gemeenten vanaf het inmiddels als 'ravijnjaar' bekend staande jaar 2026 geconfronteerd worden met een structurele korting van ongeveer 3 miljard euro per jaar. Het Rijk en de VNG zijn hierover nog in gesprek, maar bij	De VRGZ is zich bewust van de financiële situatie waarin gemeenten zich bevinden. De begroting bevat daarom minimaal beleidsvoorstellen en VRGZ presenteert alleen noodzakelijke uitzettingen aan gemeenten.

	ongewijzigd beleid ontkomen wij er niet aan om op lokaal niveau scherpe keuzes te maken zodat onze uitgaven in lijn blijven met de beschikbare financiële middelen. In dit kader doen wij nadrukkelijk ook een beroep op onze verbonden partijen. Vanzelfsprekend gaan wij er vanuit dat uw gemeenschappelijke regeling streeft naar een kwalitatief goede dienstverlening tegen zo laag mogelijke lasten voor onze inwoners. Bij de behandeling van uw begroting zullen wij hier nadrukkelijk ook op toezien. *Beleidsinhoudelijk* Bij de concept kaderbrief VRGZ 2025 hebben wij de volgende opmerkingen: Verdeelmethodiek Wij zijn positief over het aangekondigde onderzoek naar de huidige verdeelmethodiek van de gemeentelijke bijdrage. Graag verlenen wij onze medewerking naar dit onderzoek en zijn benieuwd naar de uitkomsten. Vastgoed De financiële uitdagingen ten aanzien van het vastgoed staan beschreven. West Betuwe heeft bij de begroting 2024 al aangegeven het in beginsel niet eens te zijn met een uitbreiding van de (kapitaallasten) voor het vastgoed. Zoals bekend hebben de gemeenten vragen voor de conceptbegroting 2025 om met een meer concreet uitgewerkt voorstel te komen omtrent de ontwikkelingen van de vastgoedportefeuille en de financiële consequenties daarvan. Gezien de samenhang en complexiteit van bovenstaande ontwikkelingen wil het Algemeen Bestuur hierover in het eerste half jaar van 2024 in gesprek gaan. Hieruit zal een concreet plan voortvloeien. Tot die tijd kunnen wij geen aanvullende uitzettingen op de vastgoedportefeuille accepteren. Graag zien wij dat de uitgangspunten voor deze discussie helder gemaakt worden voordat er verdere stappen gezet worden. Dit is nodig om hierop goed te kunnen toetsen. *Nieuw beleid* We zien in onze begroting en meerjarenraming voor de komende jaren geen ruimte voor structurele beleidsintensiveringen. In het verlengde hiervan vragen wij onze gemeenschappelijke regelingen om terughoudend om te gaan met voorstellen voor nieuw beleid. Daarbij hanteren wij het principe “Nee, tenzij…”. In de kaderbrief zijn diverse ontwikkelingen opgenomen zonder dat hier een bedrag wordt aangehangen. Nieuw beleid dat niet is opgenomen in de kaderbrief zullen wij in principe in de begroting niet honoreren. Wellicht ten overvloede: Bovenstaande geldt ook voor nieuwe beleidsvoornemens waarvoor dekking gevonden kan worden binnen uw begroting	In 2024 wordt door het bestuur van de VRGZ ook gesproken over de ontwikkelingen van het vastgoed. Dit traject moet leiden tot een plan rondom vastgoed eind 2024, zoals dit ook door de gemeenteraden is gevraagd in de zienswijzen op de begroting 2024. De gemeenten en de gemeenteraden zullen goed worden geïnformeerd gedurende dit traject. Inmiddels is het MJOP is herijkt conform opdracht van het bestuur VGRZ. Dit MJOP richt zich op het reguliere onderhoud. De herziening van het MJOP wijst uit dat dit onderhoud tot stijgende kosten leidt. In de Jaarstukken 2023 wordt een voorstel gedaan om de stijging van deze kosten te dekken vanuit een bestemde reserve Herziening MJOP gedurende het onderzoek naar de kostenverdeelsystematiek en de toekomst van ons vastgoed. De VRGZ is terughoudend met nieuw beleid. Er zijn echter ook ontwikkelingen, onder andere de herziening van de Wet Veiligheidsregio’s en uitdaging rondom klimaatverandering en de energietransitie die nieuw beleid noodzakelijk kunnen maken. De effecten van de nieuwe wet Veiligheidsregio’s, zijn op dit moment nog niet bekend. Wij zullen zorgvuldig nut en noodzaak afwegen, de ontwikkelingen monitoren en in de begroting ontwikkelingen concretiseren en

	en meerjarenraming. *Loon- en prijsindexatie* Wij gaan ervan uit dat u realistische ramingen opneemt voor loon- en prijsstijgingen. In de kaderbrief zijn nog geen indexaties aangegeven. Het is ons bekend dat de indexering van de VRGZ wordt gebaseerd op de richtlijnen van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen van de gemeente Nijmegen. Op het moment van publiceren van de kaderbrief 2025 was dit advies (nog) niet beschikbaar. Bij de aanbieding van de begroting 2025 dient het bestuur de (eventuele) indexering te onderbouwen en kunnen wij eventueel hierop een reactie/zienswijze geven. *P&C-cyclus van gemeenschappelijke regelingen* Op 1 juli 2022 is de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Deze wetswijziging beoogt de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden ten aanzien van gemeenschappelijke regelingen te versterken. In het verlengde hiervan willen wij in de komende periode graag regionaal gezamenlijke afspraken maken op het gebied van planning en control. Een gezamenlijke kader voor gemeenschappelijke regelingen zorgt enerzijds voor meer grip van gemeenten op gemeenschappelijke regelingen en biedt anderzijds duidelijkheid aan onze gemeenschappelijke regelingen over wat er van hen wordt verwacht op dit onderwerp. Wij gaan hierover graag met u in gesprek. Graag ontvangen wij uw reactie op onze zienswijze.	onderbouwen. De percentages vanuit Begrotingsrichtlijn Regio Nijmegen (BRN) zijn toegepast en toegelicht in de begroting (4,62%). De VRGZ heeft aandacht voor de controlerende en kaderstellende rol van gemeenteraden en heeft aandacht voor de relevante termijnen. Dit is ook verwerking in de ontwerptekst van de gemeenschappelijke regeling. De VRGZ zoekt graag afstemming met de gemeentelijke organisaties en griffiers om de P&C producten met de geldende termijn pas te maken met de agendering in de raden in de regio Gelderland-Zuid.
Wijchen	In uw brief van 16 november 2023 biedt u de raad van Wijchen de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de kaderbrief 2025. De gemeenteraad heeft kennis genomen van de kaderbrief 2025 en heeft een bezwaar hierover:	In de ontwerpbegroting worden de ontwikkelingen voorzien van concretisering en financiële doorvertaling.

	Grote mate van onzekerheid inzichtelijk maken in begroting Net als vorig jaar staat een grote mate van onzekerheid centraal in de Kaderbrief. De Kaderbrief geeft zeer beperkt inzicht in de financiële en organisatorische gevolgen van de beschreven ontwikkelingen. In de conceptbegroting 2025 verwachten we derhalve een concrete uitwerking van de risico's in een financieel sluitend stuk. Verder wil de raad dat de VRGZ ontwikkelingen die de VRGZ financieel raken blijft monitoren en in beginsel binnen de bestaande budgetsystematiek opvangt. Terughoudendheid in instellen reserves We wijzen de VRGZ erop dat de gemeente Wijchen terughoudend is in het instellen van (grote) algemene reserves. We vragen daarom duidelijk het doel van de reserve te beschrijven in het voorstel omtrent vastgoed, zodat de juiste afweging gemaakt kan worden. De bevoegdheid voor het instellen van een nieuwe reserve ligt bij de raad. We zien met belangstelling uit naar de concept begroting VRGZ voor 2025 waarin het bovenstaande verder is uitgewerkt.	Waar mogelijk worden ontwikkelingen binnen de begroting opgevangen. De VRGZ heeft in de afgelopen rapportagemomenten gemeenten geïnformeerd over de financiële situatie van VRGZ waarbij is vermeld dat er geen ruimte is om grote ontwikkelingen binnen de eigen begroting op te vangen, zonder dat dit primaire dienstverlening raakt. De VRGZ neemt hierbij de regels in acht zoals deze door het bestuur zijn vastgesteld met betrekking tot de algemene reserve. Met betrekking tot de bestemde reserve is hiertoe een voorstel en uitwerking opgenomen in de ontwerpbegroting.
Zaltbommel	Tijdens de openbare vergadering van 22 februari jongstleden is de kaderbrief 2025 van de veiligheidsregio Gelderland-Zuid aan de orde geweest. In deze brief leest u onze zienswijze. Zienswijze In de raadsvergadering van 22 februari 2024 is de kaderbrief 2025 VRGZ besproken en is deze zienswijze(brief) vastgesteld. De kaderbrief betrof: Algemene uitgangspunten; Inhoudelijke ontwikkelingen; Risico's. De gemeenteraad heeft kennis genomen van de kaderbrief en heeft enkele opmerkingen hierover. Deze leest u hierna. Het aandeel van de gemeente Zaltbommel in de totale kosten van VRGZ is 5,3 %. In de kaderbrief worden taakdiscussies gevoerd en veel kostenstijgingen aangekondigd. De	In de ontwerpbegroting worden de ontwikkelingen voorzien van concretisering en financiële doorvertaling. De VRGZ houdt de ontwikkelingen evenals de financiële gevolgen nauwlettend in de gaten.

	hoogte van de bedragen wordt nog niet inzichtelijk gemaakt. In onze begrotingen wordt geen rekening gehouden met uitzettingen, anders dan loon- en prijsontwikkeling. De indexering voor de VRGZ wordt gebaseerd op de richtlijnen van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen van de gemeente Nijmegen. Op het moment van publiceren van de kaderbrief 2025 was dit advies (nog) niet beschikbaar. Graag zien wij dat bij de aanbieding van de begroting 2025 het bestuur de (eventuele) indexering onderbouwt zodat wij hierop een reactie/zienswijze kunnen geven. Vermeld wordt dat een aantal gemeenten de huidige verdeelmethodiek van de gemeentelijke bijdrage opnieuw wil laten bekijken. Het Algemeen Bestuur zal in de eerste maanden van 2024 over de verdeelmethodiek in gesprek gaan aan de hand van een nadere analyse van de huidige verdeelmethodiek en de mogelijke aanpassingen daarvan. Dit kan voor individuele gemeenten financiële consequenties hebben. Aangegeven wordt dat het voor de hand ligt dat de financiële consequenties pas vanaf 2026 merkbaar zijn. De financiële uitdagingen ten aanzien van het vastgoed staan beschreven. Zoals bekend hebben de gemeenten vragen naar aanleiding van de conceptbegroting 2025 om met een meer concreet uitgewerkt voorstel te komen omtrent de ontwikkelingen van de vastgoedportefeuille en de financiële consequenties daarvan. Gezien de samenhang en complexiteit van bovenstaande ontwikkelingen wil het Algemeen Bestuur hierover in het eerste halfjaar van 2024 in gesprek gaan. Hieruit zal een concreet plan voortvloeien. Tot die tijd kunnen wij geen aanvullende uitzettingen op de vastgoedportefeuille accepteren. Graag zien wij dat de uitgangspunten voor deze discussie helder gemaakt worden voordat er verdere stappen gezet worden. Dit is nodig om hierop goed te kunnen toetsen. Tot slot: Wij wensen u veel succes toe bij het opstellen van de conceptbegroting, en zien deze met belangstelling tegemoet.	De percentages vanuit Begrotingsrichtlijn Regio Nijmegen (BRN) zijn toegepast en toegelicht in de begroting (4,62%). In 2024 wordt door het bestuur van de VRGZ ook gesproken over de ontwikkelingen van het vastgoed. Dit traject moet leiden tot een plan rondom vastgoed eind 2024, zoals dit ook door de gemeenteraden is gevraagd in de zienswijzen op de begroting 2024. De gemeenten en de gemeenteraden zullen goed worden geïnformeerd gedurende dit traject. Inmiddels is het MJOP is herijkt conform opdracht van het bestuur VGRZ. Dit MJOP richt zich op het reguliere onderhoud. De herziening van het MJOP wijst uit dat dit onderhoud tot stijgende kosten leidt. In de Jaarstukken 2023 wordt een voorstel gedaan om de stijging van deze kosten te dekken vanuit een bestemde reserve Herziening MJOP gedurende het onderzoek naar de kostenverdeelsystematiek en de toekomst van ons vastgoed.
PSP92	Geachte leden van het Dagelijks Bestuur van de VRGZ, Het Algemeen Bestuur heeft op 16-11-2023 in Apeldoorn besloten om de Kaderbrief VRGZ 2025 voor zienswijzen voor te leggen bij de gemeenteraden. De PSP'92 neemt de vrijheid om ook een reactie in te sturen. Dat doen wij vanuit onze interesse voor gemeenschappelijke regelingen en regionale samenwerking. Aan ons heeft u een	Wij danken u voor de toezending van uw reactie.

	medestander rond samenwerking van gemeenten op belangrijke thema's. Veiligheid in de brede zin van het woord is zo een thema. Deze brief is dan ook als positief en als versterkend bedoeld. Wij spreken de hoop uit dat u deze ook zo ervaart. **Landelijke ontwikkelingen** • De Wet Veiligheidsregio's zal worden vervangen door de Wet Crisisbeheersing en brandweerzorg. Er is door Rutte-IV ingezet op de uitvoering van de Landelijke agenda crisisbeheersing 2024-2029. Voordat de Wet Veiligheidsregio's vervangen wordt door een nieuwe Wet is de Contourennota Versterking crisisbeheersing en brandweerzorg van het Ministerie van J&V opgesteld. Veel zaken uit de landelijke agenda en contourennota zijn al onderkend door de VRGZ. Is het mogelijk om een uitgebreidere beschouwing hierover op te nemen in de Begroting 2025? • Een nieuw onderwerp is 'Activering van de samenleving'. Uitdaging hier is om te bezien en te verkennen en onderzoeken wat de samenleving zelfstandig kan oppakken bij een crisis of calamiteit. Niet alles hoeft door de overheid, maar we vragen aandacht voor hen die hier niet toe in staat zijn. Houd rekening met het wellicht wel aanwezige 'weetvermogen', maar het ontbrekende 'doenvermogen' (zie het WRR-Rapport 'Weten is nog geen doen', rapportnummer 97, 2017). Niet iedereen kan alles wat hij wel wil en weet. Graag lezen wij een toezegging. • Nazorg is belangrijk en een zorg voor de overheid. Niet alleen voor slachtoffers en benadeelden, maar ook zeker voor hen die hulp verleenden. Uiteindelijk hebben zij een stap vooruit gezet waar anderen juist die stap achteruit zetten. Wij steunen dit punt. • Wij zien de cybersecurity als zorgpunt en kwetsbaar onderwerp voor onze veiligheid. We vragen hier met klem aandacht voor. De samenleving raakt volledig ontregeld als er geen internet is of als er geen geld via elektronische weg opgenomen kan worden. Chartaal geld raakt buiten beeld en dat is ook te wijten aan de overheid. We vragen om onderkenning van deze zorg. • De acute zorg staat onder druk. Ambulancezorg moet er zijn als elke seconde telt. Niet alleen in de steden, maar ook in de kleine kernen. Kan er informatie beschikbaar komen over het aantal tijdige ritten op zowel ambulance, als ook politie en brandweer? Welke witte vlekken zijn er te onderscheiden? We zien graag informatie in het Jaarverslag. • Er wordt gesproken over pilots rondom zorgcoördinatie. Wellicht past dit meer in de stukken van de GGD, maar we zien graag meer informatie tegemoet over deze pilots. • De energietransitie is van belang en zal impact hebben op de inzet en vraag voor brandweerzorg. Elektrisch aangedreven auto's zullen andere soorten ongelukken	Reeds bekende ontwikkelingen worden zoveel mogelijk geconcretiseerd. Op dit moment is de exacte uitwerking van de herziening van de wet nog onbekend. We zijn aangesloten bij landelijke ontwikkelingen en volgen deze nauwkeurig. In het regionaal beleidsplan kunt u meer lezen over de meerjarige plannen van de VRGZ. Zelfredzaamheid is een van de uitgangspunten van het beleid van de VRGZ. Dit heeft dan ook onze aandacht. Met betrekking tot onderstaande punten verwijzen we u naar ons regionaal beleidsplan waar u meer kunt lezen over de context waarin de VRGZ opereert en de doelstellingen voor de komende jaren. De operationele prestaties kunt u vinden in de jaarstukken. De politie is geen onderdeel van de Veiligheidsregio.

	veroorzaken. Ook waterstoftanks vragen aandacht. **Regionale ontwikkelingen** • Rondom de juridische ondersteuning vragen wij ons af of de Veiligheidsregio ook contact heeft en samen kan werken met de Omgevingsdiensten. De Omgevingsdiensten hebben juridische capaciteiten en ondersteuning. Deze twee regionale organisaties zouden wellicht van elkaar kunnen profiteren. De provincie kan wellicht de connectie maken. **Financiële ontwikkelingen en kaders** • Wanneer publiceert de Adviesfunctie de indexcijfers? • Zijn de effecten van de Coronapandemie en de Vluchtelingencrisis/Oekraïne-instroom inmiddels volledig helder en verwerkt? **Proces** Wij wensen u succes met het verwerken van de zienswijzen en vragen u om onze opmerkingen mee te nemen in de verwerking en het opstellen van de concept-Begroting voor de VRGZ in 2025. Een *afschrift van deze brief verzenden wij zowel aan uw Algemeen Bestuur als aan Provinciale Staten van Gelderland.* Wij zien uit naar uw antwoord. Met vriendelijke groeten, Pacifistisch-Socialistische Partij '92,	In de begroting kunt u meer onderbouwing vinden voor dit voorstel. De samenwerking met de omgevingsdiensten bestaat inderdaad.

Programmabegroting 2025

Meerjarenraming 2026-2028

Colofon	
Versienummer:	**1.0**
Datum:	**21-03-2024**
Status:	**Concept**
Omslagfoto:	**VRGZ beeldbank**

Inhoudsopgave

Voorwoord 4

1 Inleiding 6

1.1 Leeswijzer begroting 6

2 Kerntaken, landelijke ontwikkelingen en Regionaal Beleidsplan 2024-2027 8

2.1 Kernactiviteiten 8

2.2 Regionaal Beleidsplan 2024 – 2027 8

2.3 Risico's met extra focus 9

3 Programma Crisis- en Rampenbestrijding 12

3.1 Een sterk netwerk 12

3.2 Een weerbare organisatie 13

3.3 Informatiemanagement 17

3.4 Landelijke ontwikkelingen 18

3.5 Autonome ontwikkelingen 20

4 Programma Regionale Ambulancevoorziening 23

4.1 Ambulancezorg Gelderland-Zuid 23

4.2 Zorgcoördinatie 23

4.3 Schaarste materiaal en materieel 24

4.4 Arbeidsmarktproblematiek 24

4.5 Kerngegevens ambulancezorg 24

4.6 Streefwaarden ambulancezorg 25

5 Paragrafen 27

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 27

5.2 Onderhoud kapitaalgoederen 32

5.3 Financiering 34

5.4 Bedrijfsvoering 36

5.5 Verbonden partijen 39

6 Financiële begroting 41

6.1 Baten en lasten Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 41

6.2 Baten en lasten Crisis- en Rampenbestrijding 42

6.3 Baten en lasten Regionale Ambulancevoorziening 50

6.4 Uiteenzetting financiële positie 54

6.5 Stand en verloop voorzieningen en reserves 56

6.6 Incidentele baten en lasten en structureel evenwicht 57

6.7 Investeringsplanning 58

7 Bijlagen 61

7.1 Bijdragen deelnemende gemeenten 61

7.2 Baten en lasten per taakveld 66

7.3 Begrotingswijzigingen 2024 72

7.4 Beleidsindicatoren 75

7.5 Financiële spelregels 76

7.6 Begrippenlijst 85

7.7 Verklaring van afkortingen 86

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de begroting voor het jaar 2025 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid aan. Op hoofdlijnen zijn de activiteiten en belangrijke ontwikkelingen voor 2025 reeds genoemd in de Kaderbrief 2025 Veiligheidsregio Gelderland Zuid . De leidraad voor deze begroting is het regionaal beleidsplan voor de periode 2024-2027. Dit plan is vastgesteld door het bestuur van de veiligheidsregio. Het beleidsplan vormt de basis voor onze activiteiten en helpt ons om onze taken en verantwoordelijkheden op een effectieve manier te vervullen.

Doorlopend werken we aan een optimale dienstverlening in de regio op het gebied van Brandweer en Ambulancezorg en Rampenbestrijding en Crisisbeheersing. Naast de dagelijkse uitvoer van deze activiteiten zijn er landelijke en regionale ontwikkelingen en uitdagingen met consequenties voor onze regio en onze activiteiten. Hierbij noemen we bijvoorbeeld de voorbereiding voor een nieuwe Wet Veiligheidsregio's. De herziening van deze wet loopt al enige tijd en zal van invloed zijn op ons werk en onze organisatie. Ook zien we grotere thema's waarop we ons moeten voorbereiden zoals klimaatverandering en de energietransitie. Wij proberen hierop zo goed mogelijk te anticiperen door op verschillende niveaus goed betrokken en vertegenwoordigd te zijn bij landelijke gremia, maar ook door actief de samenwerking op te zoeken met onze partners en met onze gemeenten. We delen informatie, oefenen samen en betrekken de gemeentelijke organisaties in de ontwikkeling en uitwerking van specifieke thema’s.

De gemeenteraden betrekken we door hen zorgvuldig en actief te informeren. Dit doen we met oog voor de verschillende rollen en belangen en vanuit de gedachte dat de veiligheidsregio van ons allemaal is.

De zorg voor anderen is belangrijk voor onze organisatie. Dat geldt niet alleen voor het leveren van zorg aan burgers, maar ook voor zorg aan onze eigen medewerkers. Wij hebben oog voor de inzet door onze mensen en wat dit van hen vraagt en zullen ook daar blijvend aandacht aan besteden.

Wij willen alle betrokkenen danken voor hun toewijding en samenwerking. Samen bouwen we aan een veiligere toekomst voor ons allen.

Het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Maart 2024

1

Inleiding

1 Inleiding

1.1 Leeswijzer begroting

De begroting is als onderstaand opgebouwd.

- De kernactiviteiten van de VRGZ, de landelijke ontwikkelingen en de stand van zaken met betrekking tot het Regionaal Beleidsplan 2024-2027
- Crisis- en Rampenbestrijding (sector Brandweer en sector Crisisbeheersing)
- Regionale Ambulancevoorziening (RAV) (sector Regionale Ambulance Voorziening
- Interne bedrijfsvoering (sector Bedrijfsvoering)

In het tweede hoofdstuk wordt beschreven wat de kernactiviteiten zijn, worden de landelijke ontwikkelingen geschetst die doorwerking zullen hebben in onze veiligheidsregio en worden de speerpunten belicht die voortvloeien uit het regionaal beleidsplan 2024 – 2027 dat het Bestuur na raadpleging van de gemeenteraden in onze regio heeft vastgesteld. In het derde en vierde hoofdstuk worden de activiteiten op basis van het beleidsplan van de twee programma's van de veiligheidsregio weergegeven: Crisis- en Rampenbestrijding (sector Brandweer en sector Crisisbeheersing) en de Regionale Ambulancevoorziening.

In de hoofdstukken vijf, zes en zeven volgen de paragrafen en de financiële uiteenzetting.

2

Beleidsplan

2 Kerntaken, landelijke ontwikkelingen en Regionaal Beleidsplan 2024-2027

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) is een regionaal samenwerkingsverband van de veertien gemeenten in deze regio, op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De VRGZ is de organisatie voor de voorbereiding op en coördinatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing, voor de brandweerzorg, ambulancezorg en geneeskundige hulpverlening en meldkamer.

2.1 Kernactiviteiten

De Wet veiligheidsregio's (Wvr) en de Wet ambulancezorgvoorzieningen vormen de basis voor de verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden van de veiligheidsregio. Behalve het instellen van brandweer, GHOR en meldkamer, gaat het daarbij om het adviseren van het bevoegd gezag over risico's en over het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crises, het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en om informatiemanagement. Ambulancezorg Gelderland-Zuid (AZGZ) verleent zorg op grond van een spoedeisende urgentie of verleent niet-spoedeisende zorg op woon- of verblijfadres of door vervoer. Daarmee is Veiligheidsregio Gelderland-Zuid op het terrein van fysieke veiligheid de partner voor gemeenten en andere instellingen. De veiligheidsregio verleent haar diensten aan iedereen die woont, verblijft of werkt in de regio Gelderland-Zuid. Deze dienstverlening moet betrouwbaar en adequaat zijn.

VRGZ continueert de komende beleidsperiode bovenstaande reguliere basistaken voor brandweerzorg, ambulancezorg, meldkamer, GHOR, informatievoorziening, rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dat geldt ook voor de wettelijke adviestaken op het gebied van fysieke veiligheid. Deze taken worden uitgevoerd in een context die momenteel verschillende ontwikkelingen kent. Grote landelijke ontwikkelingen waaronder de nieuwe Wet veiligheidsregio's, die zich onder andere richt op versterking op het gebied van crisisbeheersing en een financiële impuls, door ophoging van de BDuR-middelen (Brede Doeluitkering Rampenbestrijding), voor de versterking van crisisbeheersing en informatiemanagement, zullen invloed hebben op de ontwikkelingen in de regio. Daarnaast zijn er grotere onderwerpen waarop we ons moeten voorbereiden zoals de veranderingen van het klimaat en de daarmee gepaard gaande ontwikkelingen rondom de energietransitie en duurzaamheid. De VRGZ spant zich ervoor in dat deze ontwikkelingen goed aangesloten zijn en blijven. Deze ontwikkelingen landen enerzijds in het meerjarige regionale beleidsplan waarin ook de accenten worden bepaald die de komende jaren van belang zijn voor de activiteiten van de VRGZ, maar anderzijds vragen de ontwikkelingen ook om flexibiliteit van onze organisatie en aanpassingen daar waar nodig.

2.2 Regionaal Beleidsplan 2024 – 2027

In december heeft het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, na consultatie van de gemeenteraden in onze regio en de partners met wie wij als regio verbonden zijn, het nieuwe regionaal beleidsplan voor de periode 2024-2027 vastgesteld.

Dit plan is gebaseerd op het Regionaal Risicoprofiel en beschrijft externe en interne ontwikkelingen, de risico's en de veiligheidsthema's die voor de gemeenten, crisispartners en andere regio's belangrijk zijn. In het beleidsplan worden 35 beleidsdoelstellingen genoemd voor de komende vier jaren, geclusterd in drie speerpunten:

1. Een sterk netwerk
2. Een weerbare organisatie
3. Informatiemanagement

In deze begroting voor het jaar 2025 zijn de beleidsdoelstellingen uit het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 vertaald naar activiteiten voor 2025. Deze activiteiten zijn terug te vinden in hoofdstuk 3 Programma Crisis- en Rampenbestrijding en hoofdstuk 4 Programma Ambulancezorg Gelderland-Zuid.

Zoals afgesproken wordt in 2025 gestart met het actualiseren van het Regionaal Risicoprofiel 2024 op basis van de nieuwe landelijke handreiking. Een herijking van het regionaal risicoprofiel zorgt ervoor dat we als veiligheidsregio ons kunnen blijven prepareren op actuele risico's en vraagt mogelijk om bijstelling van het beleidsplan en nieuwe strategische beleidskeuzes in 2026.

2.3 Risico's met extra focus

Binnen de beleidsperiode 2024-2027 wordt er extra aandacht besteed aan de volgende maatschappelijke thema's:

- Digitale ontwrichting en cyber
- Natuurbrand nabij kwetsbaar object
- Veilige energietransitie
- Klimaat en extreem weer

Hiermee sluiten het eerste en het derde thema aan bij de strategische agenda van het Veiligheidsberaad.

Naast kennisopbouw en trainen en oefenen rondom deze thema's leven we een bijdrage aan de uitvoering van bovenregionale (Oost 5) en landelijke programma's en vertalen we landelijke crisisplannen of handreikingen door op regionaal niveau. Dit doen we door kennis- en netwerkbijeenkomsten te organiseren en regionale planvorming op te stellen of te actualiseren.

Samen met andere overheden en maatschappelijke partijen geven we uitvoering aan publiekscommunicatie, wat gericht is op de activering van de samenleving en het laten nemen van de eigen verantwoordelijkheid van de samenleving bij de voorbereiding en aanpak van crises.

Digitale ontwrichting en cyber

Verstoring van digitale processen kan een grote impact hebben op de hulpverlening en de openbare orde. We moeten ons daarom als gemeenten en veiligheidsregio goed voorbereiden op dit soort situaties. In het kader van het voorbereiden op digitale ontwrichting willen we in 2025 ons kennisnetwerk versterken richting onze gemeenten. Dit willen we doen door aan te sluiten bij bestaande netwerken binnen de gemeenten of een nieuw netwerk in te richten.

Binnen dit netwerk willen we kennis met elkaar delen, maar indien nodig elkaar bijstand kunnen verlenen om gevolgen zo goed mogelijk te bestrijden. Hiertoe sluiten we ook aan bij landelijke netwerken zoals de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) van de VNG en VR-ISAC, het cyberinlichtingencentrum voor veiligheidsregio's.

Daarnaast blijven we alert op de impact van cyberincidenten bij vitale partners en schalen we op waar nodig in de crisisorganisatie.

Natuurbrandbeheersing

Net als in 2024 staat ook in 2025 de deelname aan het gezamenlijke project 'Gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandbeheersing' van de provincie Gelderland en de veiligheidsregio's Gelderland-Midden, Noord- en Oost-Gelderland en Gelderland-Zuid centraal. Het Algemeen Bestuur heeft op 21 december 2023 ingestemd met deelname aan dit project, dat in 2024 en 2025 uitgevoerd wordt. Het project bestaat uit twee sporen: het eerste richt zich op een lokale, objectgerichte aanpak in natuurgebieden, onder andere gericht op recreatieondernemingen, zorginstellingen of houders van een vitaal object. Het tweede richt zich op een natuurbrandpreventieplan voor natuurgebieden en infratracés; de regie daarvoor ligt bij de provincie. In de twee-sporenaanpak heeft de veiligheidsregio een belangrijke advies- en aanjaagfunctie. Daarnaast is binnen Vakbekwaamheid Brandweer extra aandacht voor natuurbrandbestrijding.

Programma Veilige Energietransitie

De inspanningen op het gebied van de veilige energietransitie blijven ook in 2025 voortgezet worden. In 2024 wordt hiertoe een meerjarenprogramma Veilige Energietransitie opgezet. In 2025 worden activiteiten uitgevoerd op het gebied van vakbekwaamheid, kennisdeling met en handelingsperspectief voor incidentbestrijding, gedragsverandering bij onze inwoners door middel van publieksvoorlichting brandveilig leven en kennisopbouw adviseurs risicobeheersing als het gaat om inrichten omgeving en risicogericht adviseren.

Klimaat en extreem weer

In 2025 gaan we een verdieping aanbrengen op het thema klimaat en extreem weer. Door middel van scenario-analyses en een netwerkanalyse willen we informatie verzamelen, risico's analyseren en veiligheidsvraagstukken in beeld brengen. Om vervolgens samen met de netwerkpartners te kijken hoe we omgaan met deze risico's. Welke beheersmaatregelen kunnen we nemen en hoe gaan we om met restrisico's. Vanuit de brandweer kijken we daarbij ook naar de impact op de bluswatervoorziening. Mogelijk kan dit in de toekomst tot extra materiële investeringen leiden.

3

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

3 Programma Crisis- en Rampenbestrijding

De sector Crisisbeheersing geeft samen met de sector Brandweer invulling aan het programma Crisis- en Rampenbestrijding (C&R). In de sector Crisisbeheersing zijn ook de taken en verantwoordelijkheden van de GHOR ondergebracht.

In dit derde hoofdstuk van deze begroting wordt het programma C&R voor het begrotingsjaar 2025 uitgewerkt conform de drie speerpunten uit het Regionaal Beleidsplan 2024-2027: een sterk netwerk, een weerbare organisatie en informatiemanagement. In deze drie paragrafen staat centraal wat de sectoren Brandweer en Crisisbeheersing in 2025 gaan realiseren. In de vierde paragraaf staan we stil bij landelijke ontwikkelingen en in de vijfde paragraaf wordt nader ingegaan op autonome ontwikkelingen welke mogelijk invloed hebben op de VRGZ in 2025.

De tabel met het overzicht van baten en lasten van het programma C&R en een toelichting op de verschillen staat in paragraaf 6.2.

De veiligheidsregio's ontvangen vanaf 2023 extra middelen via de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) voor de versterking van crisisbeheersing en informatiemanagement. Met het Algemeen Bestuur is afgesproken is dat in Gelderland- Zuid jaarlijks middels een uitvoeringsprogramma verantwoording wordt afgelegd en nieuwe voorstellen worden uitgewerkt voor besteding van deze middelen. Voor 2025 ontvangt de regio Gelderland-Zuid een bedrag van ruim € 2.205.000,- dat geoormerkt is ten behoeve van:

- (het voorkomen of bestrijden van) langdurige crises;
- bovenregionale samenwerking;
- versterking crisisbeheersing algemeen;
- informatiemanagement.

De extra BDuR-bijdrage en de voorstellen voor besteding zijn verwerkt in deze begroting 2025. De besteding van de landelijke structurele extra financiële middelen zal verder worden uitgewerkt op basis van bestuurlijke afstemming in het kader van de invulling van het landelijke programma versterking crisisbeheersing en brandweerzorg. Het Rijk, veiligheidsregio's en andere partners stellen hiertoe in 2024 gezamenlijke (landelijke) doelstellingen op in het kader van de Landelijke agenda Crisisbeheersing (zie 3.4).

3.1 Een sterk netwerk

Doorontwikkeling VRGZ als netwerkorganisatie

Veiligheidsregio's moeten in samenwerking met het Rijk en andere partners beter in staat worden gesteld zich voor te bereiden op toekomstige (langdurige) rampen en crises door het fundament te versterken en te investeren in het netwerk, platform en de informatiefunctie. Zeker met een snel ontwikkelende omgeving en met nieuwe risico's komen andere partijen zoals kennisinstituten en vertegenwoordigende organisaties naar voren.

Dit willen we in 2025 bereiken door netwerkmanagement te borgen binnen alle sectoren van de VRGZ, integraliteit tussen de sectoren te bewaken en daarnaast de bovenregionale en landelijke samenwerking te versterken. Doordat we het netwerk goed kennen kunnen we operationeel beter ons werk doen, leveren we een betere dienstverlening, adviseren we tijdig en

goed het bevoegd gezag en voorzien we hulpverleners en inwoners van advies over (dreigende) risico's, branden, rampen en crises.

Aanpassing uitvoering adviesfunctie brandweer bij start Omgevingswet

De VRGZ heeft de voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 afgerond met het inrichten van werkprocessen, trainen en opleiden van adviseurs en met de aansluiting op het Digitale Stelsel Omgevingswet. In 2024 zal blijken hoe de uitvoering van de Omgevingswet met gemeenten en omgevingsdiensten in de praktijk verloopt en of door proefondervindelijk leren en evalueren bijstellingen nodig zijn in 2025.

Versterken bovenregionale samenwerking

Gezien de (landelijke en bovenregionale) opgaven die via de kaders bij de aanvullende BDuR en via de contourennota (en straks de nieuwe wet) bij de veiligheidsregio's zijn neergelegd is samenwerking met de andere veiligheidsregio's onmisbaar. Maar belangrijker nog: we zien vooral kansen en meerwaarde om samen op te trekken en van elkaar te leren. Hoewel de regio's verschillen zijn de opgaven in grote lijnen hetzelfde. We doen dit landelijk maar ook (boven)regionaal.

In 2023 zijn de veiligheidsregio's binnen Oost 5 een gezamenlijk project gestart voor de (door)ontwikkeling van onze veiligheidsinformatieknooppunten. In 2024 en 2025 willen we de samenwerking op het gebied van crisisbeheersing verbreden naar andere onderwerpen zoals vakbekwaamheid, inzet bij langdurige (dreigende) crisis en kennisontwikkeling en beleidsvorming op specifieke thema's. In 2024 zullen de vijf regio's hier samen nader invulling aan geven.

De brandweer blijft vooral werken aan versterking van de samenwerking met de veiligheidsregio's om ons heen, beleidsmatig en uitvoerend, op het gebied van incidentbestrijding, risicobeheersing en vakbekwaamheid. Provinciaal wordt er samengewerkt binnen het gezamenlijke project 'Gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandbeheersing' (zie paragraaf 2.3).

Ook landelijk wordt al intensief samengewerkt op de opgaven die op ons afkomen. De Vakraad Risico- en Crisisbeheersing werkt aan een meerjarenprogramma, dat in 2024 aan de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) voorgelegd zal worden. Op basis van dat meerjarenprogramma zullen de komende jaren bovenregionale en landelijke ontwikkelingen uit o.a. de landelijke agenda crisisbeheersing samen worden opgepakt. Nog niet bekend is wat dat concreet betekent voor 2025. In ieder geval is afgesproken dat de regio's een (klein) deel van hun extra BDuR-middelen reserveren voor deze samenwerking.

3.2 Een weerbare organisatie

Versterking crisisbeheersing

Het voornemen is om de VRGZ door te ontwikkelen van een organisatie ten behoeve van flitsrampen naar een organisatie die in staat is om cruciale processen te coördineren ter voorkoming en beheersing van uiteenlopende maatschappelijke rampen en crises. Daarin staan wij niet alleen: om dit te bereiken vormen we samen met onze huidige en nieuwe partners een platform veiligheid, waarin wij samenwerking en kennisdeling tot stand

brengen op de schaalgrootte van Gelderland-Zuid. De grote diversiteit aan ontwikkelingen die aanleiding kunnen zijn voor een ramp of crisis brengt met zich mee dat de VRGZ een organisatie wil zijn met goede relaties in een breed netwerk.

De veiligheidsregio wil voor Gelderland-Zuid dé centrale spil zijn in een netwerk dat:

- samenwerking met en tussen vitale en maatschappelijke partners faciliteert om risico's te verminderen en crises te beheersen.
- informatie bijeenbrengt, analyseert en – samen met partners – duiding geeft aan de ontwikkeling van veiligheidsrisico's in Gelderland-Zuid. Hiermee is zij dé partij die het bevoegd gezag tijdig voorziet van advies over risico's, branden, rampen en crises.
- zorgt voor een flexibele crisisorganisatie, die aansluit bij de maatschappelijke informatiebehoefte van inwoners, werkenden en passanten in Gelderland-Zuid en die aansluit bij de behoeften van bestuurders, hulporganisaties en partners.

Weerbare brandweerorganisatie

Snel reageren en flexibel zijn is voor de brandweer al een kernkwaliteit. Echter door nieuwe risico's, een grotere kans op bepaalde risico's en een hogere intensiteit ervan, is ook voor de brandweer wendbaarheid een aandachtspunt. De brandweer werkt daarom verder aan de juiste personele en materiële slagkracht, gericht op handelen bij grootschalige tot kleine incidenten, van flitsincidenten tot inzet bij langduriger crises, waar mogelijk samen met onze partners. Al ons repressief personeel is toegerust, getraind en geoefend op flexibel optreden in onvoorziene gebeurtenissen. Hier blijven wij structureel op ontwikkelen.

Kennisopbouw en trainen en oefenen van nieuwe crisis

Om als crisisorganisatie voorbereid te zijn op nieuwe en ongekende crisis en rampen en de gevolgen daarvan, bouwt de VRGZ aan een wendbare en weerbare crisisorganisatie om toekomstige rampen- of crisis beter/effectiever het hoofd te kunnen bieden. Afspraken hierover zijn beschreven in het Regionaal Crisisplan 2024. Een crisisroutekaart geeft de opschalingsmogelijkheden binnen de regio weer. Naast de reguliere regionale crisisorganisatie die primair is gericht op de flitsramp, is dit een 'voorbereidend team' of een 'flexibele projectorganisatie'.

Naast het oefenen van traditionele rampen en crises zullen we in 2025 ook nadrukkelijk aan kennisbouw gaan doen rondom nieuwe type crisis. Hierbij zal scenario denken van groot belang zijn om een goede inschatting te kunnen maken van de impact en de gevolgen van een (dreigende) crisis. Daarnaast zal het vermogen om te improviseren en het volgen van een probleemgerichte en procesmatige aanpak van crises centraal staan, omdat de nieuwe typen crises vaak onvoorspelbaar verlopen en niet altijd direct duidelijk is wat de rol van de crisisorganisatie is.

Kennisopbouw en trainen van nieuwe risico's door de brandweer

Kennis opbouwen en trainen zijn ook onderdeel van de weerbaarheid en wendbaarheid van de organisatie. Onder meer de energietransitie en

klimaatverandering vragen om vernieuwing van incidentbestrijding en risicobeheersing door verbreding van expertise (vakmanschap) en innovatie van materieel en operationele informatie. Ontwikkelingen zoals buurtbatterijen, waterstoftankstations en duurzame woningen vereisen een ontwikkeling in aanpak en vakmanschap. Onze vakbekwaamheidsprogramma's zijn en worden dan ook steeds meer maatwerk, gebaseerd op regionale en lokale risico's. Samen met andere veiligheidsregio's richten we ons ook specifiek op het ontwikkelen van de bestrijding van incidenten in de scheepvaart.

Nazorg medewerkers

Bij de uitoefening van een crisisfunctie kunnen medewerkers te maken krijgen met impactrijke gebeurtenissen, dit geldt zowel voor beroepsmedewerkers van de brandweer en ambulancezorg, vrijwilligers, maar ook functionarissen die werkzaam zijn bij gemeenten die een functie vervullen in de crisisorganisatie. Met name grote calamiteiten, gebeurtenissen waarbij kinderen of collega's betrokken zijn en reanimaties kunnen erg veel impact hebben. Wij vinden het van belang om zo goed als mogelijk te ondersteunen om te voorkomen dat medewerkers mentale klachten ontwikkelen. We hebben een team met betrokken en goed opgeleide collega's beschikbaar voor de brandweer, het Team Collegiale Opvang (TCO). Binnen de ambulancezorg bestaat het Bedrijfsopvang Team (BOT). Daarnaast kijken we per situatie wat er voor deze medewerkers het meest passend is in het bieden van ondersteuning en adequate zorg. Voor deze medewerkers volgen we het landelijke onderzoek naar de mogelijkheid om te komen tot een landelijke regeling voor mensen die gediagnosticeerd zijn met PTSS als gevolg van het werk bij de veiligheidsregio. De uitkomsten hiervan staan nog niet vast.

Voor een aantal functionarissen van gemeenten en veiligheidsregio, die ook aanwezig zijn op een plaats incident, is deze nazorg niet of onvoldoende georganiseerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om functionarissen van bevolkingszorg, crisiscommunicatie en informatiemanagement. In 2024 wordt daarom onderzoek gedaan naar mogelijke vormen van nazorg aan deze functionarissen, om professionele betrokkenheid in balans te houden en een gezonde verwerking te stimuleren. Een advies over het organiseren, bekwamen en beheren van een vorm van nazorg zal in 2025 worden geïmplementeerd, in nauwe samenwerking met gemeenten.

Plan van aanpak nafase

Met het woord nafase doelen we op de fase waarin alle voorkomende werkzaamheden plaatsvinden die samenhangen met de afwikkeling van een ramp of crisis. Om de inhoudelijke overdracht tussen de crisisorganisatie en staande organisaties te borgen, is het noodzakelijk dat we als gemeenten en veiligheidsregio inhoudelijke expertise ontwikkelen om een plan van aanpak voor de nafase te kunnen opstellen. Hierbij zullen de betrokken diensten inhoudelijke en praktische informatie geven ten behoeve van het plan van aanpak en een vooruitblik geven naar wat het nafase-team kan verwachten. In 2025 willen we kennis en bewustwording verbreden over de nafase en een regionale werkwijze en format ontwikkelen ten behoeve van warme overdracht aan o.a. de gemeente en andere betrokken organisaties.

Implementatie Regionaal Dekkingsplan 2024-2027

Het nieuwe dekkingsplan is uitgewerkt op basis van de bestaande taken die binnen de regio worden uitgevoerd. Ontwikkelingen zoals geschetst in het Regionaal Beleidsplan kunnen leiden tot noodzakelijke innovatie binnen de repressieve brandweerzorg en een andere kijk op de standaardinzet bij repressie. In 2024 worden al business cases opgezet en pilots uitgevoerd om te onderzoeken of het nodig is om nieuwe taken toe te voegen aan de brandweerzorg van Gelderland-Zuid. Dit zal ook in 2025 nog het geval zijn, met, afhankelijk van de resultaten van pilots, implementatie ervan. Denk aan het uitwerken van de Visie Incidentbestrijding in, op en aan het water, toekomstverkenningen voor gaspakinzet en logistiek, inzet van rietkapteams en Quick Response Teams, specialistische blussing en innovatie zoals inzet van onderwaterdrones.

Innovatie Brandweer

De verdichting in de samenleving neemt zowel qua fysieke inrichting als aantal inwoners steeds verder toe. Multifunctioneel gebruik van ruimte ook. Kleine incidenten kennen daardoor al snel grote gevolgen en groeien sneller uit tot crises. Landelijk onderzoek spreekt van een ontwikkeling waarbij incidenten steeds gevaarlijker, heftiger, groter, complexer en viezer worden. We zien dat er meer situaties ontstaan waarbij het te gevaarlijk of te ingewikkeld is om alleen brandweermensen ter plekke in te zetten. Dit vraagt om andere manieren van werken en om ontwikkelingen die menselijke inzet in gevaarlijke omstandigheden beperken, zoals het werken met onderwaterdrones bij personen of voertuigen te water. Complexere incidenten vragen daarnaast ook om slimmere oplossingen waarbij ook informatiegestuurd werken een belangrijke rol heeft. Door het ontwikkelen van tools en technieken die datagedreven werken kunnen specialistische kennis en handelingsperspectieven beschikbaar gemaakt worden voor de veiligheidsprofessional op straat. Ook dat draagt bij aan snel en adequaat optreden om incidenten klein te houden. Daarnaast dwingen ontwikkelingen op het gebied van onder andere klimaat, verduurzaming, energietransitie en veranderde regelgeving de brandweer om mee te bewegen, bijvoorbeeld door het gebruik van fluorvrij blusschuim. In een veranderende samenleving moeten we ons dus inspannen om een slagvaardige, snelle en wendbare brandweer te houden die over de nodige kennis en materialen kan beschikken om goed en veilig incidenten te bestrijden. Niet investeren hierin betekent dat we op termijn onvoldoende zullen kunnen meebewegen. De ruimte die ontstaat door de herverdeling zoals voorgesteld in het dekkingsplan zal voor deze innovatie en kennisontwikkeling worden aangewend; om dit toekomstproof te maken is echter een extra investering in kennis, kunde en materieel nodig.

Verduurzaming wagenpark

Als gevolg van landelijke regelgeving is ook de VRGZ verplicht om 38,5% van de niet repressieve voertuigen bij vervanging in te vullen met ‘schone voertuigen’, dus niet aangedreven door fossiele brandstof. Hiermee is al deels rekening gehouden in de investeringen, maar dat zal mogelijk niet toereikend zijn om te voorzien in de hogere kosten van elektrische voertuigen.

Daarnaast wordt onderzocht in hoeverre er voor voertuigen in de categorie vrachtwagens in het kader van duurzaamheid overgestapt kan worden op het gebruik van HVO-dieselolie. HVO staat voor Hydrotreated Vegetable Oil

en is een nieuw type dieselbrandstof. Omdat deze HVO-dieselolie duurder is dan de huidige diesel, zullen de kosten van het brandstofgebruik toenemen.

3.3 Informatiemanagement

Visie op Informatiegestuurde Veiligheid

Informatiegestuurde veiligheid draagt bij aan een veiliger en weerbaarder Nederland. Om informatiegestuurd werken mogelijk te maken is het van belang data te verzamelen, te analyseren, te duiden en uit te wisselen. Hiermee willen we (op termijn) steeds betere voorspellingen doen over de ontwikkelingen van incidenten en crises.

De ambitie is om in 2024 een visie op te stellen op informatiegestuurde veiligheid binnen de VRGZ. In 2024 moet ook duidelijk worden hoe informatiegestuurde veiligheid geborgd en gepositioneerd is binnen de VRGZ. Vooruitlopend op een organisatiebrede visie op informatiegestuurde veiligheid vinden binnen de sectoren al de volgende activiteiten plaats.

Doorontwikkeling Veiligheidsinformatieknooppunt

Het Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) draagt als middel bij aan de goede veiligheidsinformatiepositie voor multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing. Het VIK is de plek waar informatie wordt ontsloten, geanalyseerd en presenteerbaar gemaakt wordt middels een veiligheidsbeeld. Die informatie komt van de eigen organisatie en van partners waarbij de bron de informatieduiding geeft.

Ten aanzien van de doorontwikkeling van het VIK en de aansluiting op het landelijke knooppunt KCR2 (Knooppunt Coördinatie Regio Rijk) wordt in 2024 een meerjarenprogramma ontwikkeld. Dat moet ertoe leiden dat we in 2025 op basis van een actueel veiligheidsbeeld adviezen kunnen uitbrengen aan het bevoegd gezag en/of handelingsperspectieven aan hulpverleners en inwoners bij (dreigende) rampen, crises en incidenten. Om dit verder te verbeteren worden conform prioritering in het Meerjarenprogramma Doorontwikkeling VIK afspraken gemaakt met gemeenten, politie Oost-Nederland en andere veiligheidspartners omtrent de gegevensuitwisseling met het VIK. Daarnaast worden de tools en informatieproducten van het VIK (door)ontwikkeld naargelang de behoefte van het werkveld.

Informatiegestuurde Veiligheid bij de Brandweer

Naast de bijdrage die de brandweer aan het VIK levert, werkt de brandweer aan het inrichten van dashboards om in organisatie en operatie meer informatiegestuurd te kunnen werken (denk aan paraatheid van de posten, vakbekwaamheid en incidenten). We investeren in de gehele dataketen waarmee we snel relevante en betrouwbare data ter beschikking hebben (en houden) die we kunnen omzetten naar repressieve en preventieve informatie. Daardoor kunnen we op het juiste moment en op de juiste plek, snel informatiegestuurd handelen. Als organisatie kunnen we onderbouwde en weloverwogen keuzes maken en adviezen geven, van strategisch-bestuurlijk niveau tot aan de medewerker in het veld.

Risicomonitoring door de GHOR

In 2025 wordt het proces om periodiek een Zorgrisicoprofiel op te stellen met de partners in de zorg verder vormgegeven. De informatiepositie van de GHOR in relatie tot de voorbereiding op en inzet tijdens crises zal verder ontwikkeld worden. Een goede aansluiting op de ontwikkelingen van het Veiligheidsinformatieknooppunt is hierbij van belang.

3.4 Landelijke ontwikkelingen

Nieuwe Wet Crisisbeheersing en Brandweerzorg

Verwachting is dat een eerste voorstel hiertoe in 2024 in procedure wordt gebracht. Verwachting is dat dit in 2025 nog geen impact heeft op de VRGZ. Thema's in de eerste tranche van wijzigingen betreffen onder meer:

a) de aanwijzingsbevoegdheid van de Minister van Justitie en Veiligheid en de rol van de Commissaris van de Koning

b) de centrale regierol van de Minister van Justitie en Veiligheid

c) de verankering van de nationale crisisstructuur

d) de landelijke agenda crisisbeheersing en landelijke doelstellingen (zie hieronder)

e) risico- en crisiscommunicatie.

Voor de tweede tranche gaat het Ministerie in 2024 met de veiligheidsregio's en crisispartners verkennen waar een wettelijke verankering of verduidelijking noodzakelijk is. Hierbij zullen onderwerpen zoals bevolkingszorg, preventie op het gebied van brandveiligheid en de financieringssystematiek van het stelsel besproken worden. Daarbij wordt bezien of en in hoeverre deze onderdeel kunnen zijn van een tweede tranche.

Onderdeel van de landelijke herziening van het stelsel Crisisbeheersing en Brandweerzorg is ook een verduidelijking en aanscherping van de taken van de GHOR. Deze verduidelijking en aanscherping – en mogelijk een verandering – in de taken van de GHOR vraagt om een regionale uitwerking.

Landelijke agenda Crisisbeheersing 2024-2029

Begin 2024 wordt de landelijke agenda crisisbeheersing 2024-2029 aan alle veiligheidsregio's ter instemming voorgelegd. Met deze agenda wordt ingezet op het realiseren van langjarige gezamenlijke ambities van Rijk en veiligheidsregio's langs drie pijlers:

1. Versterken voorbereiding en paraatheid;
2. Versterken van een weerbare samenleving;
3. Bevorderen van kwaliteit en professionaliteit.

Rijk en veiligheidsregio's zullen - al dan niet in samenwerking met andere publieke en private crisispartners - (een deel van) hun activiteiten richten op de realisatie van deze ambities. Dit komt enerzijds tot uiting in

individuele of gezamenlijke plannen aan de zijde van ministeries of veiligheidsregio's, zoals beleidsplannen van ministeries, regionale (beleids)plannen van veiligheidsregio's, als ook collectieve werkplannen van vakraden en de strategische agenda van het Veiligheidsberaad. Vanuit de VRGZ wordt binnen de bestaande landelijke netwerken actief een bijdrage geleverd aan de activiteiten uit de landelijke agenda crisisbeheersing. De activiteiten van de landelijke agenda crisisbeheersing waarin de veiligheidsregio's een rol vervullen worden integraal meegenomen in de landelijke uitvoeringsplannen waar we als VRGZ een bijdrage aan leveren.

Landelijk actieplan Toekomstbestendige Brandweerzorg

In de verdere ontwikkeling van de toekomstbestendige brandweerzorg volgt de brandweer Gelderland-Zuid naast de eigen inspanningen op dit gebied het landelijke actieplan. Omdat dit nog in ontwikkeling is, is nog niet aan te geven welke inzet (extra of andere) van de brandweer gevraagd kan worden in 2025. Bij het toekomstbestendig maken van de brandweerzorg gaat het om:

- de kwaliteit van de lokale brandweerposten in verbinding met veranderde maatschappelijke vraagstukken versterken;
- het verbeteren van de regionale en landelijke slagkracht voor gewone en bijzondere risico's;
- betere afstemming van de onderlinge schakels binnen de veiligheidsketen en preventieve en preparatieve werkzaamheden binnen incidentbeheersing;
- het verbeteren en vereenvoudigingen van het brandweeronderwijsstelsel. Voor dit laatste project heeft de RCDV in 2023 het perspectief onderwijsstelsel vastgesteld en het plan van aanpak om daartoe te komen. VRGZ is hierin op landelijk niveau sterk vertegenwoordigd.

NOOVA

De Minister van Justitie en Veiligheid (JenV) heeft in 2019 de opdracht gegeven om de verkenning te starten naar een mogelijke opvolger van het communicatiesysteem voor hulpdiensten C2000, NOOVA genaamd. Voorbereidende activiteiten daarvoor zouden al in 2024 inzet van de VRGZ kunnen vragen. Echter, het Adviescollege ICT-toetsing heeft op verzoek van de Tweede Kamer onderzoek gedaan naar de toekomstbestendigheid van missie-kritische (als er mensenlevens van afhankelijk zijn) communicatiesystemen van hulpdiensten en een advies uitgebracht.

Het advies is om NOOVA in zijn huidige vorm stop te zetten en eerst een stevig fundament (toekomstvisie, transitiepad en startvoorwaarden) te leggen onder de vernieuwing en daarnaast stevig te investeren in de kwaliteit en continuïteit van C2000. Een belangrijk onderdeel van deze maatregelen is een Push-to-talk (PTT)-app als fall-back-voorziening voor het geval de missie-kritische basisvoorziening C2000 niet of niet goed functioneert. Deze app kan groepscommunicatie verzorgen en maakt gebruik van het reguliere providernetwerk via een smartphone en is daarvan afhankelijk.

De minister geeft aan dat vervanging, vernieuwing en verbetering van de missie-kritische communicatie noodzakelijk is en blijft, maar is het eens

met het advies om eerst een stevig fundament onder de vernieuwing te leggen. Daarvoor is per 1 december 2023 een kwartiermaker aan de slag gegaan. Door deze ontwikkeling is het niet aan te geven in hoeverre inzet van de VRGZ in 2025 noodzakelijk zal zijn.

3.5 Autonome ontwikkelingen

Arbeidsmarktproblematiek

Vacatures blijven soms onvervuld en de verwachting is dat de krapte op de arbeidsmarkt op de langere termijn in een aantal sectoren een structureel probleem blijft (zie ook paragraaf 5.4.5). Dit geldt ook voor de brandweer VRGZ en betreft zowel repressief als niet-repressief personeel. De 24-uursdienst gaat daarom met een poule van maximaal twintig brandweervrijwilligers uit Gelderland-Zuid werken die ingezet kunnen worden in de 24-uurs-beroepsdienst in Nijmegen. Daardoor kan het rooster ingevuld blijven worden bij onverwachte uitval of bij inzet van beroepsmedewerkers voor vakbekwaamheidsdoeleinden. Tegelijk zijn het ervaringsplekken voor vrijwilligers en wordt de verbinding tussen vrijwilligers en beroeps versterkt.

Toename noodzaak juridische ondersteuning

De toename van handhavingszaken en maatwerkadviezen waarbij een juridische toets noodzakelijk is, zoals juridische kwesties rondom overeenkomsten en maatschappelijke ontwikkelingen, de Omgevingswet, controle op inspectierapporten en ontwikkelingen in jurisprudentie, leiden tot de noodzaak voor het aantrekken van een juridisch adviseur op dit gebied. Daarnaast komt de Brandweer steeds meer in aanraking met juridische procedures. Op dit moment is de juridische kennis en capaciteit binnen de VRGZ onvoldoende aanwezig. Onderzoeksbureau Berenschot heeft in 2021 de overhead kosten van de VRGZ vergeleken met 15 andere Veiligheidsregio's en geconcludeerd dat bij de VRGZ de kosten van de overhead 20% lager liggen dan het gemiddelde in de benchmark. Deze uitbreiding is nodig in relatie tot toetsing van de complexe dossiers.

Bij onvoldoende juridische capaciteit is de verwachting dat de VRGZ meer in juridische trajecten terechtkomt waarvoor we extern in zullen moeten huren. Onvoldoende capaciteit kan daarnaast consequenties hebben voor doorlooptijden en kwaliteit van advisering.

Wetgeving: herijking functies ruimtelijke veiligheid

In 2023 heeft het Ministerie van Justitie en Veiligheid het nieuwe landelijke kwalificatiedossier Specialist ruimtelijke veiligheid opgenomen in het Besluit personeel veiligheidsregio's, waarmee het van kracht is geworden. Om binnen VRGZ aan te sluiten bij het gewijzigde Besluit personeel veiligheidsregio's zijn voor onze regio twee functieprofielen op basis van dit kwalificatiedossier herijkt: Specialist ruimtelijke veiligheid en de Senior specialist ruimtelijke veiligheid. De herijking heeft eind 2023 tot een andere indeling en waardering geleid, met als gevolg een uitzetting van kosten.

Uitbreiding formatie Veilig Bouwen

In de begroting 2024 heeft het bestuur VRGZ ingestemd met een uitbreiding van de formatie van de afdeling Veilig bouwen met 1 fte,

waarna geëvalueerd zou worden of deze uitbreiding afdoende is om de continuïteit en de kwaliteit van de adviezen te kunnen garanderen. De reden van de uitbreiding was de toename van het aantal aanvragen: in 2017 verstrekte het team Veilig Bouwen iets meer dan 1.400 adviezen ten opzichte van bijna 1.900 in 2022. Uit de evaluatie is gebleken dat het aantal adviesaanvragen in 2023 wederom verder is toegenomen naar ruim 2.000. Daarnaast is ook in samenwerking met de omgevingsdiensten en de gemeenten gekeken hoe de werkprocessen zo optimaal mogelijk kunnen worden ingericht. De verwachting is echter dat het aantal aanvragen en de complexiteit ervan niet zullen afnemen. Om de continuïteit en de kwaliteit van de adviesaanvragen te kunnen garanderen is het voorstel is om nogmaals 1 fte toe te voegen aan het team Veilig Bouwen. De VRGZ zal daarnaast blijven investeren in het aanscherpen van werkprocessen.

Zonder uitbreiding zal extern moeten worden ingehuurd om het volume te verwerken. Aan de behandeling van de adviesaanvragen hangen wettelijke termijnen. Het halen van deze termijnen wordt steeds ingewikkelder. Indien de brandweer door capaciteitsgebrek niet tijdig een advies kan uitbrengen kan het zijn dat een gemeente of omgevingsdienst een besluit moeten nemen zonder dit advies mee te laten wegen. Hiermee kunnen mogelijk gevaarlijke situaties goedgekeurd worden. De stijging treedt nu verschillende jaren achtereen op en lijkt daarmee structureel.

4

Programma Regionale Ambulancevoorziening

4 Programma Regionale Ambulancevoorziening

Het tweede programma bij de veiligheidsregio betreft de Regionale Ambulancevoorziening (RAV). In 2025 wordt aandacht besteed aan de hieronder genoemde onderwerpen. De eerder genoemde speerpunten van het regionaal beleidsplan zijn ook van toepassing op de RAV. Hieronder lichten we de ontwikkelingen toe die specifiek voor de RAV gelden.

4.1 Ambulancezorg Gelderland-Zuid

Ambulancezorg Gelderland-Zuid is een erkende gezondheidszorginstelling en voert haar werkzaamheden uit op grond van de door het Ministerie van VWS verstrekte aanwijzing in het kader van de Wet ambulancezorgvoorzieningen.

De ambulancesector kent de komende jaren verschillende uitdagingen. Door demografische ontwikkelingen neemt het aantal zorgvragers de komende jaren toe, wat ook de kosten doet toenemen. Tegelijkertijd wil de politiek die stijgende zorguitgaven drukken. Veranderingen in het (acute) zorgsysteem zullen als gevolg daarvan de komende jaren noodzakelijk zijn. Besluiten zullen genomen moeten worden om de beschikbaarheid en toegankelijkheid van de zorg ook in de toekomst te kunnen waarborgen. De focus van AZGZ ligt op de continuïteit van de zorg en welke ontwikkelingen hieraan bijdragen. Hieronder worden de speerpunten voor 2025 besproken.

Op het moment van schrijven is het kabinet demissionair. Het Integraal Zorgakkoord (IZA) is niet-controversieel verklaard en kan dus in de uitvoering gewoon doorgaan. AZGZ is zowel actief binnen het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ) als samen met ketenpartners bezig om via verschillende oplossingsrichtingen te bekijken hoe de acute zorg beschikbaar en bereikbaar te houden. Hierdoor is samenwerking met al onze partners van essentieel belang. De financiering in de zorg is op dit moment nog wel een obstakel hierin. Afhankelijk van hoe snel de politieke ontwikkelingen landelijk vorm gaan krijgen zal dit effect hebben in 2025.

4.2 Zorgcoördinatie

Eén van de speerpunten van het IZA is de inrichting van zorgcoördinatie. In 2025 moet in elke acute zorgregio zorgcoördinatie zijn ingericht. Bij zorgcoördinatie wordt in een regio de in-, door- en uitstroom van en naar acute zorg door verschillende zorgaanbieders gezamenlijk en gecoördineerd ingericht, om patiënten zo snel mogelijk de juiste zorg door de juiste zorgverlener op de juiste tijd en plaats te kunnen bieden. Het gaat om alle activiteiten gericht op het regisseren, afstemmen en bewaken van de organisatie en de uitvoering van de zorgverlening aan de patiënt met een acute zorgvraag.

Door de Ministeries van VWS en JenV is aan de partijen in het meldkamerveld de mogelijkheid geboden om door middel van pilots te verkennen of het mogelijk is om onder dezelfde continuïteitswaarborgen, de meldkamerfunctie ambulancezorg geheel of gedeeltelijk buiten de meldkamer uit te voeren. In Gelderland-Zuid en in Gelderland-Midden wordt hiertoe een pilot uitgevoerd met planbare zorg.

In de zorgcoördinatievoorziening (ZCV) aan de Beekstraat in Arnhem werken collega's van Ambulancezorg Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid samen bij het aannemen van planbare ambulancezorg. In 2024 zal door het Ministerie van VWS en het ROAZ bekeken worden op welke wijze zorgcoördinatie definitief kan worden ingevoerd en wat hiervoor nodig is (inclusief bekostiging). In 2025 wordt hiermee verder gewerkt. Deze veranderopgave zal continue aandacht vereisen, ook van Ambulancezorg Gelderland-Zuid.

4.3 Schaarste materiaal en materieel

Het risico op schaarste in materiaal en materieel wordt nauwlettend in de gaten gehouden zodat het de operatie zo min mogelijk zal verstoren. Met name de vertraagde levering van bepaalde materialen kunnen tot problemen leiden. Voorbeelden hiervan zijn het opleveren van nieuwe voertuigen, de levering van medicatie en medische verbruiksartikelen en de levering van batterijen voor medische apparatuur. Periodiek wordt hier per middel op gemonitord zodat op tijd geëscaleerd kan worden. Verwacht wordt dat deze schaarste in 2025 nog steeds een impact zal hebben.

Door het intensieve gebruik van het C2000-communicatiesysteem, in combinatie met een steeds beperktere ruimte van radiofrequenties, is de kans groter op uitval. Verwacht wordt dat deze problematiek de komende jaren onverminderd zal blijven bestaan. Doorontwikkeling van het huidige Push-to-talk communicatiesysteem zal hier een oplossing voor zijn. AZGZ is daarom gestart met het gebruik van Push-to-talk voor de midden-complexe ambulancezorg. Op geleide van de ervaringen zal dit vervolgens uitgerold worden naar de overige eenheden van de ambulancezorg.

4.4 Arbeidsmarktproblematiek

De ontwikkeling van een zorgcoördinatievoorziening draagt bij om de schaarste rondom het personeel en de druk op de zorg (deels) op te vangen. In 2025 worden niet meer eenheden op de weg gezet, maar wordt de samenwerking met ketenpartners steeds belangrijker door zorg op maat aan te bieden. Hierbij zijn zowel samenwerking met ketenpartners als innovaties van essentieel belang. AZGZ zal ook in 2025 inzetten op een intensieve samenwerking met ketenpartners en bijdragen aan de ontwikkelingen van innovaties binnen de zorgketen.

4.5 Kerngegevens ambulancezorg

Kerngegevens	
Eenheden	**Voorgenomen**
Opkomstlocaties	4
Voorwaardenscheppende locaties	9
A-ambulances en B-ambulances	30
Mobiele Intensive Care Unit (MICU)	2
Rapid Responder voertuigen	3

Tabel 1: kerngegevens ambulancezorg

4.6 Streefwaarden ambulancezorg

Streefwaarden	
Operationele inzetprestatie	**Verwacht**
A1-ritten ambulance	ca. 12.000
A1-ritten binnen 15 minuten	95%
A1-ritten gemiddelde meldtijd	max. 1:40
A1-ritten gemiddelde opstarttijd	max. 0:45
A1-ritten gemiddelde rijtijd	6:30
A1-ritten gemiddelde responstijd	8:55
A2-ritten ambulance	ca. 9.000
A2-ritten binnen 30 minuten	98%
Vakbekwaamheid	
Medewerkers met bekwaamheidsverklaring	100%

Tabel 2: streefwaarden ambulancezorg

5

Paragrafen

5 Paragrafen

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf komen de normering van de algemene reserve, het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit aan de orde. Daarnaast worden de risico's van de VRGZ beschreven. Voor het beleid over weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt verwezen naar bijlage 7.5 Financiële spelregels.

5.1.1 Algemene reserve, weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding Bedragen * € 1.000,-	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Norm eigen vermogen (5% van de baten)	3.379	3.389	3.389	3.416
Algemene reserve rampenbestrijding	2.984	2.984	2.984	2.984
Percentage eigen vermogen van de baten	4,42%	4,40%	4,40%	4,37%

Tabel 3: algemene reserve C&R

Bestemde reserves worden niet meegenomen in deze toetsingstabel van het eigen vermogen.

Het saldo van de algemene reserve is lager dan de norm van 5%. Indien positieve resultaten behaald worden geldt als uitgangspunt dat dit resultaat toegevoegd wordt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke norm.

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit (algemene reserve rampenbestrijding). De verwachte beschikbare weerstandscapaciteit van het programma C&R is niet toereikend om de geïnventariseerde en gecalculeerde risico's (zie paragraaf 5.1.2 Risico's) te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich daadwerkelijk voordoen treft de VRGZ hiervoor bezuinigingsmaatregelen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.

Programma RAV

De reserve van de RAV ziet er als volgt uit:

Reserve aanvaardbare kosten RAV Bedragen * € 1.000,-	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
De minimale norm is 10% van de baten	3.630	3.630	3.630	3.630
De streefwaarde is 15% van de baten	5.445	5.445	5.445	5.445
Reserve aanvaardbare kosten RAV	2.944	2.944	2.944	2.944
Percentage eigen vermogen van de baten	8%	8%	8%	8%

Tabel 4: reserve aanvaardbare kosten RAV

Cijfermatig haalt de AZGZ de minimale norm van 10% van de baten niet. Dit wordt veroorzaakt doordat de AZGZ de afgelopen jaren niet in staat is geweest structureel positieve resultaten te behalen.

De verwachte beschikbare weerstandscapaciteit (reserve aanvaardbare kosten RAV) is toereikend om de geïnventariseerde en gecalculeerde risico's te dekken (zie paragraaf 5.1.2 Risico's).

5.1.2 Risico's

In tabel 5 is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Bedragen *€ 1.000,-	Verwachtingswaarde afzonderlijke risico's	Noodzakelijke risicocapaciteit VRGZ	Noodzakelijke risicocapaciteit RAV	Noodzakelijke risicocapaciteit C&R
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	2.300	686	48	638
Maatschappelijke risico's	800	280	0	280
Economische risico's	375	188	70	118
Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency	6.900	3.890	929	2.961
Totaal	**10.375**	**5.044**	**1.047**	**3.997**

Tabel 5: samenvatting risico's

Om een concreter beeld te geven van de risico's die de VRGZ loopt, worden in tabel 6 de tien grootste risico's weergegeven.

Wijzigingen ten opzichte van het overzicht in de jaarrekening

Ten opzichte van de jaarrekening zijn geen wijzigingen aangebracht aan de beschreven risico's.

Frauderisicoanalyse

In 2021 heeft de VRGZ beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. Dit is tevens onderdeel van de rechtmatigheidsverklaring via het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
1	Verduurzaming vastgoed Om te voldoen aan de duurzaamheidseisen (o.a. klimaatakkoord, energiebesparing) zijn extra investeringen nodig in bestaande en nieuwe panden. Dit betreft een afweging tussen de ambities, planning en financiële middelen.	1.950 x 0,7	1.365	▪ Onderzoek en advies verduurzaming van panden ▪ Toekomstvisie huisvesting bespreken met bestuur ▪ Onderzoek toekomstbestendigheid Multipost
2	Kapitaallasten vastgoed Bij de regionalisering zijn panden zonder- of met geringe boekwaarde overgegaan naar de VRGZ. Hiervoor zijn dus geen of weinig kapitaallasten gebudgetteerd terwijl deze in de komende jaren aan vervanging toe zijn. Dit betekent een extreme stijging in de kapitaallasten t.o.v. de huidige situatie. Het risico bestaat dat hiervoor niet/onvoldoende wordt gecompenseerd.	1.000 x 0,7	700	▪ Temporiseren vervanging ▪ Onderzoek naar vermindering kazernes en spreiding opnieuw beoordelen ▪ Inzetten egalisatiereserve
3	Arbeidsmarktproblematiek Er is sprake van vergrijzing en schaarste van personeel. Er moet meer worden geïnvesteerd in behouden en aantrekken van kwalitatief goede werknemers. Dat kan ook leiden tot tijdelijk inhuren, wat door de krapte op de arbeidsmarkt duurder kan uitpakken. Tevens speelt de samenvoeging van de meldkamers in Oost 5 een rol. De extra reistijd kan het werk minder aantrekkelijk maken, waardoor mensen vertrekken of moeilijker aan te trekken zijn. Het opleiden van nieuwe medewerkers kan ten koste gaan van het bemensen van tafels met als gevolg langer wachten op triage of extra inhuur.	420 x 0,5 375 x 0,7 (MK AZGZ)	472	▪ Zorgcoördinatie ▪ Oost 5 samenwerking ▪ Aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden ▪ Wervingscampagnes en inzet wervingsbureaus ▪ Landelijk aandacht via brancheorganisatie ▪ Taakdifferentiatie ▪ Routeren ▪ Inhuren

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
4	Klimaatverandering Gevolgen van klimaatverandering en energietransitie op Incidentbestrijding, Risicobeheersing en vakbekwaamheid brandweer. Dit kan leiden tot langere- en complexere uitrukken en toename in aantal uitrukken. Ook kan dit leiden tot anders- of meer opleiden en nieuwe vereisten materieel.	430 x 0,7	300	▪ Volgen landelijke ontwikkelingen ▪ Project gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing ▪ Vakbekwaamheidsniveau aansluiten op ontwikkelingen
5	Omgevingswet De invoering Omgevingswet kan leiden tot een veranderde vraag, waardoor er hoger/ander geschoold personeel nodig is, nieuwe software en een toename in (complexere) aanvragen.	900 x 0,3	270	▪ Trainingen/opleidingen personeel ▪ Projectorganisatie ingericht ▪ Actueel houden van de opgedane kennis ▪ Participatie in landelijke overleggen ▪ Volgen van de landelijke ontwikkelingen
6	WNRA Het is nog onduidelijk of de volledige werkgeverslasten moeten worden berekend voor de brandweervrijwilligers i.p.v. de 7% van nu. Ook is niet bekend wat dit betekent voor de animo voor vrijwilligers en de impact op 2^{e} loopbaanbeleid 24-uursdienst.	900 x 0,3	270	▪ Landelijke ontwikkelingen volgen (onderzoek SEmFire UvM) ▪ Pilot fit voor het vak ▪ Geen kazernering/consignatie (bouwsteen1) ▪ Afbouwregeling consignatievergoeding
7	Leveringsproblematiek Op meerdere fronten ervaren we consequenties van leveringsproblemen en schaarste van (productie)middelen. Voertuigen en toebehoren worden later geleverd wat resulteert in meer onderhoudskosten. Binnen AZGZ ontstaat hierdoor het risico op uitval van diensten en daarmee het niet halen van gemaakte afspraken met zorgverzekeraars.	350 x 0,7	245	▪ Tijdig signaleren en communiceren zorgverzekeraars ▪ Contractafspraken maken met leveranciers ▪ Kwaliteitseisen verlagen

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
8	Cybercriminaliteit/beveiligingsincident Beveiligingsincident is een inbreuk op de beveiliging, waarbij de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie (en persoonsgegevens) in gevaar is of kan komen. Een beveiligingsincident kan ook onbewust worden veroorzaakt. Dit kan leiden tot boetes en imagoschade. Cybercriminaliteit kan een oorzaak en een gevolg daarvan zijn en brengt risico's op bedrijfscontinuïteit, losgeldeisen, valse betalingsverzoeken, etc. met zich mee.	750 x 0,3	225	▪ Uitvoeren van audits ▪ Verhogen bewustwording binnen de organisatie ▪ Aanwezigheid van CISO, ISO, FG en PO ▪ Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving ▪ Back-ups ▪ Continuïteitsplan
9	Epidemie Kosten van uitval en andere inzet van personeel, waardoor taken tijdelijk niet worden uitgevoerd of extra moet worden ingehuurd.	375 x 0,5	188	▪ Continuïteitsplan eigen organisatie ▪ Financieringsafspraken met het Rijk
10	Prijsstijgingen Het betreft hier de prijsstijgingen van materieel (inkoop, onderhoud, bouw) die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting. Het risico is dat de gemeenten en deels ook de zorgverzekeraars onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	375 x 0,5	188	▪ Tijdig bespreken met gemeenten en zorgverzekeraars ▪ Kwaliteitseisen verlagen ▪ Uitstellen of afzien van aanschaf materieel
	Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit)		**4.223**	
	Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)		820	
	Totale noodzakelijke risicocapaciteit		**5.043**	

Tabel 6: overzicht 10 grootste risico's

5.1.3 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De structurele exploitatieruimte in onderstaande tabel is in 2024 t/m 2028 nihil doordat de resultaten in de exploitatie incidenteel van aard zijn. Incidentele lasten en vrijval van de bestemde reserves worden niet meegenomen in de berekening van de kengetallen.

Kengetallen	Realisatie 2023	Gew. Begr. 2024	Begro-ting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Netto schuldquote	49%	64%	57%	63%	67%	72%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	49%	64%	57%	63%	67%	72%
Solvabiliteitsratio	13%	10%	9%	8%	7%	7%
Structurele exploitatieruimte	3%	0%	0%	0%	0%	0%

Tabel 7: kengetallen

5.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiële vaste activa

Activeren en afschrijven

In overeenstemming met het BBV wordt alle materiële vaste activa geïnvesteerd. Investeringen worden lineair afgeschreven vanaf 1 juli van het jaar van ingebruikname. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat dit plaatsvindt vanaf € 10.000,- per object.

Investeringen in gebouwen

De VRGZ heeft ultimo 2023 34 brandweerkazernes en 4 ambulanceposten in eigendom. De overige kazernes en ambulanceposten zijn in eigendom van de gemeenten en worden gehuurd door de VRGZ. Investeringen in gebouwen die eigendom van de gemeenten zijn komen voor rekening van de betreffende gemeenten. Investeringen in gebouwen die eigendom zijn van de VRGZ worden bij de VRGZ geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting.

Investeringen in overige kapitaalgoederen

Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert de VRGZ een meerjarig investeringsplan dat periodiek wordt geactualiseerd. In de begroting is een verwachting opgenomen voor kapitaallasten gebaseerd op de verwachte kapitaallasten van het betreffende begrotingsjaar. De werkelijke kapitaallasten fluctueren.

Meerjarig wordt gestuurd op een sluitende investeringsbegroting. Dit laatste staat onder druk vanwege inflatie en additionele duurzaamheidseisen waardoor prijzen verder oplopen.

Onderhoud

Ambitieniveau

VRGZ is een organisatie die sterk afhankelijk is van de inzet van haar materieel. Uitval kan niet worden gepermitteerd. Het is daarom noodzakelijk om het risico van deze uitval te beperken door garanties en zekerheden te stellen. Eén van de zekerheden worden ontleend aan het meerjarig in beeld brengen van de onderhoudskosten van het operationeel

houden van de onderhoudsobjecten. Er mag geen sprake zijn van achterstallig onderhoud.

Onderhoud gebouwen en installaties
Op basis van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het planmatig onderhoud uitgevoerd.

Uitgangspunten beleid

- Het MJOP wordt jaarlijks geactualiseerd en een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij. Eind 2023 heeft de herziening plaatsgevonden.
- De VRGZ middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat hanteren wij de landelijke NEN-norm 2767 (Nederlands Normalisatie-instituut) voor gebouwen.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening groot onderhoud vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten. De VRGZ draagt bij in de servicelasten.

Herziening meerjarenonderhoudsplan
Het MJOP van de VRGZ wordt conform bestuurlijke afspraak elke vijf jaar herzien door een onafhankelijke partij. In 2023 heeft Heijmans Energie Services conform NEN2767 inspecties uitgevoerd in alle panden van de VRGZ. Hierbij is de huidige conditie van de verschillende bouwkundige, werktuigbouwkundige en elektrotechnische elementen beoordeeld. Op basis van deze beoordeling is het MJOP herzien en zijn de resultaten begin 2024 opgeleverd.

Om het noodzakelijke onderhoud conform het nieuwe MJOP uit te kunnen voeren en daarmee de condities van de panden op peil te houden is een jaarlijkse dotatie aan de voorziening onderhoud nodig van € 1.953.000,-. Dit resulteert in een stijging van € 619.000,-. De gestegen dotatie wordt met name veroorzaakt door de volgende drie aspecten:

1. *Indexering prijspeil 2018 vs 2023*

In de afgelopen vijf jaar is het prijspeil met 24,4% gestegen.

2. *Leeftijd panden*

In de komende tien jaar dient bij 62% van de panden grootschalige vervanging van installaties plaats te vinden. Vanaf het bouwjaar van het een pand, vindt deze vervangingscyclus ongeveer elke 20 jaar (op de helft van de levenscyclus) plaats om het pand blijvend goed te laten functioneren ten behoeve van het primaire proces. Algemeen genomen is de leeftijd van de vastgoedportefeuille gestegen.

3. *Uitstel nieuwbouwplannen*

Door het uitstellen van nieuwbouwplannen neemt de algemene conditie van een pand af. Dit resulteert in stijgende onderhoudskosten en is terug te zien in de gemiddelde onderhoudskosten per m² van oudere panden.

Onderhoud materieel

Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd via het organisatieonderdeel Materieel Techniek (servicecentrum) of uitbesteed.

5.3 Financiering

5.3.1 Beleid t.a.v. risicobeheer en financieringsportefeuille

Risicobeheer

Het verstrekken van leningen en garanderen van rente en aflossing van leningen is niet toegestaan.

Financieringsportefeuille

De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. De VRGZ voert een risicomijdend beleid.

Voor de VRGZ geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

5.3.2 Rente en treasury

In onderstaand renteschema worden de rentelasten, de toerekening aan taakvelden en het renteresultaat weergegeven (bedragen x € 1.000,-).

Renteschema (bedragen * €1.000,-)	2025
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	959
b. De externe rentebaten	0
Saldo rentelasten en -baten	**923**
c. De rente die aan taakvelden moet worden doorberekend/toegerekend	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	959
d1. Rente over eigen vermogen	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**959**
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag) (1,25%)	825
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	-134

Tabel 8: renteschema

Kasgeldlimiet

Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld. Op basis van navolgend schema lijkt de VRGZ niet binnen de norm voor de kasgeldlimiet te blijven en zullen op het moment dat de investeringen worden gerealiseerd langlopende leningen moeten worden aangetrokken.

Kasgeldlimiet (bedragen * € 1.000,-)		1e kwt 2025	2e kwt 2025	3e kwt 2025	4e kwt 2025
Omvang begroting per 1 januari (is grondslag)		103.875	103.875	103.875	103.875
1	Toegestane kasgeldlimiet				
	- in procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
	- in bedrag	8.518	8.518	8.518	8.518
2	Omvang vlottende korte schuld (+/+)				
	- opgenomen gelden < 1 jaar	13.447	13.447	13.447	13.447
	- schuld in rekening courant	0	0	0	0
	- gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
	- ov. geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
3	Vlottende middelen (-/-)				
	- contante gelden in kas	126	126	126	126
	- tegoeden in rekening-courant	0	0	0	0
	- overige uitstaande gelden < 1 jaar	1.000	1.000	1.000	1.000
Toets kasgeldlimiet					
4	Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	12.321	12.321	12.321	12.321
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	8.518	8.518	8.518	8.518
	Ruimte (+)/ Overschrijding (-) (1 - 4)	-3.803	-3.803	-3.803	-3.803

Tabel 9: kasgeldlimiet

Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen. De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat. De VRGZ blijft binnen de norm van de Wet Fido[1].

Renterisiconorm (bedragen * € 1.000,-)		Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
1	Renteherziening	0	0	0	0
2	Aflossingen	3.650	500	500	500
3	Renterisico (1+2)	3.650	500	500	500
4	Renterisiconorm	20.775	20.815	20.815	20.923
5a	Ruimte onder renterisiconorm	17.125	20.315	20.315	20.423
5b	Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal (lasten + stortingen reserves)	103.875	104.077	104.077	104.617
4b	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
	Renterisiconorm (4a x 4b)	20.775	20.815	20.815	20.923

Tabel 10: renterisiconorm

[1] Wet Financiering decentrale overheden

5.4 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de taken waarvoor binnen de begroting geen afzonderlijk programma is opgenomen. Het gaat dan om de wijze waarop de bedrijfsvoering plaatsvindt en een korte beschrijving van de ontwikkelingen die daarop van invloed zijn.

5.4.1 Ambtelijke organisatie

De VRGZ wordt geleid door een directie bestaande uit twee leden: een directeur Crisisbeheersing en Bedrijfsvoering en een directeur Brandweer en Ambulancezorg. De GHOR (onderdeel van de sector Crisisbeheersing) wordt aangestuurd door de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) die tevens directeur is van de GGD Gelderland-Zuid.

5.4.2 Besturing

De manager Bedrijfsvoering opereert als integraal manager voor zowel VRGZ als GGD GZ en is onder de eindverantwoordelijkheid van de directeur Crisisbeheersing en Bedrijfsvoering integraal verantwoordelijk voor alle bedrijfsvoeringstaken (personeel, informatievoorziening en ICT, organisatie, financiën, administratieve organisatie, communicatie en huisvesting).

De managers van de onderliggende afdelingen Financiën & Inkoop, HRM, Vastgoed- & Facility Management en Informatievoorziening zijn integraal verantwoordelijk voor zowel de inhoud van hun beleidsterreinen en de onderlinge afstemming hierover, als voor de budgetbeheersing om hun taken uit te voeren voor zowel VRGZ als GGD GZ.

Dit alles wordt uitgevoerd binnen de door het bestuur en de directie vastgestelde (financiële) beleidskaders. De directie ziet erop toe dat de ambtelijke organisatie integer handelt en de bestuursbesluiten goed uitvoert. Ook bevordert de directie de onderlinge samenwerking en samenhang tussen de sectoren en afdelingen en de samenwerking met de externe partners ten behoeve van integrale advisering aan het bestuur en de operationele taakuitvoering.

Binnen de vastgestelde kaders opereren de managers van de sectoren en afdelingen met een grote mate van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid, waarbij medewerkers de vrijheid hebben om als professionals te opereren. Leidinggevenden stimuleren en ondersteunen hen in de ontwikkeling van hun professionaliteit.

5.4.3 Informatiemanagement en ICT

Binnen de afdeling Informatievoorziening bestaan de aandachtsgebieden Informatiemanagement, Informatiebeveiliging, privacy, Functioneel Beheer, Informatiebeheer, Business Intelligent support en ICT-services.

Het contract met RAM-IT voor support voor IT Infra en systeembeveiliging voor VRGZ en GGD eindigt in december 2025. Daarvoor vindt in 2024 de aanbesteding plaats. In 2025 zal in samenwerking met de geselecteerde leverancier de implementatie worden gerealiseerd.

In 2025 blijft onverkort van toepassing dat de VRGZ aan de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO) en NEN 7510 moet voldoen. Voor het verder verbeteren van de weerbaarheid tegen cyberaanvallen worden in 2024 organisatorische maatregelen getroffen. In 2025 zal cybersecurity een hoge prioriteit blijven, omdat de cyberdreiging zich zal blijven ontwikkelen. In het programma van eisen voor de aanbesteding van het contract voor kantoorautomatisering zullen ook specifieke eisen voor IT-beveiliging worden opgenomen.

De risico's komen vaak voort uit het dagelijks gebruik. Daarom zal in 2025 extra aandacht gegeven worden aan de bewustwording van alle gebruikers van IT-apparatuur.

In 2025 zullen wij eraan moeten blijven werken om de door VRGZ verkregen vitaalverklaring te blijven behouden (naar verwachting wordt deze in 2024 verleend) en de hiervoor relevante waarborging te optimaliseren.

Er wordt gewerkt aan de nieuwe Archiefwet (AW); de internetconsultatie loopt nog en wordt in het 1e kwartaal van 2024 afgerond. Het streven is om de AW per 1 januari 2025 in te laten gaan. De nieuwe AW is beter toepasbaar op digitale overheidsinformatie en verplicht ons sneller informatie naar een archiefdienst te sturen. Het sneller en toegankelijk overbrengen van informatie vraagt om meer grip op informatie. Het wettelijk verplichte dashboard, voor de volledige informatiehuishouding van onze organisatie, zal in 2024 worden opgeleverd. In 2025 zullen we aan de slag gaan met de implementatie van passende beheer- en bewaarstrategieën, om informatie in toekomstbestendige toegankelijke staat te brengen en houden.

Het verbeteren van de informatiehuishouding is ook noodzakelijk voor de verdere implementatie van de Wet open overheid (Woo). De Woo zorgt voor een actiever beheer van webformulieren, opslag van informatie en het koppelen van systemen. We zijn actief betrokken bij de nieuwe openbare website, waarmee wij met de juiste inrichting makkelijker kunnen voldoen aan niet alleen de Woo maar ook aan de Wet Elektronische Publicaties (WEP) en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv). In 2025 werken wij toe naar actief publiceren op de openbare website.

5.4.4 Vastgoed- & Facility Management

Vastgoedportefeuille

In de Programmabegroting 2024 is een aantal financiële uitdagingen beschreven ten aanzien van het vastgoed. Dit komt hoofdzakelijk door een onderwaardering van het vastgoed in de huidige opbouw van de kapitaallasten, veroorzaakt door het feit dat de kazernes bij overdracht van onze gemeenten aan de VRGZ in 2014 tegen de (lagere) boekwaarde zijn overgedragen en niet tegen de (hogere) marktwaarde. Een aantal kazernes was ten tijde van de overdracht al volledig afgeschreven waardoor feitelijk geen kapitaallasten overgedragen zijn. Dit houdt in dat bij nieuwbouw ongedekte kapitaallasten ontstaan.

De financiële uitdaging wordt daarnaast verder opgedreven door:

1. duurzaamheidseisen; de duurzaamheidseisen hebben een kosten opdrijvend effect ondanks dat een aantal duurzaamheidsaanpassingen lagere energielasten tot gevolg hebben.
2. een onderzoek naar de toekomstbestendigheid van een aantal locaties (o.a. het kunnen voldoen aan duurzaamheid). De Multipost in Nijmegen is een van die locaties. In vervolg op het onderzoek naar de toekomstbestendigheid worden nu diverse scenario's verder uitgewerkt (van verduurzamen tot alternatieve locaties). Aangezien de Multipost onze grootste locatie is kan dit aanvullende implicaties hebben op de kapitaallastenbegroting.
3. dekkingsplan Brandweer; het dekkingsplan geeft de regionale dekking weer op basis van de bestaande uitgangspunten met het daarbij behorende materieelspreidingsplan. Dit plan kan impact

hebben op de vastgoedportefeuille, bijvoorbeeld door het aanpassen van panden of zelfs verplaatsen.
4. stijgende rentelasten en inflatie.

Gezien de samenhang en complexiteit van bovenstaande ontwikkelingen gaat het Algemeen Bestuur hierover in 2024 in gesprek. De financiële consequenties daarvan worden waarschijnlijk pas in het begrotingsproces 2026 opgenomen. In de begroting 2025 is wel de consequentie van de herziening van meerjarenonderhoudsplan opgenomen. In 2023 is dit plan herijkt, conform afspraak met het bestuur (zie paragraaf 5.2).

5.4.5 HRM

Onze medewerkers maken onze organisatie. Zij zijn de drijvende kracht achter onze missie. De VRGZ wil een aantrekkelijke organisatie zijn die mensen weet te binden.

Ons HRM-beleid moet bijdragen aan:

- Hoe kunnen wij voldoende goede mensen vinden?
- Hoe interesseren wij jongeren om te komen werken bij onze organisatie?
- Hoe kunnen wij de toenemende groep van 40-, 50- en 60-plussers duurzaam inzetbaar houden?
- Hebben wij een beeld van de functies die in onze organisatie als sleutelfuncties zijn te typeren en waarvan we weten dat ze, al dan niet op termijn, heel moeilijk te vervullen zijn?
- Hoe kunnen we zorgen dat ons personeelsbestand een redelijke afspiegeling is van de (beroeps)bevolking?
- Hoe kunnen arbeidsrelaties en arbeidsverhoudingen worden toegesneden op veranderende omstandigheden en veranderende voorkeuren van mensen?

Krapte op de arbeidsmarkt

Evenals veel gemeenten hebben wij de afgelopen jaren in toenemende mate moeite om personeel te vinden en te behouden. Sommige functies moeten meerdere keren worden uitgezet om tot succesvolle werving te leiden. Als gevolg van het niet tijdig vinden van geschikt personeel blijven bepaalde werkzaamheden liggen, daarnaast lopen de kosten voor interim-oplossingen, waaronder inhuur steeds verder op.

Een uitbreiding van de formatie werving en selectie is noodzakelijk vanwege de sterke toename in het aantal vacatures (in 2023 waren er 90 vacatures). Daarnaast wordt extra ingezet op activiteiten voor werving en selectie en arbeidsmarktcommunicatie. Het is vaker nodig om meermaals en in meerdere rondes te adverteren om geschikt personeel aan te trekken. De krapte op de arbeidsmarkt blijft naar verwachting de komende jaren bestaan. Om continuïteit te bieden in onze dienstverlening moeten wij blijvend inspelen op de ontwikkelingen in de arbeidsmarkt.

Wanneer wij niet de juiste inspanning op werving en behoud kunnen leveren, lopen wij een risico niet tijdig de juiste mensen te vinden. Dit leidt tot een toename in werkdruk, waardoor ook de primaire processen onder druk komen te staan. Daarnaast kan hogere werkdruk ertoe leiden dat medewerkers eerder ander werk zoeken. Het niet tijdig invullen van vacatures leidt naast hoge werkdruk ook tot hogere kosten van inhuur en interim-oplossingen. Tenslotte komt de kwaliteit van de dienstverlening in

brede zin onder druk te staan. Dit raakt niet alleen burgers, maar ook onze samenwerkingspartners.

Aantrekkelijke werkgever

De VRGZ heeft als organisatie veel te bieden: maatschappelijk toegevoegde waarde en een breed palet aan werkzaamheden. De VRGZ met de verschillende merken (Brandweer, Ambulance) willen we sterker positioneren in de markt.

De grote opgave voor de komende tijd is het behoud van medewerkers voor de VRGZ. Belangrijke thema's zijn duurzame inzetbaarheid, vitaliteit en gezondheid en zorgen dat medewerkers zich prettig en veilig voelen op het werk. Met onze arbeidvoorwaarden willen we medewerkers stimuleren om te werken aan de eigen duurzame inzetbaarheid en vitaliteit. Verder moeten we blijven investeren in ontwikkelen, opleiden en mobiliteit van medewerkers.

Behoud en binden van onze medewerkers vormt een belangrijk doel van de organisatie. Dat doen we door aandacht te hebben voor wat er nodig is om het werk goed te kunnen doen. Dit is voor iedereen anders en daar vervult een leidinggevende een sleutelrol. Er wordt dan ook blijvend geïnvesteerd in leiderschapsontwikkeling. Met het instrument Strategische Personeelsplanning wordt getracht beter in te kunnen spelen op (voorziene) ontwikkelingen en daarmee wordt de wendbaarheid van de organisatie vergroot.

5.5 Verbonden partijen

De VRGZ werkt intensief samen met de GGD Gelderland-Zuid op het gebied van bedrijfsvoering (geleverd door de afdelingen Vastgoed- & Facility Management, HRM, Informatievoorziening en Financiën & Inkoop).

Voor de Meldkamer Oost-Nederland (MKON) is een construct Kosten Gemene Rekening (KGR) opgezet. Kern van een dergelijk construct is dat gezamenlijk het risico gedragen wordt en dat geen btw in rekening gebracht hoeft te worden over de dienstverlening. Het personeel is in dienst van de VNOG (Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland) en de VRGZ draagt bij op basis van een verdeelsleutel.

Er is in beide gevallen geen sprake van een verbonden partij in die zin dat de VRGZ risico's draagt die vanuit de andere partij worden veroorzaakt anders dan vanuit de inhoudelijke samenwerking. Wel zijn er kosten gemoeid met het eventueel verbreken van het samenwerkingsverband.

6

Financiële begroting

6 Financiële begroting

In hoofdstuk 6 wordt aan de hand van de balans en de overzichten baten en lasten uiteengezet wat voor 2025 tot en met 2028 verwacht wordt. Ook wordt het verloop van de reserves en voorzieningen uiteengezet en de meerjareninvesteringsplanning weergegeven.

6.1 Baten en lasten Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten van de VRGZ weergegeven.

Overzicht baten en lasten VRGZ (x € 1.000,-)	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Baten						
Budget aanvaardbare kosten	30.745	32.851	35.838	35.838	35.838	35.838
Rijksbijdragen	13.123	9.864	10.663	10.965	10.965	10.965
Gemeentelijke bijdragen	45.620	48.761	51.844	51.844	51.844	52.384
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.432	3.987	4.159	4.059	4.059	4.059
Overige opbrengsten	2.652	723	1.371	1.371	1.371	1.371
Totaal baten	**95.572**	**96.186**	**103.875**	**104.077**	**104.077**	**104.617**
Lasten						
Personeelskosten	67.240	71.793	77.417	77.619	77.619	77.619
Kapitaallasten	6.953	8.619	8.831	8.831	8.831	8.831
Wagenpark en werkmaterieel	3.665	3.651	3.575	3.575	3.575	3.575
Communicatieapparatuur	3.726	3.604	4.020	3.920	3.920	3.920
Huisvestingskosten	4.394	4.677	4.973	4.973	4.973	4.973
Overige bedrijfskosten	7.352	5.150	5.379	5.379	5.379	5.379
Onvoorzien	0	218	239	239	239	239
Rentebaten	-1.027	-909	-825	-825	-825	-825
Rentelasten	901	944	985	985	985	985
Totaal lasten	**93.204**	**97.747**	**104.594**	**104.696**	**104.696**	**104.696**
Saldo van baten en lasten	**2.368**	**-1.561**	**-719**	**-619**	**-619**	**-79**
Toevoegingen reserves	1.013	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	1.721	1.461	619	619	619	79
Geraamd resultaat	**3.076**	**-100**	**-100**	**0**	**0**	**0**

Tabel 11: overzicht baten en lasten veiligheidsregio

6.2 Baten en lasten Crisis- en Rampenbestrijding

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten weergegeven van het programma Crisis- en Rampenbestrijding.

Overzicht baten en lasten Programma C&R (x € 1.000,-)	Realisatie 2023	Gew begr 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Baten						
Rijksbijdragen	12.649	9.579	10.378	10.680	10.680	10.680
Gemeentelijke bijdragen	45.620	48.761	51.844	51.844	51.844	52.384
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.432	3.987	4.159	4.059	4.059	4.059
Overige opbrengsten	1.996	613	1.191	1.191	1.191	1.191
Totaal baten	**63.697**	**62.940**	**67.572**	**67.774**	**67.774**	**68.314**
Lasten						
Personeelskosten	42.884	45.447	48.822	49.024	49.024	49.024
Kapitaallasten	5.891	7.057	7.154	7.154	7.154	7.154
Wagenpark en werkmaterieel	2.197	2.507	2.422	2.422	2.422	2.422
Communicatieapparatuur	3.035	3.093	3.328	3.228	3.228	3.228
Huisvestingskosten	4.386	4.672	4.924	4.924	4.924	4.924
Overige bedrijfskosten	3.376	1.472	1.242	1.242	1.242	1.242
Onvoorzien	0	218	239	239	239	239
Rentebaten	-1.027	-909	-825	-825	-825	-825
Rentelasten	901	944	985	985	985	985
Totaal lasten	**61.643**	**64.501**	**68.291**	**68.393**	**68.393**	**68.393**
Saldo van baten en lasten	**2.054**	**-1.561**	**-719**	**-619**	**-619**	**-79**
Toevoegingen reserves	1.013	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	1.721	1.461	619	619	619	79
Geraamd resultaat	**2.762**	**-100**	**-100**	**0**	**0**	**0**

Tabel 12: overzicht baten en lasten programma C&R

6.2.1 Toelichting verschillen begroting 2025 en de gewijzigde begroting 2024

Hierna volgt een toelichting op de verschillen tussen de gewijzigde begroting 2024 en de begroting 2025. De toelichting die leidt tot de gewijzigde begroting 2024 is opgenomen in bijlage 7.3.1 Begrotingswijzigingen Crisis- en Rampenbestrijding.

Rijksbijdragen **799**

De stijging van de BDuR wordt veroorzaakt door de toename van de extra middelen ten behoeve van crisisbeheersing en een indexering van 3%.

Met het Algemeen Bestuur is afgesproken dat jaarlijks middels een uitvoeringsprogramma verantwoording wordt afgelegd en nieuwe voorstellen worden uitgewerkt voor besteding van deze middelen (zie ook eerste kolom in hoofdstuk 3).

Gemeentelijke bijdrage **3.083**

De gemeentelijke bijdrage stijgt met € 3.083.000,- ten opzichte van de gewijzigde begroting 2024. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door de indexering. Deze bedraagt conform BRN 4,62%[2] (€ 2.253.000,-). Daarnaast zijn, zoals aangegeven in de Kaderbrief 2025, een aantal uitzettingen noodzakelijk als gevolg van autonome ontwikkelingen. Die hebben onder andere betrekking op natuurbrandbeheersing (€ 100.000,-), arbeidsmarktproblematiek (€ 140.000,-), juridische ondersteuning (€ 115.000,-) en advisering in het kader van Veilig bouwen (€ 95.000,-) (zie ook paragrafen 3.5, 5.4.5 en 7.1).

Als gevolg van de gestegen prijzen voor energie en -belastingen stijgen de jaarlijkse energielasten (€ 165.000,-).

De ontwikkelingen op het gebied van klimaat, verduurzaming en veranderde regelgeving vragen om innovatie op het gebied van onder andere energietransitie en speciale blussingen. Om tijdig te kunnen anticiperen op deze veranderingen is onderzoek en flexibel organiseren op deze gebieden noodzakelijk (€ 150.000,-, zie paragraaf 3.2 en 7.1).

Ten behoeve van de versterking van de cyberweerbaarheid op basis van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid, de standaard die verplicht is voor overheidsorganisaties, vraagt het organiseren van de monitoring van dreigingen en kwetsbaarheden en de incident respons op digitale incidenten om extra formatie en software (€ 65.000,-).

[2] Een gewogen percentage op basis van personele index (5,4%) en materiële index (2,8%)

Opbrengsten bedrijfsvoering **172**

De VRGZ verzorgt de ondersteunende dienstverlening aan de GGD. In 2025 stijgt de doorbelasting met € 172.000,-. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de indexering en de uitbreiding van de formatie voor werving en selectie en informatiebeveiliging.

Overige opbrengsten **578**

De kosten van het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) van de 24-uursdienst van de brandweer zijn de afgelopen jaren sterk gestegen als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving. Deze kosten worden vergoed door de Gemeente Nijmegen. Op basis van de uitzetting van de verwachte kosten voor 2025 (zie toelichting Personeelskosten) valt ook de ontvangen bijdrage hoger uit (€ 550.000,-). Daarnaast stijgen de opbrengsten als gevolg van indexering en overige kleine aanpassingen met € 28.000,-.

Personeelskosten **3.375**

De stijging van de personeelskosten heeft de volgende oorzaken:

- De personeelslasten zijn conform de door het Algemeen Bestuur vastgestelde methodiek geïndexeerd met 5,40% (€ 2.157.000,-).
- De toename van handhavingszaken en maatwerkadviezen waarbij een juridische toets noodzakelijk is, juridische kwesties rondom overeenkomsten en maatschappelijke ontwikkelingen, de Omgevingswet, controle op inspectierapporten en ontwikkelingen in jurisprudentie leiden tot de noodzaak voor het aantrekken van een juridisch adviseur op dit gebied (€ 115.000,-). Daarnaast komt de Brandweer steeds meer in aanraking met juridische procedures. Op dit moment is de juridische kennis en capaciteit binnen de VRGZ onvoldoende aanwezig. Deze uitbreiding is nodig in relatie tot toetsing van de complexe dossiers (zie ook paragraaf 3.5).
- In de begroting 2024 heeft het bestuur VRGZ ingestemd met een uitbreiding van de formatie van de afdeling Veilig bouwen met 1 fte, waarna geëvalueerd zou worden of deze uitbreiding afdoende is om de continuïteit en de kwaliteit van de adviezen te kunnen garanderen. De reden van de uitbreiding was de toename van het aantal aanvragen: in 2017 verstrekte het team Veilig Bouwen iets meer dan 1.400 adviezen ten opzichte van bijna 1.900 in 2022. Uit de evaluatie is gebleken dat het aantal adviesaanvragen in 2023 wederom verder is toegenomen naar ruim 2.000. Daarnaast is ook in samenwerking met de omgevingsdiensten en de gemeenten gekeken hoe de werkprocessen zo optimaal mogelijk kunnen worden ingericht. De verwachting is echter dat het aantal aanvragen en de complexiteit ervan niet zullen afnemen. Om de continuïteit en de kwaliteit van de adviesaanvragen te kunnen garanderen is het voorstel is om nogmaals 1 fte toe te voegen aan het team Veilig Bouwen (€ 95.000,-). De VRGZ zal daarnaast blijven investeren in het aanscherpen van werkprocessen.

- Ten behoeve van de versterking van crisisbeheersing wordt de formatie uitgebreid (€ 102.000,-). Deze uitzetting wordt gedekt vanuit de extra toegekende BDuR-middelen voor crisisbeheersing.

- In de afgelopen jaren is het in toenemende mate moeilijk gebleken om personeel te vinden en te behouden. Sommige functies moeten meerdere keren worden uitgezet om tot succesvolle werving te leiden. Als gevolg van het niet tijdig vinden van geschikt personeel blijven bepaalde werkzaamheden liggen en lopen de kosten voor interim-oplossingen, waaronder inhuur steeds verder op (zie ook paragraaf 5.4.5). Een uitbreiding van de formatie werving en selectie (€ 105.000,-) is noodzakelijk vanwege de sterke toename in het aantal vacatures (in 2023 waren er 90 vacatures). Daarnaast wordt extra ingezet op activiteiten werving en selectie en arbeidsmarktcommunicatie (€ 60.000,-).

- Ten behoeve van de informatieveiligheid wordt een Information Security Officer (ISO) aangetrokken (€ 90.000,-, zie ook toelichtingen Gemeentelijke bijdrage en Opbrengsten bedrijfsvoering).

- Als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving op het gebied van FLO zijn de kosten hiervoor de afgelopen jaren gestegen. In de begroting werd echter nog steeds uitgegaan van de oude systematiek en dus lagere kosten. Voor 2025 zijn de verwachte kosten in beeld gebracht, wat leidt tot een uitzetting ten opzichte van 2024 van € 550.000,-. Deze kosten worden vergoed door de Gemeente Nijmegen (zie ook toelichting Overige opbrengsten).

- Het Algemeen Bestuur heeft op 21 december 2023 ingestemd met deelname aan het gezamenlijke project Gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandbeheersing van de provincie Gelderland en de veiligheidsregio's Gelderland-Midden, Noord- en Oost-Gelderland en Gelderland-Zuid centraal, dat in 2024 en 2025 uitgevoerd wordt (zie ook paragraaf 2.3). In de beheerfase blijft extra capaciteit nodig om het project te borgen en blijvend te kunnen adviseren. Voor de advisering op het gebied van risicobeheersing en operationele voorbereiding is 1 fte extra capaciteit nodig (€ 100.000,-).

- Om meer grip te krijgen op het ziekteverzuim is met de nieuwe arbodienstverlener gekozen voor een andere manier van ondersteuning. Hierbij wordt meer gekeken naar goede advisering over inzetbaarheid op individueel niveau en aansluiting op de visie op verzuim. Daarnaast wordt ingezet op begeleiding van leidinggevenden op casusniveau, vaardigheden bij verzuimgesprekken en het voorkomen van verzuim. Deze bredere aanpak leidt tot een uitzetting van € 65.000,- die naar verwachting zal resulteren in een daling van het verzuim.

- De vrije ruimte voor de werkkostenregeling wordt jaarlijks vastgesteld op basis van een percentage van het fiscale loon van de hele organisatie. Omdat de loonsom van een vrijwilliger lager ligt dan van een fulltime medewerker valt de opbouw van de vrije ruimte procentueel lager uit ten opzichte van de uitnutting die voor elke medewerker gelijk is. Hierdoor wordt deze vrije ruimte jaarlijks structureel overschreden, ondanks een sober vergoedingsbeleid. Deze overschrijding leidt tot een extra eindheffing van 80% over de overschrijding. Op basis van de overschrijding van de afgelopen jaren wordt voor 2025 rekening gehouden van een eindheffing van € 150.000,-.

- Ten behoeve van het project Digitaal centraal (optimalisatie van archiefbeheer) zijn de afgelopen jaren incidenteel extra inhuurbudgetten toegekend. In 2025 zijn deze budgetten komen te vervallen wat leidt tot een positief verschil van € 144.000,-.

- Daarnaast leidt een mix van kleine budgetbijstellingen per saldo tot een daling ten opzichte van 2024 van € 70.000,-.

Kapitaallasten **97**

De kapitaallasten bestaan uit twee componenten namelijk afschrijvingskosten en toegerekende rente. De afschrijvingskosten stijgen conform de indexering. De toegerekende rente stijgt echter minder hard dan de indexering.
De toegerekende rente wordt berekend over de gemiddelde boekwaarde van de activa. Doordat de afgelopen jaren investeringen zijn uitgesteld als gevolg van leveringsproblemen, langere doorlooptijden bij aanbestedingstrajecten en een kritische beoordeling van de technische levensduur daalt de gemiddelde boekwaarde van de activa en dus ook de toegerekende rente. Deze lagere rentetoerekening leidt tot een lager renteresultaat en verloopt per saldo budgettair neutraal (zie toelichting Rentebaten en -lasten verderop in deze paragraaf).

Prijsstijgingen op voertuigen, bepakkingen en overig materieel van 30% tot 40% zijn merkbaar in de laatste aanbestedingen en blijken uit aanzeggingen van leveranciers. Deze prijsstijging heeft nog een beperkte invloed op de kapitaallasten van de begroting 2025 omdat de investeringsplanning voor dit jaar relatief laag is. Met ingang van 2026 zullen de kapitaallasten hierdoor echter aanzienlijk gaan stijgen als gevolg van de geplande vervangingsinvesteringen.

Wagenpark en werkmaterieel **-85**

Ter voorbereiding op de veranderde wetgeving inzake PFAS-vrije blusmiddelen per 1 januari 2025 zijn de afgelopen jaren incidenteel extra uitgaven gedaan ten behoeve van de transitie van schuimvormend middel (SVM) met fluor naar fluorvrij SVM. Deze transitie wordt afgerond in 2024 waardoor een positief verschil ten opzichte van de begroting 2025 ontstaat van € 184.000,-.

De onderhoudslasten stijgen ten opzichte van 2024 harder dan de indexering (€ 34.000,-). Met name het onderhoud op de blusboten valt hoger uit. Het resterende verschil van € 65.000,- wordt veroorzaakt door indexering.

Communicatieapparatuur **235**

Ten behoeve van informatieveiligheid, informatiegestuurde veiligheid en de versterking van crisisbeheersing wordt nieuwe software geïmplementeerd. Daarnaast stijgen de kosten van licenties als gevolg van het aantal gebruikers. In totaal leidt dit tot een stijging van € 125.000,-. De kosten ten behoeve van de versterking van crisisbeheersing worden gefinancierd uit de extra BDuR-middelen.

De indexering bedraagt € 87.000,- en een mix van kleine budgetbijstellingen leidt per saldo tot een stijging ten opzichte van 2024 van € 23.000,-.

Huisvestingskosten **252**

De prijsstijging van een aantal grote contractpartners leidt tot hogere kosten voor preventief en correctief onderhoud (€ 60.000,-). Als gevolg van de gestegen prijzen voor energie en -belastingen stijgen de jaarlijkse energielasten (€ 165.000,-).

In de begroting 2024 was een incidenteel budget opgenomen voor de aanpassingen in het kader van de gewijzigde wettelijke normen voor diesel motor emissie (DME). Omdat deze kosten geen onderdeel meer uitmaken van de begroting 2025 leidt dit tot een positief verschil van € 124.000,-.

Het resterende verschil wordt veroorzaakt door indexering (€ 115.000,-) en een mix van kleine aanpassingen van diverse budgetten, waaronder huur en servicelasten van in totaal € 36.000,-.

Overige bedrijfskosten **-230**

De doorbelasting naar de AZGZ stijgt ten opzichte van 2024 met € 495.000,-. Daarvan is € 107.000,- het gevolg van indexatie. Het restant van € 388.000,- wordt veroorzaakt door een aantal aspecten. De toegenomen formatie bij AZGZ is medebepalend voor de verdeelsleutel van de sector Bedrijfsvoering. Daarnaast zijn de dotatie aan de voorziening groot onderhoud en de reguliere huisvestingskosten gestegen voor de AZGZ- en gedeelde locaties, waardoor de doorbelaste kosten hoger uitvallen. Gedurende 2023 en 2024 hebben binnen de sector Bedrijfsvoering op meerdere fronten doorontwikkelingen plaatsgevonden en dit heeft geleid tot toegenomen (personele) lasten binnen met name de afdelingen HRM en Informatievoorziening. Tevens is een structuurwijziging doorgevoerd en is de afdeling Communicatie met ingang van 2024 onderdeel geworden van de sector Bedrijfsvoering. De bijbehorende doorbelasting naar de AZGZ is met ingang van de begroting 2025 verwerkt.

De ontwikkelingen op het gebied van onder andere klimaat, verduurzaming en energietransitie en veranderde regelgeving vragen om continue innovatie. Deze veranderingen zijn een gegeven en vragen om een organisatie die hierop kan inspelen. Om dit toekomstproof te maken is een extra investering in kennis, kunde en materieel nodig (€ 150.000,-, zie ook paragraaf 3.2).

Als gevolg van indexering stijgen de overige bedrijfskosten met € 91.000,-. De resterende stijging ad € 24.000,- wordt veroorzaakt door een mix van diverse kleine budgetaanpassingen.

Onvoorzien **21**

De post onvoorzien bedraagt 0,35% van het begrotingstotaal. Als gevolg van de toename van de begrote baten en lasten stijgt deze post met € 21.000,-.

Rentebaten en -lasten **-125**

Conform het BBV worden rentelasten toegerekend aan de activa tegen het bestuurlijk vastgestelde percentage van 1,25%. De tegenboeking hiervan wordt verantwoord als een opbrengst in het renteresultaat. Als gevolg van de lagere boekwaarde door uitgestelde investeringen valt de intern doorbelaste rente lager uit (zie toelichting Kapitaallasten). Hierdoor daalt het renteresultaat met (€ 89.000,-). Daarnaast stijgen als gevolg van nieuw afgesloten leningen de rentelasten ten opzichte van de begroting 2024 met € 36.000,-.

Mutaties bestemde reserves **-842**

In de bestemde reserve uitgestelde werkzaamheden was een bedrag opgenomen voor het project Digitaal centraal (optimalisatie van archiefbeheer). De laatste uitgaven hiervoor staan gepland voor 2024, de bestemde reserve valt in 2024 dus volledig vrij (€ 145.000,-).

Ook de resterende uitgaven in het kader van de transitie naar fluorvrije schuimblusmiddelen en als gevolg van de aangepaste wettelijke normen voor diesel motor emissie vinden in 2024 plaats, waardoor de daarvoor bestemde reserve duurzaamheid volledig in 2024 vrijvalt (€ 308.000,-).

Daarnaast is in 2023 een bestemde reserve gevormd voor de toegekende extra BDuR-middelen ten behoeve van de versterking van crisisbeheersing. Een deel van deze middelen wordt in 2024 ingezet (€ 389.000,-). Het uitvoeringsprogramma wordt in de loop van 2024 bijgesteld op basis van nieuwe ontwikkelingen en inzichten, waarbij ook rekening zal worden gehouden met het resterende beschikbare deel van de bestemde reserve.

Meerjarige mutaties

Meerjarig is de oplopende Rijksbijdrage (BDuR) verwerkt in de kosten en in de opbrengsten. Dit verloopt per saldo kostenneutraal. Vanaf 2026 blijft de bijdrage voor de versterking van crisisbeheersing gelijk. In 2024 en 2025 is incidenteel een extra bedrag opgenomen voor lasten die voortvloeien uit het aanbestedingstraject voor de kantoorautomatisering en de implementatie daarvan, deze komen met ingang van 2026 te vervallen.

De in 2023 uitgevoerde herziening van het meerjarenonderhoudsplan leidt tot een stijging van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 619.000,-. Ten laste van het positieve resultaat van 2023 is een bestemde reserve gevormd om deze uitzetting de komende jaren te

dekken. Begin 2028 resteert in deze reserve echter nog een bedrag van € 79.000,- (zie ook paragraaf 6.5), het resterende gedeelte van de uitzetting van de dotatie zal vanaf dat moment aan de gemeentelijke bijdrage worden toegevoegd (€ 540.000,- in 2028). Met ingang van 2029 zal het volledige bedrag van € 619.000,- onderdeel uit gaan maken van de gemeentelijke bijdrage.

GHOR

De GHOR is een onderdeel van de begroting van de VRGZ onder leiding van de DPG (Directeur Publieke Gezondheid). Het deel in de VRGZ-begroting 2025 dat voor de GHOR aangemerkt wordt is € 1.903.000,-.

6.3 Baten en lasten Regionale Ambulancevoorziening

Overzicht baten en lasten Programma RAV (x € 1.000,-)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Baten						
Budget aanvaardbare kosten	30.745	32.851	35.838	35.838	35.838	35.838
Rijksbijdragen	474	285	285	285	285	285
Overige opbrengsten	656	110	180	180	180	180
Totaal baten	**31.875**	**33.246**	**36.303**	**36.303**	**36.303**	**36.303**
Lasten						
Personeelskosten	24.356	26.346	28.595	28.595	28.595	28.595
Kapitaallasten	1.062	1.562	1.677	1.677	1.677	1.677
Wagenpark en werkmaterieel	1.468	1.144	1.153	1.153	1.153	1.153
Communicatieapparatuur	691	511	692	692	692	692
Huisvestingskosten	8	5	49	49	49	49
Overige bedrijfskosten	3.976	3.678	4.137	4.137	4.137	4.137
Totaal lasten	**31.561**	**33.246**	**36.303**	**36.303**	**36.303**	**36.303**
Saldo van baten en lasten	**314**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	**314**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 13: baten en lasten programma RAV

6.3.1 Toelichting verschillen begroting 2025 en de begroting 2024

Hierna volgt een toelichting op de verschillen tussen de begroting 2025 en de begroting 2024. De toelichting die leidt tot de gewijzigde begroting 2024 is opgenomen in bijlage 7.3.2 Begrotingswijzigingen RAV. De RAV wordt gefinancierd via zorgverzekeraars. Dat betekent dat in het najaar het budget voor het volgende jaar afgesproken wordt. Dit heeft ook invloed op de lopende begroting, in dit geval 2024, en geeft een voortschrijdend inzicht voor de begroting 2025. Omdat dit geen invloed heeft op gemeenten, worden alleen budgettair neutrale begrotingswijzigingen doorgevoerd (zie paragraaf 7.3.2), de overige ontwikkelingen worden verwerkt in de tussentijdse rapportages.

Budget aanvaardbare kosten (BAK) **2.987**

De stijging van het BAK wordt veroorzaakt door drie grote veranderingen. Als eerste is er het indexatie-effect. AZGZ heeft een index toegepast van 10% voor de personele lasten en 2,8% voor de materiële lasten. De personele kosten zijn de afgelopen jaren gestegen als gevolg van cao-afspraken over het salaris. Daarnaast is de definitieve index voor 2023 hoger dan vooraf verwacht, wat ook doorwerkt in de begroting 2025. Samen leidt dit tot een aanpassing van € 2.276.000,-.

De tweede grote verandering is het aantal diensten op de meldkamer. In de begroting 2024 is uitgegaan van een stijging van het aantal te leveren diensten op de meldkamer. Dat aantal is voor 2025 naar beneden bijgesteld naar een rooster van 3,5 dagdiensten, 3 avonddiensten en 2,8 nachtdiensten. Het aantal van 3,5 komt doordat samen met Gelderland-Midden 7 diensten worden geleverd. 0,8 dienst wordt verklaard doordat 5 regio's samen 4 diensten leveren, wat leidt tot 0,8 voor AZGZ. Het budget daalt hierdoor met € 271.000,-. De overgang naar de meldkamer in Apeldoorn heeft ook tot een aantal kosten geleid voor de samenwerking aldaar, zoals een coördinator op het 112-team. Een deel van het meldkamerproces wordt decentraal vanuit Arnhem uitgevoerd en ook hier zijn extra kosten mee gemoeid, bijvoorbeeld voor huisvesting, maar ook voor de communicatie via een push-to-talk systeem. Met verzekeraars zijn afspraken gemaakt om deze kosten (€ 292.000,-) vergoed te krijgen.

De derde verandering betreft een aanpassing voor directie en administratie. Dit komt door een stijging van de doorbelasting vanuit ondersteunende diensten. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door de toegenomen formatie bij AZGZ. Dit is medebepalend voor de verdeelsleutel van de sector Bedrijfsvoering. Daarnaast zijn de dotatie aan de voorziening groot onderhoud en de reguliere huisvestingskosten gestegen voor de AZGZ- en gedeelde locaties, waardoor de doorbelaste kosten hoger uitvallen. Gedurende 2023 en 2024 hebben binnen de sector Bedrijfsvoering op meerdere fronten doorontwikkelingen plaatsgevonden en dit heeft geleid tot toegenomen (personele) lasten binnen met name de afdelingen HRM en Informatievoorziening. Tevens is een structuurwijziging doorgevoerd en is de afdeling Communicatie met ingang van 2024 onderdeel geworden van de sector Bedrijfsvoering. De bijbehorende doorbelasting naar de AZGZ is met ingang van de begroting 2025 verwerkt. Hier zijn ook opbrengsten voor opgenomen in de begroting. De verwachte kosten voor oninbare vorderingen daalt. Samen leiden deze aanpassing tot een budgetverhoging van € 592.000,-.

Tot slot is het budget voor het aantal voertuigen bijgesteld met drie ambulances, passend bij het aantal dat rondrijdt om het totaal aantal diensten te leveren. Ondanks het gestegen aantal diensten, loopt de productie iets terug. Dit heeft invloed op de kilometer- en brandstofvergoeding. Per saldo stijgt dit budget met € 100.000,-.

Overige opbrengsten **70**

In de overige opbrengsten zijn de opbrengsten voor detacheringscontracten opgenomen. In samenwerking met AZGM wordt gebruik gemaakt van een gezamenlijke planner. Daarnaast is er een samenwerkingsverband met het Radboud UMC om SEH- en IC-verpleegkundigen uit te wisselen met ambulanceverpleegkundigen. Samen leidt dit tot een bijstelling van € 70.000,-.

Personeelskosten **2.249**

De personeelskosten stijgen naar verwachting met 5% als gevolg van indexatie voor 2025 (€ 2.470.000,-). Daarnaast is de loonsom voor 2024 hoger dan de begrote 5% stijging. In 2023 zijn de lonen namelijk met 10% gestegen als gevolg van cao-afspraken, waardoor salarissen in 2024 5% hoger zijn dan begroot.

Nu de inrichting van de Meldkamer Oost-Nederland (MKON) duidelijk is geworden qua aantal diensten voor AZGZ, is de formatieruimte hiervoor bijgesteld. Dat betekent dat AZGZ minder diensten levert dan aanvankelijk is begroot voor 2024. Dat aantal bleek te hoog. Dit leidt tot een daling van personeelskosten van € 271.000,-.

Het aantal ambulances is uitgebreid passend bij het aantal diensten. Mede hierdoor is uitbreiding op het bedrijfsbureau nu nodig. Dat leidt tot een uitbreiding van 1 fte. Daarnaast wordt secretariële ondersteuning uitgebreid. Samen leidt dit tot een stijging van € 123.000,-.

Tot slot zijn de overige personeelskosten op basis van de realisatie in eerdere jaren naar beneden bijgesteld (€ 73.000,-).

Kapitaallasten **115**

De kapitaallasten zijn in 2025 € 115.000,- hoger dan in de begroting 2024. Dit komt door een groot volume investeringen in 2024. De kapitaallasten van die investeringen landen in 2024 maar voor 6 maanden in dat jaar. In 2025 lopen ze het volledige jaar door, vandaar een verdere stijging in 2025.

Communicatieapparatuur **181**

De stijging van de uitgaven aan communicatieapparatuur wordt veroorzaakt door de stijging van softwarepakketten en -licenties en het dataverbruik. Dat laatste houdt verband met het gebruik van push-to-talk communicatiesysteem (€ 132.000,-).

Op het gebied van software zijn twee nieuwe licenties opgenomen voor een intelligente tooling voor het plaatsen van diensten. Daarnaast is de planmodule voor gepland vervoer opgenomen. Samen met een paar kleine aanpassingen bedraagt de bijstelling op licenties € 49.000,-.

Huisvestingskosten **44**

De huisvestingskosten zijn opgehoogd om de kosten van de decentrale locatie meldkamer te dekken (€ 44.000,-). Dit gaat om de zorgcoördinatievoorziening op de Beekstraat in Arnhem.

Overige bedrijfskosten **459**

De kosten voor doorbelastingen vanuit Bedrijfsvoering stijgen (€ 495.000,-), zie voor de toelichting onder 6.3.1. Budget aanvaardbare kosten. Daarnaast wordt in 2025 minder externe expertise ingehuurd (€ 36.000,-).

6.4 Uiteenzetting financiële positie

In onderstaande tabel is de verwachte ontwikkeling van de balanspositie opgenomen.

Activa	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Vaste Activa						
Materiële vaste activa	63.115	75.297	72.110	77.416	80.784	86.203
Vlottende activa						
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Debiteuren	4.139	4.139	4.139	4.139	4.139	4.139
Debiteuren openbare lichamen	162	162	162	162	162	162
Uitzettingen Rijksschatkist	3.950	3.950	3.950	3.950	3.950	3.950
Overige vorderingen	2.688	2.688	2.688	2.688	2.688	2.688
Nog in tarieven te verrekenen	223	0	0	0	0	0
Sluitpost (incl. rekening-courant)	0	0	0	0	0	0
Liquide middelen	126	126	126	126	126	126
Overlopende activa	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal	**75.403**	**87.362**	**84.175**	**89.481**	**92.849**	**98.268**

Passiva	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Vaste Passiva						
*Eigen vermogen**						
Res. aanvaardbare kosten RAV	2.631	2.944	2.944	2.944	2.944	2.944
Subtotaal programma RAV	**2.631**	**2.944**	**2.944**	**2.944**	**2.944**	**2.944**
Algemene reserve C&R	2.978	3.085	2.985	2.985	2.985	2.985
Uitgestelde werkzaamheden	145	0	0	0	0	0
Duurzaamheid	308	0	0	0	0	0
Versterking crisisbeheersing	1.013	624	624	624	624	624
Herziening MJOP	0	1.936	1.317	698	79	0
Subtotaal programma C&R	**4.444**	**5.645**	**4.926**	**4.307**	**3.688**	**3.609**
Resultaat	3.076					
Totaal Eigen vermogen	**10.151**	**8.589**	**7.870**	**7.251**	**6.632**	**6.553**
Voorzieningen						
Groot onderhoud	2.877	2.243	1.590	1.404	818	349
Niet-actieven	111	30	0	0	0	0
Verlofsparen	3.069	3.169	3.269	3.369	3.469	3.569
	6.057	**5.442**	**4.859**	**4.773**	**4.287**	**3.918**
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van > 1 jaar						
Langlopende leningen	47.150	56.650	58.000	57.500	57.500	56.500
Vlottende Passiva						
Vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Sluitpost (incl. rekening-courant)	0	4.636	1.401	7.912	12.385	19.252
Kortlopende schulden	8.366	8.366	8.366	8.366	8.366	8.366
Overlopende passiva	3.679	3.679	3.679	3.679	3.679	3.679
Totaal	**75.403**	**87.362**	**84.175**	**89.481**	**92.849**	**98.268**
EMU-saldo **	**-54.691**	**-14.357**	**1.885**	**-6.011**	**-4.473**	**-5.867**

Tabel 14: verwachte balanspositie

* Uitgangspunt is dat het voorstel voor (toekomstige) resultaatbestemming door het Algemeen Bestuur wordt goedgekeurd. De standen zijn vanaf de kolom begroting 2024 bijgewerkt op basis van de jaarrekening 2023 tenzij andere gegevens voorhanden zijn.

** Conform model berekening CBS

6.5 Stand en verloop voorzieningen en reserves

Reserves							
Bedragen * € 1.000,-	**Stand eind 2024**	**Storting 2025**	**Onttrekking 2025**	**Verwachting ultimo 2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Algemene reserve C&R	3.085	0	100	2.985	2.985	2.985	2.985
Reserve aanvaardbare kosten	2.944	0	0	2.944	2.944	2.944	2.944
Bestemde reserve versterking crisisbeheersing	624	0	0	624	624	624	624
Bestemde reserve herziening MJOP	1.936	0	619	1.317	698	79	0
Totaal reserves	**8.589**	**0**	**719**	**7.870**	**7.251**	**6.632**	**6.553**

Tabel 15: stand en verloop reserves

Voorzieningen							
Bedragen * € 1.000,-	**Stand eind 2024**	**Storting 2025**	**Onttrekking 2025**	**Verwachting ultimo 2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Voorziening groot onderhoud	2.243	1.953	2.606	1.590	1.404	818	349
Voorziening niet actieven	30	0	30	0	0	0	0
Voorziening verlofsparen	3.169	200	100	3.269	3.369	3.469	3.569
Totaal voorzieningen	**5.442**	**2.153**	**2.736**	**4.859**	**4.773**	**4.287**	**3.918**

Tabel 16: stand en verloop voorzieningen

6.6 Incidentele baten en lasten en structureel evenwicht

Het BBV definieert incidentele baten en lasten als volgt: Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben.

Incidentele baten en lasten VRGZ Bedragen * € 1.000,-	2025	2026	2027	2028
Totaal incidentele baten	100	0	0	0
Totaal incidentele lasten	200	0	0	0

Tabel 17: incidentele baten en lasten VRGZ

De incidentele baten en lasten betreffen de uitgaven voor de aanbesteding ten behoeve van de kantoorautomatisering en de gedeeltelijke doorbelasting daarvan naar de GGD GZ. Per saldo is er een incidenteel tekort van € 100.000,-.

6.7 Investeringsplanning

Bedragen * € 1.000,-	Vanuit JR 2023	Begroting 2024	Gew. begr. 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Sector Brandweer							
Automatisering	0	0	0	0	0	0	0
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Verbindingsmidd. & comm.techn.	513	457	971	0	566	1.221	0
Vakbekwaamheidsmiddelen	35	30	65	0	0	0	0
Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)							
Ademlucht	231	100	331	276	0	0	0
Repressieve kleding	886	59	945	2.145	135	170	135
Totaal PBM	1.117	159	1.276	2.421	135	170	135
Voer- en vaartuigen							
Voertuigen	2.222	2.888	5.110	1.113	4.267	4.813	8.828
Bepakkingen voertuigen	265	462	726	288	355	1.311	707
Vaartuigen	0	0	0	0	760	0	0
Bepakkingen vaartuigen	0	0	0	52	0	0	0
Containers	0	0	0	0	0	0	0
Totaal voertuigen	2.487	3.350	5.836	1.453	5.373	6.124	9.535
Totaal sector Brandweer	**4.152**	**3.996**	**8.148**	**3.874**	**6.073**	**7.514**	**9.670**
Sector Crisisbeheersing							
Verbindingsmidd. & comm.techn.	0	0	0	0	0	0	0
Inventaris	36	0	36	0	0	0	0
Repressieve kleding	0	0	0	0	0	0	0
Automatisering	111	90	237	20	20	26	20
Totaal sector Crisisbeheersing	**147**	**90**	**237**	**20**	**20**	**26**	**20**

Bedragen * € 1.000,-	Vanuit JR 2023	Begr 2024	Gew. begr. 2024	Begr 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Sector RAV							
Automatisering	58	100	158	0	0	0	0
Verbindingsmidd. & comm.techn.	67	33	100	0	0	0	0
Werkkleding	0	300	300	0	0	400	0
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Inventaris medisch	176	210	386	0	0	0	0
Verbouwingen	0	0	0	0	0	0	0
Voertuigen	2.102	713	2.814	130	1.721	493	1.100
Totaal sector RAV	**2.402**	**1.323**	**3.725**	**130**	**1.721**	**893**	**1.100**
Ondersteunende diensten							
Automatisering	1.149	467	1.615	480	275	485	195
Inventaris	32	125	157	125	125	125	125
Voertuigen en bepakkingen	0	0	0	0	0	0	0
Vastgoed							
Verbouwingen	559	140	699	190	140	140	140
Gebouwen	0	3.805	3.805	0	3.321	1.694	1.750
Terreinen	0	1.455	1.455	0	1.447	753	1.000
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Bedrijfsvoering	**1.739**	**5.992**	**7.731**	**795**	**5.338**	**3.197**	**3.210**
Staf							
Voertuigen	0	50	50	0	0	0	60
Totaal Staf	**0**	**0**	**0**	**50**	**0**	**0**	**0**
Totaal investeringsplanning	**8.440**	**11.450**	**19.891**	**4.819**	**13.153**	**11.630**	**14.060**

Tabel 18: investeringsplanning

7

Bijlagen

7 Bijlagen

7.1 Bijdragen deelnemende gemeenten

Gemeenten	Aantal inwoners*	Gemeentelijke bijdrage 2024	Index 2025 (4,62%)	Natuurbrand beheersing	Innovatie brandweer	Arbeidsmarkt problematiek	Juridische ondersteuning	Formatie Veilig bouwen
Berg en Dal	35.920	2.817.715	130.178	5.779	8.668	8.090	6.645	5.490
Beuningen	26.673	1.713.249	79.152	3.513	5.270	4.919	4.041	3.338
Buren	27.798	2.601.685	120.198	5.335	8.003	7.470	6.136	5.069
Culemborg	29.924	2.383.322	110.110	4.888	7.332	6.843	5.621	4.643
Druten	19.700	1.313.838	60.699	2.694	4.042	3.772	3.099	2.560
Heumen	16.930	1.467.811	67.813	3.010	4.515	4.214	3.462	2.860
Maasdriel	26.153	2.141.460	98.935	4.392	6.588	6.148	5.050	4.172
Neder-Betuwe	25.574	1.973.012	91.153	4.046	6.069	5.665	4.653	3.844
Nijmegen	185.750	16.937.880	782.530	34.737	52.105	48.631	39.947	33.000
Tiel	42.900	3.223.458	148.924	6.611	9.916	9.255	7.602	6.280
West Betuwe	52.910	4.813.574	222.387	9.872	14.808	13.821	11.353	9.378
West Maas en Waal	20.250	1.751.505	80.920	3.592	5.388	5.029	4.131	3.412
Wijchen	42.303	3.099.141	143.180	6.356	9.534	8.898	7.309	6.038
Zaltbommel	30.650	2.523.187	116.571	5.175	7.762	7.245	5.951	4.916
Totaal	**583.435**	**48.760.837**	**2.252.750**	**100.000**	**150.000**	**140.000**	**115.000**	**95.000**

Tabel 19: opbouw gemeentelijke bijdrage 2025 t/m 2028

* Bron: inwonersaantallen uit de Begrotingsrichtlijnen 2025 voor gemeenschappelijke regelingen in de regio Nijmegen (BRN).

Gemeenten	Informatie veiligheid	Energielasten	Gemeentelijke bijdrage 2025	Gemeentelijke bijdrage 2026	Gemeentelijke bijdrage 2027	Herziening MJOP	Gemeentelijke bijdrage 2028
Berg en Dal	3.756	9.535	2.995.856	2.995.856	2.995.856	31.205	3.027.061
Beuningen	2.284	5.797	1.821.563	1.821.563	1.821.563	18.973	1.840.536
Buren	3.468	8.804	2.766.168	2.766.168	2.766.168	28.812	2.794.980
Culemborg	3.177	8.065	2.534.001	2.534.001	2.534.001	26.394	2.560.395
Druten	1.751	4.446	1.396.901	1.396.901	1.396.901	14.550	1.411.451
Heumen	1.957	4.967	1.560.609	1.560.609	1.560.609	16.255	1.576.864
Maasdriel	2.855	7.246	2.276.846	2.276.846	2.276.846	23.716	2.300.562
Neder-Betuwe	2.630	6.676	2.097.748	2.097.748	2.097.748	21.850	2.119.598
Nijmegen	22.579	57.316	18.008.725	18.008.725	18.008.725	187.578	18.196.303
Tiel	4.297	10.908	3.427.251	3.427.251	3.427.251	35.698	3.462.949
West Betuwe	6.417	16.288	5.117.898	5.117.898	5.117.898	53.308	5.171.206
West Maas en Waal	2.335	5.927	1.862.239	1.862.239	1.862.239	19.397	1.881.636
Wijchen	4.131	10.487	3.295.074	3.295.074	3.295.074	34.321	3.329.395
Zaltbommel	3.363	8.538	2.682.708	2.682.708	2.682.708	27.943	2.710.651
Totaal	**65.000**	**165.000**	**51.843.587**	**51.843.587**	**51.843.587**	**540.000**	**52.383.587**

Tabel 19: opbouw gemeentelijke bijdrage 2025 t/m 2028

Toelichting op de wijzigingen

Index 2025

Indexering van de gemeentelijke bijdrage vindt plaats op basis van het vastgestelde percentage uit de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN).

Natuurbrandbeheersing

Het Algemeen Bestuur heeft op 21 december 2023 ingestemd met deelname aan het gezamenlijke project Gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandbeheersing van de provincie Gelderland en de veiligheidsregio's Gelderland-Midden, Noord- en Oost-Gelderland en Gelderland-Zuid centraal, dat in 2024 en 2025 uitgevoerd wordt (zie ook paragraaf 2.3). In de beheerfase blijft extra capaciteit nodig om het project te borgen en blijvend te kunnen adviseren. Voor de advisering op het gebied van risicobeheersing en de operationele voorbereiding is 1 fte extra capaciteit nodig.

Innovatie Brandweer

De verdichting in de samenleving neemt zowel qua fysieke inrichting als aantal inwoners steeds verder toe. Multifunctioneel gebruik van ruimte ook. Kleine incidenten kennen daardoor al snel grote gevolgen en groeien sneller uit tot crises. Landelijk onderzoek spreekt van een ontwikkeling waarbij incidenten steeds gevaarlijker, heftiger, groter, complexer en viezer worden. We zien dat er meer situaties ontstaan waarbij het te gevaarlijk of te ingewikkeld is om alleen brandweermensen ter plekke in te zetten. Dit vraagt om andere manieren van werken en om ontwikkelingen die menselijke inzet in gevaarlijke omstandigheden beperken, zoals het werken met onderwaterdrones bij personen of voertuigen te water. Complexere incidenten vragen daarnaast ook om slimmere oplossingen waarbij ook informatiegestuurd werken een belangrijke rol heeft. Door het ontwikkelen van tools en technieken die datagedreven werken kunnen specialistische kennis en handelingsperspectieven beschikbaar gemaakt worden voor de veiligheidsprofessional op straat. Ook dat draagt bij aan snel en adequaat optreden om incidenten klein te houden. Daarnaast dwingen ontwikkelingen op het gebied van onder andere klimaat, verduurzaming, energietransitie en veranderde regelgeving de brandweer om mee te bewegen, bijvoorbeeld door het gebruik van fluorvrij blusschuim. In een veranderende samenleving moeten we ons dus inspannen om een slagvaardige, snelle en wendbare brandweer te houden die over de nodige kennis en materialen kan beschikken om goed en veilig incidenten te bestrijden. Niet investeren hierin betekent dat we op termijn onvoldoende zullen kunnen meebewegen. De ruimte die ontstaat door de herverdeling zoals voorgesteld in het dekkingsplan zal voor deze innovatie en kennisontwikkeling worden aangewend; om dit toekomstproof te maken is echter een extra investering in kennis, kunde en materieel nodig. Het nu voorgestelde bedrag is een verdere bijdrage aan deze noodzakelijke innovatie.

Arbeidsmarktproblematiek

Evenals veel gemeenten hebben wij de afgelopen jaren in toenemende mate moeite om personeel te vinden en te behouden. Sommige functies moeten meerdere keren worden uitgezet om tot succesvolle werving te leiden. Als gevolg van het niet tijdig vinden van geschikt personeel blijven bepaalde werkzaamheden liggen, daarnaast lopen de kosten voor interim-oplossingen, waaronder inhuur steeds verder op. Een uitbreiding van de formatie voor werving en selectie is noodzakelijk vanwege de sterke toename in het aantal vacatures (90 vacatures in 2023). Daarnaast wordt extra ingezet op activiteiten voor werving en selectie en arbeidsmarktcommunicatie. Het is vaker nodig om meermaals en in meerdere rondes te adverteren om geschikt personeel aan te trekken. De krapte op de arbeidsmarkt blijft naar verwachting de komende jaren bestaan. Om continuïteit te bieden in onze dienstverlening moeten wij blijvend inspelen op de ontwikkelingen in de arbeidsmarkt.

Wanneer wij niet de juiste inspanning op werving en behoud kunnen leveren, lopen wij een risico niet tijdig de juiste mensen te vinden. Dit leidt tot een toename in werkdruk, waardoor ook de primaire processen onder druk komen te staan. Daarnaast kan hogere werkdruk ertoe leiden dat medewerkers eerder ander werk zoeken. Het niet tijdig invullen van vacatures leidt naast hoge werkdruk ook tot hogere kosten van inhuur en interim-oplossingen. Tenslotte komt de kwaliteit van de dienstverlening in brede zin onder druk te staan. Dit raakt niet alleen burgers, maar ook onze samenwerkingspartners.

Juridische ondersteuning

De toename van handhavingszaken en maatwerkadviezen waarbij een juridische toets noodzakelijk is, zoals juridische kwesties rondom overeenkomsten en maatschappelijke ontwikkelingen, de Omgevingswet, controle op inspectierapporten en ontwikkelingen in jurisprudentie, leiden tot de noodzaak voor het aantrekken van een juridisch adviseur op dit gebied. Daarnaast komt de Brandweer steeds meer in aanraking met juridische procedures. Op dit moment is de juridische kennis en capaciteit binnen de VRGZ onvoldoende aanwezig. Onderzoeksbureau Berenschot heeft in 2021 de overhead kosten van de VRGZ vergeleken met 15 andere Veiligheidsregio's en geconcludeerd dat bij de VRGZ de kosten van de overhead 20% lager liggen dan het gemiddelde in de benchmark. Deze uitbreiding is nodig in relatie tot toetsing van de complexe dossiers.

Bij onvoldoende juridische capaciteit is de verwachting dat de VRGZ meer in juridische trajecten terechtkomt waarvoor we extern in zullen moeten huren. Onvoldoende capaciteit kan daarnaast consequenties hebben voor doorlooptijden en kwaliteit van advisering.

Formatie Veilig bouwen

In de begroting 2024 heeft het bestuur VRGZ ingestemd met een uitbreiding van de formatie van de afdeling Veilig bouwen met 1 fte, waarna geëvalueerd zou worden of deze uitbreiding afdoende is om de continuïteit en de kwaliteit van de adviezen te kunnen garanderen. De reden van de uitbreiding was de toename van het aantal aanvragen: in 2017 verstrekte het team Veilig Bouwen iets meer dan 1.400 adviezen ten opzichte van bijna 1.900 in 2022. Uit de evaluatie is gebleken dat het aantal adviesaanvragen in 2023 wederom verder is toegenomen naar ruim 2.000. Daarnaast is

ook in samenwerking met de omgevingsdiensten en de gemeenten gekeken hoe de werkprocessen zo optimaal mogelijk kunnen worden ingericht. De verwachting is echter dat het aantal aanvragen en de complexiteit ervan niet zullen afnemen. Om de continuïteit en de kwaliteit van de adviesaanvragen te kunnen garanderen is het voorstel is om nogmaals 1 fte toe te voegen aan het team Veilig Bouwen. De VRGZ zal daarnaast blijven investeren in het aanscherpen van werkprocessen.

Zonder uitbreiding zal extern moeten worden ingehuurd om het volume te verwerken. Aan de behandeling van de adviesaanvragen hangen wettelijke termijnen. Het halen van deze termijnen wordt steeds ingewikkelder. Indien de brandweer door capaciteitsgebrek niet tijdig een advies kan uitbrengen kan het zijn dat een gemeente of omgevingsdienst een besluit moeten nemen zonder dit advies mee te laten wegen. Hiermee kunnen mogelijk gevaarlijke situaties goedgekeurd worden. De stijging treedt nu verschillende jaren achtereen op en lijkt daarmee structureel.

Informatieveiligheid

Ten behoeve van de versterking van de cyberweerbaarheid op basis van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid, de standaard die verplicht is voor overheidsorganisaties, vraagt het organiseren van de monitoring van dreigingen en kwetsbaarheden en de incident respons op digitale incidenten om extra formatie en software (zie ook paragraaf 5.4.3).

Energielasten

Als gevolg van de gestegen prijzen voor energie en -belastingen stijgen de jaarlijkse energielasten.

Herziening MJOP

De herziening van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) leidt als gevolg van hogere prijzen voor arbeid en materiaal en de ouderdom en staat van installaties en panden, tot een stijging van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud (zie ook paragraaf 5.2). Ten laste van het positieve resultaat van 2023 is een bestemde reserve gevormd om deze uitzetting de komende jaren te dekken. Begin 2028 resteert in deze reserve echter nog een bedrag van € 79.000,- (zie ook paragraaf 6.5), het resterende gedeelte van de uitzetting van de dotatie zal vanaf dat moment aan de gemeentelijke bijdrage worden toegevoegd (€ 540.000,- in 2028). Met ingang van 2029 zal het volledige bedrag van € 619.000,- onderdeel uit gaan maken van de gemeentelijke bijdrage.

7.2 Baten en lasten per taakveld

7.2.1 Baten en lasten per taakveld VRGZ

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Crisisbeheersing en brandweer	47.958	42.894	5.064	49.718	44.899	4.819	53.419	48.241	5.178
Samenkracht en burgerparticipatie	3.359	3.361	-2	0	0	0	0	0	0
Volksgezondheid	31.875	27.826	4.049	33.246	28.578	4.668	36.303	31.166	5.137
Algemene uitkeringen	8.901	0	8.901	9.235	0	9.235	9.994	0	9.994
Treasury	0	-126	126	0	35	-35	0	160	-160
Overhead	3.479	19.249	-15.770	3.987	24.235	-20.248	4.159	25.027	-20.868
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**95.572**	**93.204**	**2.368**	**96.186**	**97.747**	**-1.561**	**103.875**	**104.594**	**-719**
Mutaties reserves	708	0	708	1.461	0	1.461	619	0	619
Resultaat	**96.280**	**93.204**	**3.076**	**97.647**	**97.747**	**-100**	**104.494**	**104.594**	**-100**

Tabel 20: baten en lasten per taakveld VRGZ

7.2.2 Baten en lasten per taakveld VRGZ meerjarig

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2025			Raming 2026		Raming 2027		Raming 2028	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Crisisbeheersing en brandweer	53.419	48.241	5.178	53.419	48.543	53.419	48.543	53.959	48.543
Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Volksgezondheid	36.303	31.166	5.137	36.303	31.166	36.303	31.166	36.303	31.166
Algemene uitkeringen	9.994	0	9.994	10.296	0	10.296	0	10.296	0
Treasury	0	160	-160	0	160	0	160	0	160
Overhead	4.159	25.027	-20.868	4.059	24.827	4.059	24.827	4.059	24.827
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**103.875**	**104.594**	**-719**	**104.077**	**104.696**	**104.077**	**104.696**	**104.617**	**104.696**
Mutaties reserves	619	0	619	619	0	619	0	79	0
Resultaat	**104.494**	**104.594**	**-100**	**104.696**	**104.696**	**104.696**	**104.696**	**104.696**	**104.696**

Tabel 21: baten en lasten per taakveld VRGZ meerjarig

7.2.3 Baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Crisisbeheersing en brandweer	47.958	42.894	5.064	49.718	44.899	4.819	53.419	48.241	5.178
Samenkracht en burgerparticipatie	3.359	3.361	-2	0	0	0	0	0	0
Algemene uitkeringen	8.901	0	8.901	9.235	0	9.235	9.994	0	9.994
Overhead	3.479	15.514	-12.035	3.987	19.567	-15.580	4.159	19.891	-15.731
Treasury	0	-126	126	0	35	-35	0	160	-160
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**63.697**	**61.643**	**2.054**	**62.940**	**64.501**	**-1.561**	**67.572**	**68.291**	**-719**
Mutaties reserves	708	0	708	1.461	0	1.461	619	0	619
Resultaat	**64.405**	**61.643**	**2.762**	**64.401**	**64.501**	**-100**	**68.191**	**68.291**	**-100**

Tabel 22: baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding

7.2.4 Baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding meerjarig

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2025			Raming 2026		Raming 2027		Raming 2028	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Crisisbeheersing en brandweer	53.419	48.241	5.178	53.419	48.543	53.419	48.543	53.419	48.543
Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene uitkeringen	9.994	0	9.994	10.296	0	10.296	0	10.296	0
Overhead	4.159	19.891	-15.731	4.059	19.690	4.059	19.690	4.059	19.690
Treasury	0	160	-160	0	160	0	160	0	160
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**67.572**	**68.291**	**-719**	**67.774**	**68.393**	**67.774**	**68.393**	**67.774**	**68.393**
Mutaties reserves	619	0	619	619	0	619	0	619	0
Resultaat	**68.191**	**68.291**	**-100**	**68.393**	**68.393**	**68.393**	**68.393**	**68.393**	**68.393**

Tabel 23: baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding meerjarig

7.2.5 Baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Volksgezondheid	31.875	27.826	4.049	33.246	28.578	4.668	36.303	31.166	5.137
Algemene uitkeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	0	3.735	-3.735	0	4.668	-4.668	0	5.137	-5.137
Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**31.875**	**31.561**	**314**	**33.246**	**33.246**	**0**	**36.303**	**36.303**	**0**
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**31.875**	**31.561**	**314**	**33.246**	**33.246**	**0**	**36.303**	**36.303**	**0**

Tabel 24: baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening

7.2.6 Baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening meerjarig

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2025			Raming 2026		Raming 2027		Raming 2028	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Volksgezondheid	36.303	31.166	5.137	36.303	31.166	36.303	31.166	36.303	36.303
Algemene uitkeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	0	5.137	-5.137	0	5.137	0	5.137	0	5.137
Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**36.303**	**36.303**	**0**	**36.303**	**36.303**	**36.303**	**36.303**	**36.303**	**36.303**
Mutaties bestemde reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**36.303**	**36.303**	**0**	**36.303**	**36.303**	**36.303**	**36.303**	**36.303**	**36.303**

Tabel 25: baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening meerjarig

7.3 Begrotingswijzigingen 2024

In onderstaande paragrafen zijn de wijzigingen verwerkt die zich hebben voorgedaan nadat de begroting 2024 is vastgesteld. Het betreft kostenneutrale verschuivingen en mutaties in de bestemde reserves die voortvloeien uit de realisatie 2023.

Verschuivingen

De verschuivingen hebben plaatsgevonden ten behoeve van een beter inzicht en een betere presentatie en zijn budgettair neutraal. Daarnaast tracht de VRGZ uitzettingen zo veel als mogelijk op te vangen binnen de eigen begroting. Een aantal verschuivingen binnen deze kolom heeft hier betrekking op.

Mutaties bestemde reserves

In 2023 is € 76.000,- minder uitgegeven aan het project Digitaal centraal (optimalisatie van archiefbeheer). Hierdoor is in 2024 zowel het budget voor personeelslasten als de bestemde reserve € 76.000,- hoger dan oorspronkelijk begroot.

Ook is in 2023 minder uitgegeven aan de transitie naar fluorvrije schuimblusmiddelen (€ 184.000,-) en aan de aanpassingen om te voldoen aan de aangescherpte wettelijke normen voor diesel motor emissie (€ 124.000,-) waardoor de budgetten van respectievelijk Wagenpark en werkmaterieel en Huisvestingskosten met deze bedragen zijn opgehoogd en de begrote vrijval van de bestemde reserve duurzaamheid in 2024 € 308.000,- bedraagt.

Daarnaast is in 2023 een bestemde reserve gevormd voor de toegekende extra BDuR-middelen ten behoeve van de versterking van crisisbeheersing. Een deel van deze middelen wordt in 2024 ingezet (€ 389.000,-).

De herziening van het meerjarenonderhoudsplan leidt als gevolg van hogere prijzen voor arbeid en materiaal en de ouderdom en staat van installaties en panden, tot een stijging van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 619.000,- (zie ook paragraaf 5.2). In de Jaarstukken 2023 is voorgesteld om ten laste van het positieve resultaat een bestemde reserve te vormen voor de kostenuitzetting als gevolg van deze herziening.

7.3.1 Begrotingswijzigingen Crisis- en Rampenbestrijding

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2024	Verschui-vingen	Mutaties bestemde reserves	Gewijzigde begroting 2024
Baten				
Rijksbijdragen	9.134	445	0	9.579
Gemeentelijke bijdragen	48.761	0	0	48.761
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.916	71	0	3.987
Overige opbrengsten	653	-40	0	613
Totaal baten	**62.464**	**476**	**0**	**62.940**
Lasten				
Personeelslasten	44.449	727	271	45.447
Kapitaallasten	7.558	-501	0	7.057
Wagenpark	2.274	50	183	2.507
Communicatieapparatuur	3.210	-117	0	3.093
Huisvestingskosten	3.918	10	744	4.672
Overige bedrijfskosten	1.516	-238	194	1.472
Onvoorzien	218	0	0	218
Rentebaten en -lasten	-510	545	0	35
Totaal lasten	**62.633**	**476**	**1.392**	**64.501**
Saldo van baten en lasten	**-169**	**0**	**-1.392**	**-1.561**
Toevoegingen reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	69	0	1.392	1.461
Resultaat	**-100**	**0**	**0**	**-100**

Tabel 26: begrotingswijzigingen 2024 C&R

7.3.2 Begrotingswijzigingen RAV

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2024	Verschuivingen	Gewijzigde begroting 2024
Baten			
Budget aanvaardbare kosten	32.895	-44	32.851
Rijksbijdragen	285	0	285
Overige opbrengsten	110	0	110
Totaal baten	**33.290**	**-44**	**33.246**
Lasten			
Personeelslasten	26.346	0	26.346
Kapitaallasten	1.606	-44	1.562
Wagenpark	1.144	0	1.144
Communicatieapparatuur	511	0	511
Huisvestingskosten	5	0	5
Overige bedrijfskosten	3.678	0	3.678
Totaal lasten	**33.290**	**-44**	**33.246**
Saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0
Resultaat	**0**	**0**	**0**

Tabel 27: begrotingswijzigingen 2024 RAV

7.4 Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren programma Crisis- en Rampenbestrijding						
	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Formatie	0,64	0,65	0,66	0,66	0,66	0,66
Bezetting	0,64	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61
Apparaatskosten	108	111	117	117	117	117
Externe inhuur	8%	3%	3%	3%	3%	3%
Overhead	19%	24%	23%	23%	23%	23%

Tabel 28: beleidsindicatoren programma Crisis- en Rampenbestrijding

Beleidsindicatoren programma RAV						
	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Formatie	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42
Bezetting	0,39	0,38	0,38	0,38	0,38	0,38
Apparaatskosten	56	57	62	62	62	62
Externe inhuur	10%	2%	3%	3%	3%	3%
Overhead	12%	14%	14%	14%	14%	14%

Tabel 29: beleidsindicatoren programma RAV

7.5 Financiële spelregels

In deze paragraaf zijn de spelregels en grondslagen opgenomen die de VRGZ hanteert op het gebied van financiën.

7.5.1 Spelregels

Bij het budgethouderschap zoals bij de VRGZ is ingericht horen een aantal spelregels die een richtinggevende werking hebben op de handelingswijze bij inhoudelijke en financiële vraagstukken. Deze spelregels zijn hieronder opgenomen.

Begroten

Bij het opstellen van de begroting hanteert de VRGZ onderstaande uitgangspunten.

P&C-cyclus

De P&C-cyclus van de VRGZ bestaat uit een vooraf opgestelde begroting. De verantwoording vindt plaats via twee tussentijdse rapportages en een jaarrekening.

Relatie beleid-financiën

De VRGZ heeft de ambitie om bij het begroten het zicht op de relatie tussen de inhoud en het budget te kunnen bieden:

- Dit stelt het Algemeen Bestuur, colleges van burgemeester en wethouders en gemeenteraden, met respect voor ieders verantwoordelijkheid, beter in staat om politiek-bestuurlijke discussies te voeren die niet alleen over geld gaan, maar vooral over de inhoud.
- Dit betekent dat het management van de VRGZ verbinding zal zoeken met de portefeuillehouders, leden van het Algemeen Bestuur en de raden om hierbij inzicht en betrokkenheid te creëren.
- Daardoor kunnen bestuurders invulling geven aan hun rollen en taken binnen het Algemeen Bestuur en daarbuiten in de colleges en raden.

Structureel sluitende begroting

De meerjarenbegroting is structureel sluitend, de laatste van de vier jaarschijven is altijd structureel sluitend. Daarbij wordt bij het begroten uitgegaan van onderstaande punten.

- Behoedzame, reële ramingen.
- Tegenover structurele uitgaven kunnen geen incidentele inkomsten of incidentele meevallers staan.

Reguliere jaarlijkse indexering van de gemeentelijke bijdrage

De indexering van de gemeentelijke bijdrage wordt vastgesteld aan de hand van een tweetal indexen; een loonindex en een materiële index. Een voorbeeld normering:

- **Loonindex**

Voor de loonindex wordt het centraal economisch plan (CEP) gepubliceerd in maart 2018 gebruikt als basis voor indexering. Het gaat dan om het CEP 2018 bijlage Middelen en Bestedingen 2020. Uit deze bijlage wordt genomen: 'beloning werknemersoverheidssector, prijsmutatie uit de kolom bestedingen' als indexering voor het loondeel.

Er wordt eenmalig nagecalculeerd aan het einde van het begrotingsjaar. De nacalculatie is gebaseerd op de werkelijke lastenontwikkeling zoals deze volgt uit:

- de CAR (UWO) Veiligheidsregio's;
- de pensioenpremies vanuit het ABP;
- de sociale premies vanuit het Rijk (loonbelasting en premies volksverzekeringen).

Het verschil tussen de voorcalculatie en werkelijke ontwikkeling wordt ten gunste of ten laste van de algemene reserve gebracht, daarnaast wordt de werkelijke ontwikkeling verwerkt in de meerjarenraming.

- **Materiële index**

Ook voor de materiële index wordt het centraal economisch plan (CEP), bijlage Middelen en Bestedingen 2020 gepubliceerd in maart 2018, gebruikt als basis. Uit deze bijlage wordt 'Bruto Binnenlands Product marktprijzen, prijsmutatie' gebruikt als indexering voor de materiele lasten.

- **Verhouding loonindex/materiële index**

De VRGZ houdt een verhouding van 70/30 aan.

Prijspeilaanpassingen

Prijspeilaanpassingen worden budgettair neutraal behandeld, dus binnen de ruimte die door de indexering van de gemeentelijke bijdrage ontstaat.

Uitzettingen

Er zijn drie typen uitzettingen van de begroting die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- nieuwe beleidsvoorstellen o.a. in relatie tot de uitwerking van onze meerjarenstrategie en beleidsontwikkelingen binnen gemeenten;
- buitengewone prijsstijgingen: prijsstijgingen, waar de VRGZ geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering;
- autonome ontwikkelingen: niet door de VRGZ beïnvloedbare stijgingen die voortkomen uit bestaand beleid. Bijvoorbeeld wet- en regelgeving of noodzakelijke uitzettingen in verband met toename van het inwoneraantal in de regio.

Onvoorzien

Uit de post onvoorzien worden geen structurele uitgaven gedaan. De VRGZ begroot de post onvoorzien voor het programma Crisis- en Rampenbestrijding op 0,35% van de begrote baten.

Verantwoording kosten bedrijfsvoering

Conform BBV wordt de overhead apart inzichtelijk gehouden en gerapporteerd.

Tussentijdse begrotingswijzigingen

Wijzigingen binnen financiële kaders

Gezien de financiële risico's die er worden gelopen en onzekere toekomstige ontwikkelingen moet er behoedzaam om gegaan worden met financiële mee- en tegenvallers. Daarom blijven er inspanningen gaande omtrent:

- het bestaande financiële beleid zorgvuldig na te leven en jaarlijks bij de jaarrekening een zo gunstig mogelijk financieel resultaat te behalen. Dat houdt in een kostenbewuste houding en bijbehorend gedrag;
- tegenvallers door hogere lasten of lagere baten door verlaging van lasten binnen de sectoren of afdelingen op te vangen;
- bestemming van niet-voorziene voordelen in de exploitatie gedurende het jaar ter besluitvorming aan het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur voor te leggen.

In geval het Directieteam (DT) een voorstel doet om extra geld uit te geven aan nieuwe beleidsontwikkelingen op een ander moment dan bij de integrale afweging bij de begroting, moet solide dekking worden aangewezen. Tenzij er sprake is van externe dekking moet in het voorstel aangegeven worden welk bestaand beleid moet worden geschrapt of verminderd.

Wijzigingen binnen financiële kaders worden in principe niet voorgelegd voor zienswijze aan de raden. Als gewijzigd of nieuw beleid politiek gezien een belangrijk onderwerp betreft kan het Dagelijks Bestuur besluiten de wijziging voor zienswijze aan de raden voor te leggen.

Wijzigingen buiten de financiële kaders

Als een wijziging substantieel is (boven de € 25.000,-) dan zijn er twee typen uitzettingen in de vorm van tussentijdse begrotingswijziging die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- buitengewone prijsstijgingen: prijsstijgingen, waar de VRGZ geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering;
- autonome ontwikkelingen: niet door de VRGZ beïnvloedbare stijgingen (zoals wet- en regelgeving) die voortkomen uit bestaand beleid.

Aangezien deze wijzigingen buiten de financiële kaders vallen hebben ze dus invloed op de hoogte van de gemeentelijke bijdrage en worden voorgelegd voor zienswijze aan de raden.

Resultaatbestemming

Als in de jaarrekening sprake is van meevallers door hogere baten of lagere lasten dan worden eerst vereiste bestemmingsreserves gevormd en de streefnorm aangevuld. Wat daarna nog resteert wordt aan de gemeenten terugbetaald.

Bij een negatief resultaat wordt eerst het weerstandsvermogen aangesproken. Mocht dit onvoldoende zijn dan wordt een beroep gedaan op de gemeenten. Dit wordt hierna uitgewerkt. De VRGZ streeft ernaar in een zo vroeg mogelijk stadium via tussentijdse rapportages het Algemeen Bestuur te informeren over het vormen van bestemde reserves.

Risicomanagement, weerstandsvermogen en reservepositie

Risico's

In 2014 is door de VRGZ de nota 'Risicomanagement, voorzieningen en weerstandsvermogen' opgesteld. Het bestuur nam hierover besluiten in 2015.

Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn gerubriceerd en gewaardeerd.

- In de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen met de berekening van het weerstandsvermogen.
- In de begroting, jaarrekening en de twee tussentijdse rapportages worden de 10 grootste risico's toegelicht.
- De frequentie van de rapportage over risico's wordt groter als daar aanleiding voor is.

Weerstandscapaciteit

- De benodigde weerstandscapaciteit is het resultaat van de gewogen risicocapaciteit van de geïnventariseerde risico's.
- De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal van de algemene reserve.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Als het weerstandsvermogen ontoereikend is om de risico's af te dekken en naarmate de gecalculeerde risico's zich voordoen dan zal de VRGZ hiervoor bezuinigingsmaatregelen treffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.

Het weerstandsvermogen bij de VRGZ is bedoeld voor:

a) het kunnen opvangen van incidentele financiële tegenvallers zonder direct ingrepen in de begroting te hoeven doen;

b) het kunnen opvangen van de eerste klap van structurele financiële tegenvallers waardoor tijd wordt gecreëerd om zorgvuldig af te wegen hoe de structurele doorwerking wordt aangepakt.

Als de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding hoger is dan de streefnorm wordt het meerdere teruggestort naar de gemeenten.

Als de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding onder de streefnorm komt zal de VRGZ inspanningen doen deze aan te vullen.

In het geval dat de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding onder € 0,- komt wordt aan de gemeenten gevraagd om het vermogen aan te vullen.

Reservepositie

Geredeneerd vanuit bovenstaande zienswijze wordt alleen de algemene reserve als weerstandsvermogen gezien.

- Voor de omvang van de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding wordt 5% van de baten genomen als streefwaarde.
- Voor de omvang van de reserve aanvaardbare kosten RAV wordt 10% van de baten genomen als minimumnorm en is 15% de streefwaarde.

Bij de gepresenteerde cijfers wordt ervan uitgegaan dat de voorstellen voor bestemming resultaat door het bestuur worden overgenomen.

7.5.2 Grondslagen

De begroting en jaarrekening worden opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de VRGZ omvat het totaal van alle activiteiten die de VRGZ heeft uitgevoerd. De cijfers worden nader gepresenteerd en toegelicht in het overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding en het programma RAV. Onderlinge verrekeningen tussen beide programma's worden opgenomen in het overzicht van baten en lasten per programma. In het overzicht van baten en lasten op het niveau van de totale VRGZ worden onderlinge verrekeningen geëlimineerd.

Grondslagen van resultaatbepaling

Bij de VRGZ worden de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Incidentele baten en lasten worden vanaf € 50.000,- vermeld.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Bij het programma RAV wordt afgeweken van deze regel omdat dit een zorggefinancierde taak is. Hiervoor wordt aansluiting gezocht bij de regelgeving voor zorginstellingen.

De lasten worden bepaald op basis van historische kosten, met inachtneming van de vermelde grondslagen van waardering van activa en passiva en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Het gaat dan om aanspraken op een overbruggingsperiode, levensloop en versterkt ouderdomspensioen. Voor jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde kosten zonder (naar verwachting) een jaarlijks vergelijkbaar volume is een verplichting opgenomen.

Grondslagen van waardering

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is vermeld. De belangrijkste posten worden hieronder nader toegelicht.

Activa

Onder materiële vaste activa worden activa verstaan die bedoeld zijn om de bedrijfsuitoefening duurzaam te dienen. De materiële vaste activa (met een aanschafwaarde > € 10.000,-) worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs of vervaardigingkosten, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op economische levensduur of tegen lagere bedrijfswaarde. Aan de materiële vaste activa wordt rente toegerekend tegen het bestuurlijk vastgestelde percentage van 1,25%. Indien de VRGZ investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht.

Afschrijvingstermijnen

Afschrijvingstermijnen	Afschrijvingstermijn[3]
Persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkleding	
Bluskleding en beschermingsmiddelen (bluspakken, gaspakken etc)	5 / 8 / 10
Ademlucht (toestel, cilinder, gelaatstuk etc)	10 / 15
Automatisering	
Hard- en software	3 / 4 / 5 / **7**
Telefonie	10
ICT-infrastructuur	**7** / 15 / 30
Communicatie- en verbindingsmiddelen	
Alarmontvanger	5
Mobiele Data Terminal	**4** / 5
Communicatienetwerksysteem (C2000/P2000)	**4** / 5 / 7
Netwerkcomponenten	**10**
Signalering kazerne	10
Gebouwen en inventaris	
Installaties en testapparatuur ademluchtwerkplaats	8 / 15
Inventaris/meubilair/aggregaat	10 / 15
Verbouwing	10 / 20
Semi-permanente unit	20
Gebouw / kazerne	30 / 40
Medische inventaris	
Medische apparatuur (o.a. defibrillatoren, autopulse, AED)	5 / 7 / **10**
Brancards	7
Vaartuigen	
Blusboten	30
Motorboot	10 / 15
Update blusboten	**20**
Hulpboot en trailer	20
Midlife update	10
Bepakking vaartuigen	

[3] Bij een aantal genoemde activa zijn meerdere afschrijvingstermijnen weergegeven. Dit komt doordat onder de genoemde hoofdrubrieken een aantal subcategorieën vallen waarvan het te ver voert ze allemaal hier te vermelden. De vetgedrukte afschrijvingstermijnen zijn toegevoegd op basis van nieuwe activagroepen of langere technische levensduur.

Afschrijvingstermijnen	Afschrijvings termijn[3]
Reddingsvest	5
Bepakking overig	10 / 15 / **20**
Voertuigen	
Ambulance en rapid responder	5
MICU-voertuig	10 / **15**
Tankautospuit, waterwagen, redvoertuig en hulpverleningsvoertuig	12 / 15
Schuimblus- en haakarmvoertuig	20
Haakarmbak	15 / 20
Overige voertuigen (vervoer van personen en materiaal)	5 / 7 / 8 / 10 / **15**
MCU	**4 / 8**
Midlife updates van de diverse voertuigen	4 / 7 / 8 / 10
Inventaris en bepakking voertuigen	
Inventaris Tankautospuit	15
Inventaris haakarmbak	**20**
Inventaris overige voertuigen	7
Werken op hoogte	7
Hydraulisch redgereedschap	8 / 15
Midlife update redgereedschap TAS	**7**
Pneumatisch gereedschap / hefkussen	10
Meetapparatuur (explosiegevaar-, CO2-meter etc)	**2** / 5 / 10 / 15
Oppervlakteredding (redbord, redsets ed.)	**5** / 10
Watertransportsysteem	15 / 20
Kettingzaag	**5** / 10
Overdrukventilator	10
Draagbare motorspuit	10
Warmtebeeldcamera	7
Vakbekwaamheidsmiddelen	
Oefenaanhanger en oefencontainer	**5** / 15
Oefenmiddelen (PPMO)	5 / 8 / **10**
Simulatiecontainer	3
Oefenterrein	20

Tabel 30: afschrijvingstermijnen

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Deze zijn gewaardeerd op nominale waarde voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De voorziening oninbaarheid wordt bepaald op basis van de ouderdom van de openstaande posten per balansdatum (dynamische methode).

Overige activa

Alle overige activa in de balans zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het programma Crisis- en Rampenbestrijding bestaat uit een algemene reserve voor Crisis- en Rampenbestrijding en een aantal bestemde reserves. Het eigen vermogen van het programma RAV bestaat uit de reserve aanvaardbare kosten RAV. Het eigen vermogen bestaat daarnaast uit het nog te bestemmen resultaat over het laatste boekjaar.

Voorzieningen

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake zijn geformuleerd.

De voorziening niet-actief personeel is gevormd voor de afdekking van kosten voor niet-actief personeel. De kosten van niet-actief personeel in verband met FLO (functioneel leeftijdsontslag) kunnen worden gedeclareerd en maken daarom geen onderdeel uit van deze voorziening. Dit geldt voor beide programma's. De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden daarom tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

De voorzieningen zijn nominaal gewaardeerd. Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

Voor zover niet anders is vermeld zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

7.6 Begrippenlijst

a. Verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie respectievelijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft;

b. Rentetypische looptijd; als gedefinieerd in de Wet Fido, artikel 1, onder b;

c. Vaste schuld: het gezamenlijk bedrag van:

   - De schuld uit hoofde van geldleningen met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van één jaar of langer, en
   - De voor een termijn van één jaar of langer ontvangen waarborgsommen;

d. Netto-vlottende schuld; als gedefinieerd in de Wet Fido, artikel 1, onder e;

e. EMU-saldo: het geraamde respectievelijk gerealiseerde saldo van de ontvangsten en uitgaven van een provincie respectievelijk een gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie;

f. Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces;

g. Taakvelden: wettelijk vastgelegde indeling van activiteiten die door alle overheden gebruikt wordt ten behoeve van de vergelijkbaarheid van cijfers.

7.7 Verklaring van afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AW	Archiefwet
AZGM	Ambulancezorg Gelderland-Midden
AZGZ	Ambulancezorg Gelderland-Zuid
AZN	Ambulancezorg Nederland
BAK	Budget aanvaardbare kosten
BBV	Besluit begroting & verantwoording provincies en gemeenten
BDuR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BOT	Bedrijfsopvangteam
BRN	Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen
Cao	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CAR	Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling
CEP	Centraal Economisch Plan
CISO	Chief Information Security Officer
C&R	Crisis- en Rampenbestrijding
DB	Dagelijks Bestuur
DME	Diesel Motor Emissie
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
DT	Directieteam
EMU	Economische en Monetaire Unie
FG	Functionaris voor de gegevensbescherming
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGD GZ	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
HRM	Human Resource Management
HVO	Hydrotreated Vegetable Oil
IBD	Informatiebeveiligingsdienst
IC	Intensive care
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
ISO	Information Security Officer
IZA	Integraal Zorgakkoord
JenV	Justitie en Veiligheid
KCR2	Knooppunt Coördinatie Regio’s - Rijk
KGR	Kosten Gemene Rekening
MICU	Mobiele Intensive Care Unit

MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MKON	Meldkamer Oost-Nederland
NEN	Nederlandse Norm
NIPV	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
NOOVA	Nationale Openbare Orde en Veiligheidsarchitectuur
P&C	Planning & Control
PO	Privacy Officer
PPMO	Periodiek Preventief Medisch Onderzoek
PTSS	Posttraumatische stressstoornis
PTT	Push-to-talk
RAV	Regionale Ambulancevoorziening Gelderland-Zuid
RCDV	Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's
ROAZ	Regionaal Overleg Acute Zorgketen
SEH	Spoedeisende hulp
SemFire	Sustainable Employability Firefighters
SVM	Schuimvormend middel
TCO	Team Collegiale Opvang
TS	Tankautospuit
UvM	Universiteit van Maastricht
UWO	Uitwerkingsovereenkomst
VIK	Veiligheidsinformatieknooppunt
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VNOG	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
VR-ISAC	Veiligheidsregio Information Sharing and Analysis Centre
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WEP	Wet Elektronische Publicaties
Wet Fido	Wet Financiering decentrale overheden
Wmebv	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
Wnra	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
Woo	Wet open overheid
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
Wvr	Wet veiligheidsregio's
ZCV	Zorgcoördinatievoorziening

Jaarstukken 2023

Colofon

Versienummer:	1.0
Datum:	21 maart 2024
Status:	concept
Omslagfoto:	VRGZ Beeldbank

Inhoud

Voorwoord **4**
Leeswijzer **5**
1 Inleiding en ontwikkelingen **7**
1.1 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 7
1.2 Regionaal Beleidsplan 8
1.3 Accenten 8
1.4 Specifieke risico's 10
2 Programma Crisis- en Rampenbestrijding **13**
2.1 Resultaten beleidsmatige ontwikkelingen Brandweer 13
2.2 Operationele prestaties brandweer 14
2.3 Resultaten beleidsmatige ontwikkelingen Crisisbeheersing 17
3 Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV) **23**
3.1 Zorgcoördinatie en landelijke meldkamer organisatie Oost Nederland 23
3.2 Urgentieklassen herindeling 23
3.3 Uitbreiding diensten 24
3.4 Prestaties 24
4 Paragrafen **27**
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 27
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen 33
4.3 Financiering 34
4.4 Organisatie en bedrijfsvoering 36
4.5 Verbonden partijen 41
5 Jaarrekening **43**
5.1 Balans vóór resultaatbestemming per 31 december 43
5.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 45
5.3 Grondslagen van resultaatbepaling en waardering 46
5.4 Toelichting balans 51
5.5 Overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding 60
5.6 Toelichting programma Crisis- en Rampenbestrijding 64
5.7 Overzicht baten en lasten programma Regionale Ambulance Voorziening 75
5.8 Toelichting programma Regionale Ambulance Voorziening 77
5.9 Rechtmatigheidsverantwoording 83
5.10 SiSa-bijlage bij de jaarrekening 85
5.11 Publicatie in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT) 87
5.12 Taakvelden 90
5.13 Opvang ontheemden Oekraïne en crisisnoodopvang 93
5.14 Overige gegevens: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 95
6 Bijlagen **101**
6.1 Budgetopbouw aanvaardbare kosten ambulancedienst 101
6.2 Budgetopbouw aanvaardbare kosten meldkamer ambulancedienst 103
6.3 Verloop nog in tarieven te verrekenen financieringstekort/-overschot 104
6.4 Specificatie van het financieringstekort/-overschot 105
6.5 Investeringen 106
6.6 Leningen 111
6.7 Bijdrage deelnemende gemeenten 112
6.8 Beleidsindicatoren 113
6.9 Bestuur en vaststelling jaarrekening 114
7 Verklaring van afkortingen **118**

Voorwoord

Geachte lezer,

Voor u ligt de jaarrapportage over 2023, een jaar met uitdagingen en crisissituaties, waarbij Veiligheidsregio Gelderland-Zuid zich wederom heeft ingezet voor de veiligheid van onze samenleving. Het jaar 2023 markeerde ook een keerpunt, na jaren die voor onze organisatie gekenmerkt werden door langdurige inzet rond COVID-19 en aansluitend de inzet ten behoeve van de opvang van asielzoekers en Oekraïners, kwamen we met de afronding van deze laatste opdracht in 2023, weer in wat rustiger vaarwater.

2023 was ook het laatste jaar van een vierjarige beleidsperiode. We hebben dan ook het afgelopen jaar gebruikt om te reflecteren op onze ervaringen en vooruitgekeken naar de toekomst en de ontwikkelingen die op ons afkomen. De ervaringen en verwachtingen ten aanzien van de toekomst samen met het risicoprofiel van onze veiligheidsregio, hebben geleid tot onze nieuwe meerjarige beleidsplannen voor de periode 2024-2027 die in december 2023 door het Algemeen Bestuur zijn vastgesteld.

Helaas hebben we ook dit jaar te maken gehad met geweld tegen hulpverleners. Een zorgwekkende ontwikkeling die onze aandacht vraagt. Het belang van respect en waardering voor de toegewijde professionals die dag en nacht paraat staan om hulp te bieden in noodsituaties benadrukken wij hier nogmaals. Veiligheidsregio Gelderland-Zuid veroordeelt elke vorm van geweld tegen hulpverleners ten zeerste en zal zich blijven inzetten voor een veilige werkomgeving voor al onze medewerkers.

Namens de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid spreken wij de waardering uit voor de inzet van al onze medewerkers, partners en betrokken gemeenten. Terugkijkend naar 2023 hebben we ons wederom gezamenlijk ingespannen voor een veilige en veerkrachtige gemeenschap.

Het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Maart 2024

Leeswijzer

In deze jaarstukken wordt conform bestuurlijke afspraak gerapporteerd over de substantiële afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023. Wanneer de activiteiten zich hebben ontwikkeld conform de begroting is er geen reden tot rapporteren. Hierdoor krijgen het bestuur en de gemeenteraden beter zicht op de belangrijkste inhoudelijke activiteiten en prestaties.

De jaarstukken 2023 zijn als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk	Inhoud
1	Een algemene inleiding met de belangrijkste ontwikkelingen in 2023 en de belangrijkste resultaten gerelateerd aan het beleidsplan 2024 – 2027.
2	Een beschrijving van de beleidsmatige en operationele resultaten van het programma Crisis- en Rampenbestrijding: Brandweer en Crisisbeheersing.
3	Een beschrijving van de beleidsmatige en de operationele resultaten van het programma Regionale Ambulancevoorziening (RAV).
4	Een financieel-technisch hoofdstuk: de voorgeschreven paragrafen van verantwoording: ▪ weerstandsvermogen en risicobeheersing; ▪ onderhoud kapitaalgoederen; ▪ financiering; ▪ organisatie en bedrijfsvoering; ▪ verbonden partijen.
5	De balans en baten en lasten over het jaar 2023: de financiële resultaten van beide programma's met een analyse van de totstandkoming hiervan. Tevens een beschrijving van de samenstelling van het bestuur van de VRGZ en de portefeuilleverdeling hierbinnen.
6	Bijlagen.
7	Verklaring van de gebruikte afkortingen.

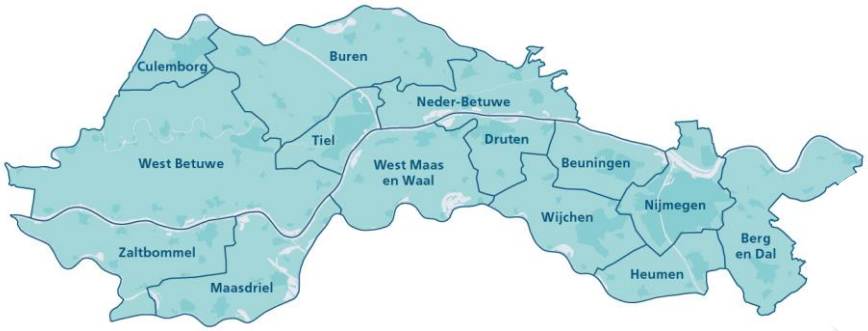
1

Inleiding

1 Inleiding en ontwikkelingen

1.1 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Figuur 1.1: geografische omvang VRGZ

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) is een regionaal samenwerkingsverband voor brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening, meldkameractiviteiten en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. De VRGZ draagt bij aan een veilige regio waarin de inwoners en bedrijven kunnen rekenen op snelle en goede geneeskundige hulpverlening, brandweerzorg, advisering bij bouwplannen en evenementen en waarin rampen en crises zo goed mogelijk voorkomen en bestreden worden. Dit doet de VRGZ samen met de deelnemende gemeenten, de politie en andere lokale, regionale en landelijke partijen.
Deze dienstverlening moet betrouwbaar en adequaat zijn. Dit vormt het bestaansrecht van de gemeenschappelijke regeling waar inwoners en bedrijven van Gelderland-Zuid op moeten kunnen vertrouwen.
Dit regionale samenwerkingsverband van veertien gemeenten[1] is gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de Wet veiligheidsregio's (Wvr). De samenwerking in deze regio is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

In dit jaarverslag wordt teruggeblikt op de activiteiten die in de begroting 2023 werden aangekondigd en relevante ontwikkelingen die zich in 2023 voordeden.

De beschreven activiteiten zijn gerelateerd aan de hoofdtaak van de VRGZ: de operationele dienstverlening op de terreinen van brandweerzorg, ambulancezorg, meldkamer en de voorbereiding van de crisis- en rampenbestrijding. Daarbij waren de volgende uitgangspunten leidend: we werken (steeds meer) risicogericht en aan maatwerkoplossingen; we werken samen met gemeenten en andere overheidspartners en inwoners en bedrijven aan onze dienstverlening; we hebben als ambitie dé partner te zijn op het gebied van fysieke veiligheid, met oog voor sociale veiligheid, met uitstekende dienstverlening aan iedereen die woont, werkt en verblijft in Gelderland-Zuid in het creëren

[1] In alfabetische volgorde: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel.

van een veilige leefomgeving. Naast het uitvoeren van basistaken is gewerkt aan een aantal specifieke ontwikkelingen: versterking samenwerking en afstemming; risicogerichte benadering; versterken weerbare samenleving en het toekomstbestendig houden van de veiligheidsregio. Ook was er in 2023 extra aandacht voor de gevolgen van specifieke risico's: cyberrisico's, criminaliteit voor fysieke leefomgeving/fysieke veiligheid, extreem weer en energietransitie.

1.2 Regionaal Beleidsplan

In 2023 zijn nagenoeg alle activiteiten uit het Regionaal Beleidsplan 2022-2023 afgerond of opgenomen in de reguliere werkzaamheden. De twee nog openstaande activiteiten (Actualisatie programma Risicobeheersing Brandweer en het Zorgrisicoprofiel GHOR[2]) worden opgeleverd in het tweede kwartaal van 2024.

Met medeneming van de reacties van de gemeenteraden zijn het Regionaal Risicoprofiel, het Regionaal Beleidsplan en het Regionaal Crisisplan 2024-2027 op 21 december 2023 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Planvorming is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met andere sectoren, gemeenten en partners veiligheid. De drie regionale beleidsplannen zijn hier te downloaden.

1.3 Accenten

Kennisnetwerk versterken t.b.v. advisering en crisisbeheersing

Met de netwerkanalyse is gekeken naar taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de veiligheidsregio en haar netwerkpartners op de verschillende crisistypen uit het Regionaal Risicoprofiel. Daarbij is met name stil gestaan bij de nieuwe risico's en eventuele nieuwe netwerkpartners die hieruit voortvloeien. De netwerkanalyse is als input meegenomen bij het opstellen van de nieuwe beleidsplannen.

Flexibele crisisorganisatie

De mogelijkheid om flexibel op te schalen en de crisisorganisatie in te richten is in de vorm van een crisisroutekaart meegenomen bij de herziening van het Regionaal Crisisplan 2024-2027 (zie ook paragraaf 2.3.4).

Organisatie voorbereiden op Omgevingswet

Met de Omgevingswet wordt de rol van regelruimte van de gemeente in het veilig en gezond inrichten van de leefomgeving groter. Gemeenten besluiten bijvoorbeeld zelf over hoe bluswater en bereikbaarheid geregeld worden. Maar ook de manier van werken verandert: gemeenten stellen omgevingsvisies en omgevingsplannen op, waar de veiligheidsregio op moet inspelen. Meedenken en adviseren aan de voorkant van ontwikkelingen is hierbij van belang. Ook wordt het uitgangspunt van advisering bij een aanvraag 'ja, tenzij' in plaats van 'nee,

[2] Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio

mits'. Dit alles vraagt van de veiligheidsregio een andere manier van adviseren.

De VRGZ heeft zich op de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 voorbereid op de volgende manier:

- Met de omgevingsdiensten en gemeenten zijn gesprekken gevoerd over taken en rollen in het kader van de Omgevingswet;
- De dienstverleningsovereenkomst met gemeenten en omgevingsdiensten is ondertekend;
- De werkprocessen zijn ingericht;
- Medewerkers zijn opgeleid en getraind voor hun taken en rol in het kader van de Omgevingswet;
- Zes adviseurs zijn specifiek geoefend voor deelname aan de omgevingstafels van de gemeenten;
- De VRGZ is klaar voor aansluiting op het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO).

Samenhang Regionaal Risicoprofiel en advisering gemeenten in relatie tot de Omgevingswet

Met de gemeenten is nagegaan welke risico's uit het regionale risicoprofiel en andere risico-inventarisaties in de gemeenten spelen en waarop de veiligheidsregio adviseert om de samenwerking tussen gemeenten en veiligheidsregio te versterken. In 2023 zijn hierover al met de meeste gemeenten gesprekken gevoerd; de overige staan gepland voor begin 2024. In die gesprekken is aan de hand van een praatplaat gesproken over mogelijke risico's in de gemeente op basis van het Regionaal Risicoprofiel, historische gegevens over incidenten op het gebied van de Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure (GRIP) en historische uitrukcijfers van de brandweer en ambulance. Verder zijn de samenwerking en advisering onderwerp van gesprek.

Gedeelde visie op risico's, advisering, toezicht en handhaving

In 2023 zijn samen met gemeenten en de omgevingsdiensten de Integrale Risicoanalyse (IRA) en de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) opgesteld. Daarin zijn de processen en producten op het gebied van advisering, toezicht en handhaving door de brandweer vastgelegd. Met dit als basis worden werkafspraken gemaakt, die ook flexibiliteit bieden. De behoefte daaraan komt voort uit de praktijk van de afgelopen jaren. Het voorstel om over te gaan van een statische naar een dynamische werkwijze wordt in het tweede kwartaal 2024 aan het Algemeen Bestuur voorgelegd.

Informatiegestuurd werken (VIK) en dynamisch risicoprofiel

In juli 2022 is het Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) ingericht. Daarmee beschikt de VRGZ over een realtime beeld van het dynamisch risicoprofiel van kwetsbaarheden en dreigingen die tot incidenten kunnen leiden. In 2023 is gewerkt aan de doorontwikkeling van het VIK (zie ook paragraaf 2.3.6).

Landelijke Meldkamer Samenwerking

Dinsdag 21 maart 2023 zijn de meldkamers in Arnhem, Hengelo en Apeldoorn succesvol gemigreerd naar de nieuwe Meldkamer Oost-Nederland. Op de Meldkamer Oost-Nederland komen alle spoedeisende meldingen uit Gelderland en Overijssel binnen van burgers en bedrijven in nood op het gebied van zorg en veiligheid.
De afgelopen jaren is in diverse werkgroepen toegewerkt naar de overgang. Zo is er een organisatieplan opgesteld en een sociaal plan. En is

er gewerkt aan harmonisatie van alarmeringsregelingen en werkprocessen. Doel is om harmonisatie voor zover als kan door te voeren en het werk van de centralist overzichtelijk te maken zodat daarmee de beste kwaliteit geboden kan worden. Enig maatwerk voor de veiligheidsregio's blijft onvermijdelijk om recht te doen aan organisatie verschillen.

Zorgcoördinatiecentrum (ZCC)

In het ZCC aan de Beekstraat in Arnhem werken collega's van ambulancezorg Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid samen bij het aannemen van planbare ambulancezorg. In 2024 zal binnen het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ) bekeken worden op welke wijze de zorgcoördinatie definitief kan worden ingevoerd en wat hiervoor nodig is.

1.4 Specifieke risico's

Cyber

Naast dat we ons richten op onze eigen cyberveiligheid (hoe gaan wij om met onze eigen en ontvangen informatie en zijn deze veilig opgeslagen), kijkt de VRGZ ook naar cyberrisico's in ons werkveld. Voor cybergevolgbestrijding (welke effecten treden op bij cyberincidenten en hoe kunnen wij ons én onze omgeving hierop voorbereiden) zijn de belangrijkste processen en crisispartners in beeld gebracht. Ook wordt er periodiek intern en extern oefeningen gehouden met digitale incidenten (zie ook paragraaf 2.3.5).

Gevolgen criminaliteit voor de fysieke leefomgeving

In 2023 is een verkenning gedaan naar "Gevolgen van criminaliteit voor de fysieke leefomgeving" in relatie tot het werk van de veiligheidsregio. Incidenten die voortkomen uit sociale veiligheid zoals criminaliteit kunnen gevolgen hebben op de fysieke veiligheid in de fysieke leefomgeving. De brandweer en ambulancedienst hebben bijvoorbeeld te maken met hulpverlening bij branden en ongevallen ten gevolge van drugscriminaliteit. Uit de verkenning is gebleken dat dit risico op dit moment voldoende operationeel is afgedekt en is opgenomen in de reguliere werkzaamheden.

Energietransitie

In 2023 is als speerpunt ingezet op publieksvoorlichting over een veilige energietransitie, in samenwerking met de veiligheidsregio's in Oost-5-verband en in afstemming met Brandweer Nederland. Ook in 2024 zal hier op ingezet worden.

Bij advisering Omgevingsveiligheid en Veilig Bouwen zijn twee medewerkers geschoold op dit gebied, die intern de medewerkers trainen op advisering bij risico's door nieuwe energiebronnen, -dragers en opslag ervan. Bijvoorbeeld op het gebied van externe veiligheid bij opslag van lithiumbatterijen of bij windturbines.

Verder heeft de vakbekwaamheid van de brandweer veel aandacht gekregen door het oefenen met virtual-realityscenario's voor het bestrijden van incidenten als gevolg van de energietransitie.

Extreem weer

Door toenemende warmte, droogte, meer zon en lage grondwaterstand zal het aantal natuurbranden toenemen. Ook kunnen natuurbranden door klimatologische ontwikkelingen intenser worden. In 2023 zijn lokale initiatieven ontwikkeld gericht op natuurbrandbeheersing. Ook heeft VRGZ deelgenomen aan de voorbereiding van het project ‘Gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandbeheersing’ van de provincie Gelderland en de veiligheidsregio’s Gelderland-Midden, Noord- en Oost-Gelderland en Gelderland-Zuid. Het Algemeen Bestuur heeft op 21 december 2023 ingestemd met deelname aan dit project, dat in 2024 en 2025 uitgevoerd wordt.

Daarnaast is in het programma Vakbekwaamheid extra aandacht gegeven aan natuurbrandbestrijding. In 2024 krijgt dit verder opvolging.

2

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

2 Programma Crisis- en Rampenbestrijding

In dit tweede hoofdstuk wordt verslag gedaan van het programma Crisis- en Rampenbestrijding dat wordt gevormd door de sector Crisisbeheersing en de sector Brandweer. In de sector Crisisbeheersing zijn ook de taken en verantwoordelijkheden van de GHOR ondergebracht.

In de eerste twee paragrafen worden de beleidsmatige en operationele resultaten van de sector Brandweer beschreven, in de derde paragraaf staat de sector Crisisbeheersing centraal.

2.1 Resultaten beleidsmatige ontwikkelingen Brandweer

Operatie VLAM

Het project Operatie VLAM (Vrijwilligheid is van Levensbelang voor ons Allemaal voor nu en (over)Morgen) heeft in 2021 en 2022 veel activiteiten opgeleverd om vrijwilligers te vinden, te binden en te boeien. Dit in co-creatie met gemeenten, werkgevers, burgers en vrijwilligers zelf. Als project is VLAM eind 2021 afgesloten. De daaruit voortgekomen activiteiten zijn in 2022 structureel opgenomen in de bedrijfsvoering. VLAM is als project eerder dan begroot afgerond en heeft dan ook geen doorloop meer gehad naar 2023.

Taakdifferentiatie

In 2018 is gebleken dat het stelstel van vrijwilligheid bij de brandweer niet in lijn is met Europese regelgeving. Om vrijwilligheid in stand te kunnen houden is als oplossing uitgewerkt dat er voor vrijwilligers geen verplichting meer mag zijn om op te komen bij een alarmering. Nu kent de brandweer nog twee vormen van verplichting: consignatie (verplichte beschikbaarheid op bepaalde momenten) en kazernering (vrijwilligers houden zich in de kazerne verplicht beschikbaar volgens een bepaald rooster). Het Veiligheidsberaad heeft aan de minister van Justitie en Veiligheid randvoorwaarden meegegeven voor de implementatie van deze bouwsteen, waaronder een financiële vergoeding. Met de minister wordt overlegd wat nodig is om tot invulling van de randvoorwaarden te komen.

VRGZ heeft al in 2022 de structurele consignatie van vrijwilligers op vier posten beëindigd middels een afbouwregeling, ook in het kader van uniformiteit in de regio.

Dekkingsplan 2024-2027

Het Dekkingsplan 2024-2027 omvat de vier kerntaken van de brandweer: brand, hulpverlening, incidentbestrijding op het water en incidentbestrijding gevaarlijke stoffen. Het dekkingsplan is aan de hand van een nieuwe landelijke uniforme systematiek opgesteld. Nieuw daarin is ook de methodiek van gebiedsgerichte opkomsttijden die de huidige objectgerichte opkomsttijden vervangen. (zie ook paragraaf 2.2). Op 21 december 2023 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het concept-dekkingsplan. In het eerste kwartaal van 2024 wordt gemeenteraden de gelegenheid geboden zienswijzen in te dienen op het

dekkingsplan waarna het voor definitieve besluitvorming in april 2024 aan het Algemeen Bestuur wordt aangeboden.

Splitsing piketten HOvD/AGS

Met ingebruikname van het nieuwe AGS-voertuig is vanaf 2 januari 2023 het eerdere piket van de Hoofdofficier van Dienst (HOvD) volgens planning gesplitst in twee afzonderlijke piketten: piket HOvD en piket Adviseur Gevaarlijke Stoffen (AGS). Er is één piket Adviseur Gevaarlijke Stoffen voor de gehele regio.

Regionale Handreiking bluswatervoorziening en bereikbaarheid

Op grond van de Wet veiligheidsregio's zijn gemeenten primair verantwoordelijk voor voldoende bluswater en goede bereikbaarheid. De veiligheidsregio heeft een adviesrol naar de gemeenten. In het Regionaal Beleidsplan 2020-2023 is de landelijke Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid 2019 benoemd als één van de documenten die gebruikt worden om die adviesrol vorm te geven. Op basis van die handreiking is in samenspraak met de gemeenten de Regionale Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid VRGZ opgesteld waarin het eigen regionale adviesbeleid op het gebied van bluswater en bereikbaarheid is geformuleerd. Daarin zijn keuzes gemaakt op basis van regionale interventie- en omgevingskenmerken. De handreiking draagt bij aan het versterken van uniformiteit en de samenwerking tussen gemeenten en veiligheidsregio. Het Algemeen Bestuur heeft in november 2023 ingestemd met de Regionale Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid VRGZ waardoor de onderwerpen bluswater en bereikbaarheid geborgd zijn voor inwerkingtreding van de Omgevingswet.

2.2 Operationele prestaties brandweer

Cijfers incidenten

Het aantal incidenten voor branden, hulpverleningen en loze meldingen over 2023 komt uit op de volgende cijfers:

Resultaten	2021	2022	2023
Aantal branden	1.410	1.587	1.317
Aantal hulpverleningen	2.311	2.522	2.086
Aantal loze meldingen	565	608	500

Tabel 2.2: aantal incidenten

Het totaal aantal branden laat een daling zien ten opzichte van vorig jaar. Oorzaak daarvan is het lagere aantal buitenbranden dan in 2022 (zie tabel 2.2a). Ook het aantal gebouwbranden is iets gedaald.

Het aantal hulpverleningen ligt bijna een vijfde lager dan in 2022. Dit heeft vooral te maken met veel minder incidenten in de categorie 'leefmilieu'. Dit is vooral het gevolg van het gegeven dat er in 2023 minder stormen of ander extreem weer zijn geweest die gepaard gaan met veel alarmeringen.

Het relatief lage aantal loze meldingen laat zien dat het effect van het beleid om dit aantal terug te dringen structureel is geworden.

Hieronder zijn de cijfers van branden en hulpverleningen uitgesplitst in de belangrijkste categorieën:

Resultaten	2021	2022	2023
Branden			
(Bij-)Gebouwen	360	342	328
Buitenbranden	631	854	596
Overig (kleine branden)	419	391	393
Hulpverleningen			
Ongevallen	611	632	545
Gezondheid	400	475	480
Leefmilieu	633	811	556
Overig	667	604	505

Tabel 2.2a: aantal incidenten uitgesplitst (zonder loze meldingen)

Zorgnorm

Hieronder worden de prestaties weergegeven ten opzichte van de bestuurlijke afspraken voor de opkomst van de brandweer bij incidenten (zorgnorm). Voor het bepalen van die prestaties hanteert de VRGZ de risicogerichte systematiek uit het bestuurlijk vastgestelde Brandweerzorgplan basisbrandweerzorg (2017). Die kent de volgende categorieën:

- voldoet (binnen de wettelijke norm aanwezig);
- aanvaardbaar zonder compenserende maatregelen te nemen;
- aanvaardbaar, maar met compenserende maatregelen;
- niet aanvaardbaar (boven de wettelijke tijd van 18 minuten).

Hierna worden de prestaties volgens die systematiek gepresenteerd. Voor de zorgnorm gelden alleen de maatgevende incidenten (met prio-1-melding). Het gaat daarbij om woningbranden of gelijkwaardige gebouwbranden.

In tabel 2.2b zijn de resultaten naar de vier categorieën uitgesplitst. De zorgnorm is de optelsom van de incidenten onder ‘voldoet’ en ‘aanvaardbaar zonder maatregelen’. De zorgnorm over 2023 komt volgens deze berekening op 69%.

Zorgnorm	2022			2023		
	Aantal	Aandeel	Zorg norm	Aantal	Aandeel	Zorg norm
Maatgevende incidenten	332	100%		309	100%	
Voldoet	126	38%		102	33%	
Aanvaardbaar zonder maatregelen	117	35%	73%	112	36%	69%
Aanvaardbaar met maatregelen	86	26%		93	30%	
Niet aanvaardbaar	3	1%		2	1%	

Tabel 2.2b: zorgnorm

De prestatie van 69% laat een lichte daling zien ten opzichte van 2022. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat meerdere posten overdag meer moeite hebben met de bezetting. Mogelijk zijn daardoor uitruktijden toegenomen.

Rapportage zorgnorm op basis van nieuwe methodiek

Het nieuwe Dekkingsplan 2024-2027 is opgesteld aan de hand van de 'Handreiking Landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen'. Hierin is ook de methodiek voor gebiedsgerichte opkomsttijden opgenomen. De objectgerichte opkomsttijden (opkomsttijden die gekoppeld waren aan categorieën gebouwen en hun risiconiveau) zijn daarmee losgelaten. Gebiedsgericht houdt in dat aan een gebied (CBS-buurt) een risiconiveau toegekend wordt en op grond daarvan een bandbreedte voor de opkomsttijd van de snelste brandweereenheid die ter plaatse kan zijn. Brandweer VRGZ gaat vanaf 2024 deze methodiek toepassen.

2.2.2 Risicobeheersing

Veilig Bouwen

Het aantal adviesaanvragen blijft onverminderd hoog. In 2023 zijn 2.012 adviezenaanvragen ingediend waarmee de stijging van de afgelopen jaren nog verder doorzet: van 1.685 in 2019 naar 1.900 in 2022. Daarnaast neemt de complexiteit van bouwaanvragen toe, wat meer tijd per aanvraag kost.

Toezicht en Handhaving

In 2023 zijn 704 controles uitgevoerd. Vooral door het complexer worden van de werkprocessen en de casussen zelf vergen de controles meer tijd. Daardoor zijn minder controles uitgevoerd dan in de afgelopen jaren.

Omgevingsveiligheid

De afdeling Omgevingsveiligheid heeft in 2023 497 adviezen gegeven, onderverdeeld in de volgende adviesvormen:

Adviesvorm	Aantal adviezen
Evenementenadvisering	271
Advisering industriële veiligheid	80
Advisering ruimtelijke veiligheid	146
Totalen	**497**

Tabel 2.2c adviesvormen

- de adviezen evenementen zijn een optelsom van A-, B- en C-adviezen, terrasvergunningen en overige adviezen op basis van het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen;
- de adviezen industriële veiligheid zijn een optelsom van de adviseringen op milieu, BRZO, vuurwerk en explosieven en de ontheffing vervoer gevaarlijke stoffen;
- de adviezen Ruimtelijke veiligheid zijn een optelsom van de adviseringen Externe veiligheid, Instrument ruimtelijke veiligheid en Overige adviezen op het gebied van bestemmingsplannen.

Hiermee is het totale aantal adviezen weer terug op het niveau van 2019, pre COVID-19. Daarbij wordt opgemerkt dat de adviesverzoeken voor A-evenementen nog maar beperkt voorkomen als gevolg van nieuwe werkafspraken met gemeenten die deze kleine evenementen zelfstandig afhandelen. Om dit te ondersteunen zijn er seminars en trainingen georganiseerd om betrokkenen bij de vergunningverlening voor evenementen te faciliteren in kennisontwikkeling.

Brandveilig Leven
In het kader van voorlichting over brandveiligheid heeft de brandweer 44 bezoeken gebracht aan scholen (voor gastlessen en met het voorlichtingsvoertuig RedAlert). Ook is acht keer na een brand voorlichting gegeven aan omwonenden. Via diverse voorlichtingsacties (met onder andere een pop-upstore) zijn 4.000 mensen bereikt en via social media nog eens 165.000. Daarnaast is een traject Brandveiligheid met woningcorporaties doorlopen.

2.3 Resultaten beleidsmatige ontwikkelingen

Crisisbeheersing

De toekenning van extra structurele middelen voor de versterking van crisisbeheersing en informatiemanagement via de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding heeft geholpen om in 2023 op een aantal onderwerpen versnelling aan te brengen. Mede hierdoor:

- is het project toekomstbestendige bevolkingszorg en crisiscommunicatie afgerond en geïmplementeerd en wordt er vanaf 2024 samen met gemeenten uitvoering gegeven aan het Meerjarenprogramma bevolkingszorg en crisiscommunicatie.
- wordt er een organisatie brede visie opgesteld voor informatiegestuurde veiligheid
- is er een meerjarenprogramma opgesteld ten behoeve van doorontwikkeling van het Veiligheidsinformatieknooppunt en aansluiting op het landelijke KCR2
- wordt er een organisatie brede visie opgesteld op het gebied van netwerkmanagement en een uitvoeringsprogramma voor de komende vier jaar.
- zijn extra vakbekwaamheidsactiviteiten georganiseerd en is opleidingskundige expertise in huis gehaald
- is op verschillende onderwerpen een inhoudelijke bijdrage geleverd aan ontwikkelingen waarin we als 25 regio's samen optrekken en aan de afstemming met het Rijk.

2023 stond daarnaast in het teken van overdracht taken en werkzaamheden voortkomende uit de bestuurlijke opdracht (crisis)noodopvang van vluchtelingen uit de Oekraïne, crisisnoodopvang asielzoekers en versnelde uitplaatsing van statushouders. Met de herinrichting van de provinciale regietafel (PRT) en het inrichten van een bestuurlijk overleg in de subregio's Rijk van Nijmegen en Rivierenland zijn alle werkzaamheden van het programmateam opvang vluchtelingen in 2023 overgedragen aan onze gemeenten, de provincie en het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA).

2.3.1 GHOR

Een Zorgrisicoprofiel geeft weer welke crisistypen het meest relevant zijn voor de acute en publieke geneeskundige zorg in de regio. Aan de hand van deze crisistypen wordt in kaart gebracht waar mogelijke knelpunten in de zorg liggen en welke consequenties deze hebben voor het hele zorgsysteem.

Op basis van het Regionaal Risicoprofiel zijn in 2023 risico's samen met de betrokken zorgpartners geprioriteerd voor een verdere uitwerking in een Zorgrisicoprofiel Gelderland-Zuid. Deze risico's zijn vervolgens aan de hand van scenario's gezamenlijk beoordeeld en besproken. De opbrengst

hiervan vormt de basis voor de definitieve versie van het Zorgrisicoprofiel die in april 2024 wordt aangeboden aan het bestuur.

Ook is in 2023 verder geïnvesteerd in het gebruik van het Landelijk Crisis Management Systeem voor de Geneeskundige Zorg (LCMS-GZ) binnen de witte keten. De GHOR en acute zorgpartners werken netcentrisch samen voor het delen van informatie ter voorbereiding op en tijdens crises en gezondheidsrisico's.

2.3.2 Evenementen

Met het netwerk Vergunningverleners zijn werkafspraken gemaakt over de behandelaanpak van kleine (A) evenementen. Daarvoor worden geen adviesaanvragen ingediend, maar deze worden door gemeenten zelfstandig afgehandeld met behulp van basis richtlijnen (Basis gezondheidsadvies en Besluit brandveilig gebruik). Het aantal adviesaanvragen komt hierdoor nog maar beperkt voor.

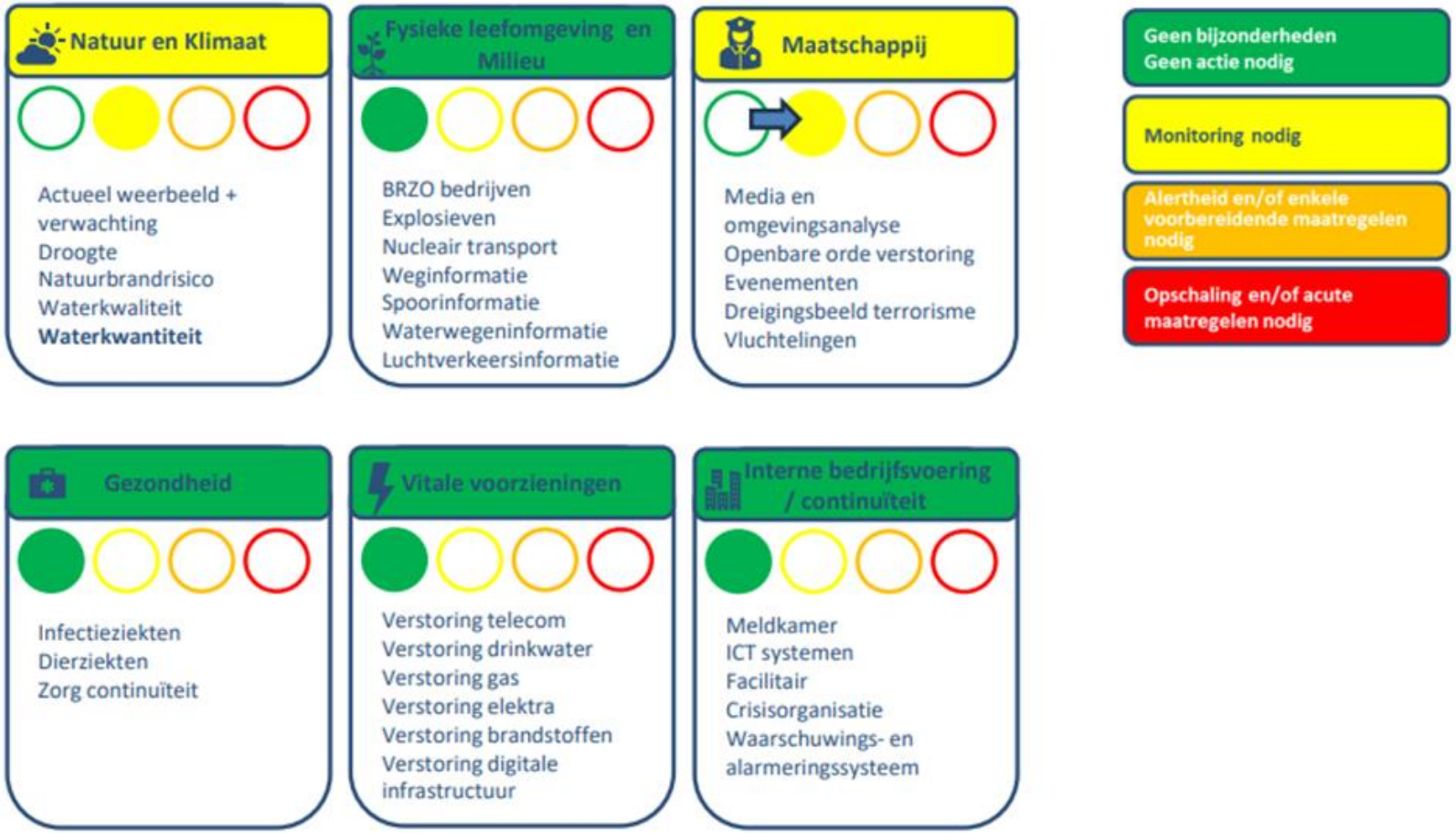
In 2023 is de leergang Evenementenveiligheid afgerond. Hier hebben veel adviseurs vanuit de gemeenten en adviserende diensten aan deelgenomen. Bijeenkomsten voor vergunningverleners hebben digitaal en fysiek plaatsgevonden met als doel om het netwerk te versterken, kennis te delen en kennis op te halen.

2.3.3 Veiligheidsinformatieknooppunt

Met het Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) wordt door informatiemanagers actuele informatie over de veiligheid in de regio Gelderland-Zuid gebundeld, geanalyseerd en inzichtelijk gemaakt in een Veiligheidsbeeld Gelderland-Zuid. Het veiligheidsbeeld brengt kwetsbaarheden en dreigingen in kaart die tot incidenten kunnen leiden, welke maatregelen genomen zijn en welke handelingsperspectieven er gelden voor hulpverleners en inwoners. Via de sociale media van VRGZ worden inwoners en gemeenten geattendeerd op deze handelingsperspectieven, bijvoorbeeld over wat te doen bij storm- en wateroverlast of beperken van de kans op natuurbranden.

In 2023 is in samenwerking met veiligheidsregio's in Oost 5[3] gewerkt aan de (door)ontwikkeling van het Veiligheidsbeeld alsook aansluiting van de regio's op het landelijke Veiligheidsbeeld onder de noemer KCR2 (Knooppunt Coördinatie Regio Rijk). KCR2 is het samenwerkingsplatform dat veiligheidsregio's, rijkspartners en betrokken crisispartners structureel ondersteunt en versterkt op het vlak van informatiemanagement en coördinatie, in het bijzonder bij incidenten met een bovenregionaal en landelijk karakter.

[3] De regio's in Oost 5 zijn: Twente, IJsselland, Noord- en Oost-Gelderland, Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid.

Afbeelding 2.1: Veiligheidsbeeld Week 52, 2023; Tijdens de weekstart met piketfunctionarissen is aandacht besteed aan maatregelen met betrekking tot hoogwater en overlast in het stroomgebied. Alsook risico's, maatregelen en handelingsperspectieven voor hulpverleners en inwoners rondom de jaarwisseling.
https://www.vrgz.nl/nieuws/veilige-jaarwisseling-doen-we-samen/

2.3.4 Flexibele crisisorganisatie

In een flexibele crisisorganisatie wordt na een crisisdiagnose de inrichting en samenstelling van de crisisorganisatie afgestemd op de aard en omvang van het incident en de gevraagde werkzaamheden (wat is er nodig). In 2023 zijn bij het opleiden, trainen en oefenen de mogelijkheden van de flexibele (wendbare) crisisorganisatie meegenomen. Daarnaast is in 2023 met het incident rondom de Stuw Grave en (crisis)noodopvang van vluchtelingen uit de Oekraïne en crisisnoodopvang asielzoekers, in de praktijk ervaring opgedaan met het werken in een flexibele crisisorganisatie. Leerpunten uit de evaluatie van de (crisis)noodopvang alsook adviezen uit het project flexibele crisisorganisatie zijn in de vorm van een crisisroutekaart meegenomen bij de herziening van het Regionaal Crisisplan 2024-2027.

2.3.5 Cyber

Naast dat we ons richten op onze eigen cyberveiligheid (hoe gaan wij om met onze eigen en ontvangen informatie en zijn deze veilig opgeslagen), kijkt VRGZ ook naar cyberrisico's in ons werkveld. Voor cybergevolgbestrijding (welke effecten treden op bij cyberincidenten en hoe kunnen wij ons én onze omgeving hierop voorbereiden) zijn de belangrijkste processen en crisispartners in beeld gebracht. In samenwerking met veiligheidsregio's in Oost 5 is daartoe ook een aandachtskaart gemaakt. Deze beschrijft onder andere op hoofdlijnen taken, verantwoordelijkheden, samenwerkingspartners, mogelijke cascade effecten, kritieke momenten en leerpunten uit gelijksoortige incidenten.

Ook worden er periodiek intern en extern oefeningen gehouden met digitale incidenten. Zo is er vanuit de directie deelgenomen aan de overheidsbrede oefening ISODOOR en is een oefening georganiseerd met leidinggevenden en informatiemanagers uit de regionale crisisorganisatie en de Chief Information Security Officer (CISO), de verantwoordelijke voor informatiebeveiliging binnen VRGZ.

2.3.6 Regionaal Risicoprofiel, Regionaal Beleidsplan en Regionaal Crisisplan 2024-2027

Met medeneming van de reacties van de gemeenteraden zijn het Regionaal Risicoprofiel, het Regionaal Beleidsplan en het Regionaal Crisisplan 2024-2027 op 21 december 2023 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Planvorming is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met andere sectoren, gemeenten en partners veiligheid. De drie regionale beleidsplannen zijn hier te downloaden.

2.3.7 Meerjarenbeleidsplan bevolkingszorg

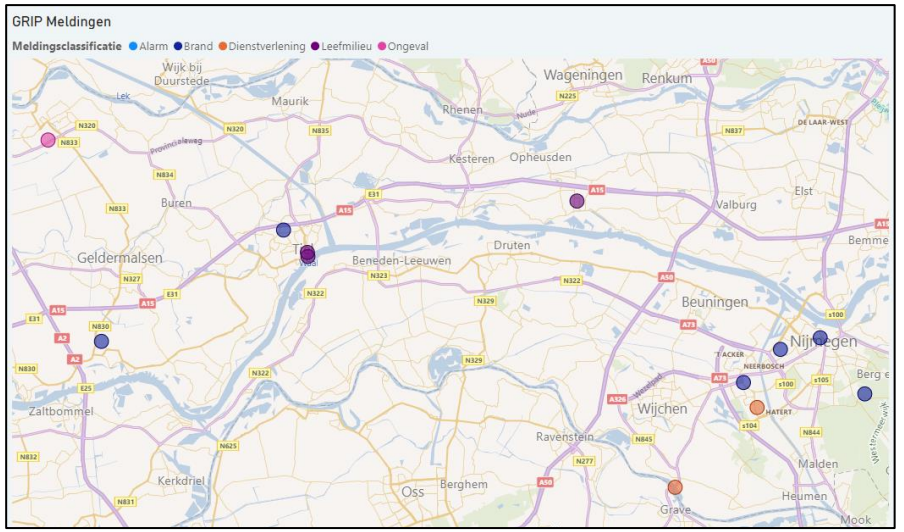
In samenwerking met de gemeenten is verkend hoe bevolkingszorg en crisiscommunicatie toekomstbestendig kunnen worden ingericht. Hierover zijn met gemeenten nieuwe afspraken gemaakt. Afspraken zijn geborgd in een Meerjarenprogramma Bevolkingszorg en crisiscommunicatie 2024-2027 en vastgelegd in een nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen de veiligheidsregio en onze 14 gemeenten. Het meerjarenprogramma Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie 2024-2027 is hier te downloaden.

2.3.8 GRIP-incidenten

In 2023 hebben zich de volgende GRIP-incidenten voorgedaan:

Datum	Incident	Plaats	GRIP
1 januari	Brand woonzorgcentrum	Nijmegen	1
9 januari	Brand flat	Nijmegen	1
25 maart	Brand Loods	Heilige Landstichting	1
9 mei	CO-melding	Berg en Dal	1
19 juni	Politieonderzoek explosieven	Nijmegen	1
11 juli	Brand bouwbedrijf	Waardenburg	1
12 augustus	Vreemde lucht riool	Tiel	1
17 augustus	Stroomuitval	Dodewaard	1
2 september	Lek stuw Grave	Nederasselt	2
12 september	Brand flat	Nijmegen	1
16 september	Gaslucht riool	Tiel	1
21 september	Woningbrand	Tiel	1
25 oktober	Gaslekkage	Culemborg	2

Tabel 2.3: GRIP-incidenten

Afbeelding 2.2: dashboard GRIP meldingen 2023

3

Programma Regionale Ambulance Voorziening

3 Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

Het derde programma bij de veiligheidsregio betreft de Regionale Ambulancevoorziening. In 2023 werd aandacht besteed aan de hieronder genoemde onderwerpen.

3.1 Zorgcoördinatie en landelijke meldkamer organisatie Oost Nederland

Begin 2023 is de overgang naar de Meldkamer Oost Nederland (MKON) afgerond. Ambulancezorg Gelderland-Zuid (AZGZ) is nu onderdeel van één van de tien samengevoegde meldkamers. De samenwerking met Oost 5 (Regionale Ambulance Voorzieningen Twente, IJsselland, Noord en Oost-Gelderland en Gelderland-Midden) is nu operationeel.

In de loop van 2023 is gekeken welke (deel)-processen vanuit Arnhem uitgevoerd kunnen worden om de best mogelijke invulling te geven voor patiëntenzorg in het verzorgingsgebied Gelderland-Zuid. In het 4e kwartaal zijn zoals gepland gefaseerd (en gedeeltelijk) de taken en werkzaamheden van de Meldkamer Oost Nederland weer naar Arnhem gehaald. Het besteld (planbare) vervoer voor Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid wordt nu zelf aangenomen vanuit Arnhem.

Deze ontwikkeling past bij de ambitie om uiteindelijk samen met ketenpartners tot een vorm van zorgcoördinatie te komen.

3.2 Urgentieklassen herindeling

Voor de juiste inzet van de verschillende vormen van ambulancezorg op de steeds grotere diversiteit aan zorgvragen en voor het beter kunnen afstemmen met de huisartsensector is de juiste urgentiebepaling van groot belang. De ontwikkeling van een landelijk eenduidige en optimale urgentieclassificatie is afgerond. De ambulancesector kent momenteel twee urgentieclassificaties voor spoedzorg (A1 en A2) en twee urgentieclassificaties voor geplande zorg (B1 en B2). De nieuwe urgentieclassificatie kent zeven urgentieclassificaties (A0, A1, A2, B1, B2, C1 en C2). Burgers met een zeer urgente zorgvraag zullen sneller ambulancezorg ontvangen. Centralisten krijgen meer tijd voor triage en ambulancezorgprofessionals worden gericht ingezet om onnodig dure (vervolg)zorg te voorkomen.

Recent is besloten dat gestreefd wordt de nieuwe urgentieclassificatie voor de meldkamer in de eerste twee kwartalen van 2024 in te voeren en dus niet in 2023. De rest van de uitwerking van de urgentieclassificatie wordt later toegepast.

Daarnaast is de AZGZ actief betrokken geweest bij de landelijke invoering. We hebben een betrokken RAV-implementatiecoördinator (RAVIC) en leverden in 2023 een voorzitter voor één van de themawerkgroepen. De impact op onze beschikbaarheid en die van andere partners in de keten van acute zorg zal in de loop van 2024 op de agenda staan.

3.3 Uitbreiding diensten

In 2023 zijn er, conform de afspraken met de zorgverzekeraars, 315 diensten ingezet. Hierdoor is er een betere spreiding en beschikbaarheid van onze capaciteit.

Per 1 juni 2023 zijn de inzettijden van de planbare (middencomplexe) ambulances aangepast en beter afgestemd op de vraag. Dat wil zeggen dat er meer vervoerscapaciteit wordt ingezet op de tijden waarop de vraag hoger is. Dit resulteert erin dat er in het weekend geen middencomplexe ambulance avonddiensten meer zijn; deze zijn nu ingezet op doordeweekse dagen tijdens kantooruren.

3.4 Prestaties

Wat	Norm	Gerealiseerd in 2022	Gerealiseerd in 2023
Operationele prestaties			
A1-ritten ambulance	10.000	12.854	13.328
A1-ritten binnen 15 minuten	95%	91,6%	90,1%
A1-ritten gemiddelde meldtijd (min:sec)	Max. 01:40	01:50	02:26
A1 ritten gemiddelde opstarttijd (min:sec)	Max. 00:45	00:57	00:58
A1-ritten gemiddelde rijtijd (min:sec)	06:30	07:25	07:22
A1-ritten gemiddelde responstijd (min:sec)	08:55	10:13	10:46
A2-ritten ambulance	8.000	9.293	8.384
A2-ritten binnen 30 minuten	98%	97,3%	97,5%
MCA-ritten ambulance	10.000	9.377	8.605
Eerste hulp geen vervoer[4]	-	9.805	10.018
Vakbekwaamheid			
Medewerkersbekwaamheids-verklaring	100%	100%	100%

Tabel 3.1: prestatiecijfers Ambulancezorg Gelderland-Zuid

[4] Ambulance verleent wel eerste hulp ter plaatse maar hulpverlening leidt niet tot vervoer

Wat	Aantal 1-1-2023	Aantal 31-12-2023
Eenheden		
Posten / standplaatsen	9	9
A-ambulances en B-ambulances	28	30
Mobiele Intensive Care Unit (MICU)	2	2
Rapid Responder voertuigen	3	3

Tabel 3.2: kerngegevens Ambulancezorg Gelderland-Zuid

De belangrijkste oorzaak van overschrijdingen zijn gelijktijdigheid van ritten en de verwerkingstijd op de meldkamer. Eind maart is de meldkamer verplaatst van Arnhem naar de LMS-locatie in Apeldoorn. Vanaf dat moment loopt de gemiddelde meldtijd op door locatieverandering en aanpassing van werkprocessen. Daarnaast is sprake van krapte van centralisten en wordt er volop opgeleid. Tijden van medewerkers in opleiding zijn langer dan die van ervaren centralisten.

De productie van declarabel A1-vervoer en het aantal Eerste Hulp Geen Vervoer (EHGV)-ritten is toegenomen. Daarmee wordt ook de kans op gelijktijdigheid vergroot. Op het declarabel A2-vervoer en middencomplexe ambulancezorg (MCA)-vervoer is een afname te zien van het aantal ritten. Deze laatste trend houdt gelijke tred met de landelijke lijn.
De uitruktijd (de tijd tussen alarmering en vertrek van de ambulance) blijft nagenoeg gelijk en de gemiddelde rijtijd wordt iets verkort.

4

Paragrafen

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

4.1.1 Beleid weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn als volgt gerubriceerd en gewaardeerd:

- In de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen met de berekening van het weerstandsvermogen (zie paragraaf 4.1.2 Risico's).
- Bij het uitbrengen van de financiële rapportages (Begroting en de Tussentijdse rapportages) werden nieuwe of verdwenen risico's als mutatie gemeld in de paragraaf Risico's. Vanaf de jaarrekening 2022 worden voortaan de tien grootste risico's opgenomen in de rapportage.
- De frequentie van de rapportage over risico's wordt groter als daar aanleiding voor is.
- Voor de omvang van de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding wordt 5% van de baten genomen als streefwaarde.
- Voor de omvang van de reserve aanvaardbare kosten RAV wordt 10% van de baten genomen als minimumnorm en 15% als streefwaarde.

De jaarrekening is met inachtneming van bovenstaand beleid opgesteld.

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Omvang algemene reserve (Bedragen * € 1.000,-)	Realisatie 2023
Norm 5% van de baten programma C&R	3.185
Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	3.185
Percentage eigen vermogen van de baten	5%

Tabel 4.1: omvang algemene reserve

Bestemde reserves worden niet meegenomen in deze toetsingstabel van het eigen vermogen.

Bij de gepresenteerde cijfers wordt ervan uitgegaan dat de voorstellen voor bestemming van het resultaat 2023, zoals uiteengezet in paragraaf 5.4, door het Algemeen Bestuur worden overgenomen. In de Begroting 2025 en Meerjarenraming 2026-2028 zal een geactualiseerd meerjarig beeld van de algemene reserve worden geschetst.

Weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit (Bedragen * € 1.000,-)	Realisatie 2023
Benodigde weerstandscapaciteit	3.997
Beschikbare weerstandscapaciteit	3.185
Weerstandsvermogen	80%

Tabel 4.2: weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit C&R

De benodigde weerstandscapaciteit is het resultaat van de gewogen risicocapaciteit van de geïnventariseerde risico's (zie paragraaf 4.1.2). De beschikbare weerstandscapaciteit is gelijk aan de algemene reserve. Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Zoals uit tabel 4.2 blijkt, is het weerstandsvermogen ontoereikend om de risico's af te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich voordoen zullen hiervoor extra bezuinigingsmaatregelen moeten worden getroffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.

Programma RAV

De reserves van de AZGZ zien er als volgt uit:

Omvang reserve aanvaardbare kosten RAV (Bedragen * € 1.000,-)	Realisatie 2023
Minimale norm is 10% van de baten	3.188
Streefwaarde is 15% van de baten	4.781
Reserve aanvaardbare kosten RAV	2.945
Percentage eigen vermogen van de baten	9%

Tabel 4.3: reserve aanvaardbare kosten RAV

AZGZ heeft over 2023 een positief resultaat behaald van € 314.000,-. Met het bestuur is afgesproken dat de minimale omvang van het eigen vermogen 10% van de baten is. Voor 2023 komt dat uit op een benodigde reserve van € 3.188.000,-. De reserve bedraagt per eind 2023 € 2.945.000,-.

Het percentage eigen vermogen ten opzichte van de baten komt uit op 9% ten opzichte van de minimale bestuurlijke norm van 10%. Dat de RAV hiermee de minimale norm van 10% van de baten niet haalt wordt vooral veroorzaakt door de negatieve resultaten van 2019 en 2021. Afgesproken is dit niet vanuit de gemeentelijke bijdragen aan te vullen, maar alleen vanuit het resultaat op het programma RAV.

In de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 zal een geactualiseerd meerjarig beeld van de reserve aanvaardbare kosten worden geschetst.

Weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit (Bedragen * € 1.000,-)	Realisatie 2023
Benodigde weerstandscapaciteit	1.047
Beschikbare weerstandscapaciteit	2.945
Weerstandsvermogen	281%

Tabel 4.4: weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit RAV

De beschikbare weerstandscapaciteit is toereikend om de geïnventariseerde en gecalculeerde risico's te dekken.

4.1.2 Risico's

In tabel 4.5 is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Bedragen x € 1.000,-	Verwachtings-waarde	Noodzakelijke risico capaciteit VRGZ	Noodzakelijke risico capaciteit AZGZ	Noodzakelijke risico capaciteit C&R
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	2.300	686	48	638
Maatschappelijke risico's	800	280	0	280
Economische risico's	375	188	70	118
Bedrijfsvoering	6.900	3.890	929	2.961
Totaal	**10.375**	**5.044**	**1.047**	**3.997**

Tabel 4.5: samenvatting risico's

Vanaf de risicorapportage over 2022 zijn een aantal aanpassingen gedaan. Ten eerste zijn alle risico's waarvan de verwachtingswaarde 100% was, verwerkt in de begroting en niet langer opgenomen als een risico. Dit heeft er ook toe geleid dat de percentages voor de verwachtingswaarde zijn aangepast naar 10, 30, 50, 70 en 90%. Daarnaast zijn alle risico's opnieuw beoordeeld en de waarde en de kans dat ze zich voordoen daarop aangepast. Hierdoor zijn risico's verdwenen, bestaande risico's samengevoegd of juist uitgesplitst en nieuwe risico's toegevoegd.

De economische risico's zijn aanzienlijk verlaagd ten opzichte van 2022. Dit omvatte het risico met betrekking tot de verwachte stijgingen als gevolg van een nieuwe cao en de extreme prijsstijgingen die boven de indexcijfers uitkwamen die door de adviescommissie waren vastgesteld in de begroting. Aangezien de organisatie op meerdere fronten nog geconfronteerd wordt met grote prijsstijgingen is dit risico gedeeltelijk blijven staan.

Om een concreter beeld te geven van de risico's die de VRGZ loopt, worden in de onderstaande tabel de tien grootste risico's weergegeven.

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
1	Verduurzaming vastgoed Om te voldoen aan de duurzaamheidseisen (o.a. klimaatakkoord, energiebesparing) zijn extra investeringen nodig in bestaande en nieuwe panden. Dit betreft een afweging tussen de ambities, planning en financiële middelen.	1.950 x 0,7	1.365	▪ Onderzoek en advies verduurzaming van panden ▪ Toekomstvisie huisvesting bespreken met bestuur ▪ Onderzoek toekomstbestendigheid Multipost
2	Kapitaallasten vastgoed Bij de regionalisering zijn panden zonder- of met geringe boekwaarde overgegaan naar de VRGZ. Hiervoor zijn dus geen of weinig kapitaallasten gebudgetteerd terwijl deze in de komende jaren aan vervanging toe zijn. Dit betekent een extreme stijging in de kapitaallasten t.o.v. de huidige situatie. Het risico bestaat dat hiervoor niet/onvoldoende wordt gecompenseerd.	1.000 x 0,7	700	▪ Temporiseren vervanging ▪ Onderzoek naar vermindering kazernes en spreiding opnieuw beoordelen ▪ Inzetten egalisatiereserve
3	Arbeidsmarktproblematiek Er is sprake van vergrijzing en schaarste van personeel. Er moet meer worden geïnvesteerd in behouden en aantrekken van kwalitatief goede werknemers. Dat kan ook leiden tot tijdelijk inhuren, wat door de krapte op de arbeidsmarkt duurder kan uitpakken. Tevens speelt de samenvoeging van de meldkamers in Oost 5 een rol. De extra reistijd kan het werk minder aantrekkelijk maken, waardoor mensen vertrekken of moeilijker aan te trekken zijn. Het opleiden van nieuwe medewerkers kan ten koste gaan van het bemensen van tafels met als gevolg langer wachten op triage of extra inhuur.	420 x 0,5 375 x 0,7 (MK AZGZ)	472	▪ Zorgcoördinatie ▪ Oost 5 samenwerking ▪ Aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden ▪ Wervingscampagnes en inzet wervingsbureaus ▪ Landelijk aandacht via brancheorganisatie ▪ Taakdifferentiatie ▪ Routeren ▪ Inhuren

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
4	Klimaatverandering Gevolgen van klimaatverandering en energietransitie op Incidentbestrijding, Risicobeheersing en vakbekwaamheid brandweer. Dit kan leiden tot langere- en complexere uitrukken en toename in aantal uitrukken. Ook kan dit leiden tot anders- of meer opleiden en nieuwe vereisten materieel.	430 x 0,7	300	▪ Volgen landelijke ontwikkelingen ▪ Project gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing ▪ Vakbekwaamheidsniveau aansluiten op ontwikkelingen
5	Omgevingswet De invoering Omgevingswet kan leiden tot een veranderde vraag, waardoor er hoger/ander geschoold personeel nodig is, nieuwe software en een toename in (complexere) aanvragen.	900 x 0,3	270	▪ Trainingen/opleidingen personeel ▪ Projectorganisatie ingericht ▪ Actueel houden van de opgedane kennis ▪ Participatie in landelijke overleggen ▪ Volgen van de landelijke ontwikkelingen
6	WNRA Het is nog onduidelijk of de volledige werkgeverslasten moeten worden berekend voor de brandweervrijwilligers i.p.v. de 7% van nu. Ook is niet bekend wat dit betekent voor de animo voor vrijwilligers en de impact op 2e loopbaanbeleid 24-uursdienst.	900 x 0,3	270	▪ Landelijke ontwikkelingen volgen (onderzoek SEmFire UvM) ▪ Pilot fit voor het vak ▪ Geen kazernering/consignatie (bouwsteen1) ▪ Afbouwregeling consignatievergoeding
7	Leveringsproblematiek Op meerdere fronten ervaren we consequenties van leveringsproblemen en schaarste van (productie)middelen. Voertuigen en toebehoren worden later geleverd wat resulteert in meer onderhoudskosten. Binnen AZGZ ontstaat hierdoor het risico	350 x 0,7	245	▪ Tijdig signaleren en communiceren zorgverzekeraars ▪ Contractafspraken maken met leveranciers ▪ Kwaliteitseisen verlagen

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
	op uitval van diensten en daarmee het niet halen van gemaakte afspraken met zorgverzekeraars.			
8	Cybercriminaliteit/beveiligingsincident Beveiligingsincident is een inbreuk op de beveiliging, waarbij de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie (en persoonsgegevens) in gevaar is of kan komen. Een beveiligingsincident kan ook onbewust worden veroorzaakt. Dit kan leiden tot boetes en imagoschade. Cybercriminaliteit kan een oorzaak en een gevolg daarvan zijn en brengt risico's op bedrijfscontinuïteit, losgeldeisen, valse betalingsverzoeken, etc. met zich mee.	750 x 0,3	225	▪ Uitvoeren van audits ▪ Verhogen bewustwording binnen de organisatie ▪ Aanwezigheid van CISO, ISO, FG en PO ▪ Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving ▪ Back-ups ▪ Continuïteitsplan
9	Epidemie Kosten van uitval en andere inzet van personeel, waardoor taken tijdelijk niet worden uitgevoerd of extra moet worden ingehuurd.	375 x 0,5	188	▪ Continuïteitsplan eigen organisatie ▪ Financieringsafspraken met het Rijk
10	Prijsstijgingen Het betreft hier de prijsstijgingen van materieel (inkoop, onderhoud, bouw) die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting. Het risico is dat de gemeenten en deels ook de zorgverzekeraars onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	375 x 0,5	188	▪ Tijdig bespreken met gemeenten en zorgverzekeraars ▪ Kwaliteitseisen verlagen ▪ Uitstellen of afzien van aanschaf materieel
	Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit)		**4.223**	
	Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)		820	
	Totale noodzakelijke risicocapaciteit		**5.043**	

Tabel 4.6: overzicht 10 grootste risico's

Frauderisico analyse

In 2021 heeft de VRGZ beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. Dit is tevens onderdeel van rechtmatigheidsverklaring via het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

4.1.3 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Kengetallen	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting 2023	Realisatie 2022
Netto schuldquote	49%	62%	51%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	49%	62%	51%
Solvabiliteitsratio	13%	5%	12%
Structurele exploitatieruimte	3%	0%	2%

Tabel 4.7: kengetallen

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de VRGZ ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Deze is lager dan begroot door het lagere investeringsvolume.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de VRGZ in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Hierdoor ontstaat inzicht in de structurele exploitatieruimte. Dit percentage van 3% is nagenoeg volledig toe te wijzen aan het resultaat binnen het programma C&R. Het gerealiseerde percentage heeft echter een incidenteel karakter (zoals de rentebaten en de kapitaallasten).

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiele vaste activa

Activeren en afschrijven

Conform het BBV wordt alle materiële vaste activa geïnvesteerd. Investeringen worden lineair afgeschreven vanaf 1 juli van het jaar van ingebruikname. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat dit plaatsvindt vanaf € 10.000,- per object.

Investeringen in gebouwen

De VRGZ heeft ultimo 2023 34 brandweerkazernes en 4 ambulanceposten in eigendom. De overige kazernes en ambulanceposten zijn in eigendom van de gemeenten en worden gehuurd door de VRGZ. Investeringen in gebouwen die eigendom van de gemeenten zijn komen voor rekening van de betreffende gemeenten. Investeringen in gebouwen die eigendom zijn

van de VRGZ worden bij de VRGZ geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting.

Investeringen in overige kapitaalgoederen
Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert de VRGZ een meerjarig investeringsplan dat jaarlijks wordt geactualiseerd.

Onderhoud

Ambitieniveau
VRGZ is een organisatie die sterk afhankelijk is van de inzet van haar materieel. Uitval kan niet worden gepermitteerd. Het is daarom noodzakelijk om het risico van deze uitval te beperken door garanties en zekerheden te stellen. Eén van de zekerheden wordt ontleend aan het meerjarig in beeld brengen van de onderhoudskosten van het operationeel houden van de onderhoudsobjecten. Er mag geen sprake zijn van achterstallig onderhoud.

Onderhoud gebouwen en installaties
Op basis van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het planmatig onderhoud uitgevoerd.

Uitgangspunten beleid

- Het MJOP wordt jaarlijks geactualiseerd en een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij. In 2023 heeft een herziening plaatsgevonden, waarvan de resultaten begin 2024 bekend zijn geworden.
- De VRGZ middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat hanteert de VRGZ de landelijke NEN-norm voor gebouwen.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening groot onderhoud vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten. De VRGZ draagt bij in de servicelasten.

Onderhoud materieel
Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd via het organisatieonderdeel Materieel Techniek (servicecentrum) of uitbesteed.

4.3 Financiering

4.3.1 Beleid t.a.v. risicobeheer en financieringsportefeuille

Risicobeheer

Het is de VRGZ niet toegestaan om leningen te verstrekken en rente en aflossing van leningen te garanderen.

Financieringsportefeuille

De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. De VRGZ voert een risicomijdend beleid en voldeed in 2023 aan wet- en regelgeving.
Voor de VRGZ geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

In 2022 zijn een drietal nieuwe leningen afgesloten met stortingsdata in 2023, 2024 en 2025. Alle leningen zijn ter vervanging van aflopende leningen afgesloten en met het oog op stijgende rentepercentages. Het leningenverloop is weergegeven in paragraaf 6.6.

4.3.2 Rente en treasury

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
a. De externe rentelasten over korte en lange financiering	877	899	987
b. De externe rentebaten	-303	-	-55
Totaal door te rekenen externe rente	**574**	**899**	**932**
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-	-	-
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-	-	-
Totaal c	**-**	**-**	**-**
Saldo door te rekenen externe rente (a+b+c)	**574**	**899**	**932**
d1. Rente over eigen vermogen	-	-	-
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	-	-	-
De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente	**574**	**899**	**931**
e. De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	725	1.247	1.142
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	**-151**	**-348**	**-210**

Tabel 4.8: renteschema

Kasgeldlimiet

Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen; de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld. Uit tabel 4.9 blijkt dat de VRGZ binnen de norm voor de kasgeldlimiet is gebleven.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000,-)				2023
Omvang begroting per 01-01-2023 (grondslag)				88.841
In procenten van de grondslag				8,20%
Toegestane kasgeldlimiet				7.285
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Totaal netto vlottende schuld	-5.079	-4.564	-6.155	-5.200
Toegestane kasgeldlimiet	7.285	7.285	7.285	7.285
Ruimte	**2.206**	**2.721**	**1.130**	**2.085**

Tabel 4.9: kasgeldlimiet

Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen. De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat.

In 2023 bleef de VRGZ binnen de norm van de Wet Financiering decentrale overheden (Fido).

	Renterisiconorm (bedragen x € 1.000,-)	2023
1	Renteherziening op lening o/g	0
2	Betaalde aflossingen	9.443
3	Renterisico (1+2)	9.443
4	Begrotingstotaal 2023	88.841
	Bij Min. Regeling vastgestelde %	20%
5	Renterisiconorm	17.768
Toets renterisiconorm (5-3)		
6	Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	8.325

Tabel 4.10: renterisiconorm

4.4 Organisatie en bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de taken waarvoor binnen de begroting geen afzonderlijke programma's zijn opgenomen. Het gaat

om de wijze waarop de bedrijfsvoering plaatsvindt en een korte beschrijving van de ontwikkelingen die daarop van invloed zijn.

4.4.1 Ambtelijke organisatie

De VRGZ wordt geleid door een directie bestaande uit twee leden: een directeur Crisisbeheersing en Bedrijfsvoering en een directeur Brandweer en Ambulancezorg. De GHOR (onderdeel van de sector Crisisbeheersing) wordt aangestuurd door de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) die tevens directeur is van GGD Gelderland-Zuid (GGD GZ).

4.4.2 Besturing

De manager van de sector Bedrijfsvoering opereert als integraal manager voor zowel VRGZ als GGD GZ en is onder de eindverantwoordelijkheid van de directeur Crisisbeheersing en Bedrijfsvoering integraal verantwoordelijk voor alle bedrijfsvoeringstaken (personeel, informatievoorziening en ICT, organisatie, financiën, administratieve organisatie, communicatie en huisvesting). Sinds oktober 2023 is ook communicatie binnen Bedrijfsvoering gepositioneerd.

De afdelingsmanagers van de onderliggende afdelingen, Financiën & Inkoop, HRM, Vastgoed- & Facility Management en Informatievoorziening, zijn integraal verantwoordelijk voor zowel de inhoud van hun beleidsterreinen en de onderlinge afstemming hierover, als voor de budgetbeheersing om hun taken uit te voeren voor zowel VRGZ als GGD GZ.

Dit alles wordt uitgevoerd binnen de door het bestuur en de directie vastgestelde (financiële) beleidskaders. De directie ziet erop toe dat de ambtelijke organisatie integer handelt en de bestuursbesluiten goed uitvoert. Ook bevordert de directie de onderlinge samenwerking en samenhang tussen de sectoren en afdelingen en de samenwerking met de externe partners ten behoeve van integrale advisering aan het bestuur en de operationele taakuitvoering.

Binnen de vastgestelde kaders opereren de managers van de sectoren en afdelingen met een grote mate van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid, waarbij medewerkers de vrijheid hebben om als professionals te opereren. Leidinggevenden stimuleren en ondersteunen hen in de ontwikkeling van hun professionaliteit.

4.4.3 Bedrijfsvoering

In 2023 zijn binnen de sector Bedrijfsvoering veel ontwikkelingen geweest, mede in het kader van de opdracht aan het in 2021 gestarte hoofd van de sector Bedrijfsvoering. De productiecapaciteit is meer afgestemd op de klantvraag en het eigen realisatievermogen is omhooggegaan. Er is ingezet op verdere verbetering van de samenwerking met, en dienstverlening aan de GGD GZ. Verder is verdiepend gekeken naar informatieveiligheid, inkoop en een meer strategische visie op verduurzaming en beheer van vastgoed in gang gezet.

HRM

Arbeidsmarktcommunicatie en werving en selectie

Samen met een externe partij is een plan van aanpak opgesteld om de arbeidsmarktcommunicatie te verbeteren. Dit plan wordt in 2024 ten uitvoer gebracht. Daarnaast zijn de processen van werving en selectie verbeterd en is een geslaagde pilot uitgevoerd met Werkeningelderland.nl. om sollicitaties te ontvangen, te beoordelen en

kandidaten uit te nodigen en af te wijzen. Op basis van de huidige positieve ervaringen is de verwachting dat in 2024 alle vacatures via Werken in Gelderland kunnen lopen.

Ziekteverzuim en duurzame inzetbaarheid
De VRGZ wil graag een vitale organisatie zijn met aandacht voor haar mensen. Dit jaar is een aanbesteding uitgezet en is Human Capital Care als nieuwe arbodienst gecontracteerd. Deze partij is vooral geselecteerd vanwege hun proactieve en preventieve aanpak van gezondheidsvraagstukken. De komende jaren gaan we met hen een partnerschap aan. Inmiddels zijn hiertoe processen herzien, is het verzuimportaal in AFAS opnieuw ingericht en is de interne communicatie hieromtrent gestart. In 2024 wordt deze transitie verder in gang gezet. Daarnaast wordt gewerkt aan de vitaliteit van de medewerkers en zijn hiervoor een aantal scenario's uitgewerkt.

Arbeidsvoorwaarden VRGZ en Ambulancezorg
In 2023 heeft zowel de VRGZ als de AZGZ een nieuwe CAO gekregen. Voor de VRGZ zijn de nieuwe afspraken uitgewerkt en zijn de systemen ingericht. Dit betreft onder andere verhoging van de salarissen, een reiskostenregeling per 1 april 2023, compensatie van reiskosten woon-werkverkeer 1e kwartaal, verlofharmonisatie en nieuwe afspraken rondom betaald ouderschapsverlof. Daarnaast is in 2023 de piketregeling voor de VRGZ geactualiseerd en is de nieuwe regeling niet-repressieve vrijwilliger vastgesteld.

Aan de uitwerking van de nieuwe afspraken uit het principeakkoord CAO van de AZGZ wordt nog gewerkt.

Financiën & Control
Interne beheersing
In 2023 zijn grote stappen gezet in het verder ontwikkelen van het proces om te komen tot de rechtmatigheidsverantwoording. Hiervoor is op basis van een risicoanalyse een intern controleplan opgesteld, zijn de verordeningen aangepast en zijn interne controlewerkzaamheden uitgevoerd en vastgelegd. Hiermee is voorzien in de randvoorwaarden om een goed onderbouwde rechtmatigheidsverantwoording op te stellen. De rechtmatigheidsverantwoording is hieronder opgenomen en verder uitgewerkt in paragraaf 5.9.

Op basis van de interne controles, de interim controle door de accountant en de IT-audit is vastgesteld dat de interne beheersing van de financiële processen op orde is. De aandachtspunten uit de rapportages zijn reeds onderhanden of worden verder opgepakt in 2024. Belangrijkste aandachtspunt hierbij is de rechtmatigheid omtrent inkopen. Voor het verbeteren van de inkoopfuncties is een verbeterplan opgesteld, de uitvoering hiervan loopt conform planning. De verwachting is dat de verbeteringen uit het plan in 2025 volledig geïmplementeerd zijn.

Rechtmatigheid
Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn in 2023 geen afwijkingen geconstateerd boven de rapportagegrens (80% van het grensbedrag, zie ook paragraaf 5.9).

De over- en onderschrijdingen van de kosten zijn, voor zover voorzien, in de tussentijdse financiële rapportages gemeld aan het Algemeen Bestuur dat hiermee heeft ingestemd. Deze vallen binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening waardoor de begrotingsonrechtmatigheid als acceptabel is aangemerkt (zie ook paragraaf 5.9.1).

Vastgoed- & Facility Management
De afdeling Vastgoed- & Facility Management voert het beheer over veertig VRGZ- en eenentwintig GGD-gebouwen, inclusief bijbehorende terreinen.

Huisvesting
Voor de Multipost in Nijmegen is een start gemaakt naar grootschalig onderzoek van de toekomstbestendigheid van dit pand in het kader van de wet- en regelgeving omtrent de energieprestatie en de hedendaagse eisen van de gebruikers.

In 2023 is het meerjarenonderhoudsplan geactualiseerd door een bouwadviesbureau. Naast de reguliere herijking van het onderhoudsplan is ook onderzocht welke investeringen nodig zijn om aan wet- en regelgeving te voldoen omtrent de energieprestatie. De resultaten van dit onderzoek worden in 2024 opgeleverd.

De vervanging van de brandweerpost in Varik en Lienden zijn on hold gezet naar aanleiding van vragen van gemeenten over de conceptbegroting 2024 om met een verder geconcretiseerd voorstel te komen. Het Algemeen Bestuur gaat begin 2024 in gesprek over de ontwikkelingen van de vastgoedportefeuille en de financiële consequenties daarvan. Het hiervoor genoemde onderzoek zal hier onderdeel van zijn. Onderhoud, verduurzaming en nieuwbouw hangen immers nauw samen.

De nieuwbouw van de ambulancepost in Tiel is duurzaam opgeleverd en voldoet aan de hedendaagse wet- en regelgeving.

Informatieveiligheid
In 2023 is onderzoek uitgevoerd naar de uniformering van een normenkader, te denken valt aan NEN7510 en HKZ. Waar zitten overeenkomsten en hoe kan effectiever en eenduidiger worden gestuurd op naleving met betrekking tot informatieveiligheid en privacy.
Naast de CISO is ingezet op de werving van een ISO in 2024, om met name de operationele informatieveiligheid beter te borgen.

ICT
Het afgelopen jaar is ingezet op een verschuiving van inhuur van operationele ICT (helpdesk) naar in dienst. Daarmee kan tegen vergelijkbare kosten een betere beschikbaarheid worden gefaciliteerd en meer kennis worden opgebouwd over onze organisatie.

Tevens is de afdeling ICT geherstructureerd in de afdelingen technische infra, servicedesk en functioneel beheer. Door Functioneel beheer voor het eerst in een eigen team onder te brengen wordt verwacht beter grip te krijgen op de prestaties van de kernapplicaties.

Tenslotte wordt een project op de automatisering van ons rechtenbeheer gedraaid. Het doel daarvan is met minder inspanning de veiligheid te blijven borgen van onze digitale werkomgeving.

Informatiebeheer & Archiefwet

In toenemende mate staat de wijze waarop de VRGZ omgaat met haar informatie centraal, zowel digitaal als analoog. Uiteraard met als doel te blijven voldoen aan de eisen uit relevante informatiewetgeving zoals de Archiefwet en de Wet Open Overheid (WOO).
In 2023 is het besluit tot vervanging JOIN gerealiseerd. Dit houdt in dat onze processen, apparatuur en software zodanig zijn ingericht dat het vervangingswaardig is en de scans van papieren stukken mogen gelden als officiële archiefstukken.

De papieren archieven zijn overgeplaatst naar een externe partij. Zowel beheer als vernietiging zal door hen worden uitgevoerd.

In 2023 zijn diverse actiepunten vanuit de archiefaudit 2022 opgepakt; de vernietigingsprocedures voor analoge en digitale archiefbescheiden zijn beschreven en vastgelegd.

BI & Datamanagement

In 2023 heeft het team BI/Datamanagement handen en voeten gekregen. Het datawarehouse van VRGZ is opgezet en diverse dashboards zijn ontwikkeld voor o.a. Bedrijfsvoering, Crisisbeheersing en Brandweer. Daarnaast zijn stappen gezet in de invulling van het team BI/Datamanagement, met de aanstelling van een teamleider en (junior) BI specialist. Tot slot is energie gestoken in de samenwerking met de andere veiligheidsregio's in Oost-5, met betrekking tot gezamenlijke data.

Samenstelling personeelsbestand

In onderstaande tabel zijn een aantal gegevens opgenomen over de opbouw van het personeelsbestand.

	2022	2023
Aantal medewerkers VRGZ		
Aantal dienstverbanden (excl. brandweervrijwilligers/inhuur)	647	639
Aantal brandweervrijwilligers	752	752
Totaal dienstverbanden VRGZ	1.399	1.391
Totaal medewerkers VRGZ excl. dubbele dienstverbanden*	1.266	1.254
Aantal FTE (excl. brandweervrijwilligers)		
FTE in dienst	570	568
FTE inhuur	23	36
Gemiddelde leeftijd		
Inclusief vrijwilligers	44	44
Exclusief vrijwilligers	47	47
Verhouding man-vrouw (%)		
Inclusief vrijwilligers	81 - 19	81 – 19
Exclusief vrijwilligers	66 - 34	67 – 33
Ziekteverzuim (%)		
Ziekteverzuim (excl. vrijwilligers)	5,99%	5,36%

Tabel 4.11: opbouw personeelsbestand

** combinatie vrijwilligersfunctie met kantoorfunctie*

4.5 Verbonden partijen

De VRGZ werkt intensief samen met de GGD Gelderland-Zuid op het gebied van de bedrijfsvoering (geleverd door de afdelingen Vastgoed- & Facility Management, HRM, IV en Financiën & Inkoop).

Voor de Meldkamer Oost-Nederland (MKON) is een construct Kosten Gemene Rekening (KGR) opgezet. Kern van een dergelijk construct is dat gezamenlijk het risico gedragen wordt en dat geen btw in rekening gebracht hoeft te worden over de dienstverlening. Het personeel is in dienst gekomen van de VNOG. De VRGZ draagt op basis van een verdeelsleutel bij.

Er is in beide gevallen geen sprake van een verbonden partij in die zin dat de VRGZ risico's draagt die vanuit de andere partij worden veroorzaakt anders dan vanuit de inhoudelijke samenwerking. Wel zijn er kosten gemoeid met het eventueel verbreken van het samenwerkingsverband.

Jaarrekening

5

Dagelijks Bestuur d.d. 21 maart 2024

5 Jaarrekening

5.1 Balans vóór resultaatbestemming per 31 december

ACTIVA				
Bedragen x € 1.000,-		**2023**		**2022**
Vaste Activa				
Materiële vaste activa met een economisch nut	63.115		58.472	
		63.115		**58.472**
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
Debiteuren	4.139		6.178	
Debiteuren openbare lichamen	162		880	
Uitzettingen Rijks schatkist	3.950		5.596	
Nog in tarieven te verrekenen	223		0	
Vorderingen op openbare lichamen	2.353		1.580	
Overige vorderingen	335		221	
		11.162		**14.455**
Liquide middelen				
Kassaldi	4		1	
Banksaldi	122		181	
		126		**182**
Overlopende activa				
Overige nog te ontvangen/vooruitbetaald	1.000		805	
		1.000		**805**
Totaal		**75.403**		**73.914**

Tabel 5.1: balans - activa

PASSIVA				
Bedragen x € 1.000,-		**2023**		**2022**
Vaste Passiva				
Eigen vermogen				
Reserve aanvaardbare kosten RAV	2.631		1.621	
Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	2.978		2.681	
Bestemde reserve meldkamer	0		450	
Bestemde reserve cao ontwikkelingen	0		688	
Bestemde reserve duurzaamheid	308		377	
Bestemde reserve uitgestelde werkzaamheden	145		389	
Bestemde reserve versterking crisisbeheersing	1.013		0	
	7.075		**6.206**	
Gerealiseerd resultaat	3.076		1.577	
		10.151		**7.783**
Voorzieningen				
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.180		2.709	
Voorzieningen ter egalisatie van kosten	2.877		2.435	
		6.057		**5.144**
Vaste schuld met rentetypische looptijd > 1 jaar				
Onderhandse lening van openbare lichamen		**47.150**		**46.593**
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
Crediteuren	2.448		2.889	
Crediteuren openbare lichamen	481		113	
Nog in tarieven te verrekenen	0		524	
Belastingen en sociale premies	4.398		4.142	
Overige schulden	1.039		1.687	
		8.366		**9.355**
Overlopende passiva				
Nog te betalen bedragen	3.398		4.168	
Vooruitontvangen rijksoverheid	281		624	
Vooruitontvangen overigen (niet overheid)	0		247	
		3.679		**5.039**
Totaal		**75.403**		**73.914**
Gewaarborgde geldleningen		**0**		**0**
Garantstellingen		**0**		**0**

Tabel 5.2: balans – passiva

5.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie	Gew.begr.	Begroting	Realisatie
	2023	2023	2023	2022
Budget aanvaardbare kosten	30.751	30.467	29.533	28.406
Aanpassing budget voorgaande jaren	-6	0	0	52
Subsidies Rijk	13.123	8.714	7.324	13.332
Bijdrage deelnemende gemeenten	45.620	45.620	42.436	42.352
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.432	3.291	2.980	2.755
Overige opbrengsten	2.652	749	1.184	2.743
Som der bedrijfsopbrengsten	**95.572**	**88.841**	**83.457**	**89.640**
Personeelskosten	67.240	65.677	62.348	62.760
Kapitaallasten	6.953	8.724	8.706	7.468
Overige bedrijfskosten	19.137	16.622	14.063	18.348
Rentebaten	-1.027	-1.247	-1.247	-1.197
Rentelasten	901	920	920	987
Som der bedrijfskosten	**93.204**	**90.696**	**84.790**	**88.366**
Totaal saldo baten en lasten	**2.368**	**-1.855**	**-1.333**	**1.274**
Toevoegingen reserves	1.013	0	0	0
Onttrekkingen reserves	1.721	2.105	1.333	303
Gerealiseerd resultaat VR	**3.076**	**250**	**0**	**1.577**

Tabel 5.3: overzicht van baten en lasten VRGZ

Bovenstaand overzicht wordt toegelicht in twee programma's: programma Crisis- en Rampenbestrijding (paragraaf 5.5 en 5.6) en programma Regionale Ambulancevoorziening (RAV) (paragraaf 5.7 en 5.8).

5.3 Grondslagen van resultaatbepaling en waardering

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de veiligheidsregio omvat het totaal van alle activiteiten die de VRGZ heeft uitgevoerd. De cijfers worden nader gepresenteerd en toegelicht in het overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding en het programma RAV.

Onderlinge verrekeningen tussen beide programma's zijn opgenomen in het overzicht van baten en lasten per programma. In het overzicht van baten en lasten op het niveau van de totale VRGZ (paragraaf 5.2) zijn de onderlinge verrekeningen geëlimineerd.

5.3.1 Grondslagen van resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Bij het programma RAV wordt afgeweken van deze regel, omdat dit een zorggefinancierde taak is. Hiervoor is aansluiting gezocht bij de regelgeving voor zorginstellingen.

De lasten worden bepaald op basis van historische kosten, met inachtneming van de vermelde grondslagen van waardering van activa en passiva en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Het gaat dan om aanspraken op een overbruggingsperiode, levensloop en versterkt ouderdomspensioen. Voor jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde kosten zonder een jaarlijks vergelijkbaar volume is een verplichting opgenomen.

5.3.2 Grondslagen van waardering

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is vermeld. De belangrijkste posten worden hieronder nader toegelicht.

5.3.3 Activa

Materiële vaste activa met een economisch nut

Onder materiële vaste activa worden activa verstaan die bedoeld zijn om de bedrijfsuitoefening duurzaam te dienen. De materiële vaste activa (met een aanschafwaarde > € 10.000,-) worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs of vervaardigingskosten, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op economische levensduur of tegen lagere bedrijfswaarde. Aan de materiële vaste activa wordt rente toegerekend tegen een percentage van 1,25%.

Dit wijkt af van het percentage dat is opgenomen in de begroting (2%). Het verschil tussen de toe te rekenen rente en de werkelijk betaalde rente mag maximaal 25% zijn. Indien het in de begroting gehanteerde percentage van 2% zou zijn toegepast komt het verschil boven de 25% uit. Daarom is het renteomslagpercentage aangepast naar 1,25%.

Indien de VRGZ investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht.

	Afschrijvingstermijn[5]
Persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkleding	
Bluskleding en beschermingsmiddelen (bluspakken, gaspakken etc.)	5 / 8 / 10
Ademlucht (toestel, cilinder, gelaatstuk etc.)	10 / 15
Automatisering	
Hard- en software	3 / 4 / 5
Telefonie	10
ICT-infrastructuur	15 / 30
Communicatie- en verbindingsmiddelen	
Alarmontvanger	5
Mobiele Data Terminal (MDT)	5
Communicatienetwerksysteem (C2000/P2000)	5 / 7
Signalering kazerne	10
Gebouwen en inventaris	
Installaties en testapparatuur ademluchtwerkplaats	8 / 15
Inventaris/meubilair/aggregaat	10 / 15
Verbouwing	10 / 20
Semi-permanente unit	20
Gebouw / kazerne	30 / 40
Medische inventaris	
Medische apparatuur (o.a. defibrillatoren, autopulse, AED)	5 / 7
Brancards	7
Vaartuigen	
Blusboten	30
Motorboot	10 / 15
Hulpboot en trailer	20

[5] bij een aantal genoemde activa zijn meerdere afschrijvingstermijnen weergegeven. Dit komt doordat onder de genoemde hoofdrubrieken een aantal subcategorieën vallen waarvan het te ver voert ze allemaal hier te vermelden.

Midlife update	10
Bepakking vaartuigen	
Reddingsvest	5
Bepakking overig	10 / 15
Voertuigen	
Ambulance en Rapid responder	5
MICU-voertuig	10
Tankautospuit, redvoertuig en hulpverleningsvoertuig	12 / 15
Schuimblus- en haakarmvoertuig	20
Haakarmbak	15 / 20
Overige voertuigen (vervoer van personen en materiaal)	5 / 7 / 8 / 10
Midlife updates van de diverse voertuigen	4 / 7 / 8 / 10
Inventaris en bepakking voertuigen	
Inventaris tankautospuit	15
Inventaris overige voertuigen	7
Werken op hoogte	7
Hydraulisch redgereedschap	8 / 15
Pneumatisch gereedschap / hefkussen	10
Meetapparatuur (explosiegevaar-, CO2-meter etc.)	5 / 10 / 15
Oppervlakteredding (redbord, redsets e.d.)	10
Watertransportsysteem	15 / 20
Kettingzaag	10
Overdrukventilator	10
Draagbare motorspuit	10
Warmtebeeldcamera	7
Vakbekwaamheidsmiddelen	
Oefenaanhanger en oefencontainer	15
Oefenmiddelen (PPMO)	5 / 8
Simulatiecontainer	3
Oefenterrein	20

Tabel 5.4: afschrijvingstermijnen

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Deze zijn gewaardeerd op nominale waarde voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De voorziening oninbaarheid wordt bepaald op basis van de ouderdom van de openstaande posten per balansdatum (dynamische methode).

Overige activa

Alle overige activa in de balans zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.3.4 Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het programma Crisis- en Rampenbestrijding bestaat uit een algemene reserve voor Crisis- en Rampenbestrijding en een aantal bestemde reserves. Het eigen vermogen van het programma RAV bestaat uit de reserve aanvaardbare kosten RAV. Het eigen vermogen bestaat daarnaast uit het nog te bestemmen resultaat over het laatste boekjaar.

Voorzieningen

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake zijn geformuleerd.

De voorziening niet-actief personeel is gevormd voor de afdekking van kosten voor niet-actief personeel. De kosten van niet-actief personeel in verband met FLO (functioneel leeftijdsontslag) kunnen worden gedeclareerd en maken derhalve geen onderdeel uit van deze voorziening. Dit geldt voor beide programma's. De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden derhalve tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

De voorzieningen zijn nominaal gewaardeerd. Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

Voor zover niet anders is vermeld zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.3.5 Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening, de kadernota rechtmatigheid en het normenkader.

Dat betekent dat de rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;

De financiële rechtmatigheid omvat:

Voorwaardencriterium

1. het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgevingen en hebben betrekking op

aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.
2. het Dagelijks Bestuur biedt het Algemeen Bestuur jaarlijks uiterlijk op 31 december ter vaststelling een normenkader rechtmatigheid aan. Dit kader bestaat uit alle relevante (interne) wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien.

Begrotingscriterium

1. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door het Algemeen Bestuur geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen;
2. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door het Algemeen Bestuur is geautoriseerd;
3. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaal bedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
   a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
   b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
   c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.

Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

1. Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van gelden en eigendommen bij financiële beheershandelingen.
2. Het Dagelijks Bestuur zorgt voor en legt de regels vast voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen en eigendommen.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening en normenkader. Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves (zijnde € 942.000,-) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapportagetolerantie van 80% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de paragraaf Bedrijfsvoering worden opgenomen.

5.4 Toelichting balans

Vaste activa

Bedragen x € 1.000,-

VASTE ACTIVA Verloopoverzicht materiële vaste activa met economisch nut:	Stand 01-01-2023	Investering	Mutatie onderhanden activa	Desinvestering	Afschrijving desinvestering	Afschrijving	Stand 31-12-2023
Gebouwen	26.245	4.423	-2.071	0	0	1.479	27.118
Grond en terreinen	4.255	0	0	0	0	0	4.255
Voertuigen en bepakkingen	22.982	3.718	1.766	146	44	3.183	25.181
Inventaris	1.342	1.574	0	0	0	389	2.527
Verbindingsmiddelen	497	277	0	0	0	195	579
Automatisering	823	543	0	0	0	322	1.044
Vakbekwaamheidsmiddelen	180	150	0	0	0	38	292
Persoonlijke beschermingsmiddelen	2.148	593	0	0	0	622	2.119
	58.472	**11.278**	**-305**	**146**	**44**	**6.228**	**63.115**

Tabel 5.5: verloopoverzicht MVA

Voor een toelichting op de investeringen wordt verwezen naar het investeringsoverzicht (paragraaf 6.5 Investeringen).

Aansluiting afschrijvingskosten en kapitaallasten 2023	
Afschrijvingskosten	6.228
Berekende rentelasten over investeringen	725
Totaal kapitaallasten	**6.953**

Tabel 5.6: aansluiting afschrijving en kapitaallasten

Vlottende activa

VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**Stand 01-01-2023**	**Stand 31-12-2023**
Debiteuren	6.231	4.189
Voorziening dubieuze debiteuren	-53	-50
Debiteuren openbare lichamen	880	162
Uitzettingen Rijks schatkist	5.596	3.950
Nog in tarieven te verrekenen	0	223
Vorderingen op openbare lichamen	1.580	2.353
Overige vorderingen	221	335
Totaal	**14.455**	**11.162**

Tabel 5.7: balans vlottende activa

Alle uitzettingen hebben een looptijd < 1 jaar. Alle overtollige liquide middelen boven het drempelbedrag van € 1.777.000,- (2% van het begrotingstotaal) worden uitgezet bij het Rijk. De uitzettingen Rijksschatkist zijn per saldo afgenomen.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Middelen buiten 's Rijksschatkist	184	174	202	128
Drempelbedrag	1.777	1.777	1.777	1.777
Ruimte onder het drempelbedrag	1.593	1.603	1.575	1.649
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Tabel 5.8: drempelbedragen

Voor wat betreft de middelen buiten de Rijksschatkist heeft gedurende het hele jaar 2023 geen overschrijding van het drempelbedrag plaatsgevonden.

Verloop van nog in tarieven te verrekenen	Stand 01-01-2023	Fin. verschil boekjaar	Correctie voorgaande jaren	Verrekend met zorg verzekeraars	Stand 31-12-2023
Nog in tarieven te verrekenen	-524	6.483	-2	-5.734	223
Totaal	**-524**	**6.483**	**-2**	**-5.734**	**223**

Tabel 5.9: verloop van nog in tarieven te verrekenen

Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar paragraaf 6.3 en 6.4.

Liquide middelen	Stand 01-01-2023	Stand 31-12-2023
Kas	1	4
Rekening courant Rabobank	11	21
Rekening courant ING-bank	84	0
Rekening courant BNG-bank	86	101
Totaal	**182**	**126**

Tabel 5.10: liquide middelen

Alle liquide middelen staan ter vrije beschikking van de VRGZ. Overtollige middelen worden in de Rijksschatkist aangehouden (zie Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar). De rekening courant bij de ING-bank is in 2023 beëindigd.

Overlopende activa	Stand 01-01-2023	Stand 31-12-2023
Nog te ontvangen bedragen	87	296
Vooruitbetaalde bedragen	718	704
Totaal	**805**	**1.000**

Tabel 5.11: overlopende activa

De post Nog te ontvangen bedragen bestaat uit de nog te ontvangen rente over de middelen in de Rijksschatkist over het 4^{e} kwartaal van 2023. De vooruitbetaalde bedragen betreffen met name vooruitbetaalde onderhoudscontracten, verzekeringspremies. licenties en abonnementen.

VASTE PASSIVA						
Eigen vermogen	**Stand 31-12-2022**	**Bestem-ming 2022**	**Stand 01-01-2023**	**Toevoe-ging**	**Onttrek-king**	**Stand 31-12-2023**
Reserve aanvaardbare kosten RAV	1.621	1.010	2.631	0	0	2.631
Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	2.681	297	2.978	0	0	2.978
Bestemde reserve uitgestelde werkzaamheden	389	0	389	0	244	145
Bestemde reserve prijsstijging	0	270	270	0	270	0
Bestemde reserve cao ontwikkelingen	688	0	688	0	688	0
Bestemde reserve duurzaamheid	377	0	377	0	69	308
Bestemde reserve meldkamer	450	0	450	0	450	0
Bestemde reserve versterking crisisbeheersing	0	0	0	1.013	0	1.013
Totaal	**6.206**	**1.577**	**7.783**	**1.013**	**1.721**	**7.075**

Tabel 5.12: verloop eigen vermogen

Het Algemeen Bestuur heeft op 14 september 2023 besloten om uit het jaarresultaat € 270.000,- te onttrekken voor een nieuw te vormen bestemde reserve prijsstijging, een bedrag van € 297.000,- toe te voegen aan de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding en € 1.010.000,- toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten RAV. Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur op 29 juni 2023 ingestemd met het voorstel om het overschot van de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR)-middelen ten behoeve van de versterking crisisbeheersing onder te brengen in een bestemde reserve.

Nadere uiteenzetting nog te bestemmen resultaat naar programma	
Vanuit het jaarresultaat 2023 programma RAV wordt voorgesteld om:	
Toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten RAV	314
Totaal programma RAV	**314**
Vanuit het jaarresultaat 2023 programma Crisis- en Rampenbestrijding wordt voorgesteld om:	
Toe te voegen aan de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding tot 5% van de baten	207
Toe te voegen aan de bestemde reserve herziening meerjarenonderhoudsplan	2.555
Totaal programma Crisis- en Rampenbestrijding	**2.762**
Totaal voorstel voor resultaat 2023	**3.076**

Tabel 5.13: nog te bestemmen resultaat

Resultaatbestemming

Het programma Crisis en Rampenbestrijding (C&R) realiseerde in 2023 een positief resultaat van € 2.762.000,-. Indien positieve resultaten worden behaald, geldt als uitgangspunt dat een toevoeging plaatsvindt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke norm. Door toevoeging van € 207.000,- aan de algemene reserve wordt de bestuurlijke norm van 5% bereikt. Na deze toevoeging resteert een positief resultaat van € 2.555.000,-. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve herziening meerjarenonderhoudsplan. Voor het programma RAV wordt voorgesteld het positieve resultaat toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten RAV.

Voorzieningen

De VRGZ heeft drie voorzieningen: een voorziening voor niet-actief personeel, verlofsparen en een voorziening voor groot onderhoud.

Voorzieningen					
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	**Stand 01-01-2023**	**Toevoeging**	**Aanwending**	**Vrijval**	**Stand 31-12-2023**
Voorziening niet-actief personeel	272	70	50	181	111
Voorziening verlofsparen	2.437	632	0	0	3.069
Totaal	**2.709**	**702**	**50**	**181**	**3.180**
Voorzieningen ter egalisatie van kosten					
Voorziening groot onderhoud	2.435	1.328	886	0	2.877
Totaal voorzieningen	**5.144**	**2.030**	**936**	**181**	**6.057**

Tabel 5.14: voorzieningen

De voorziening voor niet-actief personeel is gevormd voor de verwachte uitgaven inzake WW-uitkeringen. In 2023 heeft nieuwe instroom in de voorziening plaatsgevonden (€ 70.000,-). De aanwending uit de voorziening voor de lopende dossiers bedraagt € 50.000,-. Aangezien een aantal oud-medewerkers ander werk heeft gevonden en een aantal lopende dossiers is afgesloten kan een deel van de voorziening vrijvallen (€ 181.000,-).

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit verlofsparen kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld. Deze vakantie-uren verjaren niet. Dit kan gaan leiden tot verlofstuwmeren die bijvoorbeeld ingezet gaan worden om eerder met pensioen te gaan. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskostengerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, is hiervoor een voorziening gevormd.

In 2023 is € 886.000,- aangewend uit de voorziening groot onderhoud. Dat is minder dan wat regulier gepland is in het meerjarenonderhoudsplan (€ 1.055.000,-). Omdat in het totale uitvoeringsplan gekozen is om de plannen per locatie uit te voeren, lopen uitgaven vanuit de realisatie niet

synchroon met de planning van de uitgaven vanuit de voorziening. Dit verklaart de afwijking tussen de gerealiseerde aanwending en de geplande aanwending uit het MJOP.

In 2023 heeft door externe partijen Heijmans en Humble een nieuwe schouw plaatsgevonden op de panden van de VRGZ en de uitkomsten hiervan worden in het eerste kwartaal van 2024 geanalyseerd. De jaarlijkse dotatie aan de voorziening zal in lijn worden gebracht met de verwachte uitgaven. In de nieuwe schouw zijn onderhoudswerkzaamheden meer gebundeld per locatie, zodat het plan beter aansluit bij de praktische uitvoering.

Vaste schuld met rentetypische looptijd > 1 jaar

Vaste schuld met rentetypische looptijd > 1 jaar				
Onderhandse leningen	**Stand 01-01-2023**	**Opname**	**Aflossing**	**Stand 31-12-2023**
Verloopoverzicht langlopende leningen	46.593	10.000	9.443	47.150
	46.593	**10.000**	**9.443**	**47.150**
Totale rentelast van alle vaste schulden				877

Tabel 5.15: vaste schuld

In 2023 zijn drie langlopende leningen afgelost, hiervoor is in 2023 een nieuwe lening aangetrokken. Daarnaast zijn, met het oog op de financieringsbehoefte en de oplopende rente, eind 2022 meerdere leningen aangetrokken met stortingsdata in 2024 en 2025.

Vlottende passiva

VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**Stand 01-01-2023**	**Stand 31-12-2023**
Crediteuren	2.889	2.448
Crediteuren openbare lichamen	113	481
Nog in tarieven te verrekenen	524	0
Nog te betalen loonbelasting	3.431	3.698
Nog te betalen sociale lasten/pensioenpremies	646	651
Nog te betalen omzetbelasting	65	49
Nog te betalen aan personeel	984	777
Nog te ontvangen inkoopfacturen	703	262
Totaal	**9.355**	**8.366**

Tabel 5.16: vlottende passiva

Het saldo van de vlottende passiva is eind 2023 met € 989.000,- afgenomen ten opzichte van vorig jaar. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat het bedrag aan Nog in tarieven te verrekenen in

2023 resulteert in een vordering en daarom onder vlottende activa wordt gepresenteerd. Daarnaast is het bedrag van de inkoopfacturen die in 2024 zijn geboekt, maar waarvan de kosten betrekking hebben op 2023 ruim € 440.000,- lager dan vorig jaar.

Overlopende passiva	Stand 01-01-2023	Stand 31-12-2023
Vooruitontvangen inkomsten	871	281
Nog te betalen aan personeel	793	727
Nog te betalen bedragen	3.375	2.671
Totaal	**5.039**	**3.679**

Tabel 5.17: overlopende passiva

De overlopende passiva zijn in 2023 met € 1.360.000,- gedaald. Deze daling wordt onder andere veroorzaakt door de terugbetaling van € 885.000,- aan het Ministerie van Justitie en Veiligheid in het kader van de Corona Toegangsbewijzen (CTB).

Als gevolg van de overgang van de meldkamer naar de Meldkamer Oost-Nederland (MKON) in maart 2023 zijn de vergoedingen vanuit het Rijk en de Politie die waren bedoeld om frictiekosten van de transitie op te vangen grotendeels vrijgevallen (€ 488.000,-).

De vooruitontvangen inkomsten hebben betrekking op	Stand 01-01-2023	Toename	Afname	Stand 31-12-2023
Rijksoverheid				
Rijksoverheid (25KV bovenleiding)	124	131	124	131
Rijksoverheid (uitwerkingskader meldkamer)	500	0	350	150
	624	**131**	**474**	**281**
Overige (Niet overheid)				
Politie (uitstelvergoeding meldkamer)	138	0	138	0
Overige vooruitontvangen inkomsten	109	14	123	0
	247	**14**	**261**	**0**
Totaal	**871**	**145**	**735**	**281**

Tabel 5.18: vooruitontvangen inkomsten

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Vakantiegeldverplichting
Als gevolg van de invoering van het Individueel Keuzebudget (IKB) is de vakantiegeldverplichting voor het programma C&R komen te vervallen. Voor het programma RAV bedraagt de bruto verplichting € 636.000,-.

Inkopen en aanbesteden
In onderstaande tabel is het percentage Europese aanbestedingstrajecten opgenomen dat rechtmatig tot stand is gekomen.

	Voorgenomen	Gerealiseerd
Rechtmatige inkopen gerealiseerde aanbestedingsprojecten	100%	100%

Tabel 5.19: inkopen en aanbesteden

Huur dependances
De VRGZ is met meerdere verhuurders huurovereenkomsten aangegaan voor dependances op 7 locaties. De huurovereenkomsten zijn gesloten voor bepaalde tijd en hebben een looptijd van maximaal 5 jaar of worden jaarlijks verlengd. De opzegtermijn varieert van 3 tot 12 maanden. De totale jaarlijkse huurprijs bedraagt € 320.000,-.

Locatie	Huurprijs per jaar	Looptijd tot
Looptijd < 1 jaar		
Groenewoudseweg 275, te Nijmegen	€ 5.000	29-02-2024
Elsenpas 11, te Beuningen	€ 10.000	31-12-2024
Van Heemstraweg 95, te Beuningen	€ 20.000	31-12-2024
Triosingel 34 te Culemborg	€ 190.000	31-12-2024
Nieuwe Rijksweg 1 te Ubbergen	€ 25.000	31-12-2024
Steenweg 20 te Waardenburg	€ 55.000	31-12-2024
Dalwagen 45b te Dodewaard	€ 15.000	31-12-2024
Totaal bedrag per jaar	**€ 320.000**	

Tabel 5.20: huurcontracten dependances

Afgesloten leningen met uitgestelde stortingsdata
Met het oog op de financieringsbehoefte en de oplopende rente, zijn eind 2022 de volgende leningen aangetrokken met stortingsdata in 2024 en 2025:

- BNG lening 40.116191, bedrag € 5.000.000,-, ingangsdatum 3 december 2024, looptijd 49 jaar, rentepercentage 2,359%;
- NWB lening 1-0031761, bedrag € 5.000.000,-, ingangsdatum 1 december 2025, looptijd 50 jaar, rentepercentage 2,310%.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum met een materiële impact op de Jaarrekening 2023.

5.5 Overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding

In deze paragraaf wordt uiteengezet wat de activiteiten van het programma Crisis- en Rampenbestrijding, zoals beschreven in hoofdstuk 2, hebben gekost en hoe dit is gefinancierd.

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie	Gew.begr.	Begroting	Realisatie
	2023	2023	2023	2022
Subsidies Rijk	12.649	8.334	6.944	12.511
Bijdrage deelnemende gemeenten	45.620	45.620	42.436	42.352
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.432	3.291	2.980	2.755
Overige opbrengsten	1.996	639	1.074	1.947
Som der bedrijfsopbrengsten	**63.697**	**57.884**	**53.434**	**59.565**
Personeelskosten	42.884	41.098	38.496	39.868
Kapitaallasten	5.891	7.192	7.173	6.284
Overige bedrijfskosten	12.994	11.776	9.425	13.359
Rentebaten	-1.027	-1.247	-1.247	-1.197
Rentelasten	901	920	920	987
Som der bedrijfskosten	**61.643**	**59.739**	**54.767**	**59.301**
Totaal saldo baten en lasten	**2.054**	**-1.855**	**--1.333**	**264**
Toevoegingen reserves	1.013	0	0	0
Onttrekkingen reserves	1.721	2.105	1.333	303
Gerealiseerd resultaat C&R	**2.762**	**250**	**0**	**567**

Tabel 5.21: baten en lasten programma C&R

5.5.1 Begrotingswijzigingen programma Crisis- en Rampenbestrijding

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2023	Verschuivingen	Loonsom stijging	Prijsstijging	Mutaties bestemde reserves	BDuR-middelen t.b.v. crisisbeheersing	Gewijzigde begroting 2023
Subsidies Rijk	6.944	0	0	0	0	1.390	8.334
Bijdrage deelnemende gemeenten	42.436	0	2.989	465	-270	0	45.620
Opbrengsten bedrijfsvoering	2.980	0	311	0	0	0	3.291
Overige opbrengsten	1.074	-435	0	0	0	0	639
Som der bedrijfsopbrengsten	**53.434**	**435**	**3.300**	**465**	**-270**	**1.390**	**57.884**
Personeelskosten	38.496	-1.661	3.178	71	25	989	41.098
Kapitaallasten	7.173	19	0	0	0	0	7.192
Overige bedrijfskosten	9.425	1.207	122	394	227	401	11.776
Rentebaten en -lasten	-327	0	0	0	0	0	-327
Som der bedrijfskosten	**54.767**	**-435**	**3.300**	**465**	**252**	**1.390**	**59.739**
Totaal saldo baten en lasten	**-1.333**	**0**	**0**	**0**	**522**	**0**	**-1.855**
Toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	1.333	0	0	0	772	0	2.105
Gerealiseerd resultaat C&R	**0**	**0**	**0**	**0**	**250**	**0**	**250**

Tabel 5.22: begrotingswijzigingen programma C&R

Verschuivingen

Dit betreft budgettair neutrale verschuivingen van budgetten ten behoeve van een betere allocatie en presentatie.

Loonsomstijging

Op 14 april 2023 is een akkoord bereikt over de nieuwe arbeidsvoorwaarden voor personeel in dienst van veiligheidsregio's. Dit akkoord omvat zowel een loonsomstijging als een verhoging van de thuiswerkvergoeding, de invoering van een reiskostenregeling voor woon-werkverkeer en overige arbeidsvoorwaarden. De financiële consequenties hiervan zijn doorgerekend en opgenomen in de kolom Loonsomstijging.

Prijsstijging

Zoals reeds aangegeven in de Kaderbrief 2024 en het Procesvoorstel prijsstijgingen is de VRGZ over de hele linie geconfronteerd met forse prijsstijgingen. In de vastgestelde begroting 2023 is conform de BRN (Begrotingsrichtlijnen Nijmegen) gerekend met een indexatie van de materiele kosten van 1,9%. Inmiddels is de financiële impact van de door de leveranciers aangezegde prijsstijgingen in beeld gebracht en het verschil tussen beide indexaties is opgenomen in de kolom Prijsstijging.

Mutaties bestemde reserves

In de resultaatbestemming 2022 is voorgesteld om uit het positieve resultaat een bedrag van € 270.000,- toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve prijsstijging. Dit bedrag valt in 2023 vrij ten gunste van de gemeentelijke bijdrage ter compensatie van een gedeelte van de loon- en prijsstijging.
Als gevolg van uitgebreide vooronderzoeken op het gebied van de schuimvormende middelen en de aanpassingen in het kader van de DME- (dieselmotorenemissie) normeringen is een bestemde reserve gevormd. De bijbehorende kosten en vrijval hiervoor uit de bestemde reserve duurzaamheid zullen in 2023 en 2024 plaatsvinden. De uitgaven in het kader van het project Digitaal centraal (optimalisatie van archiefbeheer) en de procesverbetering van inkoop en aanbesteding ten behoeve van de rechtmatigheid zullen plaatsvinden in 2023 en 2024 en worden gedekt uit de bestemde reserve uitgestelde werkzaamheden.
De transitie van de meldkamer is in 2023 afgerond. De bijbehorende bestemde reserve valt daardoor vrij. Aangezien de frictiekosten lager zijn uitgevallen valt een deel van de reserve vrij ten gunste van het resultaat. Conform de reguliere procedure is dit resultaat toegevoegd aan de algemene reserve.

BDuR-middelen ten behoeve van crisisbeheersing

In augustus 2022 heeft het kabinet ingestemd met een bestuurlijk akkoord gerelateerd aan de crisisopvang van vluchtelingen waarin onder andere structurele middelen via de BDuR landelijk beschikbaar zijn gesteld voor de versterking van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Deze ophoging is bedoeld voor de versterking van de crisisbeheersing, het versterken van de informatiepositie en het inrichten van KCR2. In de uitgangspunten is nadrukkelijk aangegeven dat het niet de bedoeling is dat gemeentelijke bijdragen aan de veiligheidsregio's worden verlaagd of met de extra financiële middelen gaten te vullen op het gebied van andere taakgebieden van de

veiligheidsregio's. Over de aanwending van de middelen zal dus ook afzonderlijk verantwoording moeten worden afgelegd. Op basis hiervan is de toegekende extra uitzetting van € 1.390.000,- voor 2023 ingezet voor uitbreiding versterking crisisbeheersing en informatiemanagement.

5.6 Toelichting programma Crisis- en Rampenbestrijding

Algemeen

In onderstaande toelichting wordt een vergelijking gemaakt tussen de gewijzigde begroting en de realisatie in 2023 en worden de afwijkingen groter dan € 25.000,- en andere relevante afwijkingen toegelicht.

Samenvoeging Meldkamers

Op 21 maart is de meldkamer voor de VRGZ overgegaan naar de Meldkamer Oost-Nederland (MKON) in Apeldoorn. In financiële zin betekent de samenvoeging dat de VRGZ vanaf die datum geen eigen meldkamer-gerelateerde kosten meer heeft voor personeel en materieel. Vanaf het moment van overgang lopen alle kosten via de VNOG en ontvangt de VRGZ een factuur naar rato van het aantal inwoners.
Bij het opstellen van de begroting 2023 werd ervan uitgegaan dat de meldkamer voor 1 januari 2023 samengevoegd zou zijn. Het budget is daarom volledig gepresenteerd onder Dienstverlening door derden. Per saldo leidt dit tot een voordeel van € 125.000,- in 2023. De meldkamer bevindt zich nog in de opstartfase, in de komende jaren zal gemonitord worden of dit een incidenteel of structureel voordeel is.
Daarnaast heeft de VRGZ vanuit het Rijk en de Politie een bijdrage ontvangen om frictiekosten (zoals WW-risico's) op te kunnen vangen (€ 638.000,-). De risico's doen zich in beperkte mate voor waardoor het bedrag grotendeels vrij kan vallen (€ 488.000,-). Dit levert in 2023 een incidenteel voordeel op.

BDuR-middelen ter versterking crisisbeheersing

Op 26 augustus 2022 heeft de Rijksoverheid besloten om aan de veiligheidsregio's via de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) een structureel budget toe te kennen, bestemd voor de versterking van crisisbeheersing, informatiemanagement en de ontwikkeling van KCR2.
Omdat deze extra middelen pas in september 2023 – middels een begrotingswijziging – formeel door het Algemeen Bestuur beschikbaar konden worden gesteld, zijn veel activiteiten (waaronder onder andere de werving van nieuw personeel) behoudend of met vertraging gestart.
In 2023 is daarom minder uitgegeven dan begroot (€ 1.013.000,-). De gerealiseerde kosten betreffen met name de inhuur van tijdelijke capaciteit of het werven van structurele capaciteit ten behoeve van:

- versterking crisisbeheersing (mede in relatie tot nieuwe en langdurige crisis);
- informatiegestuurde veiligheid en doorontwikkeling VIK;
- professionalisering van de multidisciplinaire en gemeentelijke crisisbeheersing.

Daarnaast zijn er werkbudgetten ingericht of verruimd ten behoeve van:

- grensoverschrijdende samenwerking (Oost 5, landelijk en Duitsland);
- vakbekwaamheid (opleiden, trainen, oefenen crisisorganisatie);
- ontwikkel- en exploitatiekosten voor ondersteunende applicaties en andere IT-toepassingen ten behoeve van het VIK (in samenwerking met Oost 5);
- innovatieve projecten.

De Rijksoverheid heeft aangegeven dat er geen terugvordering zal plaatsvinden op een onderuitputting.

Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met de vorming van een bestemde reserve voor het deel van de extra BDuR-middelen dat niet ingezet is.

5.6.1 Bedrijfsopbrengsten

Bedragen x € 1.000,-

BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Bijdragen Rampenbestrijding			
Subsidies Rijk	12.649	8.334	12.511
Totaal bijdragen	**12.649**	**8.334**	**12.511**
Bijdrage deelnemende gemeenten	45.620	45.620	42.352
Totaal opbrengsten	**58.269**	**53.954**	**54.863**

Tabel 5.23: bedrijfsopbrengsten

Bijdragen Rampenbestrijding **4.315**

Als gevolg van de loon- en prijscompensatie is de BDuR in 2023 € 557.000,- hoger uitgevallen dan begroot. Ten behoeve van de 25KV-lijnen is € 60.000,- meer ontvangen dan begroot als gevolg van een hogere index dan begroot.

De bijdrage die door het Rijk ter beschikking was gesteld voor de dekking van frictiekosten voortvloeiend uit de transitie van de meldkamer is niet nodig gebleken en kan vrijvallen. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 350.000,-.

Ter dekking van de gemaakte kosten voor de coördinatie en het locatiemanagement ten behoeve van de crisisnoodopvang voor asielzoekers is een bedrag van € 2.588.000,- gedeclareerd bij het COA. Voor de gemaakte kosten in het kader van de opvang van ontheemden uit Oekraïne is een vergoeding ontvangen vanuit het Rijk (€ 760.000,-). Beide regelingen zijn in paragraaf 5.13 nader toegelicht.

De gemeentelijke bijdrage voor 2023 is conform de gewijzigde begroting gefactureerd. De stijging ten opzichte van 2022 is voornamelijk veroorzaakt door de vastgestelde indexering en prijs- en loonsomstijgingen.

	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Overige opbrengsten			
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.432	3.291	2.755
Overige opbrengsten	1.996	639	1.947
Totaal	**5.428**	**3.930**	**4.702**

Tabel 5.24: overige opbrengsten

Overige opbrengsten **1.498**

De overige opbrengsten zijn in 2023 hoger dan begroot. Een aantal medewerkers wordt gedetacheerd bij externe organisaties waaronder het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid NIPV). Dit zijn tijdelijke detacheringscontracten waarbij deze medewerkers een bijdrage leveren aan landelijke projecten. In veel gevallen zijn dat onderwerpen waar zij regionaal al mee belast waren waardoor vervanging niet of beperkt noodzakelijk is. De medewerkers keren na afloop van het detacheringscontract weer terug bij de veiligheidsregio waardoor dit voordeel tijdelijk is. De extra opbrengsten uit detachering zijn € 107.000,-.

In 2023 is sprake van een extra opbrengst voor FLO van € 876.000,-. Hier staan ook extra kosten tegenover (zie Personeelskosten).

De bijdrage die door de Politie ter beschikking was gesteld voor de dekking van frictiekosten voortvloeiend uit de transitie van de meldkamer is niet volledig nodig gebleken en kan grotendeels vrijvallen. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 138.000,-. De verkoop van afgeschreven materieel heeft dit jaar € 210.000,- meer opgeleverd dan begroot.

Een mix van over- en onderschrijdingen leidt per saldo tot extra opbrengsten van € 26.000,- .

De doorbelasting aan de GGD is hoger uitgevallen dan begroot (€ 141.000,-). Dit heeft enerzijds te maken met het toenemend aantal taken (en daarmee aandeel) van de GGD en anderzijds met de stijgende kosten door het toenemend aantal vacatures en de bijbehorende kosten voor werving en arbeidsmarktcommunicatie.

5.6.2 Bedrijfskosten

Bedragen x € 1.000,-

BEDRIJFSKOSTEN			
	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Personeelskosten			
Lonen en salarissen	27.371	27.489	25.503
Sociale lasten	3.344	3.414	3.073
Pensioenpremies	3.514	4.214	3.203
Uitkeringen	-132	0	-141
Opleidingen	3.194	2.765	2.995
Overige personeelslasten	2.171	1.629	1.963
	39.462	**39.511**	**36.596**
Uitzendkrachten en detachering	3.422	1.587	3.272
Totaal	**42.884**	**41.098**	**39.868**

Tabel 5.25: personeelskosten

Personeelskosten **1.786**

De personeelskosten zijn hoger uitgevallen dan begroot. De volgende oorzaken liggen hieraan ten grondslag:

Formatie en loonkosten:

- In 2023 is een deel van de formatie niet of niet volledig ingevuld. Een aantal functies blijkt moeilijk ingevuld te kunnen worden als gevolg van specifiek benodigde kennis en schaarste op de arbeidsmarkt. Ten behoeve hiervan wordt extra ingezet op arbeidsmarktcommunicatie en werving & selectie. Ook vindt op meerdere plekken interne doorstroming plaats op openstaande vacatures waardoor als gevolg daarvan elders in de organisatie weer nieuwe vacatures ontstaan. Daarnaast wordt gewerkt aan een flexibele schil binnen de organisatie om als organisatie wendbaarder te zijn in de veranderende samenleving. Om de operationele werkprocessen te kunnen waarborgen is waar nodig extern personeel ingehuurd. Per saldo leidt dit in 2023 tot een voordeel van € 908.000,-. Dit is circa 2% van de loonsom.
- Omdat bij het opstellen van de begroting is uitgegaan van samenvoeging van de meldkamers per 1 januari 2023 zijn voor de Gemeenschappelijke Meldkamer en Meldkamer Brandweer geen loonkosten begroot. De kosten van de formatie over de eerste drie maanden van 2023 bedragen € 436.000,-. Omdat de totale begroting van de meldkamerkosten in 2023 is verantwoord onder Overige bedrijfskosten leiden deze loonkosten op deze plek tot een overschrijding, welke wordt gecompenseerd door een onderschrijding op de Overige bedrijfskosten.

- De FLO-kosten voor brandweermedewerkers zijn € 876.000,- hoger uitgevallen dan begroot. Deze kosten worden vergoed door de gemeente Nijmegen (zie ook toelichting Overige opbrengsten). Dit verloopt voor de VRGZ per saldo kostenneutraal.
- De pensioenlasten vallen incidenteel lager uit dan begroot. Dit komt doordat in de grondslag voor de berekening van de pensioenlasten in de begroting de cao-stijging is meegenomen. Doordat de cao later dan 1 januari is ingegaan is het pensioengevend salaris gebaseerd op de loonsom exclusief de cao-stijging. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 400.000,-.
- Ondanks dat het aantal inzetten in 2023 achterblijft op de stijgende trend van de afgelopen jaren (3.903 t.o.v. 4.717 in 2022, zie ook paragraaf 2.1.7) zijn de vrijwilligersvergoedingen € 68.000,- hoger dan begroot. Mede als gevolg van de toegenomen complexiteit van incidenten stijgt de gemiddelde inzetduur. Dit laatste lijkt een structureel karakter te hebben. Daarnaast is er een groter verloop onder vrijwilligers en daalt de gemiddelde periode dat een vrijwilliger in dienst is. Dit leidt structureel tot een stijging van het aantal opleidingsuren.
- Als gevolg van de temporisering van de besteding van de extra BDuR-middelen ten behoeve van de versterking van crisisbeheersing wordt een deel van de uitbreiding van de formatie hiervoor in 2023 nog niet ingevuld (€ 728.000,-).
- Ten behoeve van de coördinerende taak voor de opvang van ontheemden en de crisisnoodopvang is voor € 1.547.000,- aan extern personeel ingehuurd. Deze kosten worden vergoed door het Rijk en COA (zie ook toelichting paragraaf 5.13).
- Ten behoeve van de optimalisatie van het informatiebeheer is vanuit het resultaat van 2020 een bedrag beschikbaar gesteld voor extra ondersteuning. Tijdens het uitvoeren van het verbetertraject is besloten en andere invulling aan het traject te geven wat heeft geleid tot een vertraging in de voortgang. Hierdoor is in 2023 € 76.000,- minder uitgegeven aan het project Digitaal centraal dan begroot. Deze uitgaven schuiven door naar 2024 (zie ook toelichting Mutaties bestemde reserve).

Opleidingen:

- Ten behoeve van het vakbekwaam worden en blijven van de brandweerorganisatie is in 2023 € 471.000,- meer uitgegeven dan begroot. Het aantal nieuw gestarte cursusgroepen ligt hoger als gevolg van nieuwe instroom en het inhaaleffect van COVID-19. Verder zijn oefenprogramma's voor de basis en specialistische functies van de vrijwillige brandweerposten uitgerold en opgestart. Dit om te voldoen aan de branchestandaarden van blijvende vakbekwaamheid.
- Tevens wordt met het oog op de arbeidsmarktproblematiek meer geïnvesteerd in mobiliteit van medewerkers en doorstroming naar andere functies binnen de organisatie. Hierdoor is in 2023 € 100.000,- meer uitgegeven aan kosten voor opleidingen en ontwikkeling van medewerkers.
- Doordat een deel van de formatie ten behoeve van de versterking van crisisbeheersing niet is ingevuld is hiervoor ook minder uitgegeven aan opleidingen (€ 142.000,-).

Overige personeelskosten:

- In 2023 heeft ten behoeve van nieuwe instroom in de voorziening niet-actief personeel een dotatie plaatsgevonden van € 70.000,-. Als gevolg van een nieuwe dienstbetrekking voor oud-medewerkers en de afwikkeling van een aantal overige zaken is een bedrag van € 102.000,- vrijgevallen.
- In 2023 heeft een overstap plaatsgevonden naar een nieuwe arbodienstverlener. Omdat is geconstateerd dat het verzuim het afgelopen jaar is toegenomen is deze mogelijkheid aangegrepen om te kiezen voor een andere manier van ondersteuning. Hierbij wordt meer gekeken naar effectiviteit op casusniveau door goede adviezen rondom inzetbaarheid en door te sparren op individueel niveau, alsook door aan te sluiten op (advies geven over) de visie op verzuim. Daarnaast is het begeleiden van leidinggevenden op casusniveau, vaardigheden bij verzuimgesprekken en het voorkomen van verzuim onderdeel van de uitvraag van de aanbesteding. Dit heeft in 2023 geleid tot een overschrijding van € 55.000,-.
- Als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving is het met ingang van 2022 mogelijk om extra verlof te sparen. Hiervoor is in 2022 een voorziening getroffen. De dotatie aan deze voorziening bedraagt in 2023 € 300.000,-.
- Als gevolg van de schaarste op de arbeidsmarkt wordt extra ingezet op arbeidsmarktcommunicatie en werving & selectie. Dit leidt tot een overschrijding van het budget van € 85.000,-.
- Als gevolg van de overschrijding van de vrije ruimte in de werkkostenregeling bedraagt de boete over 2023 € 143.000,-.
- Een mix van over- en onderschrijdingen in de overige personeelskosten leidt per saldo tot € 9.000,- lagere kosten.

	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Kapitaallasten			
Gronden en terreinen	0	0	78
Gebouwen en verbouwingen	1.833	2.214	1.911
Voertuigen en bepakkingen	2.902	3.260	2.906
Inventaris	126	125	113
Verbindingsmiddelen	198	412	358
Automatisering	295	517	397
Persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkleding	537	664	521
Totaal	**5.891**	**7.192**	**6.284**

Tabel 5.26: kapitaallasten

Kapitaallasten **-1.301**

De kapitaallasten zijn lager dan begroot. Een groot deel van de investeringen die waren gepland voor 2023 schuiven door naar 2024 (zie ook bijlage 6.5 Investeringen). Diverse externe factoren zoals de oorlog in Oekraïne, grondstoftekorten en problemen in personeelsbezetting bij producenten veroorzaken latere levering door leveranciers en langere doorlooptijden van aanbestedingstrajecten. Deze problematiek is ook zichtbaar bij gemeenten. Deze uitgestelde investeringen hebben ervoor gezorgd dat de kapitaallasten over 2023 lager uitvallen dan begroot. Dit wordt nog eens versterkt doordat een deel van deze investeringen oorspronkelijk al in 2022 zou worden geleverd. In totaal levert dit een onderschrijding op ten opzichte van de begroting van € 892.000,-. Omdat op dit moment het huidige materieel kwalitatief nog voldoet hebben deze doorschuivingen geen invloed op de dienstverlening van de veiligheidsregio.
Bij vervangingen wordt altijd gekeken of de technische levensduur van het materieel het toelaat om de investering uit te stellen, waardoor er altijd een kans is dat er een onderbesteding plaatsvindt in een gegeven jaar. Dit is tijdelijk en varieert per kapitaalgoed van jaar tot jaar.

Aan de materiële vaste activa wordt rente toegerekend tegen een percentage van 1,25%. Dit wijkt af van het percentage van 2% dat is opgenomen in de begroting (zie paragraaf 5.3 Grondslagen van waardering). Hierdoor vallen de kapitaallasten € 409.000,- lager uit dan begroot.

	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Overige bedrijfskosten			
Huisvestingskosten	4.386	4.068	3.960
Kantoormiddelen	268	315	264
Medische zaken	0	2	17
Communicatieapparatuur	3.035	2.992	2.335
Wagenpark en werkmaterieel	2.196	2.361	2.285
Dienstverlening door derden	2.395	2.734	835
Interne doorbelastingen	-2.126	-1.915	-1.587
Algemene kosten	2.840	1.028	5.250
Onvoorzien	0	191	0
Totaal	**12.994**	**11.776**	**13.359**

Tabel 5.27:overige bedrijfskosten

Huisvestingskosten **318**

Inmiddels zijn de voorbereidende onderzoeken voor de aanpassingen in het kader van diesel motor emissie (DME) afgerond. In de begroting is ervan uitgegaan dat de werkzaamheden voor deze aanpassingen in 2023 plaats zouden vinden, deze schuiven echter voor een deel door naar 2024 (€ 124.000,-). Dit resterende budget zal in 2024 worden gebruikt voor de ontmanteling van

de puntafzuiging en het aanbrengen van energiezuinige ruimteafzuiging, deze zijn in de huidige situatie niet overal voorzien.

Het aanpassen van een aantal locaties naar de NEN-normen voor onder andere dakveiligheid, legionellabestrijding en elektrische installaties heeft meer gekost dan was begroot (€ 100.000,-).

Als gevolg van meer reparaties en storingen aan de deuren en poorten als gevolg van schades en de gestegen prijzen vallen de onderhoudskosten hiervoor hoger uit dan begroot (€ 100.000,-).

Als gevolg van de gestegen energietarieven vallen de energielasten voor 2023 hoger uit dan begroot (€ 130.000,-). De servicelasten van de huurlocaties zijn gestegen als gevolg van gestegen onderhouds- en energiekosten (€ 30.000,-). Ten behoeve van gladheidsbestrijding en groenonderhoud is € 30.000,- meer uitgegeven dan begroot.

Daarnaast heeft een mix van kleine onder- en overschrijdingen per saldo geleid tot een overschrijding van € 52.000,-.

Kantoormiddelen **-47**

Door de digitalisering in combinatie met het thuiswerken zijn de kosten voor kantoormiddelen en multifunctionals lager uitgevallen dan begroot (€ 47.000,-).

Communicatieapparatuur **43**

Ten behoeve van de doorontwikkeling van de ICT-infrastructuur, waaronder het project Moderne werkplek, is € 235.000,- extra uitgegeven. Als gevolg van de temporisering van de versterking van Crisisbeheersing is in 2023 minder uitgegeven aan licenties (€ 215.000,-). De overige licentiekosten zijn echter hoger uitgevallen als gevolg van de aanschaf van nieuwe software en het toegenomen aantal gebruikers (€ 23.000,-).

Wagenpark en werkmaterieel **-165**

De onderhoudskosten voor het wagenpark en het werkmaterieel zijn in totaal € 30.000,- hoger dan begroot. Als gevolg van de vertraagde levering van materieel wordt langer gebruik gemaakt van reeds afgeschreven materieel. Dit leidt tot hogere onderhoudskosten. Ook is op het onderhoud en de aanschaf van kleine bepakkingsmaterialen de invloed van de prijsstijgingen duidelijk zichtbaar.

In 2023 heeft voor beide blusboten een grote onderhoudsbeurt plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot extra onderhoudslasten van € 70.000,-.

Als gevolg van de lagere brandstofprijzen en minder reisbewegingen zijn de brandstofkosten in 2023 lager dan begroot (€ 70.000,-).

Ten behoeve van de transitie van de fluorhoudend schuimvormend middelen naar fluorvrij schuimvormend middel was voor 2023 een budget begroot van € 235.000,-. De voorbereidende onderzoeken en analyses hebben echter meer tijd gekost dan vooraf was verwacht. Hierdoor is in 2023 een bedrag van € 52.000,- uitgegeven. Voor deze transitie is een bestemde reserve gevormd

dus het budget voor deze uitgaven schuift door naar 2024. De wetgeving aangaande het PFAS-gebruik gaat in op 1 januari 2025 dus in 2024 zal de transitie moeten worden afgerond.

Daarnaast heeft een mix van kleine over- en onderschrijdingen per saldo geleid tot een onderschrijding van € 12.000,-.

-339

Dienstverlening door derden

Ten behoeve van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP), te realiseren duurzaamheidsaanpassingen in het kader van aangescherpte wetgeving en de toekomstbestendigheid van de Multipost in Nijmegen is extra externe expertise ingehuurd (€ 200.000,-).

Voor de samenvoeging van de meldkamers hebben de 5 regio's deels gebruik gemaakt van inhuur om dit proces te begeleiden. Dit heeft in 2023 geleid tot een extra bijdrage van € 60.000,-.

Voor de ontwikkeling en implementatie van een vernieuwde crisis- en reguliere website is een extern bureau ingehuurd (€ 33.000,-). In 2023 is door gemeenten minder gedeclareerd voor invulling van piketdiensten omdat hiervoor meer eigen personeel is ingezet (€ 95.000,-). Ten behoeve van de versterking van crisisbeheersing is in 2023 extra uitgegeven voor onder andere projectmanagement en de ontwikkeling van het VIK (€ 110.000,-).

De kosten van de Meldkamer Oost-Nederland worden op basis van een vaste verdeelsleutel door de VNOG in rekening gebracht bij de deelnemende veiligheidsregio's. De door de VRGZ gemaakte kosten over de periode tot aan de migratie per 21 maart zijn in de exploitatie verwerkt (zie ook toelichting Personeelskosten). Omdat bij het opstellen van de begroting nog werd uitgegaan van de samenvoeging per 1 januari is de volledige begroting van de meldkamerkosten opgenomen onder Overige bedrijfskosten. Dit leidt tot een onderschrijding op deze plek van € 617.000,-. Per saldo levert de migratie dit jaar een voordeel op (zie ook toelichting Samenvoeging Meldkamers paragraaf 5.6).

Een mix van overige bijstellingen heeft daarnaast per saldo geleid tot een onderschrijding van € 30.000,-.

Interne doorbelastingen **-211**

De doorbelasting aan de AZGZ is hoger dan begroot. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de extra inhuurkosten bij ICT voor de bemensing van de servicedesk en de doorontwikkeling van informatiegestuurd werken en extra inhuur bij de afdeling HRM ten behoeve van werving en selectie en arbeidsmarktcommunicatie. Ook is onderzoek uitgevoerd ten behoeve van het meerjarenonderhoudsplan en de verduurzaming van de huisvesting.

Algemene kosten **1.812**

Deze overschrijding wordt grotendeels veroorzaakt door de kosten die zijn gemaakt voor de opvang van vluchtelingen en de doorstroming van statushouders (€ 1.800.000,-). Deze kosten worden vergoed door het Rijk en het COA (zie ook paragraaf 5.13). Daarnaast is in 2023 meer uitgegeven aan accountantskosten dan begroot als gevolg van een stijging van het aantal

controledossiers en de ondersteuning ten behoeve van de verantwoording inzake rechtmatigheid (€ 26.000,-). Als gevolg van de eerder genoemde temporisering van de versterking van crisisbeheersing is in 2023 minder aan werkplek-gerelateerde kosten uitgegeven dan begroot (€ 33.000,-). Een mix van overige bijstellingen heeft daarnaast per saldo geleid tot een overschrijding van € 19.000,-.

Onvoorzien **-191**

De post onvoorzien is niet ingezet. Hierdoor ontstaat een verschil ten opzichte van de begroting van € 191.000,-.

Rentebaten en -lasten **-269**

Het positieve renteresultaat is € 269.000,- lager uitgevallen dan begroot. De rentebaten zijn enerzijds hoger omdat er weer rente wordt ontvangen over spaartegoeden (€ 303.000,-), maar als gevolg van het doorschuiven van een deel van de investeringen en de aanpassing van het rentepercentage dat wordt gehanteerd voor de toerekening aan de vaste activa (zie paragraaf 5.3 Grondslagen van waardering), zijn de naar de sectoren doorbelaste rentelasten lager dan begroot (€ 590.000,-). De rentelasten zijn lager als gevolg van een lagere financieringsbehoefte (€ 18.000,-). Ook dit is mede het gevolg van het doorschuiven van een deel van de investeringen voor 2023.

Mutatie bestemde reserves **-1.397**

Voor 2023 was een vrijval uit de bestemde reserves begroot van € 2.105.000,-. Hiervan valt een bedrag van € 1.721.000,- daadwerkelijk vrij in 2023.

Nu de samenvoeging van de meldkamers naar de Meldkamer Oost-Nederland (MKON) per 21 maart 2023 is geeffectueerd kan de bestemde reserve voor de frictiekosten van het samenvoegen van de meldkamer definitief vrijvallen (€ 450.000,-).
Daarnaast zijn ook de bestemde reserves die zijn getroffen om de prijs- en loonsomstijgingen (deels) op te vangen vrijgevallen in 2023 (respectievelijk € 270.000,- en € 688.000,-).

Voor de bestemde reserve in het kader van duurzaamheid was in 2023 een vrijval begroot van € 377.000,-, waarvan € 235.000,- ten behoeve van de schuimvormende middelen en € 142.000,- voor de DME. Zoals in de toelichting op de Huisvestingskosten en de kosten voor Wagenpark en werkmaterieel is aangegeven hebben beide projecten als gevolg van uitgebreide vooronderzoeken vertraging opgelopen en valt een deel van de reserve vrij (€ 69.000,-). Het resterende deel van de reserve schuift door naar 2024 (€ 308.000,-).

Vanuit de bestemde reserve Uitgestelde werkzaamheden is in 2023 een bedrag van € 244.000,- vrijgevallen. Ten behoeve van het project Digitaal centraal is in 2023 € 76.000,- minder uitgegeven, hierdoor resteert voor 2024 een reserve van € 145.000,-.

Met het Algemeen Bestuur is overeengekomen dat een bestemde reserve mag worden gevormd voor het deel van de extra BDuR-middelen dat niet gerealiseerd is (€ 1.013.000,-).

5.6.3 Overzicht van incidentele baten en lasten

OVERZICHT VAN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN			
Incidentele baten en lasten	**Realisatie 2023**	**Gew. begr. 2023**	**Realisatie 2022**
Incidentele baten	0	0	0
Incidentele lasten	0	0	0
Totaal	**0**	**0**	**0**

Tabel 5.28: incidentele baten en lasten

5.7 Overzicht baten en lasten programma Regionale Ambulance Voorziening

In deze paragraaf wordt uiteengezet wat de activiteiten van de RAV, zoals beschreven in hoofdstuk 3, hebben gekost en hoe dit is gefinancierd.

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie	Gew.begr.	Begroting	Realisatie
	2023	2023	2023	2022
Budget aanvaardbare kosten	30.751	30.467	29.533	28.406
Aanpassing budget voorgaande jaren	-6	0	0	52
Subsidies Rijk	474	380	380	822
Overige opbrengsten	656	110	110	795
Som der bedrijfsopbrengsten	**31.875**	**30.957**	**30.023**	**30.075**
Personeelskosten	24.356	24.579	23.852	22.891
Kapitaallasten	1.062	1.532	1.533	1.184
Overige bedrijfskosten	6.143	4.846	4.638	4.990
Som der bedrijfskosten	**31.561**	**30.957**	**30.023**	**29.065**
Totaal saldo baten en lasten	**314**	**0**	**0**	**1.010**
Toevoegingen reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat RAV	**314**	**0**	**0**	**1.010**

Tabel 5.29: baten en lasten programma RAV

5.7.1 Begrotingswijzigingen programma RAV

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2023	Loonsomstijging	Verschuivingen	Gew.begr. 2023
Budget aanvaardbare kosten	29.533	825	109	30.467
Subsidies Rijk	380	0	0	380
Overige opbrengsten	110	0	0	110
Som der bedrijfsopbrengsten	**30.023**	**825**	**109**	**30.957**
Personeelskosten	23.852	825	-98	24.579
Kapitaallasten	1.533	0	-1	1.532
Overige bedrijfskosten	4.638	0	208	4.846
Som der bedrijfskosten	**30.023**	**825**	**109**	**30.957**
Totaal saldo baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat RAV	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 5.30: begrotingswijzigingen RAV

Loonsomstijging

De werkelijke loonstijging was groter dan in de begroting is aangenomen. De extra lasten worden via het budget bekostigd door zorgverzekeraars. Zie ook de toelichting bij Budget aanvaardbare kosten (5.8.1).

Verschuivingen

Dit betreft budgettair neutrale verschuivingen van budgetten ten behoeve van een betere allocatie en presentatie.

5.8 Toelichting programma Regionale Ambulance Voorziening

Algemeen

In onderstaande toelichting wordt een vergelijking gemaakt tussen de gewijzigde begroting en de realisatie in 2023 en worden de afwijkingen groter dan € 25.000,- toegelicht.

5.8.1 Bedrijfsopbrengsten

Bedragen x € 1.000,-

BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Budget aanvaardbare kosten			
Budget aanvaardbare kosten	30.751	30.467	28.406
Aanpassing budget voorgaande jaren	-6	0	52
Totaal	**30.745**	**30.467**	**28.458**

Tabel 5.31: budget aanvaardbare kosten

Budget aanvaardbare kosten **278**

Het budget aanvaardbare kosten (BAK) voor 2023 is hoger dan begroot. Dit heeft de volgende oorzaken. Voor 2023 is – net als in 2022 - een uitbreiding van het aantal diensten afgesproken met zorgverzekeraars. Hiervan zijn 7 extra diensten per week gerealiseerd. Meer diensten leidt ook tot meer ondersteuning. De vergoeding hiervoor valt € 75.000,- hoger uit dan begroot.

Het wagenparkbudget is uitgebreid. Dit heeft voornamelijk te maken met een hoger parameterbedrag, passend bij de fors gestegen kosten voor voertuigen en bepakking. Hierdoor stijgt dit budget met € 47.000,-.

De overgang naar de LMS-locatie meldkamer in Apeldoorn heeft diverse kostenuitzettingen met zich meegebracht. De belangrijkste zijn kosten voor aanvullende arbeidsvoorwaarden en investeringen in andere communicatiemiddelen. Aanvullende arbeidsvoorwaarden bestaan uit extra reiskosten en ook uit kraptetoeslagen passend bij de hectische werkomstandigheden. De investering in communicatiemiddelen is nodig om vanuit de decentrale locatie in Arnhem te communiceren met voertuigen en de meldkamer in Apeldoorn, omdat deze locatie niet beschikt over C2000-verbindingen. Met zorgverzekeraars zijn afspraken gemaakt over de compensatie van deze kosten. Die verhogen het budget met € 296.000,-.

Voor vitaliteitsbeleid wordt landelijk een percentage gereserveerd op de begroting. De kosten hiervoor zijn aanzienlijk lager. Het definitieve budget vergoedt alleen de gemaakte kosten. Daardoor valt het budget € 170.000,- lager uit.

Een correctie van het definitieve budget 2022 verklaart € 6.000,-. Overige aanpassingen in het budget verklaren de laatste € 24.000,-.

	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Subsidies Rijk			
Subsidies Rijk	474	380	822
Totaal bijdragen	**474**	**380**	**822**

Tabel 5.32: subsidies Rijk

Subsidies Rijk **94**

De afwijking ten opzichte van de begroting komt door de uitkering van FLO-gelden. Voor de FLO-gelden is meer uitgegeven dan begroot (zie toelichting Personeelskosten). Daardoor is ook de vergoeding vanuit de Rijksoverheid € 88.000,- hoger (95% van de kosten). De overige € 6.000,- is een voordeel uit de afrekening FLO van voorgaande jaren.

	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Overige opbrengsten			
Overige opbrengsten	656	110	795
Totaal	**656**	**110**	**795**

Tabel 5.33: overige opbrengsten

Overige opbrengsten **546**

De overige opbrengsten zijn in 2023 hoger dan begroot. In het kader van binden en boeien van medewerkers heeft AZGZ samen met Radboudumc een combitraject opgezet. Hierbij worden verpleegkundigen van AZGZ en het Radboudumc over en weer ingezet. Hier worden kosten voor doorberekend aan het Radboudumc (€ 58.000,-).

Om de scholing van medewerkers efficiënt en doelmatig te organiseren, werkt AZGZ veel samen met Ambulancezorg Gelderland Midden (AZGM). Docenten en staffunctionarissen onderwijs werken over en weer om de scholing te verzorgen. Voor deze activiteiten wordt een factuur gestuurd. De opbrengsten hiervan zijn € 257.000,- hoger dan begroot. Tegenover deze opbrengsten staan hogere lasten (zie toelichting Personeelskosten en Dienstverlening door derden).

AZGZ ontvangt een subsidie voor Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO) van onder andere opgeschaalde zorg. Voor 2023 is de subsidie € 85.000,-.

De overige opbrengsten bedragen € 143.000,- en betreffen de dekking voor kosten die gemaakt worden voor de pilot Zorgcoördinatiecentrum (ZCC). Kleine opbrengsten verklaren de laatste € 3.000,-.

5.8.2 Bedrijfskosten

Bedragen x € 1.000,-

BEDRIJFSKOSTEN	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Personeelskosten			
Lonen en salarissen	15.972	17.222	15.436
Sociale lasten	2.166	2.050	2.025
Pensioenpremies	2.197	3.230	2.292
Uitkeringen	-127	-40	-25
Opleidingen	660	410	654
Overige personeelslasten	1.006	1.384	723
	21.874	**24.256**	**21.105**
Uitzendkrachten en detachering	2.482	323	1.786
Totaal	**24.356**	**24.579**	**22.891**

Tabel 5.34: personeelskosten

Personeelskosten **-223**

De totale personeelskosten zijn lager uitgevallen dan begroot. De volgende oorzaken liggen hieraan ten grondslag:

- In 2023 is minder formatie ingezet dan begroot. Om diensten in te vullen is een beroep gedaan op uitzendkrachten en hebben medewerkers extra gewerkt. Dit laatste leidt tot meer onregelmatigheidstoeslag (ORT) en overwerk. De lagere inzet van personeel en de extra inhuur van uitzendkrachten leveren per saldo een voordeel op van € 425.000,-. Naast de hiervoor genoemde inhuur van uitzendkrachten is de afdeling lijn-staf tijdelijk ondersteund voor onder andere beleidsadvies. Dit was niet begroot (€ 30.000,-).
- De pensioenlasten vallen incidenteel lager uit dan begroot. Dit komt doordat in de grondslag voor de berekening van de pensioenlasten in de begroting de cao-stijging is meegenomen. Doordat de cao later dan 1 januari is ingegaan is het pensioengevend salaris gebaseerd op de loonsom exclusief de cao-stijging. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 300.000,-.
- Er is meer betaald aan FLO (€ 93.000,-). Hier staan extra opbrengsten tegenover (zie Subsidies Rijk).
- Er is meer opgeleid dan begroot vanwege de uitbreiding van het aantal diensten en de kosten van trainingen nemen toe. Daardoor zijn ook de kosten voor opleiden hoger uitgevallen (€ 250.000,-).
- De reiskosten vallen € 71.000,- hoger uit dan begroot vanwege het groter aantal reisbewegingen naar meldkamer in Apeldoorn en de verbeterde arbeidsvoorwaarden.

- In 2023 heeft ten behoeve van nieuwe instroom in de voorziening niet-actief personeel geen dotatie plaatsgevonden. Een bijstelling in een aantal lopende dossiers heeft geleid tot een vrijval van € 78.000,-.
- Afgelopen jaar zijn veel verlof- en PLB-uren opgespaard. De reservering voor deze uren is daarom hoger dan begroot. Het nadeel ten opzichte van de begroting is € 130.000,-.
- De werkkleding is € 67.000,- hoger dan begroot mede door het aantrekken van nieuw personeel. Voor de werving van dat extra personeel zijn hogere lasten gerealiseerd dan begroot (€ 50.000,-).
- De niet gemaakte kosten voor vitaliteit, vanwege het niet gebruik maken van de regeling, scheelt € 178.000,-.
- Overige kleine verschillen verklaren € 67.000,- hogere lasten dan begroot.

	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Kapitaallasten			
Gebouwen en verbouwingen	18	25	21
Gronden en terreinen	0	0	2
Voertuigen en bepakkingen	603	949	794
Inventaris	286	342	190
Repressieve kleding	4	15	6
Verbindingsmiddelen	39	81	54
Automatisering	112	121	117
Totaal	**1.062**	**1.532**	**1.184**

Tabel 5.35: kapitaallasten

Kapitaallasten **-470**

De kapitaallasten voor de RAV vallen per saldo lager uit dan begroot. Een aantal ambulances en rapid responders die verwacht werden in 2023 zijn niet geleverd en komen naar verwachting in 2024 (€ 302.000,-). De nieuwe monitoren zijn wel geleverd en in gebruik genomen (zie inventaris), maar bleken goedkoper dan begroot (€ 46.000,-). Daarnaast is een deel van de nieuwe communicatie apparatuur voor de decentrale meldkamer nog niet in gebruik genomen waardoor deze niet terugkomen in de afschrijvingslasten (€ 52.000,-).

Omdat er minder is geïnvesteerd is ook de aan de activa toegerekende rente lager uitgevallen. Daarnaast is ook het rentepercentage van de toerekening aangepast van 2% naar 1,25% (zie paragraaf 5.3 Grondslagen van waardering). In totaal levert dit een voordeel op van ten opzichte van de begroting van € 70.000,-.

	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Overige bedrijfskosten			
Huisvestingskosten	8	18	7
Kantoormiddelen	8	6	4
Medische zaken	656	719	682
Communicatieapparatuur	691	456	593
Wagenpark en werkmaterieel	1.468	1.149	1.321
Dienstverlening door derden	1.006	310	541
Interne doorbelastingen	2.126	1.915	1.587
Algemene kosten	180	273	255
Totaal	**6.143**	**4.846**	**4.990**

Tabel 5.36: overige bedrijfskosten

De realisatie van huisvestingskosten en kantoormiddelen verliepen conform begroting en worden niet nader toegelicht. De afwijkingen in de overige categorieën worden hierna beschreven.

Medische zaken **-63**

Medische zaken betreffen kosten voor medicijnen, zuurstof, verpleegkundige (verbruiks)artikelen en medische apparatuur en het onderhoud daarvan. Kosten voor medische apparatuur en zuurstof zijn € 8.000,- lager dan begroot. Maar met name uitgaven voor verpleegkundige artikelen zijn lager dan begroot (€ 49.000,-). De stijging van enkele jaren geleden heeft niet doorgezet, waardoor er te veel begroot was. De uitgaven zijn de afgelopen jaren met zo'n 3% per jaar gestegen en de begroting is daar inmiddels op aangepast. Aan onderhoud van medische apparatuur is € 6.000,- minder uitgegeven dan begroot.

Communicatieapparatuur **235**

De kosten van portofoon en mobilofoon zijn in 2023 € 135.000,- hoger dan begroot. Dit betreft de inrichting en opstart van het werken met Push-to-talk op de decentrale meldkamer in Arnhem. Met zorgverzekeraars zijn afspraken gemaakt over de vergoeding van deze (niet begrote) kosten die noodzakelijk zijn voor een goede werking van de meldkamerlocatie in Arnhem. Aan softwarelicenties is meer uitgegeven dan begroot. Diverse softwarepakketten zijn in 2023 duurder dan begroot (€ 44.000,-). De softwarekosten voor de ZCC-pilot waren niet begroot in de programmabegroting en bedragen € 56.000,-. Tegenover deze kosten staan ook opbrengsten voor de door zorgverzekeraars gefinancierde pilot.

Wagenpark en werkmaterieel **319**

De uitgaven voor wagenpark en werkmaterieel zijn vooral veel hoger dan begroot vanwege de hogere kosten voor onderhoud van ambulances (€ 403.000,-). Dit komt naast gestegen prijzen en het rijden van meer kilometers per ambulance doordat een aantal nieuwe voertuigen later is geleverd. Als gevolg van de vertraagde levering wordt langer gebruik gemaakt van reeds

afgeschreven ambulances. Dit leidt tot hogere onderhoudskosten. Daarnaast zijn de kosten voor verzekeringen gedaald en € 47.000,- lager dan begroot in verband met gewijzigde premie voorwaarden (verhoogd eigen risico). In 2023 is minder schade veroorzaakt aan het materieel (€ 18.000,-). Een procentueel klein voordeel op brandstof en belasting verklaart de laatste € 19.000,-.

Dienstverlening door derden **696**

AZGZ heeft in 2023 een project doorlopen om zelfroosteren te implementeren. De begeleiding hierbij heeft € 73.000,- meer gekost dan begroot. Daarnaast is ondersteuning nodig geweest op het roosterbureau, onder andere om een bijdrage te leveren aan de implementatie van het project zelfroosteren. Dit ging om € 66.000,-.

In verband met de drukte op de meldkamer en de krappe personele bezetting is gekeken hoe de werkdruk verlaagd kan worden. De planbare zorg kon in zijn geheel uitbesteed worden. Dit was niet begroot en levert een verschil van € 229.000,- op.

Voor de verhuizing naar de meldkamer in Apeldoorn zijn niet begrote kosten gemaakt (€ 18.000,-). Daarnaast is er in Oost 5-verband een gezamenlijke teamleider op het 112-proces aangesteld. Behalve de teamleider is ook een managementondersteuner en een staffunctionaris leren en ontwikkelen voor het 112-proces aan de slag gegaan (€ 59.000,-). Voor de implementatie van het eerder genoemde Push-to-talk systeem heeft een projectleider AZGZ begeleid (€ 77.000,-).

Daarnaast is een interim teamleider aangesteld om een eigen teamleider te vervangen. Deze was niet voorzien en begroot en zorgt voor een overschrijding van € 107.000,- op de begroting.

Tot slot zijn voor de begeleiding van de ZCC-pilot kosten gemaakt (€ 67.000,-). Deze worden volledig gedekt door de pilot-gelden of door andere pilotregio's.

Interne doorbelastingen **211**

De doorbelasting vanuit bedrijfsvoering is hoger dan vooraf begroot. Dit komt vooral vanuit de afdelingen HRM en IV. Bij HRM lopen diverse projecten die te maken hebben met de arbeidsmarkt krapte. Dat betreft onder andere een project rondom werving en selectie en een project rondom in-, door- en uitstroom. Bij de afdeling Informatievoorziening is meer ingehuurd dan begroot. Dat was nodig voor een voldoende bemensing van de servicedesk en voor de ontwikkeling van informatiegestuurd werken, wat onder andere bestaat uit ontwikkeling dashboarding vanuit BI. Tot slot is er onderzoek gedaan voor het meerjarenonderhoudsplan, inclusief verduurzaming, ook voor de RAV-huisvesting.

Algemene kosten **-93**

De dotatie oninbare vorderingen is € 93.000,- lager dan begroot. De oorzaak is dat AZGZ meer gebruik kan maken van een landelijke regeling voor de compensatie van deze kosten. Het gaat om patiënten die de rekening niet (kunnen) betalen. Hierdoor hoeft AZGZ minder rekeningen af te schrijven, maar worden deze toch vergoed.

5.8.3 Overzicht van incidentele baten en lasten

Bedragen x € 1.000,-

OVERZICHT VAN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN			
Incidentele baten en lasten	**Realisatie 2023**	**Gew. begr. 2023**	**Realisatie 2022**
Incidentele baten	0	0	0
Incidentele lasten	0	0	0
Totaal	**0**	**0**	**0**

Tabel 5.37: incidentele baten en lasten

5.9 Rechtmatigheidsverantwoording

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik -criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik -criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en de verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 942.000,-.

Bevinding

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn geen afwijkingen geconstateerd boven de rapportagegrens (80% van het grensbedrag).

In paragraaf 4.4.3 Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het Dagelijks Bestuur ook beschreven welke actie zij onderneemt om eventueel hierboven vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

5.9.1 Analyse begrotingsrechtmatigheid

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

De lasten van het programma Crisis- en Rampenbestrijding zijn in 2023 hoger dan in de begroting werd aangenomen.

Bedrijfskosten C&R Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Verschil
Personeelskosten	42.884	41.098	1.786
Kapitaallasten	5.891	7.192	-1.301
Overige bedrijfskosten	12.994	11.776	1.218
Rentebaten en -lasten	-126	-327	201
Totale bedrijfslasten C&R	**61.643**	**59.739**	**1.904**

Tabel 5.38: bedrijfskosten programma C&R

De hogere bedrijfslasten worden direct of indirect veroorzaakt door de vluchtelingencrisis. De kapitaallasten vallen lager uit als het gevolg van de doorschuiving van een fors deel van de investeringen naar 2024 (voor een belangrijk deel door leveringsproblematiek). Deze over- en onderschrijdingen van de kosten zijn, voor zover voorzien, in de tussentijdse financiële rapportages gemeld aan het Algemeen Bestuur dat hiermee heeft ingestemd. Dit valt binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening waardoor de begrotingsonrechtmatigheid als acceptabel is aangemerkt.

Programma Regionale Ambulance Voorziening

Bedrijfskosten RAV Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Verschil
Personeelskosten	24.356	24.579	-223
Kapitaallasten	1.062	1.532	-470
Overige bedrijfskosten	6.143	4.846	1.297
Totale bedrijfslasten RAV	**31.561**	**30.957**	**604**

Tabel 5.39: bedrijfskosten programma RAV

De lasten van het programma Regionale Ambulance Voorziening zijn in 2023 hoger dan in de gewijzigde begroting werd aangenomen. Met verzekeraars zijn afspraken gemaakt over de inzet van extra diensten waardoor meer personeel is ingezet dan vooraf is begroot. Daarnaast zijn afspraken gemaakt over de extra kosten voor de verhuizing en procesmatige inrichting in de LMS meldkamer in Apeldoorn. Dit is volledig ondervangen in de ophoging van de opbrengsten. Dat geldt ook voor de materiële lasten. De kostenoverschrijdingen zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur op basis van de tussentijdse rapportages en vallen binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening waardoor de begrotingsonrechtmatigheid als acceptabel is aangemerkt.

5.10 SiSa-bijlage bij de jaarrekening

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa - d.d. 07-02-2024								
JenV	A2	**Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR)** **Besluit Veiligheidsregio's artikelen 8.1 t/m 8.3**	Besteding 2023 *Aard controle R* *Indicator: A2/01*					
		Veiligheidsregio's	€ 8.551.088,-					
JenV	A18	**Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's**	Naam Kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/01*	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A18/02*	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023 *Aard controle R* *Indicator: A18/03*			
			Meerkosten coördinerende gemeenten	€ 0,-	€ 0,-			
			Hotels/centra	€ 0,-	€ 0,-			
			Overige specifieke meerkosten	€ 213.610,-	€ 276.410,-			
			Overige meerkosten	€ 546.151,-	€ 2.229.756,-			

			Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T Som indicator 02 *Aard controle n.v.t* *Indicator: A18/004*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/05*	Eventuele toelichting als bij de vorig indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/06*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/07*		
			€ 759.761,-	Ja	n.v.t.	Ja		

tabel 5.40: SiSa-verantwoordingsinformatie

5.11 Publicatie in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT)

De verantwoording is opgesteld op basis van de op de VRGZ van toepassing zijnde regelgeving. Het bezoldigingsmaximum in 2023 is voor de VRGZ € 223.000,-. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering op dit maximum is het WNT-maximum voor de leden van het Algemeen Bestuur; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Naast de hierna vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2023 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Bedragen x € 1,-	D.M. van Zanten	J.A.P. van Kastel	M. van Dalen
Functiegegevens	**Directeur Brandweer en ambulancezorg**	**Directeur Crisisbeheersing**	**Directeur Crisisbeheersing**
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 – 30/09	01/06 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 158.405	€ 123.534	€ 92.604
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.569	€ 16.886	€ 13.144
Subtotaal	€ 180.974	€ 140.420	€ 105.748
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 223.000	€ 166.792	€ 130.745
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terug ontvangen bedrag	€ 0	€ 0	€ 0
Bezoldiging	**€ 180.974**	**€ 140.420**	**€ 105.748**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2022	D.M. van Zanten	J.A.P. van Kastel	M. van Dalen
Bedragen x € 1,-			
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	n.v.t.
Omvang dienstverband 2022 (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	n.v.t.
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	n.v.t.
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 148.158	€ 144.820	n.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.950	€ 22.453	n.v.t.
Subtotaal	€ 171.108	€ 167.273	n.v.t.
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 216.000	€ 216.000	n.v.t.
Bezoldiging	**€ 171.108**	**€ 167.273**	**n.v.t.**

Tabel 5.41: bezoldiging topfunctionarissen met dienstbetrekking

Toezichthoudende topfunctionarissen

Toezichthoudende topfunctionarissen	Vertegenwoordiger van de gemeente	Functie
Dhr. M. Slinkman	Berg en Dal	Lid AB en DB
Mevr. D.A. Bergman	Beuningen	Lid AB
Mevr. J.P.M. Meijers Dhr. H.M. Ostendorp	Buren	Lid AB tot 10-03-2023 Lid AB vanaf 10-03-2023
Dhr. G.J. van Grootheest	Culemborg	Lid AB
Mevr. C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld Mevr. S. Sengers	Druten	Lid AB tot 23-03-2023 Lid AB vanaf 30-03-2023
Dhr. J. Minses	Heumen	Lid AB
Dhr. H. van Kooten Dhr. J.L. Geurts	Maasdriel	Lid AB tot 16-04-2023 Lid AB vanaf 01-06-2023
Dhr. A.J. Kottelenberg	Neder-Betuwe	Lid AB en DB
Dhr. H.M.F. Bruls	Nijmegen	Voorzitter AB en DB
Dhr. J. Beenakker	Tiel	Lid AB en DB tot 19-12-2023
Dhr. S. Stoop	West Betuwe	Plv Vz AB en lid AB
Dhr. V.M. van Neerbos	West Maas en Waal	Lid AB
Mevr. R. Helmer- Englebert	Wijchen	Lid AB
Dhr. P.C. van Maaren	Zaltbommel	Lid AB

Tabel 5.42: bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

Alle leden van het bestuur zijn onbezoldigd.

5.12 Taakvelden

VRGZ totaal bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2023			Gewijzigde begroting 2023			Realisatie 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	47.958	42.894	5.064	46.595	44.210	2.385	44.634	40.595	4.039
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.359	3.361	-2	0	0	0	5.489	5.489	0
7.1 Volksgezondheid	31.875	27.826	4.049	30.923	26.604	4.319	30.075	25.591	4.484
0.5 Treasury	0	-126	126	0	-327	327	0	-210	210
0.7 Algemene uitkeringen	8.901	0	8.901	7.998	0	7.998	6.650	0	6.650
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	3.479	19.249	-15.770	3.325	20.209	-16.884	2.792	16.901	-14.109
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**95.572**	**93.204**	**2.368**	**88.841**	**90.696**	**-1.855**	**89.640**	**88.366**	**1.274**
0.10 Mutaties bestemde reserves	708	0	708	2.105	0	2.105	303	0	303
Resultaat	**96.280**	**93.204**	**3.076**	**90.946**	**90.696**	**250**	**89.943**	**88.366**	**1.577**

Tabel 5.43:taakvelden VRGZ totaal

Programma Crisis- en Rampenbestrijding bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2023			Gewijzigde begroting 2023			Realisatie 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	47.958	42.894	5.064	46.595	44.210	2.385	44.634	40.595	4.039
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.359	3.361	-2	0	0	0	5.489	5.489	0
7.1 Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.5 Treasury	0	-126	126	0	-327	327	0	-210	210
0.7 Algemene uitkeringen	8.901	0	8.901	7.998	0	7.998	6.650	0	6.650
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	3.479	15.514	-12.035	3.291	15.856	-12.564	2.792	13.427	-10.635
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**63.697**	**61.643**	**2.054**	**57.884**	**59.739**	**-1.855**	**59.565**	**59.301**	**264**
0.10 Mutaties bestemde reserves	708	0	708	2.105	0	2.105	303	0	303
Resultaat	**64.405**	**61.643**	**2.762**	**59.989**	**59.739**	**250**	**59.868**	**59.301**	**567**

Tabel 5.44: taakvelden Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV)									
bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2023			Gewijzigde begroting 2023			Realisatie 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.1 Volksgezondheid	31.875	27.826	4.049	30.923	26.604	4.319	30.075	25.591	4.484
0.5 Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.7 Algemene uitkeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	0	3.735	-3.735	34	4.353	-4.319	0	3.474	-3.474
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**31.875**	**31.561**	**314**	**30.957**	**30.957**	**0**	**30.075**	**29.065**	**1.010**
0.10 Mutaties bestemde reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**31.875**	**31.561**	**314**	**30.957**	**30.957**	**0**	**30.075**	**29.065**	**1.010**

Tabel 5.45: taakvelden Programma RAV

5.13 Opvang ontheemden Oekraïne en crisisnoodopvang

Het jaar 2023 heeft evenals voorgaand jaar voor een groot deel in het teken gestaan van de opvang van ontheemden uit Oekraïne en daarnaast het uitvoeren van de crisisnoodopvang ter ondersteuning aan het COA. Voor beide taken is een aparte financieringsstroom opgezet vanuit het Rijk. De effecten en de financiering daarvan worden in deze paragraaf toegelicht. Met ingang van 2024 zijn de taken van de veiligheidsregio voor zowel de opvang van ontheemden uit Oekraïne als de crisisnoodopvang volledig overgedragen naar gemeenten en het COA.

Opvang ontheemden Oekraïne

De extra taken die in 2023 belegd zijn bij de veiligheidsregio hebben tot een toename van werkdruk geleid binnen diverse sectoren. Naast de ambtelijke inspanning die dit vraagt van medewerkers zijn ook kosten gemaakt in verband met externe inhuur en koop/huur van materialen. Dit laatste verloopt budgettair neutraal aangezien veiligheidsregio's deze kosten kunnen declareren op grond van het Bekostigingsbesluit eerste opvang ontheemden Oekraïne door veiligheidsregio's.

De meerkosten in 2023 bedragen € 759.762,-. Deze kosten zijn verwerkt in de exploitatierekening (zie paragraaf 5.5 en 5.6) en hiervoor is een declaratie ingediend bij het Ministerie van JenV. De VRGZ heeft voor de uitvoering veelal gebruik gemaakt van externen en er daarom voor gekozen geen kosten in rekening te brengen voor de ureninzet van eigen medewerkers.

Kosten opvang ontheemden Oekraïne Bedragen x € 1.000,-	2022	2023	Totaal
Ontvangen bijdrage Rijk	1.685	815	2.500
Nog te ontvangen / Nog te betalen	61	-55	6
Totaal	**1.746**	**760**	**2.506**

Tabel 5.46: Meerkosten ontheemden Oekraïne

Crisisnoodopvang asielzoekers (CNO)

Voor de opvang van asielzoekers zijn tussen het Ministerie van JenV en het COA afspraken gemaakt zodat veiligheidsregio's de gemaakte meerkosten direct kunnen declareren bij het COA. Dit geldt voor kosten met betrekking tot de coördinerende taak en voor kosten van het locatiemanagement. In 2023 heeft de VRGZ het locatiemanagement voor de CNO-locatie in Zaltbommel voortgezet tot de sluiting medio 2023. Het locatiemanagement voor de opvanglocaties in Vuren en Maurik is ook komen te vervallen vanwege de sluiting van die opvanglocaties. Om deze inspanningen te realiseren, is besloten om dit door een externe partij te laten uitvoeren onder toezicht van de VRGZ. Dezelfde externe partij heeft ook, onder contract van de VRGZ, een coördinerende rol gespeeld bij het opzetten van de nieuwe opvanglocatie in Nijmegen.

De meerkosten in 2023 bedragen € 2.587.845,-. Deze kosten zijn verwerkt in de exploitatierekening (zie paragraaf 5.5 en 5.6) en hiervoor is een declaratie ingediend bij het COA. De VRGZ heeft voor de uitvoering veelal gebruik gemaakt van externen en er daarom voor gekozen geen kosten in rekening te brengen voor de ureninzet van eigen medewerkers. In onderstaande tabel zijn de meerkosten weergegeven.

Kosten crisisopvang asielzoekers Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2022	Realisatie 2023
Beveiliging	1.024	562
Personeel	1.090	1.100
Catering	738	376
Inrichting	476	149
Schoonmaak	184	125
Overige kosten	103	42
Vervoer	75	29
Huur locatie	38	205
Medische kosten	14	0
Totaal gemaakte extra kosten	**3.742**	**2.588**

Tabel 5.47: Meerkosten crisisopvang asielzoekers

5.14 Overige gegevens: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controlerend accountant heeft aangegeven een getrouwheidsoordeel af te geven, conform de Gemeente- en Provinciewet. Dit getrouwheidsoordeel ziet ook toe op de rechtmatigheids-verantwoording. De accountantsverklaring van de jaarrekening kon helaas nog niet worden opgenomen in de bijgevoegde jaarrekening 2023; de accountsverklaring wordt z.s.m. nagezonden.

Bijlagen

6

6 Bijlagen

6.1 Budgetopbouw aanvaardbare kosten ambulancedienst

Budget aanvaardbare kosten 2022	Para-meter	Parameter waarde	Index	Budget kasbasis	Nacal-culatie	Herrekend budget
Loonkosten						
S&B vergoeding		16.158.770	1,0442	16.872.988	17.858	16.890.846
S&B flex		0		0	0	0
Vergoeding ouderenbeleid		476.366	1,0442	497.422	0	497.422
Opleidingsvergoeding		628.576	1,0442	656.359	695	657.054
Overige loonkosten		580.000		580.000	0	580.000
Overige kosten		317.257	1,0442	331.279	0	331.279
Wagenpark						
Wagenparkvergoeding	32	1.387.229	1,063	1.474.624	0	1.474.624
Productie						
Km-vergoeding brandstof	1.719.771	0,31	1,063	575.607	0	575.607
Km-vergoeding materieel	1.719.771	0,30	1,063	581.214	-13.294	567.920
Productievergoeding rit	41.886	20	1,063	904.319	0	904.319
Productievergoeding afhijsing	219			48.180	0	48.180
Vrije marge						
Vrije marge		373.000	1	373.000	21.747	394.747
Rest vergoeding						
Afschrijving huisvesting		878.776		878.776	-15.982	862.794
Materiële kosten huisvesting		0		0	0	0
Vergoeding piketauto's		22.230	1,0630	23.630	0	23.630
Directie en administratie		1.215.396	1,0502	1.276.409	20	1.276.429
Rente vreemd vermogen		124.677	1,0630	132.532	0	132.532
Inzet door derden		0		0	0	0
Controleprotocol		2.963	1,0630	3.150	0	3.150
Afschrijving dubieuze debiteuren		120.000		120.000	0	120.000
Overige kosten (initiële opleidingsvergoeding)		882.545	1,0442	921.554	0	921.554
Vergoeding AED gebruikskosten		3.776		4.427	0	4.427
BVPP		35.000	1,0502	36.757	0	36.757
ZCC pilot		0		0	0	0
Overige kosten (brancards corona)		0		19.189	0	19.189
Corona (apart via min. VWS)		166.024		0	0	0
Totaal aanvaardbare kosten 2022				**26.311.416**	**11.044**	**24.322.460**

Tabel 6.1: BAK ambulancedienst 2022

Budget aanvaardbare kosten 2023	Para-meter	Parameter waarde	Index	Budget kasbasis	Nacal-culatie	Herrekend budget
Loonkosten						
S&B vergoeding		17.045.045	1,0636	18.129.110	0	18.129.110
S&B flex		0	1,0636	0	0	0
Vergoeding ouderenbeleid		497.422	1,0636	529.058	0	529.058
Opleidingsvergoeding		628.576	1,0636	705.222	0	705.222
Overige loonkosten		667.657	1,0636	710.120	0	710.120
Overige kosten		331.279	1,0636	352.349	0	352.349
Wagenpark						
Wagenparkvergoeding	33	1.502.991	1,0702	1.608.501	0	1.608.501
Productie						
Km-vergoeding brandstof	1.696.540	0,29	1,0702	493.048	0	493.048
Km-vergoeding materieel	1.696.540	0,35	1,0702	599.574	0	599.574
Productievergoeding rit	39.000	23,10	1,0702	900.900	0	900.900
Productievergoeding afhijsingen brandweer	259			56.980	0	56.980
Vrije marge						
Vrije marge		815.810	1	815.810	0	815.810
Rest vergoeding						
Afschrijving huisvesting		870.302		870.302	0	870.302
Materiële kosten huisvesting		0		0	0	
Vergoeding piketauto's		24.286	1,0702	25.991	0	25.991
Directie en administratie		1.327.028	1,0661	1.414.755	0	1.414.755
Rente vreemd vermogen		136.210	1,0702	145.772	0	145.772
Inzet door derden		0		0	0	0
Controleprotocol		3.237	1,0702	3.465	0	3.465
Afschrijving dubieuze debiteuren		150.000		150.000	0	150.000
Overige kosten (initiële opleidingsvergoeding)		912.265	1,0702	976.306	0	976.306
Vergoeding AED gebruikskosten		0		0	0	0
BVPP		33.400	1,0661	35.608	0	35.608
ZCC pilot		0		0	0	0
Overige kosten (brancards corona)		0		12.793	0	12.793
Corona (apart via min. VWS)		0		0	0	0
Totaal aanvaardbare kosten 2023				**28.535.663**	**0**	**28.535.663**

Tabel 6.2: BAK ambulancedienst 2023

6.2 Budgetopbouw aanvaardbare kosten meldkamer ambulancedienst

Budget aanvaardbare kosten 2022	Para meter	Parameter waarde	Index	Budget kasbasis	Nacal-culatie	Herrekend budget
Loonkosten						
Loonkosten	1	1.804.250	1,0442	1.883.998	0	1.883.998
Materiële kosten						
Mat. kosten AVLS-GIS / centr.werkplek	1		1,0630	10.630	-630	10.000
Afschrijving AVLS-GIS / centr.werkplek 2016	1		1,0630	35.717	-2.117	33.600
Afschrijving AVLS-GIS / centr.werkplek 2017	1		1,0630	33.750	-2.000	31.750
Afschrijving AVLS-GIS / centr.werkplek 2018	1		1,0630	26.575	-1.575	25.000
Afschrijving AVLS-GIS / centr.werkplek 2019	1		1,0630	86.103	-5.103	81.000
Afschrijving AVLS-GIS / centr.werkplek 2020	1		1,0630	17.433	-1.033	16.400
Totaal aanvaardbare kosten 2022				**2.094.206**	**-12.458**	**-2.081.748**

Tabel 6.3: BAK MKA 2022

Budget aanvaardbare kosten 2023	Para meter	Parameter waarde	Index	Budget kasbasis	Nacal-culatie	Herrekend budget
Loonkosten						
Loonkosten	1	1.883.770	1,0636	2.003.578	0	2.003.578
Materiële kosten						
AVLS-GIS			1,0702	10.702	0	10.702
Triagesysteem			1,0702	35.959	0	35.959
Landelijk beheer ICT			1,0702	33.979	0	33.979
Rittensturing en -analyse software			1,0702	26.755	0	26.755
Verbindingskosten			1,0702	86.686	0	86.686
Overige materiële kosten			1,0702	17.551	0	17.551
Totaal aanvaardbare kosten 2023				**2.215.210**	**0**	**2.215.210**

Tabel 6.4: BAK MKA 202

6.3 Verloop nog in tarieven te verrekenen financieringstekort/-overschot

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)				
Saldo per 1 januari	849	-741	-811	-524
Bij/af: financieringsverschil boekjaar	4.459	2.989	4.976	6.483
Bij/af: correcties voorgaande jaren	-58	160	52	-2
Bij/af: verrekend met zorgverzekeraars	-5.991	-3.219	-4.741	-5.734
Saldo per 31 december[6]	**-741**	**-811**	**-524**	**223**

Tabel 6.5: verloop nog in tarieven te verrekenen

Het financieringstekort/-overschot bestaat uit het verschil tussen de daadwerkelijk gefactureerde ritopbrengsten in een jaar en het budget waar de ambulancedienst volgens de rekenstaat recht op heeft. Het saldo van dit tekort of overschot wordt in volgende jaren verrekend middels afrekeningen met zorgverzekeraars waar beschikkingen van de Nederlandse Zorgautoriteit aan ten grondslag liggen.

[6] -/- is te betalen; + is te ontvangen van zorgverzekeraars

6.4 Specificatie van het financieringstekort/-overschot

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)				
Wettelijk budget aanvaardbare kosten	24.790	25.934	28.406	30.751
Berekende nacalculatie	0	0	0	0
Herrekend budget aanvaardbare kosten	**24.790**	**25.934**	**28.406**	**30.751**
Vergoedingen				
Basis tarief A-vervoer	14.103	16.136	17.255	18.225
Basis tarief B-vervoer	3.143	3.412	3.258	3.212
Basistarief MICU	950	958	453	493
Kilometers beladen	2.130	2.440	2.468	2.332
Tarief voorgaande jaren	5	-1	-4	6
Totaal vergoedingen	**20.331**	**22.945**	**23.430**	**24.268**
Financieringstekort / -overschot RAV	**4.459**	**2.989**	**4.976**	**6.483**

Tabel 6.6: specificatie van het financieringstekort/-overschot

6.5 Investeringen

Investeringen (bedragen x € 1.000,-)		Gew. begr. 2023	Realisatie 2023	Verschil	Doorschuiven naar 2024
Brandweer					
Inventaris		0	0	0	0
Verbindingsmiddelen en communicatietechnologie	*1*	753	245	509	513
Vakbekwaamheidsmiddelen	*2*	434	150	284	35
Persoonlijke beschermingsmiddelen					
Ademlucht	*3*	399	210	189	231
Repressieve kleding	*3*	1.244	383	861	886
		1.643	593	1.050	1.117
Voertuigen en bepakkingen					
Voertuigen	*4*	6.608	2.682	3.927	2.222
Bepakkingen	*4*	1.642	671	971	265
Vaartuigen		0	0	0	0
Bepakkingen vaartuigen		0	0	0	0
Containers		0	0	0	0
		8.251	3.353	4.898	2.487
Totaal Brandweer		**11.080**	**4.341**	**6.740**	**4.152**

Tabel 6.7: investeringen Brandweer

Investeringen (bedragen x € 1.000,-)		Gew. begr. 2023	Realisatie 2023	Verschil	Doorschuiven naar 2024
Crisisbeheersing					
Inventaris	*5*	36	0	36	36
Automatisering	*5*	111	0	111	111
Totaal Crisisbeheersing		**147**	**0**	**147**	**147**

Tabel 6.8: investeringen Crisisbeheersing

Investeringen (bedragen x € 1.000,-)		Gew. begr. 2023	Realisatie 2023	Verschil	Doorschuiven naar 2024
Ambulancevoorziening					
Automatisering	*6*	125	17	108	58
Verbindingsmiddelen en communicatietechnologie	*7*	70	32	38	67
Repressieve kleding		0	0	0	0
Inventaris		0	0	0	0
Inventaris medisch	*8*	1.464	1.365	99	176
Verbouwingen		0	0	0	0
Voertuigen en bepakkingen	*9*	2.428	326	2.102	2.102
Totaal Ambulancevoorziening		**4.087**	**1.741**	**2.346**	**2.402**

Tabel 6.9: investeringen Ambulancevoorziening

Investeringen (bedragen x € 1.000,-)		Gew. begr. 2023	Realisatie 2023	Verschil	Doorschuiven naar 2024
Bedrijfsvoering					
Automatisering	*10*	1.605	526	1.079	1.149
Inventaris	*11*	200	91	109	32
Voertuigen en bepakkingen	*12*	0	39	-39	0
Vastgoed					
Verbouwingen	*13*	780	126	654	559
Gebouwen	*14*	4.080	3.338	742	0
Grond en terreinen	*14*	1.670	959	711	0
Inventaris	*14*	0	118	-118	0
Totaal Bedrijfsvoering		**8.335**	**5.197**	**3.137**	**1.739**

Tabel 6.10: investeringen Bedrijfsvoering

Totaal veiligheidsregio		**23.649**	**11.279**	**12.370**	**8.441**

Tabel 6.11: totaal investeringen VRGZ

Toelichting

In de kolom Realisatie 2023 zijn alle investeringen meegenomen die in dit jaar in gebruik zijn genomen. Investeringen die wel zijn uitgevoerd maar nog niet in gebruik zijn genomen worden verantwoord als onderhanden activa. De mutatie in de onderhanden activa is zichtbaar in de tabel 5.5 verloopoverzicht MVA.

Als gevolg van de gestegen aanschafprijzen van materieel is de realisatie op een aantal onderdelen hoger dan begroot. Dit wordt echter niet altijd zichtbaar in de kolom realisatie omdat een groot deel van de investeringen vanwege aanbestedings- en leveringsproblemen doorschuift naar 2024. Bij deze onderdelen wordt hierdoor een hoger bedrag doorgeschoven dan in de verschillenkolom is aangegeven.

Daarnaast zijn in 2023 kapitaalgoederen aangeschaft die onderdeel uitmaken van de begroting 2024. Deze investeringen zijn in mindering gebracht op de bedragen in de kolom Doorschuiven naar 2024.

Sector Brandweer

1 De C2000 Fall Back is reeds besteld en wordt geleverd in 2024. De bijbehorende investering van € 150.000,- schuift door naar 2024. De nieuwe Mobiele Data Terminals zijn in 2023 uitgebreid getest. De uitvoering vindt verder plaats in 2024, waardoor de resterende investering van € 363.000 wordt doorgeschoven naar 2024.

2 In 2022 is oefenmateriaal ten behoeve van vakbekwaamheid aangeschaft (€ 200.000,-) en om dit te financieren is het investeringsbudget van 2023 naar 2022 verschoven. Tevens is een bedrag gebudgetteerd van € 35.000,- voor de vernieuwing van de PPMO-keuring (Periodiek Preventief Medisch Onderzoek). De huidige materialen volstaan echter nog waardoor de investering wordt doorgeschoven naar 2024. Een saldo van investeringen in vakbekwaamheidsmiddelen (€ 45.000,-) wordt doorgeschoven naar 2025 aangezien de huidige middelen volstaan.

3 Als gevolg van de vertraagde aanbesteding en leveringsproblemen wordt de geplande investering van € 231.000,- met betrekking tot werkplaatsinventaris en ademluchtapparatuur doorgeschoven naar 2024. Eind 2024 of in 2025 zal de repressieve kleding in een keer worden vervangen. Tot die tijd zullen alleen de noodzakelijke vervangingen plaatsvinden en wordt het resterende budget doorgeschoven (€ 886.000,-).

4 De investering met betrekking tot OvD-(Officier van Dienst) en piket-voertuigen wordt uitgesteld naar 2025 (€ 1.250.000,-). Dit als gevolg van de doelstelling om het wagenpark te verduurzamen en over te gaan op voertuigen met alternatieve brandstof. In 2022 heeft een benodigde midlife-update plaatsgevonden aan de TS'en. Om dit te financieren is het investeringsbudget (€ 450.000,-) van 2023 naar 2022 verschoven. Daarmee valt de investering in 2023 lager uit. Als gevolg van vertraagde leveringen schuift de ingebruikname van 4 begrote tankautospuiten (TS) door naar 2024 (€ 2.000.000,-). Daarnaast wordt de resterende investering van € 222.000,- in voertuigen en midlife-updates doorgeschoven naar 2024.

De investering van € 550.000,- met betrekking tot de voertuigbepakking is uitgevoerd, maar wordt geactiveerd bij ingebruikname van de TS'en. De investering van warmtebeeldcamera's valt € 90.000,- lager uit als gevolg van herziening van de eisen en behoeften. Overige investeringen in meetapparatuur zijn uitgesteld aangezien de huidige apparatuur volstaat (€ 60.000,-).

De midlife-update van redgereedschap en de aanschaf van nieuwe voertuiginventaris (€ 180.000,-) is in verband met beperkte capaciteit doorgeschoven naar 2024. De vervanging van de AED's bij en aan onze locaties wordt in 2024 afgerond en daardoor schuift € 85.000,- door naar 2024.

Sector Crisisbeheersing

5 De geplande investeringen aan het Regionaal Crisiscentrum (RCC) zijn uitgesteld naar 2024, zodat de uitvoering geclusterd kan worden met organisatiebrede ICT-investeringen.

Sector Ambulancezorg

6 De stelpost voor aanpassing van het ritdatapakket is niet gebruikt en schuift door naar 2024. Eén van de 2 stelposten voor hard- en software (Talking Traffic) bleek niet nodig te zijn en komt te vervallen. Op de andere stelpost van € 50.000,- voor hard- en software zijn 17 tablets aangeschaft t.b.v. het invullen van de ritformulieren. De overige tablets hoefden nog niet vervangen te worden.

7 De voor 2023 geplande aanschaf van Push-to-talk mobilofoons/portofoons heeft deels plaatsgevonden: 46 mobilofoons en 3 portofoons (€ 32.000,-). Een deel is niet geactiveerd omdat het niet gekocht is, maar gehuurd.

8 Het traject voor de gecombineerde vervanging van de hartmassage apparatuur en de monitoren is in 2023 gerealiseerd. De investering is € 176.000,- lager uitgevallen dan begroot. Dit bedrag schuift door in verband met een mogelijke uitbreiding van het aantal voertuigen. Daarnaast zijn er nieuwe brancards aangeschaft, die maar deels begroot waren. Dat leidt tot een overschrijding van € 77.000,-. Het verschil tussen de doorgeschoven investeringen en de realisatie is € 99.000,-.

9 Als gevolg van leveringsproblemen is de begrote aanschaf van 11 ambulances in 2023 niet gerealiseerd; 2 zijn er geleverd, de aanschaf van de overige 9 schuift door naar 2024. Ook de aanschaf van de Rapid Responder voertuigen en de piketauto schuift door van 2023 naar 2024.

Sector Bedrijfsvoering

10 Als gevolg van de capaciteitsproblemen binnen het team van ICT schuift de investering van de netwerkcomponenten door naar 2024 (€ 246.000,-). De huidige netwerkcomponenten voldoen

tevens nog aan de eisen. De aanschaf van laptops, mini-pc's en dockingstations wordt doorgeschoven naar 2024 (€ 703.000,-). In het eerste kwartaal van 2024 wordt een onderzoek gestart naar een nieuwe inrichting van de telefooncentrale. In afwachting van deze uitkomsten wordt de bijbehorende investering (€ 200.000,-) doorgeschoven naar 2024.

11 In 2022 is de herinrichting van de Multipost uitgevoerd waarbij de werkplekken dusdanig zijn ingericht dat het aansluit bij het Activiteit Gerelateerd Werken. Om dit te financieren is € 118.000,- investeringsbudget van 2023 naar 2022 verschoven. Het niet geïnvesteerde restant uit 2023 (€ 32.000,-) schuift door naar 2024. Op diverse AZGZ-locaties is de inventaris vernieuwd en dit resulteert in een hogere investering van € 40.000,-. De financiering hiervan vindt plaats door een onderbesteding op *Verbouwingen*.

12 In 2023 heeft de vervanging van het directievoertuig plaatsgevonden. Om dit te financieren is investeringsbudget van 2024 naar 2023 verschoven.

13 De geplande verbouwing (€ 350.000,-) aan de ambulancepost in Beuningen is uitgesteld als gevolg van een vertraagd vergunningentraject en wordt doorgeschoven naar 2024. Tevens is € 40.000,- ingezet voor de vernieuwing van inventaris (zie punt 11). De verbouwing van de brandweerkazerne in Groesbeek is in 2022 afgerond. Om dit te financieren is € 70.000,- investeringsbudget van 2023 naar 2022 verschoven. Daarmee valt de investering in 2023 lager uit. Geplande duurzaamheidsaanpassingen aan de locaties Zaltbommel en Druten hebben vertraging opgelopen door beperkte personele capaciteit en langere doorloop- en levertijden. De investering (€ 140.000,-) schuift door naar 2024. Naar verwachting wordt het beleid met betrekking tot de fitnessruimtes in 2024 afgerond en schuift bijbehorende investering door naar 2024 (€ 70.000,-).

14 De geplande nieuwbouw van de brandweerkazerne in Varik is uitgesteld in afwachting van het huisvestingsonderzoek met betrekking tot de vastgoedportefeuille. De bijbehorende investering van € 1.360.000,- (kazerne) en € 580.000,- (terrein) wordt tot nader order doorgeschoven. Oplevering van de nieuwbouw voor de AZGZ in Tiel heeft medio 2023 plaatsgevonden. De geraamde investering was echter achterhaald en is bijgesteld met € 618.000,- voor het pand en € 118.000,- voor de inventaris. Om dit te financieren is door de AZGZ investeringsbudget van 2024 naar 2023 verschoven. De investering van het terrein is € 130.000,- lager uitgevallen ten opzichte van de begroting.

6.6 Leningen

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de langlopende leningen van de VRGZ. Alle leningen zijn afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Met het oog op de financieringsbehoefte voor de komende jaren en de verwachte rentestijgingen zijn in 2022 drie nieuwe leningen aangetrokken met uitgestelde stortingsdata in 2023, 2024 en 2025. De lening met de stortingsdatum in 2023 is in onderstaand overzicht opgenomen.

Bedragen * € 1.000,-

Lening nr.	Start datum	Rente %	Aflossing per jaar	Looptijd*	Restant looptijd	Hoofdsom	Stand 01-01-23	Storting 2023	Aflossing 2023	Restant 31-12-23	Rente 2023
40.108.765	29-11-2013	2,73%	Aflossingsvrij	10 jaar	0 jaar	5.000	5.000	0	5.000	0	125
40.108.831	12-12-2013	2,73%	1/36e van hoofdsom	10 jaar	0 jaar	1.900	1.425	0	1.425	0	38
40.108.832	12-12-2013	2,73%	1/38e van hoofdsom	10 jaar	0 jaar	3.300	2.518	0	2.518	0	66
40.109.522	15-12-2014	1,99%	Aflossingsvrij	20 jaar	11 jaar	10.000	10.000	0	0	10.000	199
40.109.743	28-04-2015	1,02%	Aflossingsvrij	15 jaar	7 jaar	1.000	1.000	0	0	1.000	10
40.109.744	28-04-2015	1,10%	Aflossingsvrij	20 jaar	12 jaar	9.500	9.500	0	0	9.500	105
40.109.745	07-05-2015	0,83%	Aflossingsvrij	10 jaar	2 jaar	3.150	3.150	0	0	3.150	26
40.110.043	01-12-2016	2,26%	Aflossingsvrij	20 jaar	13 jaar	4.000	4.000	0	0	4.000	90
40.115.696	11-05-2022	2,07%	Aflossing lineair	20 jaar	19 jaar	10.000	10.000	0	500	9.500	197
40.116.190	01-12-2023	2,49%	Aflossingsvrij	50 jaar	50 jaar	10.000	0	10.000	0	10.000	21
Totaal						**54.050**	**46.593**	**10.000**	**9.443**	**47.150**	**877**

* De rentevaste periode is gelijk aan de looptijd van de lening

Tabel 6.12: leningen

6.7 Bijdrage deelnemende gemeenten

In onderstaande tabel is de bijdrage van gemeenten weergegeven. Tijdens de vergadering van 14 september 2023 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de verhoging van de gemeentelijke bijdrage als gevolg van de prijs- en loonsomstijging over 2023. De vrijval van de (ten laste van het resultaat 2022) gevormde bestemde reserve prijsstijging is hierop in mindering gebracht.

Gemeenten	Inwoners aantallen	Bijdrage 2023	Prijsstijging	Loonsom stijging	Reserve prijsstijging	Bijdrage 2023
Berg en Dal	35.000	2.452.216	26.883	172.745	-15.602	2.636.242
Beuningen	27.015	1.491.016	16.345	105.034	-9.487	1.602.908
Buren	27.190	2.264.208	24.822	159.501	-14.406	2.434.125
Culemborg	29.394	2.074.171	22.738	46.114	-13.197	2.229.826
Druten	19.000	1.143.414	12.525	80.547	-7.275	1.229.221
Heumen	16.523	1.277.414	14.004	89.987	-8.128	1.373.277
Maasdriel	25.571	1.863.681	20.431	131.286	-11.858	2.003.540
Neder-Betuwe	24.988	1.717.084	18.824	120.959	-10.925	1.845.942
Nijmegen	178.750	14.740.790	161.599	1.038.406	-93.789	15.847.006
Tiel	42.150	2.805.328	30.754	197.620	-17.849	3.015.853
West Betuwe	51.834	4.189.183	45.925	295.104	-26.654	4.503.558
West Maas en Waal	19.700	1.524.310	16.710	107.379	-9.698	1.638.701
Wijchen	41.225	2.697.137	29.568	1.89.998	-17.161	2.899.542
Zaltbommel	29.990	2.195.894	24.073	154.688	-13.971	2.360.684
Totaal	**568.330**	**42.435.846**	**465.211**	**2.989.368**	**-270.000**	**45.620.425**

Tabel 6.13: bijdrage deelnemende gemeenten

6.8 Beleidsindicatoren

Programma Crisis- en Rampenbestrijding[7]	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,64	0,64	0,66
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,64	0,61	0,62
Apparaatskosten (kosten per inwoner * € 1)	108	104	105
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	8%	5%	10%
Overhead (% van totale lasten)	19%	20%	18%

Tabel 6.14: beleidsindicatoren programma Crisis- en Rampenbestrijding

Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,42	0,42	0,37
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,39	0,37	0,37
Apparaatskosten (kosten per inwoner * € 1)	56	54	52
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	10%	2%	8%
Overhead (% van totale lasten)	12%	14%	12%

Tabel 6.15: beleidsindicatoren programma RAV

[7] in deze indicatoren zijn de vrijwilligers van de Brandweer niet meegenomen

6.9 Bestuur en vaststelling jaarrekening

6.9.1 Algemene gegevens

De Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid bestaat uit de sectoren Brandweer, Ambulancezorg, Bedrijfsvoering en Crisisbeheersing.

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid was in 2023 werkzaam voor de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel. De Gemeenschappelijke Regeling is gevestigd in Nijmegen.

Bij wet is voorgeschreven dat het bestuur van de VRGZ bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Zij vormen het Algemeen Bestuur. Binnen dit bestuur is een aantal portefeuilles met thematische verantwoordelijkheden verdeeld. Hiermee zijn geen formele besluitvormende bevoegdheden overgedragen. Elke portefeuille- of themahouder agendeert onderwerpen in het Dagelijks Bestuur en/of Algemeen Bestuur voor besluitvorming.

In algemene zin zorgt het Dagelijks Bestuur voor de voorbereiding van besluitvorming voor het Algemeen Bestuur. Het Dagelijks Bestuur fungeert als agendacommissie voor het Algemeen Bestuur. Zij beoordeelt of de aangereikte voorstellen geschikt zijn voor besluitvorming in het Algemeen Bestuur.

Voorzitter van de VRGZ is de burgemeester van Nijmegen. Plaatsvervangend voorzitter is de burgemeester van West Betuwe.

Per 31 december 2023 was de samenstelling van het Algemeen Bestuur als volgt:

Organisatie	Naam		
Gemeente Berg en Dal	Dhr. M. Slinkman	01-01-2023	31-12-2023
Gemeente Beuningen	Mevr. D.A. Bergman	01-01-2023	31-12-2023
Gemeente Buren	Mevr. J.P.M. Meijers	01-01-2023	09-03-2023
	Dhr. H.M. Ostendorp	10-03-2023	31-12-2023
Gemeente Culemborg	Dhr. G.J. van Grootheest	01-01-2023	31-12-2023
Gemeente Druten	Mevr. C.A.A. Van Rhee-Oud Ammerveld	01-01-2023	22-03-2023
	Mevr. S. Sengers	30-03-2023	31-12-2023
Gemeente Heumen	Dhr. J. Minses	01-01-2023	31-12-2023
Gemeente Maasdriel	Dhr. H. van Kooten	01-01-2023	15-04-2023
	Dhr. J.L. Geurts	01-06-2023	31-12-2023
Gemeente Neder-Betuwe	Dhr. A.J. Kottelenberg	01-01-2023	31-12-2023
Gemeente Nijmegen	Dhr. H.M.F. Bruls	01-01-2023	31-12-2023
Gemeente Tiel	Dhr. J. Beenakker	01-01-2023	18-12-2023
Gemeente West Betuwe	Dhr. S. Stoop	01-01-2023	31-12-2023
Gemeente West Maas & Waal	Dhr. V.M. van Neerbos	01-01-2023	31-12-2023
Gemeente Wijchen	Mevr. R Helmer-Englebert	01-01-2023	31-12-2023
Gemeente Zaltbommel	Dhr. P.C. van Maaren	01-01-2023	31-12-2023

Tabel 6.16: samenstelling Algemeen Bestuur

Portefeuilleverdeling			
1.	Voorzitter Algemeen Bestuur	1.	Dhr. H.M.F. Bruls
	Plv. voorzitter Algemeen Bestuur	2.	Dhr S. Stoop
2.	Brandweer	1.	Dhr. M. Slinkman
		2.	Dhr. H.M. Ostendorp
3.	Crisisbeheersing (inclusief Bevolkingszorg)	1.	Dhr. V.M. van Neerbos
		2.	Dhr. G.J. van Grootheest
4.	Ambulancevoorziening en GHOR	1.	Mw. S. Sengers
		2.	Dhr. J. Geurts
5.	Meldkamer Oost Nederland	1.	Mw. D.A. Bergman
		2.	Dhr. J. Minses
6.	Informatiegestuurd werken/informatievoorziening	1.	Burgemeester Tiel (vacant)
		2.	Mevr. D.A. Bergman
7.	Financiën		Dhr. A.J. Kottelenberg
8.	Auditcommissie	1.	Dhr. J. Kottelenberg
		2.	Dhr. J. Minses
		3.	Dhr. H.M. Ostendorp
9.	Personeelszaken en Organisatie		Mw. R.D.Helmer-Englebert
10.	Gelderse commissie veiligheid grote rivieren	1.	Dhr. J. Minses
		2.	Dhr. P.C. van Maaren

Tabel 6.17: verdeling portefeuilles

6.9.2 Goedkeuring jaarrekening

De jaarrekening 2023 wordt goedgekeurd door het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid nadat de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld om hun zienswijze naar voren te brengen. De jaarrekening is door het Algemeen Bestuur vastgesteld op 4 juli 2024.

Verklaring van afkortingen

7

7 Verklaring van afkortingen

AED	Automatische Externe Defibrillator
AGS	Adviseur Gevaarlijke Stoffen
AZGM	Ambulancezorg Gelderland-Midden
AZGZ	Ambulancezorg Gelderland-Zuid
AZN	Ambulancezorg Nederland
BAK	Budget Aanvaardbare Kosten
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BDuR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
C&R	Crisis- en Rampenbestrijding
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CISO	Chief Information Security Officer
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
CTB	Corona Toegangsbewijzen
DME	Diesel Motor Emissie
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
EHGV	Eerste Hulp Geen Vervoer
FG	Functionaris Gegevensbescherming
Fido	Wet Financiering decentrale overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
GGD GZ	GGD Gelderland-Zuid
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
HKZ	Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector
HOvD	Hoofd Officier van Dienst
HRM	Human Resource Management
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IKB	Individueel keuzebudget
IRA	Integrale Risicoanalyse
IT	Informatietechnologie
IV	Informatievoorziening

KGR	Kosten Gemene Rekening
KCR2	Knooppunt Coördinatie Regio Rijk
LCMS	Landelijk Crisis Management Systeem
LCMZ-GZ	Landelijk Crisis Management Systeem voor de Geneeskundige Zorg
LMS	Landelijke Meldkamersamenwerking
MCA	Middencomplexe Ambulancezorg
MDT	Mobiele Data Terminals
MICU	Mobiele Intensive Care Unit
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MKA	Meldkamer Ambulancezorg
MKON	Meldkamer Oost-Nederland
NIPV	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
OTO	Opleiden, Trainen en Oefenen
PLB	Persoonlijk Levensfase Budget
PPMO	Periodiek Preventief Medisch Onderzoek
PRT	Provinciale Regietafel
RAVIC	RAV-Implementatiecoördinator
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RCC	Regionaal Crisiscentrum
SiSa	Singel Information, Single Audit
TS	Tankautospuit (ook wel TAS)
VGGM	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
VIK	Veiligheidsinformatieknooppunt
VLAM	Vrijwilligheid is van Levensbelang voor ons Allemaal voor nu en (over)morgen
VNOG	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
WNT	Wet Normering Topinkomens
Wvr	Wet veiligheidsregio's
ZCC	Zorgcoördinatiecentrum

Tabel 7.1: verklaring van afkortingen